

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1993-1994

9 FEBRUARI 1994

ONTWERP VAN DECREET

**tot wijziging van het decreet van 2 juli 1981
betreffende het beheer van de afvalstoffen**

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. Inleiding

Vóór 1974 was er in ons land nauwelijks sprake van een samenhangende afvalstoffenwetgeving. In een aantal onderling niet gecoördineerde wettelijke bepalingen werden wel reeds enkele aspecten van de afvalstoffenproblematiek geregeld. Vermeld kunnen worden : het K.B. van 31 december 1960 houdende bijzondere beschikkingen inzake het ophalen van vuilnis, dat bepaalt dat de huisvuilophaling door de gemeenten in alle omstandigheden moet verzekerd worden en toelaat daartoe de nodige opeisingen te doen ; het K.B. van 11 september 1970 dat opslagplaatsen en behandelingsinstallaties van huisvuil indeelde bij de lijst B van titel 1 van het ARAB ; het K.B. van 3 augustus 1977 dat de opslagplaatsen en verwerkingsinstallaties van industrieel afval indeelde in de lijst A van het ARAB ; artikel 44 van de organieke wet van 29 maart 1962 op de ruimtelijke ordening en de stedenbouw dat betrekking heeft op de opslag van gebruikte voertuigen en schroot ; het K.B. van 24 januari 1969 houdende maatregelen van diergeneeskundige politie op de vuilnisbelten en op het gebruik van organisch afval en keukenafval voor de voeding van huisdieren ; het Regentsbesluit van 24 januari 1946 betreffende de wegruiming van voor het verbruik ongeschikte dierenlijken ; het K.B. van 15 september 1919 houdende coördinatie van de wetten op de mijnen, de groeven en de graverijen betreffende afval uit onderzoek, ophaling, behandeling en opslag van erts en de uitbating van groeven ; het K.B. van 28 februari 1963 betreffende de bescherming van de bevolking tegen het gevaar van ioniserende straling wat het radio-actief afval betreft.

De ontdekking in oktober 1972 in een groeve te Hannêche en ook te Hasselt van clandestiene opslagplaatsen met cyaanhoudend afval, bracht de problematiek van het giftige afval onder de aandacht. De verwijdering ervan koste de Belgische Staat 29 miljoen frank. De publieke opinie schrok op en de regering besliste een wetsontwerp op de giftige afval in te dienen. Tijdens de parlementaire voorbereiding van de wet werd in oktober 1973 een nieuw stort ontdekt te Bouillon. Deze gebeurtenissen verklaren waarom België een specifieke wetgeving op de giftige afval heeft tot stand gebracht nog voor Europese richtlijnen werden afgekondigd. Aan de wet werd uitvoering gegeven door het K.B. van 9 februari 1976 houdende algemeen reglement op de giftige afval.

Ondertussen groeide de belangstelling van de Europese wetgever voor de afvalproblematiek. Een eerste richtlijn kwam tot stand op 16 juni 1975 en heeft betrekking op de verwijdering van afgewerkte olie (Rl. 75/439/EEG, Pb.L., 1975, nr. 194, gewijzigd bij Rl. 87/101/EEG, Pb.L., 1987, nr. 42), spoedig gevolgd door de kaderrichtlijn van 15 juli 1975 (Rl. 75/442/EEG, Pb.L., 1975, nr. 194). In 1978 volgt de richtlijn betreffende toxische en gevaarlijke afvalstoffen (Rl. 78/329/EEG, Pb.L., 1978, nr. 84) nadat reeds een richtlijn werd vastgesteld inzake de verwijdering van PCB's en PCT's (Rl. 76/403/BEG, Pb.L., 1976, nr. 100) en inzake de afvalstoffen afkomstig van de titaandioxyde-industrie (Rl. 78/176/EEG, Pb.L., 1978, nr. 54, gewijzigd bij Rl. 83/29/EEG, Pb.L., 1983, nr. 32 en Rl. 89/428/EEG, Pb.L., 1989, nr. 201).

Het Vlaamse en het Waalse Gewest verkregen ingevolge de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen met ingang van 1 oktober 1980 wetgevende en uitvoerende bevoegdheid inzake de ophaling en de verwerking van afvalstoffen. Aanvankelijk bestond er onduidelijkheid over de precieze omvang van deze bevoegdheid. Daarin werd gaandeweg klaarheid gebracht door de Raad van State en het Arbitragehof. Door de bijzondere wet van 8 augustus 1988 werden deze verduidelijkingen ook in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 aangebracht en door de bijzondere wet van 12 januari 1989 werd dezelfde bevoegdheid toegekend aan het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest.

Het was derhalve een opdracht van de Gewesten geworden om de gepaste uitvoering te geven aan eerdervermelde Europese richtlijnen. In het Vlaamse Gewest werd daartoe de basis gelegd door het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen op een ogenblik dat België op punt stond een eerste maal veroordeeld te worden wegens niet-uitvoering van deze richtlijnen⁽¹⁾. Het decreet werd spoedig gevolgd door talrijke uitvoeringsbesluiten. In het Waalse Gewest werd de basis voor uitvoering van eerdervermelde richtlijnen gelegd door een decreet van 5 juli 1985. Het decreet was evenwel nog niet uitgevoerd op het ogenblik dat België een tweede veroordeling opliep⁽²⁾. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest heeft recent een ordonnantie aangenomen om de richtlijnen uit te voeren ; een derde veroordeling van België kon evenwel niet meer vermeden worden⁽³⁾.

⁽¹⁾ H.v.J., Commissie t. Koninkrijk België, 3 februari 1982, zaken 68/91, 69/81, 70/81 en 71/81, Jur., 1982, 153-182.

⁽²⁾ H.v.J., Commissie t. Koninkrijk België, 14 januari 1988, gevoegde zaken 227 tot 230/85, Jury 1988, 1-13.1

⁽³⁾ H.v.J., Commissie t. Koninkrijk België, zaak 162/89, 13 juni 1990, Pb.C., 1990, nr. 166, 11 (samenvatting).

De ontwikkeling van Europese regelgeving terzake van afvalstoffen zette zich ondertussen door, In 1984 kwam een richtlijn tot stand betreffende de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen (Rl. 84/631/EEG, Pb.L, 1984, nr. 326, gewijzigd bij Rl. 85/469/EEG, Pb.L, 1985, nr. 272, Rl. 86/121/EEG, Pb.L, 1986, nr. 100, Rl. 86/279/EEG, Pb.L, 1986, nr. 181 en Rl. 87/112/EEG, Pb.L, 1987, nr. 48). Deze richtlijn ligt ten grondslag aan de wet van 9 juli 1984 betreffende de invoer, de uitvoer en de doorvoer van afvalstoffen en het K.B. van 2 juni 1987 dat deze wet uitvoert. In 1985 komt een richtlijn tot stand betreffende verpakkingen voor vloeibare levensmiddelen (Rl. 85/339/EEG, Pb.L, 1985, nr. 176) in 1986 een richtlijn inzake de bescherming van het milieu, in het bijzonder de bodem, bij het gebruik van zuiveringsslib in de landbouw (Rl. 86/278/EEG, Pb.L, 1986, nr. 181). In 1989 kwamen twee richtlijnen betreffende door verbrandingsinstallaties van stedelijk afval veroorzaakte luchtverontreiniging (Rl. 89/429/EEG, Pb.L, 1989, nr. 203 en Rl. 89/629/EEG, Pb.L, 1989, nr. 363) tot stand. In 1990 kwam de richtlijn 90/667/EEG inzake dierlijk afval tot stand (Pb.L, 1990, nr. 363). In 1991 werd de richtlijn 75/442/EEG ingrijpend gewijzigd door richtlijn 91/156/EEG van 18 maart 1991 (Pb.L, 1991, nr. 78) werd een richtlijn aangenomen betreffende accu's en batterijen die gevaarlijke stoffen bevatten (Rl. 91/157/EEG, Pb.L, 1991, nr. 78) en werd een nieuwe richtlijn aangenomen inzake gevaarlijke afvalstoffen (Rl. 91/689/EEG, Pb.L, 1991, nr. 377).

De samenloop in het Vlaamse Gewest van de wet op het giftige afval en het afvalstoffendecreet stelt op zichzelf reeds een probleem van coördinatie waarop de Raad van State reeds in 1983 **wees**⁽⁴⁾. In 1986 werden door **Bocken**, Lavrysen en Vanden Bon enkele suggesties gedaan om te komen tot sanering :

“1. Er zijn goede argumenten om te stellen dat de Gewesten bevoegd zijn alle aspecten van het beleid inzake giftige afval te regelen, met uitzondering van de in-, uit- en doorvoer ervan en van de afvalvernietiging op zee. Uitgaande van deze opvattingen dringt zich zowel in het Vlaamse als in het Waalse Gewest een coördinatie op tussen de wet van 22 juli 1974 en de respectieve afvalstoffendecreten. Het is wenselijk dat de giftige afvalstoffen hierbij worden ondergebracht in het regime van de afvalstoffendecreten en dat de overeenstemmende bepalingen uit de wet op de giftige afval worden opgeheven. Hierbij moet wel rekening gehouden worden met het feit dat de wet van 1974 een aantal interessante bepalingen bevat welke niet voorkomen in bijvoorbeeld het Vlaamse afvalstoffendecreet. Het gaat hier o.m. om de objectieve aansprakelijkheid van de producent van giftige afval. De regeling welke de wet van 22 juli 1974 op dit punt bevat, zou kunnen worden opgenomen in het decreet en uitgebreid tot gevaarlijke of gevaarlijke en industriële afval in de zin van het decreet. (...)

3. Het is wenselijk dat de definitie en de lijst van de giftige afvalstoffen in de nationale en de gewestelijke wetgevingen hetzij identiek zijn, hetzij nauw bij elkaar aansluiten. Overleg tussen Rijk en de Gewesten is derhalve aangewezen en kan plaatsvinden op grond van de voorschriften van de E.E.G-richtlijnen.

⁽⁴⁾ R.v.St., Advies betreffende een ontwerp van wet op de invoer, uitvoer en doorvoer van afvalstoffen, 14 april 1983, Gedr. St. Senaat, 1982-1983, 552/1, 10.

4. Het is wenselijk dat er nauwe samenwerking tot stand komt tussen de nationale administraties welke belast zijn met de controle op de in-, uit- en doorvoer en de gewestelijke administraties welke toezicht houden op de andere aspecten van de afvalproblematiek, dit ondanks de exclusiviteit van de bevoegdheid van Gewest en Rijk (...).⁽⁵⁾

Deze opvatting wordt enige tijd later bijgetreden in een advies van de Vlaamse Raad voor het Leefmilieu.[@]

Een aantal van voormelde suggesties werd reeds in de praktijk gerealiseerd. Zo betreft een protocol-akkoord tussen de regering en de Gewestexecutieven de gewestadministraties bij de toepassing van het K.B. van 2 juni 1987⁽⁷⁾. Tussen de onderscheiden Gewesten werden protocol-akkoorden gesloten om te komen tot een hechtere samenwerking op afvalgebied.⁽⁸⁾

Op 6 september 1989 hechtte, de Vlaamse regering haar principiële goedkeuring aan een ontwerp van decreet betreffende het voorkomen en het beheer van afvalstoffen dat tot doel had het decreet van 2 juli 1981 te vervangen. Dit ontwerp van decreet beoogde de doelstelling van het afvalstoffenbeleid te verruimen, een betere coördinatie tot stand te brengen met andere milieuwetten en decreten (milieuvergunningsdecreet, wet op de in-, uit- en doorvoer van afvalstoffen), rekening te houden met de arresten van het Arbitragehof en met enkele belangrijke evoluties op Europees vlak. In dit ontwerp werd tevens een integratie van de wet op het giftige afval in het afvalstoffendecreet voorzien, zoals vooropgesteld in de eerdervermelde suggesties. Over dit ontwerp werd op 22 januari 1990 het advies gevraagd van de Raad van State. Daar de Raad van State zijn advies nog niet had uitgebracht en het ontwerp inmiddels door een aantal nieuwe ontwikkelingen in het Europees milieurecht en het Vlaams milieubeleid was achterhaald, besliste de Vlaamse regering op 28 oktober 1992 om het verzoek om advies in te trekken.

De periode 1990-1991 is zeer belangrijk voor het afvalstoffenbeleid in het Vlaamse Gewest : naast de bevoegdheidsherschikking tussen het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de milieu-pararegionalen en de wijzigingen in de vergunningsprocedures, treden er duidelijk accentverschuivingen op in het afvalstoffenbeleid.

Door het decreet van 12 december 1990 betreffende het bestuurlijk beleid werd het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap belast met de taken inzake vergunningen en inspectie bepaald in de wet van 22 juli 1974 op de giftige afval en in het decreet van 2 juli 1981 op het beheer van afvalstoffen, onverminderd artikel 13, § 1, 5 van dit laatste decreet. Luidens de nieuwe redactie van artikel 13, § 1, 5 van het decreet van 2 juli 1981 blijft de OVAM instaan voor het toezicht en de controle overeenkomstig de bepalingen van het

⁽⁵⁾ BOCKEN, H., LAVRYSEN, L. en VANDEN BON A., "Het juridisch statuut van de verwerver van giftige afval", T.B.P., 1986, 231.

⁽⁶⁾ VLAAMSE RAAD VOOR I-IET LEEFMILIEU, "Een coördinatie tussen het afvalstoffendecreet en de wet van 22 juli 1974 op de giftige afval is wenselijk", Brussel, 1987, 3 p.

⁽⁷⁾ Protocol-akkoord tussen de Nationale Regering enerzijds en de Waalse Gewestexecutieve, en de Vlaamse Executieve anderzijds, inzake de wederzijdse verplichtingen voortvloeiende uit de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit dd. 2 juni 1987 houdende reglementering van de uitvoer, de invoer en de doorvoer van afvalstoffen, onuitg.

⁽⁸⁾ Protocol van 30 oktober 1989 tussen de Vlaamse Executieve en de Waalse Gewestexecutieve betreffende het beheer van afvalstoffen, B.S., 12 december 1989 ; Protocole du 8 décembre 1989 entre l'Exécutif de la Région wallonne concernant la gestion des déchets, B.S., 20 februari 1990.

decreet van 2 juli 1981 en van de wet van 22 juli 1974 op de giftige afval voor zover deze betrekking heeft op de melding, de afgifte, de aangifte en de heffingen. Tevens werden de bevoegdheden van OVAM verruimd wat betreft bodemsanering (nieuwe artikel 13, § 1, 12 en 21, § 2, c) van het decreet van 2 juli 1981) en werd meer de nadruk gelegd op de taken van OVAM terzake van het voorkomings- en recyclagebeleid (nieuwe artikel 13, § 1, 13 van het decreet van 2 juli 1981). Tevens werd bepaald dat de vergunning voor het oprichten, uitbreiden, in werking hebben, verplaatsen, wijzigen van een inrichting waarin afvalstoffen worden verwijderd, of voor het veranderen van de in de inrichting gebruikte werkwijze, wordt verleend overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en zijn uitvoeringsbesluiten en dat **de** inbreuken met betrekking tot deze vergunning worden opgespoord, vervolgd en bestraft overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 28 juni 1985 (nieuw artikel 26 van het decreet van 2 juli 1981). In de wet van 22 juli 1974 werd een artikel **6bis** ingevoegd dat bepaalt : “In afwijking van de bepalingen van artikel 6 van deze wet wordt de in artikel 3 van deze wet bedoelde vergunning, met uitsluiting van degene die betrekking heeft op de verkoop en het te koop stellen, de verwerving en de afstand onder bezwarende of kosteloze titel en het voorhanden houden van giftige afval verleend overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en zijn uitvoeringsbesluiten. De inbreuken met betrekking tot deze vergunning worden opgespoord, vervolgd en bestraft overeenkomstig de bepalingen van voornoemd decreet van 28 juni 1985”. Aan deze herschikking van bevoegdheden en wijziging van procedures werd een overdracht van personeel gekoppeld van de OVAM naar het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap (art. 56 van het decreet van 12 december 1990).

In het Afvalstoffenplan 1991-1995, vastgesteld door de Vlaamse regering bij besluit van 20 februari 1991, worden thans de hoofddoelstellingen en randvoorwaarden van het afvalstoffenbeleid als volgt omschreven :

“Om de doelstelling (duurzame omwikkeling) te bereiken, zal in een gezamenlijke inspanning van alle betrokkenen op lange termijn het volgende nagestreefd worden :

- een vergaand voorkomen en beperken van het ontstaan van afvalstoffen en van de emissies naar bodem, water en lucht ;

- een ver doorgevoerde recuperatie van afvalstoffen ;

- een goede infrastructuur voor de verwijdering van niet te vermijden afvalstoffen en reststoffen. Het probleem van de afvalverwijdering wordt beperkt door er naar te streven dat het vrijkomende afval geen schadelijke gevolgen kan opleveren voor toekomstige generaties. De milieubelasting en het volume (zie wet van het behoud van de massa) van de afvalstoffen moeten zo klein mogelijk blijven.

Voor de realisatie van de hoofddoelstellingen van de deelprocessen preventie, recuperatie, verbranden en storten, gelden als randvoorwaarden :

1. kwantitatieve beheersing ;

2. kwalitatieve beheersing ;

3. evenwichtig beleid ;

4. **geïntegreerd** beleid (partnership, relatie ander beleid) ;

5. efficiëntie (schaal, financiële en economische optimalisatie) ;

6. gefaseerde operationalisering (afvalverwijderingssysteem) ;

7. beperking van het **ruimtebeslag**.⁽⁹⁾

Deze hoofddoelstellingen worden nader uitgewerkt wat betreft het voorkomen van afvalstoffen, de scheiding aan de bron en de recuperatie, de verbranding met energierecuperatie, het stortplaatsenbeleid, het saneren van verontreinigde sites en de beheersing van **afvalstromen**⁽¹⁰⁾. Dezelfde indeling wordt aangehouden in het uitvoeringsprogramma 1991-1995⁽¹¹⁾. Bijkomend worden de uitvoeringsplannen inzake bijzondere afvalstoffen **voorgesteld**⁽¹²⁾. De instrumenten noodzakelijk voor de realisatie van dit beleid worden apart besproken. Een onderscheid wordt gemaakt tussen juridische instrumenten, de OVAM en het nieuw afvalstoffenbeleid, de milieuheffingen en de financiering, de sensibilisering en de **handhaving**⁽¹³⁾. Wat meer bepaald het juridisch instrumentarium betreft wordt sterk de nadruk gelegd op de noodzaak om de juridische basis te creëren voor een geventueeld voorkomings- en recuperatiebeleid. Daartoe is het vereist het Afvalstoffendecreet van 2 juli 1981 te vervangen door een nieuw decreet waarvan de invloed verder zal reiken dan het louter beheer van **afvalstoffen**⁽¹⁴⁾.

Aan de Interuniversitaire Commissie voor de Herziening van het Milieurecht werd de opdracht gegeven om een ontwerp van nieuwe decretale bepalingen met betrekking tot voorkoming en beheer van afvalstoffen uit te werken als onderdeel van het kaderdecreet milieuhygiëne. Het huidige ontwerp is gebaseerd op de door de Interuniversitaire Commissie ontworpen bepalingen. Daar de inwerkingtreding van een grondig vernieuwd afvalstoffendecreet dringend noodzakelijk is, werd ervoor geopteerd om niet te wachten op de voltooiing van het gehele voorontwerp van kaderdecreet milieuhygiëne, maar om de voorgestelde bepalingen aan de Vlaamse Raad voor te leggen onder de vorm van een ontwerp van decreet tot wijziging van het Afvalstoffendecreet van 2 juli 1981. De bedoeling hierbij is dat de bestaande bepalingen van dit decreet met betrekking tot de heffingen, het toezicht en de strafbepalingen ongewijzigd van kracht zouden blijven totdat voor deze aangelegenheden als onderdeel van het kaderdecreet milieuhygiëne algemene bepalingen zullen worden uitgevaardigd, die de bijzondere bepalingen van het Afvalstoffendecreet kunnen vervangen. Op dat ogenblik zullen de overblijvende bepalingen van het oorspronkelijke decreet van 2 juli 1981 worden opgeheven, en zullen de nieuwe bepalingen die het voorwerp uitmaken van het huidige ontwerp worden geïntegreerd in het stelsel van het kaderdecreet milieuhygiëne.

2. Uitgangspunten en krachtlijnen

De uitgangspunten die voorop stonden bij de uitwerking van dit ontwerp kunnen als volgt worden weergegeven :

⁽⁹⁾ **Afvalstoffenplan** 1991-1995, p. 94.

⁽¹⁰⁾ Ibidem, 97-105.

⁽¹¹⁾ Ibidem, 117-166.

⁽¹²⁾ Ibidem, 167-174.

⁽¹³⁾ Ibidem, 175-197.

⁽¹⁴⁾ Ibidem, 175.

1. Naar Nederlands voorbeeld wordt geopteerd voor de integratie van de wetgeving op de giftige afval en deze betreffende de niet giftige afval in één enkel **decreet**¹⁵⁾. De integratie van het Afvalstoffendecreet en de Wet op het giftige afval was reeds voorzien in het ontwerp van Afvalstoffendecreet van augustus 1989. Opgemerkt moet worden dat ook in Duitsland (Abfallgesetz 1986) en Frankrijk (wet van 15 juli 1975) de ganse afvalproblematiek in één wet wordt geregeld.

2. Op termijn wordt ernaar gestreefd om in het Afvalstoffendecreet enkel die onderwerpen te behandelen die specifiek zijn voor het afvalstoffenbeheer. De Vlaamse regering onderschrijft het uitgangspunt van de Commissie-Boeken dat de thema's die niet specifiek zijn voor een bepaalde milieusector op een uniforme wijze dienen te worden geregeld in het kaderdecreet milieuhygiëne. Verschillende motieven rechtvaardigen een dergelijk uitgangspunt. Een eerste argument is van rechtspolitieke aard : een algemene regeling van problemen die gemeenschappelijk zijn aan de onderscheiden milieusectoren zal het milieurecht veel overzichtelijker en gemakkelijker hanteerbaar maken. Een gelijke behandeling is ook wenselijk vanuit de optiek van de efficiëntie van het beleid. Wanneer verschillende sectorale regelingen naast elkaar bestaan, wordt de kans groter dat in de ene sector strenge milieu-eisen worden gesteld, terwijl in een andere sector een mildere regeling kan bestaan. De verschillende milieusectoren zijn in de praktijk echter sterk met elkaar verweven. Uiteenlopende eisen in de onderscheiden sectoren zullen de problemen die men in een bepaalde sector wenst op te lossen door middel van een strengere regeling veelal gewoon doen verschuiven naar een andere sector.

Voor de volgende onderwerpen, die gemeenschappelijk zijn aan de diverse milieusectoren en derhalve bij voorkeur gemeenschappelijk dienen geregeld te worden, wordt op termijn een algemeen geldende regeling via het kaderdecreet milieuhygiëne nagestreefd : milieubeleidsplanning, milieu-kwaliteitseisen, totstandkoming van algemene en sectorale voorwaarden, hun onderlinge verhouding en de verhouding ervan tot de vergunningen, de vergunning en de vergunningsprocedure, de milieubeleidsovereenkomsten, het toezicht, de veiligheidsmaatregelen, de administratieve, civielrechtelijke en strafrechtelijke sanctionering en handhaving, de aansprakelijkheid en de vergoeding van schade tengevolge van milieuverontreiniging, de milieuheffingen. Zolang voor deze aangelegenheden geen algemeen geldende bepalingen bestaan, blijft het evenwel noodzakelijk om de bestaande bepalingen in de sectorale wetgeving betreffende de afvalstoffen te handhaven. Daarom laat het voorliggende ontwerp de bestaande bepalingen van het decreet van 2 juli 1981 betreffende de milieuheffingen en het toezicht, alsook de strafbepalingen, voorlopig onverlet. Het is evenwel de bedoeling om deze bepalingen later, bij de inwerkingtreding van algemene bepalingen in het kaderdecreet milieuhygiëne, op te heffen.

3. Het ontwerp is zodanig geconcipieerd dat het toelaat volledige en correcte uitvoering te geven - of de Vlaamse regering in staat te stellen dit te doen daar waar het niet aangegeven is in het decreet zelf in detail te treden - aan de Europese richtlijnen terzake van afvalbeheer die tot de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest behoren.

¹⁵⁾ "Uitbreiding en wijziging van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Afvalstoffen)", 17 augustus 1989, TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL, 1988-1989, stuk 21.246/1-2 ; Voorlopig Verslag, 19 juli 1990, TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL, 1989-1990, stuk 21.246/4.

3. Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

De indeling van het decreet van 2 juli 1981 wordt aangepast in functie van de indeling in hoofdstukken van de nieuwe bepalingen die ingevoerd worden door artikel 3.

HOOFDSTUK I

Inleidende bepalingen

Artikel 3

Dit artikel bevat de nieuwe bepalingen die in de plaats komen van de bestaande artikelen 2 tot en met 44 van het decreet van 2 juli 1981. De onderstaande toelichtingen verwijzen naar de nummering van de voorgestelde nieuwe artikelen, zoals opgenomen in artikel 3 van het ontwerp van wijzigingsdecreet, en niet naar de nummering van de artikelen van het wijzigingsdecreet zelf.

Artikel 2

In dit artikel worden de belangrijkste kernbegrippen gedefinieerd.

1°. Het begrip “afvalstof

Bestaande definities

In het normale taalgebruik wordt een vrij vage definitie gegeven aan het begrip “afvalstof”. Voor Van Dale is een “afvalstof” een “stof die als afval ontstaat” en “afval” is “wat na een bewerking als overtollig overblijft of weggeworpen wordt : chemisch afval, nucleair afval”. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de wetgever, zowel op Europees, nationaal als regionaal vlak tracht een duidelijker omschrijving te bieden. In het verleden kwamen meerdere definities tot stand.

Artikel 1 van de wet van 22 juli 1974 op de giftige afval bepaalt : “Voor de toepassing van deze wet **wordt** onder giftige afval verstaan niet gebruikte of onbruikbare produkten en bijprodukten, overschotten en afval die voortkomt van een nijverheids-, handels-, ambachtelijke, landbouw- of wetenschappelijke activiteit en die een vergiftigingsgevaar kunnen inhouden voor de levende wezens of de natuur.”

Het decreet van 2 juli 1981 definieert het begrip afvalstoffen als volgt : “elke stof of elk voorwerp waarvan de houder zich wil ontdoen, zich ontdoet of zich moet ontdoen krachtens dit decreet of krachtens de op grond van dit decreet vastgestelde bepalingen.” (art. 3, a).

Voor de wet van 9 juli 1984 betreffende de invoer, de uitvoer en de doorvoer van afvalstoffen is een afvalstof “elke stof of elk voorwerp waarvan de houder hetzij zich ontdoet, hetzij rechtens verplicht is zich te ontdoen.” (art. 2). Deze definitie sluit het nauwst aan bij deze van Richtlijn 74/442/EEG : “elke stof of elk voorwerp waarvan de houder zich ontdoet of zich moet ontdoen krachtens de geldende nationale bepalingen” (art. 1, a)).

Het decreet van het Waalse Gewest van 5 juli 1985 (art. 3, 1°) verstond onder “déchets”: “les rebuts, reliquats, **matière en cours** d’élimination, déchets par nature et déchets **forcés**.” De in deze definitie gebruikte begrippen werden vervolgens nader omschreven. Onder “rebuts” verstond men “toute bien meuble dont le détenteur se défait volontairement”. “Reliquats” . “toute substance ou objet qui n’a pas **été** intentionnellement produit, ainsi que les matières produites par des installations d’élimination des déchets”; maar volgende stoffen vielen niet onder het begrip: “les produits, coproduits ou sous-produits résultant d’un **procédé** industrie¹ qui sont recyclés ou utilisés dans un autre procédé de production, à l’exception des opérations effectuées par des installations d’élimination de déchets.” In het begrip “les matières en **cours** d’élimination” diende “élimination” begrepen te worden als “les opérations de collecte, transport, stockage, tri et traitement de déchets nécessaires soit à la **récupération** des éléments et matériaux **réutilisables** et de l’énergie, soit au rejet dans le milieu naturel des **déchets** dans des conditions propres à assurer la santé de l’homme et de la préservation de l’environnement”. Onder “déchets par nature” verstond men “toute substance ou tout objet assimilé par l’Exécutif aux autres déchets”. “Déchets **forcés**” waren tot slot “tout bien meuble dont le **détenteur** à l’obligation en droit de se défaire”. Door het decreet van 25 juli 1991 (B.S., 20 november 1991) werden deze complexe definitie verlaten. Voortaan verstaat men in het Waalse Gewest onder “dechets” “toute substance o’u tout objet qui **relève** des catégories figurant à l’annexe 1 dont le détenteur se défait ou dont il a l’intention ou l’obligation de se défaire.” (art. 3,1°). De bijlage 1 stemt overeen met de bijlage 1 van Rl. 91/156/EEG. Een gelijkaardige definitie is opgenomen in de ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 7 maart 1991 betreffende de preventie en het beheer van afvalstoffen (art. 2,1°) (B.S., 23 april 1991).

In Frankrijk geldt volgende definitie: “tout residu d’un processus de production, de transformation ou d’utilisation, toute substance, matériau, produit ou plus généralement, tout bien meuble abandonné ou que son détenteur destine à l’abandon” (art. 1, loi n° 75-663 du 15 juillet 1975).

In Duitsland luidt de definitie: “bewegliche Sachen deren sich der Besitzer entledigen will, oder deren geordnete Entsorgung zur Wahrung des Wohls der Allgemeinheit, ins besondere der Umwelt geboten ist” (§ 1, Abs. 1, Gesetz **über** die Vermeidung und Entsorgung von Abfällen van 27.08.1986, “Abfallgesetz 1986”).

In Nederland gaf men er de voorkeur aan geen definitie op te nemen in de wetgeving. Noch in de Wet chemische afvalstoffen, noch in de Afvalstoffenwet wordt een definitie van het begrip afvalstof gegeven. Uit de parlementaire voorbereiding van die wetten blijkt dat het bijzonder moeilijk is een sluitende definitie te geven. “De moeilijkheid een definitie te geven zit er vooral in dat het begrip afvalstof een subjectieve en wisselende inhoud heeft. Wat voor de ene persoon, onder bepaalde omstandigheden, een afvalstof is, heeft voor een ander, of onder andere omstandigheden, dat karakter niet. Naast de relatie waarin de houder tegenover de stof staat (dezelfde stof die voor de “producent” een afvalstof is, kan door de vervoerder als een normale vracht worden beschouwd en door de verwerker als “begerenswaardige” grondstof), kunnen tal van factoren, een rol spelen: tijd, plaats, hoeveelheid, grondstoffenprijzen enz. Aangezien het niet mogelijk lijkt, deze verschillende factoren op bevredigende wijze vast te leggen, wordt in het wetsontwerp het begrip afvalstoffen gebezigd zonder dat er een definitie van

wordt **gegeven**⁽¹⁶⁾." Ook in het Wetsvoorstel Afvalstoffen werd aanvankelijk afgezien van **definiëring**. Na deze mogelijkheid te hebben onderzocht werd geconcludeerd "dat de subjectieve elementen, die het omslagmoment van stof naar afvalstof, en omgekeerd van afvalstof naar stof, kenmerken, niet volledig kunnen worden gevat in een algemene, juridisch sluitende definitie"("). De "Nota van Wijzigingen" (9 december 1991) verlaat deze aanpak en introduceert wel een definitie. "Afvalstoffen" zijn "alle stoffen, preparaten of andere produkten, waarvan de houder zich - met het oog op de verwijdering daarvan- ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet **ontdoen**".⁽¹⁸⁾

De Conventie van **Bazel**⁽¹⁹⁾ verstaat onder "afvalstoffen" "stoffen of voorwerpen die worden verwijderd of die bestemd zijn om te worden verwijderd of die krachtens de bepalingen van de nationale wetgeving verwijderd dienen te worden" waarbij "verwijderen" staat voor alle in bijlage IV bedoelde handelingen. Bijlage IV bestaat uit twee delen. Deel A betreft de "methoden die niet leiden tot de mogelijkheid van hergebruik, recycling, terugwirming, direct hergebruik of andere toepassingen van afvalstoffen" (verwijderingsmethodes D1 tot D15) ; deel B betreft de "methoden die kunnen leiden tot hergebruik, recycling, terugwinning, direct hergebruik of andere toepassingen van afvalstoffen" (verwijderingsmethodes R1 tot R13).

Hoewel op het eerste zicht de eerderevermelde definities sterk van elkaar verschillen, is uit onderzoek gebleken dat de verschillen bij nader toezien eerder miniem zijn⁽²⁰⁾. Alle definities omvatten een "subjectief" - en tegelijkertijd "relatief" - en een objectief element. Het **subjectief**⁽²¹⁾ en relatief element bestaat er in dat men bij het oplossen van de vraag of een bepaalde stof al dan niet een afvalstof is, enerzijds de positie van de houder ervan moet bekijken op een gegeven moment en dat men abstractie moet maken van de aanwendingsmogelijkheid van de stof (als grondstof of bijprodukt) door een ander of door de houder zelf op een later tijdstip, en anderzijds dat rekening moet worden gehouden met zijn intenties. Het relatief karakter brengt mee dat de stof die voor de houder op een bepaald ogenblik een afvalstof is, op een later tijdstip voor hem zelf of voor een ander een grondstof of bijprodukt kan worden. Het objectief element komt tot uiting in het tweede gedeelte van eerderevermelde definities ("elke stof of elk voorwerp waarvan de houder (...) zich moet ontdoen krachtens dit decreet, of krachtens de op grond van dit decreet vastgestelde bepalingen/de geldende nationale bepalingen/rechts verplicht is zich te ontdoen" ; "beweglichen Sachen (...) deren geordnete Entsorgung zur Wahrung des Wohls der Allgemeinheit, ins besondere der Umwelt geboten ist"). Hier gaat het om stoffen die tengevolge van wettelijke bepalingen aangemerkt worden als afvalstoffen, ongeacht de bedoelingen die de houder heeft met de stof of de feitelijke behandeling die de houder reserveert voor deze stoffen.

⁽¹⁶⁾ **TWEEDE KAMER DER STATEN GENERAAL**, '1973-1974, stuk 12.262, nr. 3,15.

⁽¹⁷⁾ **TWEEDE KAMER DER STATEN GENERAAL**, 1988-1989, stuk 21.246, nr. 3.

⁽¹⁸⁾ **TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL**, 1991-1992, stuk 21.246, nr. 6,1 en stuk 21.246, nr. 8,2.

⁽¹⁹⁾ **Verdrag** van Bazel inzake de beheersing van de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering ervan, opgemaakt te Bazel op 22 maart 1989, Gedr. St., Kamer, 1992-1993, nr. 785/1, art. 2 (1).

⁽²⁰⁾ **LAVRYSEN, L.**, "La notion de "déchets" dans la législation existante", **Amén.**, 1990, n° special, 13.

⁽²¹⁾ **Daar** waar verwezen wordt naar het voornemen van de houder om zich van de stof te ontdoen.

We komen op beide elementen terug bij de analyse van de voorgestelde definitie.

Oorsprong van de voorgestelde definitie

De voorgestelde definitie is ontleend aan de Richtlijn 91/156/EEG van de Raad van 18 maart 1991 tot wijziging van Richtlijn 75/442/EEG betreffende **afvalstoffen**⁽²²⁾.

Daarin wordt het begrip "afvalstof" als volgt gedefinieerd : "elke stof of elk voorwerp behorende tot de in bijlage 1 genoemde categorieën waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen." (art. 1, a) De Bijlage I vermeldt 16 categorieën van afvalstoffen (Q1-Q16). Categorie Q 16 - de "opvangcategorie" - omvat "Alle stoffen, materialen of produkten die niet onder de hierboven vermelde categorieën vallen." De algemene definitie van het begrip "afvalstof" wordt derhalve bekomen door samenlezing van artikel 1, a) met de rubriek Q 16 van bijlage I. De algemene definitie van het ontwerp van richtlijn luidt derhalve "elke stof of elk voorwerp (alle stoffen, materialen of produkten) waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen."

Vandaar dat - om de leesbaarheid te bevorderen - in het ontwerp wordt voorgesteld om deze samenlezing ook effectief tot uitdrukking te brengen. De in het ontwerp opgenomen definitie luidt dan ook : "elke stof of elk voorwerp waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen."

De bijlage 1 van de richtlijn-bevat, naast eerderevermelde opvangcategorie Q 16,15 andere categorieën van stoffen die geacht worden afvalstoffen te zijn wanneer de houder er zich van ontdoet, voornemens is zich ervan te ontdoen of er zich van moet ontdoen. Het betreft volgende categorieën :

" Q 1 Produktie- of consumptieresiduen die niet hieronder nader zijn gespecificeerd ;

Q 2 Produkten die niet aan de normen voldoen ;

Q 3 Produkten waarvan de ge- of verbruiksdatum is verstreken ;

Q 4 Stoffen die per **ongeluk** zijn geloosd, weggelekt en dergelijke. Hieronder vallen ook stoffen en materialen die als gevolg van dergelijke incidenten zijn verontreinigd ;

Q 5 Stoffen die zijn besmet of verontreinigd als gevolg van vooraf geplande activiteiten (bijvoorbeeld residuen van schoonmaakwerkzaamheden, verpakkingsmateriaal, houders enz.) ;

Q 6 Onbruikbaar materiaal (bijvoorbeeld lege batterijen, uitgewerkte katalysatoren, enz.) ;

Q 7 Stoffen die onbruikbaar zijn geworden (bijvoorbeeld verontreinigde zuren, verontreinigde oplosmiddelen, uitgewerkte hardingszouten enz.) ;

Q 8 Bij industriële procédés ontstane residuen (bijvoorbeeld slakken, distillatieresiduen, enz.) ;

Q 9 Residuen van afvalzuivering (bijvoorbeeld slib afkomstig van gaswassing, stof afkomstig van luchtfilters, gebruikte **filters** enz.) ;

⁽²²⁾ **Pb.L.**, 1991, nr. 78. Zie ook de Bijlage 1 van het Voorstel van verordening van de Raad betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen, zowel binnen als naar en uit de Gemeenschap, COM (90) 415 def. van 10 oktober 1990, Pb. C, 1990, nr. 289.

Q10 Residuen van de fabricage/bewerking van produkten (bijvoorbeeld bij het draaien of frezen overgebleven residuen, enz.);

Q11 Bij winning en bewerking van grondstoffen overgebleven residuen (bijvoorbeeld residuen van mijnbouw of oliewinning, enz.);

Q12 Verontreinigde stoffen (bijvoorbeeld met PCB's verontreinigde olie, enz.);

Q13 Alle materialen, stoffen of produkten waarvan het gebruik van rechtswege is verboden;

Q14 Produkten die voor de houder niet of niet meer bruikbaar zijn (bijvoorbeeld artikelen die zijn afgedankt door landbouw, huishoudens, kantoren, winkels, bedrijven enz.);

Q15 Verontreinigde materialen, stoffen of produkten die afkomstig zijn van bodemsaneringsactiviteiten".

Verder bepaalt artikel 1, a), tweede lid, van de richtlijn dat de Commissie een lijst moet opstellen van de afvalstoffen die tot de categorieën van Bijlage 1 behoren. Deze lijst wordt voorgelegd aan een comité van nationale deskundigen. Bij eensluidend advies van dit comité wordt de lijst door de Commissie zelf vastgesteld. Indien het advies van het comité niet in overeenstemming is met het voorstel van de Commissie, beslist de Raad. Hoewel deze afvalstoffenlijst uiterlijk op 1 april 1993 had moeten worden goedgekeurd is er binnen het comité nog geen akkoord bereikt. Het statuut van deze toekomstige lijst en de manier waarop hij in het Vlaamse recht zal worden omgezet wordt hieronder besproken in de toelichting bij art. 2, 2°.

Analyse van de voorgestelde definitie

De definitie valt uiteen in drie onderdelen. Worden immers als afval aangemerkt :

1. elke stof of elk voorwerp waarvan de houder zich ontdoet ;
2. elke stof of elk voorwerp waarvan de houder **voornemens** is zich te ontdoen ;
3. elke stof of elk voorwerp waarvan de houder zich moet ontdoen.

De twee eerste onderdelen stemmen overeen met de twee eerste onderdelen van de bestaande definitie van het decreet van 2 juli 1981, de volgorde werd enkel omgekeerd en de gebruikte bewoordingen werden aangepast om te voldoen aan de richtlijn **91/156/EEG**. Het derde onderdeel is ruimer dan het derde onderdeel van de bestaande definitie van het decreet van 2 juli 1981 dat luidt : "waarvan de houder zich (...) moet ontdoen krachtens dit decreet of krachtens de op grond van dit decreet vastgestelde bepalingen". Het stemt evenwel overeen met het derde onderdeel van de definitie van de wet van 9 juli 1984.

Kernbegrip is het "zich ontdoen". Het wordt hier gebruikt in de betekenis van "zich ontlasten" of "zich bevrijden" van een stof of een voorwerp.

De eerste twee situaties die in de definitie zijn opgenomen - de houder ontdoet zich of is voornemens zich te ontdoen van een bepaalde stof of voorwerp - doen zich voor, hetzij omdat de houder geen wettelijke mogelijkheid heeft om de stof of het voorwerp als produkt of als grondstof aan te wenden, hetzij omdat hij niet tot aanwending van de stof of het voorwerp als produkt of grondstof wenst over te gaan. In een bedrijf ontstaan, naast de goederen die het bedrijf wenst te

produceren, een aantal bijstromen van stoffen die het bedrijf niet wenst te **produceren, maar** die inherent zijn aan de door het bedrijf aangewende techniek voor de produktie van de te produceren goederen. In sommige gevallen worden deze bijprodukten in het bedrijf zelf op nuttige wijze ingezet (bijvoorbeeld in een ander produktieproces). In dat geval betreft het geen afvalstoffen. De houder ontdoet er zich immers niet van en hij heeft evenmin de intentie om er zich van te ontdoen. Als de producent deze bijprodukten met aanwendt in zijn produktieproces, dan vormen deze bijprodukten afvalstoffen, aangezien hij er zich van zal ontdoen of er zich zal willen van ontdoen: Opgemerkt zij dat de aan- of afwezigheid van een economische appreciatie van deze stoffen of voorwerpen niet van belang is. Tijdens de parlementaire voorbereiding van het decreet van 2 juli 1981 werden amendementen **verworpen** die er op gericht waren om een economisch element op te nemen in de **definitie**⁽²³⁾, en ook het Hof van Justitie van de E.G. heeft beslist dat de definitie opgenomen in de richtlijnen 75/442/EEG en 78/319/EEG niet de stoffen en voorwerpen uitsluit die voor economisch hergebruik in aanmerking **komen**⁽²⁴⁾ en, wat meer is, dat een nationale definitie die deze stoffen zou uitsluiten strijdig is met de Europese richtlijnen”).

In de rechtsleer@@ en de rechtspraak” wordt wel aangenomen dat wanneer dergelijke afvalstoffen zonder dat daartoe een voorbehandeling vereist is, aangewend worden door een ander bedrijf als grondstof of hulpstof binnen de grenzen van een geldige exploitatievergunning of wanneer zij ‘een andere nuttige en wettelijk toegelaten toepassing krijgen (vb. aanwending van zuiveringsslib dat aan de normen beantwoordt in de landbouw) deze stoffen met langer afvalstoffen zijn, maar aangeduid kunnen worden als “secundaire grondstoffen”. Ook in Nederland wordt dezelfde benadering gevolgd. Het I.M.P. Chemische Afvalstoffen 1985-1989 zegt hierover het volgende : “In de praktijk worden bij de uitvoering van de wet stoffen niet of niet langer als afvalstoffen aangemerkt indien :

— de betrokken stoffen rechtstreeks worden afgegeven door degene bij wie deze stoffen ontstaan, en wel

— aan een ander die deze afvalstoffen zonder enige voorbewerking (waarbij de aard, eigenschappen of samenstelling van de stoffen wordt gewijzigd) voor de volle honderd procent toepast in een produktie- of zuiveringsproces, bijvoorbeeld ter vervanging van tot dan toe gebruikte grondstoffen, maar

— zonder dat deze toepassing vergelijkbaar is met enige gangbare wijze van **afvalverwijdering**⁽²⁵⁾.

⁽²³⁾ **Gedr.** St. VI. R., 1980-1981, stuk 131/2 en 131/4.

⁽²⁴⁾ **H.v.j.**, 28 maart 1990, G. Vessoso en G. Zanetti, **Amén.**, 1990,82, r.o. 8 en 9.

⁽²⁵⁾ **H.v.J.**, 28 maart 1990, E. Zanetti, **Amen.**, 1990,85, r.o. 13.

⁽²⁶⁾ **MORRENS**, P. en DE BRUYCKER, P., “Afvalstoffen in Vlaanderen”, I.C., 767 ; **MORRBNS**, P., Afvalgids, Antwerpen, 1989 Kluwer rechtswetenschappen, 25, ; DE BRUYCKER, P., “Afval of grondstof ?”, Colloquium Afvalstoffen, Samson Studie Centrum, Gent, 1988, 7 en “Afval”, **Inleiding** tot de milieuproblematiek, Gent, 1998,5 ; **LA-VRYSSEN**, L., “La notion de **déchets** dans la **législation** existante”, I.c., 9.

⁽²⁷⁾ Corr. Antwerpen, nr. 292 van 11 mei 1989, Samson Milieu & Bedrijf, 2 november 1989,4 (samenvatting) ; Antwerpen, 24 oktober 1985, n.p., gecit. in **MORRBNS**, P. en DE BRUYCKER, P., I.c., 766 ; Antwerpen, 6 december 1989, **Amen.** 1990/4, 205-207 en Samson Milieu & Bedrijf, 29 november 1990,3 (samenvatting).

“**TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL**, 1988.1989, stuk 21.246/3,21.

Voorgesteld wordt om de notie “secundaire grondstoffen” uitdrukkelijk op te nemen in het decreet, en aan de regering de bevoegdheid te geven aan dit begrip nadere invulling te geven (zie verder de toelichting bij artikel 10). Dit zal de rechtszekerheid ten goede komen en er kan een stimulans van uitgaan in de richting van milieuhygiënisch verantwoorde vormen van hergebruik en nuttige toepassing van afvalstoffen.

In het eerste onderdeel van de definitie wordt verwezen naar een feitelijk gedrag van de houder. Stoffen of voorwerpen waarvan hij zich bevrijdt of ontlast (door ze in te brengen in het afvalcircuit) zijn afvalstoffen. In het tweede onderdeel van de definitie staat de intentie van de houder voorop. Stoffen of voorwerpen waarvan hij het voornemen heeft zich te bevrijden of ontlasten zijn eveneens afvalstoffen. Deze toevoeging ten opzichte van de oorspronkelijke definitie van Rl. 75/442/EEG kwam reeds voor in de Vlaamse, Waalse, Duitse en Franse definities en is thans ook opgenomen in de richtlijn 91/156/EEG tot wijziging van Rl. 75/442/EEG. Het is immers evident dat stoffen en voorwerpen die zich nog bij de producent of de houder bevinden en de facto nog niet zijn ingebracht in het afvalcircuit, toch moeten beschouwd worden als afvalstoffen indien de houder de intentie heeft ze daar in de toekomst in te brengen. Zo niet zouden essentiële bepalingen van het afvalstoffenregime (vb. terzake van goed afvalstoffenbeheer door de producent, als daar zijn de scheiding van stromen, de inventarisatie, de identificatie en de behoorlijke opslag ; de meldingsplicht van de producent) geen voorwerp hebben.

De derde situatie - “elke stof of elk voorwerp waarvan de houder zich moet ontdoen” - doet zich voor omdat geldende rechtsregels bepaalde stoffen of voorwerpen van rechtswege het statuut van afvalstof toekennen. In het decreet van 2 juli 1981 is dit het geval met “afvalolie” en “voertuigwrakken”. Zo wordt afvalolie door artikel 2, g) van het decreet van 2 juli 1981 gedefinieerd als “alle minerale of synthetische oliën en vetten, met inbegrip van de olieachtige tankresidu’s, van de oliewatermengsels en van de emulsies, hetzij zij gedenatureerd zijn door het gebruik dat ervan werd gemaakt, hetzij van verbruik werd afgezien of hetzij ze voor hun oorspronkelijke bestemming ongeschikt zijn geworden en als zodanig voor de houder ervan geen handelswaarde meer hebben”. Als minerale of synthetische oliën of vetten aan één van deze drie criteria beantwoorden, betreft het afvalolie, ongeacht de intentie of het feitelijk gedrag van de houder ervan.

Het is overigens zo dat niet alleen tengevolge van het Afvalstoffendecreet een houder zich van bepaalde stoffen of voorwerpen zal moeten ontdoen ; dat kan ook het gevolg zijn van andere wetbepalingen. Enkele voorbeelden kunnen dit illustreren. Zo bepaalt artikel 8, eerste lid, 3° van de diergezondheidswet van 24 maart 1987 dat de Koning de afslachting of afmaking kan voorschrijven van een dier dat door een dierenziekte is aangetast of besmet of verdacht is van aantasting of besmetting. De krenten of karkassen van deze dieren zijn afvalstoffen in geval van afmaking en worden afvalstoffen in geval van afslachting wanneer uit diergeneeskundig onderzoek blijkt dat zij aan hun normale economische bestemming moeten worden onttrokken⁽²⁾. Artikel 8, eerste lid,

⁽²⁾ Arbitragehof, nr. 1/89 van 31 januari 1989, B.S., 3 maart 1989, ov. 9.B.5.

4° van dezelfde wet bepaalt dat de Koning de vernietiging kan **voorschrijven** van voertuigen; plantaardige of **dierlijke** produkten, grondstoffen voor de landbouw en de veeteelt en van alle andere goederen die besmet zijn of van besmetting verdacht zijn, waardoor zij afvalstoffen **worden**⁽³⁰⁾. Ook de wet van 24 januari 1977 betreffende de bescherming van de gezondheid van de verbruikers op het stuk van de voedingsmiddelen en andere produkten of de wet van 11 juli 1969 op de bestrijdingsmiddelen en de grondstoffen voor de landbouw, tuinbouw, bosbouw en veeteelt of hun uitvoeringsbesluiten kunnen tot een vergelijkbare situatie leiden. Zo bepaalt het K.B. van 5 juni 1975 betreffende het bewaren, het verkopen en het gebruiken van bestrijdingsmiddelen en fytofarmaceutische produkten dat de gebruiker van deze produkten onmiddellijk na het leegmaken ervan, de oorspronkelijke verpakking moet onschadelijk maken en hierbij de aanduidingen moet volgen die voorkomen op de verpakking of het bijgevoegde vouwblad. De oorspronkelijke verpakking wordt daardoor een afvalstof. Tot slot nog een voorbeeld uit het A. R.A.B. Artikel 723bis, 15, § 6 van het ARAB (zoals gewijzigd door het K.B. van 5 november 1990) verbiedt het gebruik van **PCB's**, met uitzondering van mono- en dichloorbifenylen, PCT's en preparaten, met inbegrip van de afgewerkte oliën, die meer dan 0,005 gewichtsprocent **PCB's** of PCT's bevatten. In bepaalde gevallen mogen bestaande installaties in goede staat van werking verder gebruikt worden en mag hun PCB-vloeistofniveau aangevuld worden. Zij moeten dan een etiket dragen met de vermelding "Na gebruik afvoeren naar een **vernietigingscentrum** of verwijderen langs een erkend verwerf?". Na hun gebruik worden deze apparaten, installaties en recipiënten derhalve van rechtswege afvalstoffen.

2°. Het begrip "afvalstoffencatalogus"

Artikel 1, a), tweede lid van Richtlijn 91/156/EEG bepaalt :

"De Commissie stelt uiterlijk op 1 april 1993 volgens de procedure van artikel 18 een lijst op van de afvalstoffen die tot de categorieën van Bijlage 1 behoren. Deze lijst wordt periodiek bezien en zo nodig volgens dezelfde procedure gewijzigd".

Artikel 18 voorziet in de oprichting van een comité, bestaande uit vertegenwoordigers van de Lid-Statens. Het brengt, bij gekwalificeerde meerderheid van stemmen, advies uit over de voorstellen van de Commissie. De Commissie stelt de beoogde maatregelen vast wanneer zij overeenstemmen met het advies van het Comité, zo niet wordt de beslissing door de Raad genomen.

Daar het op Europees niveau aan de Commissie of, in voorkomend geval, aan de Raad toekomt om nadere invulling te geven aan de diverse categorieën van Bijlage 1 van de Richtlijn in de vorm van een afvalstoffenlijst, en daar deze lijst thans nog niet is goedgekeurd, leek het aangewezen de categorieën zelf niet op te nemen in de definitie van "afvalstof", maar deze taak te delegeren aan de Vlaamse regering. Deze kan dan - afhankelijk van de vordering van de werkzaamheden op Europees vlak - de specificatie van de onderscheiden stoffen en voorwerpen die behoren tot de categorieën van Bijlage 1 van de Richtlijn bepalen onder de vorm

⁽³⁰⁾ Ibid., ov. 9.B.6.

van een “afvalstoffencatalogus”. Deze delegatie is des te meer aangewezen nu de Richtlijn zelf voorziet in een periodieke “updating” van de Europese lijst, zodat bij gebreke aan deze delegatie elke wijziging aanleiding zou geven tot de tussenkomst van de decreetgever zelf.

De Raad van State heeft geadviseerd om in deze bepaling de woorden “niet limitatieve” te schrappen, zonder evenwel te zeggen waarom. De Vlaamse regering achtte het niet opportuun om op dit punt het advies te volgen, daar deze precisering belangrijk is om de juridische draagwijdte van de afvalstoffencatalogus te verduidelijken. Uit de bepalingen van Richtlijn **91/156/EEG** blijkt immers dat de Europese afvalstoffencatalogus als een niet limitatieve opsomming van afvalstoffen moet worden beschouwd, die niet in de plaats komt van de algemene, abstracte definitie van het begrip “afvalstof”. Op advies van de Raad van State werd evenwel de verwijzing naar de “geldende Europese voorschriften” van art. 2, 2” verplaatst naar art. 3, § 1.

De afvalstoffencatalogus die in art. 2, 2° wordt gedefinieerd zal dus de bestaande “afvalstoffenlijst”, zoals vastgesteld bij ministerieel besluit van 3 december 1987 houdende nadere regelen omtrent het meldingsformulier voor afvalstoffen (bijlage 3), vervangen. Overeenkomstig het advies van de werkgeversorganisaties binnen de SERV werd hier geopteerd voor de term “afvalstoffencatalogus” i.p.v. “afvalstoffenregister”, zoals oorspronkelijk voorgesteld door de Commissie **Bocken**. Deze laatste term wordt in art. 13, § 7, van dit ontwerp gehanteerd voor het register dat door bepaalde personen en ondernemingen moet worden bijgehouden krachtens art. 14 van Richtlijn **91/156/EEG**.

3”. Het begrip “producent”

Deze definitie is overgenomen van artikel 1, b) van richtlijn **91/156/EEG** tot wijziging van richtlijn **75/442/EEG** betreffende afvalstoffen. Overeenkomstig het advies van de MINA-Raad werd de vermelding tussen haakjes “eerste producent” geschrapt, daar aan deze vermelding geen juridische gevolgen verbonden zijn.

4°. Het begrip “houder”

Deze definitie is overgenomen van artikel 1, c) van voormelde richtlijn.

5”. Het begrip “beheer”

Deze definitie is overgenomen van artikel 1, d) van voormelde richtlijn.

6”. Het begrip “verwijdering”

Artikel 1, e) van voormelde richtlijn definieert dit begrip als “alle in bijlage II A bedoelde verrichtingen.” Bijlage II A luidt als volgt :

“VERWIJDERINGSHANDELINGEN

N.B. In deze bijlage II A wordt een overzicht gegeven van verwijderingshandelingen zoals die in de praktijk plaatsvinden. Overeenkomstig artikel 4 moeten de afvalstoffen worden verwijderd zonder gevaar voor de gezondheid van de mens en zonder dat procédés of methoden worden aangewend die nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben.

D 1 Het op of in de bodem brengen van afval (bijvoorbeeld stortplaats, enz.) ;

D 2 Behandeling op of in de bodem (bijvoorbeeld afbraak door **bacteriën** van vloeibaar of slibachtig afval in bodems, enz.) ;

D 3 Injectie in de diepe ondergrond (bijvoorbeeld injectie van verpompbaar afval in putten, zoutkoepels of natuurlijk gevormde holten) ;

D 4 Opslag in waterbekkens (bijvoorbeeld het lozen van vloeibaar of slibachtig afval in putten, vijvers of lagunen, enz.) ;

D 5 Met bijzondere techniek aangelegde stortplaats (bijvoorbeeld storting in aan de binnenzijde waterdicht beklede, afzonderlijke cellen die worden afgedekt en worden afgesloten van elkaar en van de omgeving, enz.) ;

D 6 Lozing van vaste afvalstoffen in een watermassa, behalve zeeën/oceanen ;

D 7 Lozing in zeeën/oceanen, daaronder begrepen het ingraven in de zeebodem ;

D 8 Biologische behandeling die met elders in deze Bijlage wordt omschreven, die resulteert in uiteindelijke verbindingen of mengsels die worden verwijderd volgens één of meer van de in deze Bijlage opgesomde methoden ;

D 9 P'ysisch-chemische behandeling die niet elders in deze Bijlage wordt omschreven, en die resulteert in uiteindelijke verbindingen of mengsels die worden verwijderd volgens één of meer van de in deze Bijlage opgesomde methoden (bijvoorbeeld verdamping, droging, calcinatie, enz.) ;

Dl0 Verbranding op het land ;

Dl1 Verbranding op zee ;

Dl2 Permanente opslag (bijvoorbeeld het installeren van containers in een mijn, enz.) ;

Dl3 Mengen van stoffen voordat zij worden onderworpen aan een in deze Bijlage genoemde handeling ;

Dl4 Opnieuw verpakken van stoffen voordat zij worden onderworpen aan een in deze Bijlage genoemde handeling ;

Dl5 Opslag in afwachting van een in deze Bijlage genoemde handeling, met uitsluiting van voorlopige opslag voorafgaande aaninzameling op de plaats van produktie."

De Bijlage II A van de richtlijn stemt nagenoeg overeen met de bijlage V A van de Conventie van Basel, die het opschrift draagt "Opérations ne débouchant pas sur une possibilité de **récupération** de recyclage, de réutilisation, de **réemploi** direct, ou toute autre utilisation des déchets". Het betreft met andere woorden alle verwijderingshandelingen van afvalstoffen waardoor nuttige toepassing uitgesloten wordt. Gezien het gedetailleerd karakter van deze lijst, en het feit dat deze het voorwerp kan zijn van periodieke aanpassingen aan de wetenschappelijke en technische vooruitgang (art. 17 en 18 van de richtlijn), wordt voorgesteld om deze lijst als zodanig niet op te nemen in het decreet zelf. Enkel de kernbegrippen worden in de definitie zelf opgenomen. Het betreft meer bepaald het vernietigen (d.m.v. verbranding) en de definitieve opslag op of in de bodem en de hierop gerichte voorafgaande handelingen (aan verbranding of storting voorafgaande opslag, vermenging, biologische of fysisch chemische behandeling). Aan de Vlaamse regering wordt de bevoegdheid gelaten om de handelingen aan te wijzen die gelden als verwijderingshandelingen overeenkomstig de Europese voorschriften. De in Bijlage II A van de richtlijn

opgesomde handelingen zullen derhalve opgenomen worden in een uitvoeringsbesluit.

7". Het begrip "nuttige toepassing"

Artikel 1, f) van voormelde richtlijn definieert dit begrip als "alle in bijlage II B bedoelde handelingen". Bijlage II B luidt als volgt :

"HANDELINGEN WAARDOOR NUTTIGE TOEPASSING MOGELIJK WORDT.

N.B. In deze bijlage II B wordt een overzicht gegeven van handelingen voor de nuttige toepassing van afvalstoffen zoals die in de praktijk plaatsvinden. Overeenkomstig artikel 4 moeten de afvalstoffen nuttig worden toegepast zonder gevaar voor de gezondheid van de mens en zonder dat procédés of methoden worden aangewend die nadelige gevolgen kunnen hebben voor het milieu.

R 1 Terugwinning/regeneratie van oplosmiddelen ;

R 2 Recycling/terugwinning van organische stoffen die niet als oplosmiddelen worden gebruikt ;

R 3 Recycling/terugwinning van metalen en metaalverbindingen ;

R 4 **Recycling/terugwinning** van andere anorganische materialen ;

R 5 Regeneratie van zuren of basen ;

R 6 Terugwinning van bestanddelen die worden gebruikt voor de bestrijding van vervuiling ;

R 7 Terugwinning van bestanddelen uit katalysatoren ;

R 8 Reraffinage van olie of andere vormen van hergebruik van olie ;

R 9 Hoofdgebruik als brandstof of als ander middel voor energieopwekking ;

R10 Verspreiding over de grond ten behoeve van de landbouw of het milieu, met inbegrip van compostbemesting en bemesting met andere biologisch omgezette stoffen, behoudens ingeval van afvalstoffen die ingevolge artikel 2, lid 1, **onder b)**, sub iii) zijn **uitgesloten**⁽³¹⁾ ;

R11 Gebruik van afvalstoffen die via één van de onder R1 tot R10 genoemde handelingen zijn verkregen ;

R12 Ruiling van afvalstoffen om één van de onder R1 tot en met R11 genoemde handelingen te kunnen toepassen ;

R13 Opslag van stoffen om één van de in deze bijlage genoemde handelingen te kunnen toepassen, met uitsluiting van voorlopige opslag voorafgaande aan inzameling op de plaats van productie".

Deze lijst stemt nagenoeg overeen met deze van bijlage IV B van de Conventie van Bazel die het opschrift draagt "methoden die kunnen leiden tot hergebruik, recycling, terugwinning, direct hergebruik of andere toepassingen van afvalstoffen".

Om dezelfde redenen als vermeld bij artikel 2, f) wordt voorgesteld deze lijst niet op te nemen in het decreet zelf,

⁽³¹⁾ "Kadavers en de volgende landbouwafvalstoffen : faecaliën en andere natuurlijke en niet gevaarlijke stoffen die in de landbouw worden gebruikt".

maar ~~de~~ Vlaamse regering te belasten om deze lijst vast te stellen in overeenstemming met de geldende Europese voorschriften. Enkel de kernbegrippen worden in de definitie zelf opgenomen. Het betreft meer bepaald het winnen van grondstoffen, produkten of energie uit afval en het rechtstreeks en wettig gebruik van afval.

8°. Het begrip “verwerken”

Het begrip “verwerken” wordt hier gebruikt als verzamelbegrip dat zowel de “verwijdering” als de “nuttige toepassing” van afvalstoffen omvat.

9°. Het begrip “inzameling”

De definitie wordt overgenomen van artikel 1, g) van de voormelde richtlijn.

Artikel 3

In dit artikel wordt de Vlaamse regering gemachtigd om een afvalstoffencatalogus, zoals gedefinieerd in artikel 2, op te stellen (art. 3, § 1), en worden de afvalstoffen in verschillende categorieën ingedeeld (art. 3, §§ 2, 3 en 5). Overeenkomstig het advies van de MINA-Raad wordt voor alle duidelijkheid een onderscheid gemaakt tussen hoofdcategorieën en bijkomende categorieën. De twee hoofdcategorieën zijn huishoudelijke afvalstoffen en bedrijfsafvalstoffen. De bijkomende categorieën zijn gevaarlijke afvalstoffen en bijzondere afvalstoffen. De verschillende categorieën worden aan specifieke regels onderworpen (zie verder).

§ 2, 1°. Huishoudelijke afvalstoffen

De **definitie** stemt overeen met deze die opgenomen is in artikel 3, d) van het decreet van 2 juli 1981. Zoals bekend werden door het B.Vl.Ex. van 21 april 1982 “betreffende de gelijkstelling van sommige afvalstoffen aan huishoudelijke, aan bijzondere of aan industriële afvalstoffen, zoals gedefinieerd in artikel 3 van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen” (B.S., 15 mei 1982) ‘een aantal industriële, ambachtelijke en bedrijfsafvalstoffen, die omwille van hun herkomst, aard en samenstelling vergelijkbaar zijn met huishoudelijke afvalstoffen (§ 1, 1°), evenals afvalstoffen van groter formaat afkomstig van particuliere huishoudens, ambachtelijke activiteiten en overheidsadministraties die door of in opdracht van de gemeenten met speciale ophaalbeurten worden opgehaald (§ 1, 2°) met huishoudelijke afvalstoffengelijkgesteld.

§ 2, 2°. Bedrijfsafvalstoffen

De definitie van “bedrijfsafvalstoffen” stemt overeen met de definitie van “industriële afvalstoffen” opgenomen in artikel 3, e) van het decreet van 2 juli 1981. De Commissie is van oordeel dat de term bedrijfsafvalstoffen beter de lading dekt, nu de besproken categorie niet alleen de afvalstoffen omvat die afkomstig zijn van industriële activiteiten, maar ook deze afkomstig van ambachtelijke en wetenschappelijke activiteiten, en, bij gelijkstelling (art. 2 van voormeld B.Vl.Ex. van 21 april 1982) de afvalstoffen van een handelsactiviteit voorzover het geen huishoudelijke of bijzondere afvalstoffen betreft, de mislukte fabrikaten en de resten van de verwijdering van industriële afvalstoffen. Ook in Nederland wordt aan deze term de voorkeur gegeven.

§ 3, 1°. Gevaarlijke afvalstoffen

De definitie van “gevaarlijke afvalstoffen” stemt nagenoeg overeen met deze van het decreet van 2 juli 1981 (art. 3, j). De termen “verwerkt, geneutraliseerd of vernietigd” werden vervangen door de generieke term “verwerkt” (die zowel het begrip “verwijdering” als het begrip “nuttige toepassing” omvat). Wel wordt uitdrukkelijk bepaald dat de Vlaamse regering bij het aanwijzen van de afvalstoffen die geacht worden gevaarlijke afvalstoffen te zijn, zich moet gedragen naar de Europese voorschriften terzake. Op 12 december 1991 werd door de Raad van de E.G. een nieuwe richtlijn betreffende gevaarlijke afvalstoffen **aangenomen**⁽³²⁾. In die richtlijn worden “gevaarlijke afvalstoffen” als volgt gedefinieerd :

“ — alle afvalstoffen die voorkomen op een lijst die overeenkomstig de procedure van artikel 18 van Richtlijn 75/442/EEG en op basis van de bijlagen I en II van deze richtlijn, uiterlijk zes maanden voor de datum van inwerkingtreding van deze richtlijn is opgesteld. Deze afvalstoffen moeten een of meer van de in bijlage III vermelde eigenschappen bezitten. In de lijst worden de oorsprong en de samenstelling van de afvalstoffen en in voorkomend geval de concentratiegrenswaarden in aanmerking genomen. De lijst wordt op gezette tijden aan een hernieuwd onderzoek onderworpen en zo nodig volgens dezelfde procedure herzien ;

— alle andere afvalstoffen die naar het oordeel van een Lid-Staat een of meer van de in bijlage III vermelde eigenschappen bezitten. Dergelijke gevallen worden bekendgemaakt aan de Commissie en overeenkomstig de procedure van artikel 18 van Richtlijn 75/442/EEG, met het oog op aanpassing van de lijst, aan een hernieuwd onderzoek onderworpen.”

De bijlagen I en II van de richtlijn hebben derhalve slechts een voorlopig karakter. Het komt de Commissie vande E.G. toe, en gebeurlijk de Raad om de lijst van de gevaarlijke afvalstoffen op te stellen aan de hand van die bijlagen. Bijlage I heeft betrekking op de ‘categorieën of soorten gevaarlijke afvalstoffen, gekenmerkt naar hun aard of de activiteit waarbij zij ontstaan’. Zij bestaat uit tweede delen : bijlage I A en I B. Bijlage I luidt als volgt :

“CATEGORIEËN OF SOORTEN GEVAARLIJKE AFVALSTOFFEN, GEKENMERKT NAAR HUN AARD OF DE ACTIVITEIT WAARBIJ ZIJ ONTSTAAN (DE AFVALSTOFFEN KUNNEN ZICH VOORDOEN IN VLOEIBARE OF VASTE TOESTAND OF IN DE VORM VAN SLIB).

Bijlage I A

Afvalstoffen die een of meer van de in bijlage III vermelde eigenschappen bezitten en bestaan uit :

1. Lichaamseigen stoffen ; afval van ziekenhuizen en van andere medische activiteiten ;
2. Farmaceutische produkten, medicijnen, veterinaire produkten ;
3. Houtbeschermingsprodukten ;
4. Biociden en fytosanitaire produkten ;

⁽³²⁾ Richtlijn 91/689/EEG van de Raad van 12 december 1991 betreffende gevaarlijke afvalstoffen, Pb.L., 1991, nr. 377.

5. Residuen van produkten die als oplosmiddel zijn gebruikt ;
6. Gehalogeneerde organische stoffen die met als oplosmiddel zijn gebruikt, inerte polymeren uitgezonderd ;
7. Cyaniden voor harding ;
8. Oliën en aardolieachtige verbindingen (bijvoorbeeld industrieel slib, enz.) ;
- 9 Mengsels of emulsies van olie of koolwaterstoffen met water ;
10. Stoffen die PCB's en/of PCT's bevatten (bijvoorbeeld dielektrische stoffen, enz.) ;
11. Teerhoudende produkten afkomstig van raffinage, distillatie of pyrolyse (bijvoorbeeld distillatieresiduen, **enz.**) ;
12. Inkt, kleurstoffen, pigmenten, verf, lak, vernis ;
13. Harsen, latex, plastificeenniddelen, lijm ;
14. Niet-geïdentificeerde en/of nieuwe chemische stoffen afkomstig van onderzoek, ontwikkelingsactiviteiten en onderwijs en waarvan de effecten op de mens en/of het milieu niet bekend zijn (bijvoorbeeld laboratoriumafval, enz.) ;
15. Vuurwerk en andere ontplofbare stoffen ;
16. Produkten van fotolaboratoria ;
17. Materialen die verontreinigd zijn met polychloordibenzofuraan ;
18. Materialen die verontreinigd zijn met polychloordibenzop-dioxines.

Bijlage 1 B

Afvalstoffen die een of meer van de in bijlage II opgesomde bestanddelen bevatten of een of meer van de in bijlage III vermelde eigenschappen bezitten en die bestaan uit :

19. Zeep, vetten, was van dierlijke of plantaardige oorsprong ;
20. Niet-gehalogeneerde organische stoffen die niet als oplosmiddel worden gebruikt ;
21. Anorganische stoffen die noch metalen, noch metaalverbindingen bevatten ;
22. Slakken en/of as ;
23. Klei-of zandgrond, baggerspecie inbegrepen ;
- ~~24. Niet-cyanidehoudende~~ hardingszouten ;
25. Metaalstof of -poeder ;
26. Uitgewerkte katalysatoren ;
27. Vloeistoffen of slib waarin metalen of **metaalverbindingen** voorkomen ;
28. Zuiveringsafval (bijvoorbeeld stof van luchtfilters, enz.) behalve de onder de punten 29,30 en 33 genoemde afvalstoffen ;
29. Gaswassingsslib ;
30. Slib van waterzuiveringsinstallaties ;
31. Ontkalkingsresten ;
32. Afval van ionenwisselaars ;

33. Niet-behandeld of voor de landbouw onbruikbaar zuiveringsslib ;

34. Resten van reiniging van reservoirs of apparatuur ;

35. Verontreinigd materiaal ;

36. Verontreinigd verpakkingsmateriaal (bijvoorbeeld : vaten, gasflessen, enz.) waarin één of meer van de in bijlage 2 vermelde bestanddelen hebben gezeten ;

37. Accu's en batterijen ;

38. Plantaardige oliën ;

39. Voorwerpen die bij een selectieve inzameling van afvalstoffen van huishoudens zijn opgehaald en die één of meer van de in bijlage III genoemde eigenschappen bezitten ;

40. Elke andere afvalstof die één of meer van de in bijlage II genoemde bestanddelen bevat en één van de in bijlage III genoemde eigenschappen bezit.”

Het verschil tussen bijlage 1 A en 1 B is dat de afvalstoffen vermeld in bijlage 1 B slechts als gevaarlijke afvalstoffen in aanmerking worden genomen als zij de bestanddelen vermeld in bijlage II bevatten, terwijl deze eis niet gesteld wordt aan de afvalstoffen van bijlage 1 A. Bijlage II heeft betrekking op de “bestanddelen waardoor de afvalstoffen van bijlage 1 B gevaarlijk zijn indien zij in bijlage III genoemde eigenschappen bezitten”. Bijlage II luidt als volgt :

“BESTANDDELEN WAARDOOR DE AFVALSTOFFEN VAN BIJLAGE 1 B GEVAARLIJK ZIJN INDIEN ZIJ IN BIJLAGE 3 GENOEMDE EIGENSCHAPPEN BEZITTEN

Afvalstoffen die de volgende bestanddelen bevatten :

C1 Beryllium, berylliumverbindingen ;

C2 Vanadiumverbindingen ;

C3 Verbindingen van zeswaardig chroom ;

C4 Kobaltverbindingen ;

C5 Nikkelverbindingen ;

C6 Koperverbindingen ;

C7 Zinkverbindingen ;

C8 Arseen, arseenverbindingen ;

C9 Seleen, seleenverbindingen ;

C10 Zilververbindingen ;

C11 Cadmium, cadmiumverbindingen ;

C12 Tinverbindingen ;

C13 Antimoon, antimoonverbindingen ;

C14 Telluur, telluurverbindingen ;

C15 Bariumverbindingen, bariumsulfaat uitgezonderd ;

C16 Kwik, kwikverbindingen ;

C17 Thallium, thalliumverbindingen ;

C18 Lood, loodverbindingen ;

C19 Anorganische sulfiden ;

C20 Anorganische fluorverbindingen ;

C21 Anorganische cyaniden ;

C22 De volgende alkali- of aardalkalimetalen : lithium, natrium, kalium, calcium, magnesium in metaalvorm ;

C23 Zure oplossingen of zuren in vaste vorm ;

C24 Basische oplossingen of basen in vaste vorm ;

C25 Asbest (stof en vezel) ;

C26 Fosfor, fosforverbindingen, minerale fosfaten uitgezonderd ;

C27 Metaalcarbonylen ;

C28 Peroxiden ;

C29 Chloraten ;

C30 Perchloraten ;

C31 Aziden ;

C32 PCB's en /of PCTs ;

C33 Farmaceutische of veterinaire verbindingen ;

C34 Biociden en fytosanitaire stoffen (bijvoorbeeld pesticiden, enz.) ;

C35 Infectieuze stoffen ;

C36 Creosoten ;

C37 Isocyanaten, thiocyanaten ;

C38 Organische cyaniden (bijvoorbeeld nitrilen, enz.) ;

C39 Fenolen, fenolverbindingen ;

C40 Gehalogeneerde oplosmiddelen ;

C41 Niet gehalogeneerde oplosmiddelen ;

C42 Organische halogeenvbindingen, met uitzondering van inerte polymeren en de andere in deze bijlage genoemde stoffen ;

C43 Aromatische verbindingen ; polycyclische en heterocyclische organische verbindingen ;

C44 Alifatische amines ;

C45 Aromatische amines ;

C46 Ethers ;

C47 Ontplofbare stoffen, met uitzondering van die stoffen die elders in deze bijlage worden vermeld ;

C48 Organische zwavelverbindingen ;

C49 Polychloordibenzofuraren ;

C50 Polychloordibenzo-p-dioxines ;

C51 Koolwaterstoffen en hun verbindingen met zuurstof, stikstof en/of zwavel, die niet in deze bijlage worden vermeld."

Verder is bepaald dat de afvalstoffen (zowel **deze van** bijlage 1 A, als deze van bijlage 1 B) één of meer van de in bijlage III vermelde gevaareigenschappen moeten bezitten willen zij in aanmerking komen voor opname op de lijst van de gevaarlijke afvalstoffen.

Bijlage III luidt :

“GEVAARLIJKE EIGENSCHAPPEN VAN AFVAL-STOFFEN

H 1 “Ontploffbaar” : stoffen en preparaten die bij aanraking met een vlam kunnen ontploffen of voor stoten of wrijving gevoeliger zijn dan dinitrobenzeen ;

H 2 “Oxiderend” : stoffen en preparaten die bij aanraking met andere stoffen, met name ontvlambare stoffen, sterk exotherm kunnen reageren ;

H3-A “Licht-ontvlambaar” : stoffen en preparaten die :

— in vloeibare toestand een vlampunt beneden 21° C (zeer licht ontvlambare vloeistoffen inbegrepen), of

— bij normale temperatuur aan de lucht blootgesteld, zonder toevoer van energie in temperatuur kunnen stijgen en tenslotte kunnen ontbranden, of

— in vaste toestand, door kortstondige inwerking van een ontstekingsbron, gemakkelijk kunnen worden ontstoken en na de verwijdering van de ontstekingsbron blijven branden of gloeien, of

— in gasvormige toestand bij normale druk met lucht ontvlambaar zijn, of

— bij aanraking met water of vochtige lucht, licht ontvlambare gassen in een gevaarlijke hoeveelheid ontwikkelen ;

H3-B “Ontvlambaar” : vloeibare stoffen en preparaten die een vlampunt van ten minste 21° C en ten hoogste 55° C hebben ;

H 4 “Irriterend” : niet-corrosieve stoffen en preparaten die **door** directe, langdurige, of herhaalde aanraking met de huid of de slijmvliezen een ontsteking kunnen veroorzaken ;

H 5 “Schadelijk” : stoffen en preparaten die door inademing of door opneming via de mond of de huid gevaren van beperkte aard kunnen opleveren ;

H 6 “Vergiftig” : stoffen en preparaten die door inademing of door opneming via de mond of de huid ernstige, acute of chronische gevaren en zelfs de dood kunnen veroorzaken (zeer giftige stoffen en preparaten inbegrepen) ;

H 7 “Kankerverwekkend” : stoffen of preparaten die door inademing via de mond of de huid kanker veroorzaken of de frequentie van kanker kunnen doen toenemen ;

H 8 “Corrosief” : stoffen en preparaten die bij aanraking een vernietigende werking op leven & weefsels kunnen uitoefenen ;

H 9 “Infectueus” : stoffen die levensvatbare micro-organismen of hun toxinen bevatten waarvan bekend is of waarvan sterk wordt vermoed dat zij ziekten bij de mens of bij andere levende organismen veroorzaken ;

H10 “Teratogeen” : stoffen of preparaten die door inademing of door opneming via de mond of de huid niet-erfelijke misvormingen veroorzaken of de frequentie daarvan kunnen doen toenemen ;

H11 “Mutageen” : stoffen of preparaten die door inademing of door opneming via de mond of de huid erfelijke genetische schade veroorzaken of de frequentie daarvan kunnen doen toenemen ;

H12 Stoffen of preparaten die in contact met water, lucht of zuur vergiftig of zeer vergiftig gas ontwikkelen ;

H13 Stoffen en preparaten die na verwijdering op de een of andere wijze een andere stof doen ontstaan (bijvoorbeeld een uilogingsprodukt) die een van de hierboven genoemde eigenschappen bezit ;

H14 “Ecotoxisch” : stoffen en preparaten waarvan het gebruik onmiddellijk of na verloop van tijd gevaar voor **één** of meer sectoren van het milieu oplevert of kan opleveren.

Aantekeningen

1. De gevaarlijke eigenschappen “vergiftig” (en “zeer vergiftig”), “**schadelijk**”, “corrosief” en “irriterend” worden aan de afvalstoffen toegeschreven volgens de criteria van bijlage VI, deel 1 A en deel II B van Richtlijn **67/548/EEG** van de Raad van 27 juni 1967 betreffende de aanpassing van de wettelijke en **bestuursrechtelijke** bepalingen inzake de indeling, de verpakking en het kenmerken van gevaarlijke stoffen, in de versie van Richtlijn 79/831/EEG van de Raad.

2. Met betrekking tot het toeschrijven van de eigenschappen “kankerverwekkend”, “teratogeen” en “mutageen” zijn, in het licht van de huidige stand van wetenschap en techniek, verdere verfijningen aangebracht in de Handleiding voor de indeling en het kenmerken van gevaarlijke stoffen die is opgenomen in bijlage VI, deel II-D, van Richtlijn 67/548/EEG in de versie van Richtlijn 83/467/EEG van de Commissie.

Testmethoden

De testmethoden hebben ten doel een specifieke inhoud te geven aan de in bijlage III opgenomen definities.

De te gebruiken methoden zijn omschreven in bijlage V van Richtlijn 67/548/EEG in de versie van Richtlijn 84/449/EEG van de Commissie of bij andere richtlijnen van de Commissie van latere datum inzake de aanpassing van Richtlijn 67/548/BEG aan de vooruitgang van de techniek. Deze methoden zijn gebaseerd op die welke zijn erkend en aanbevolen door bevoegde internationale organen, met name de OESO.”

De nog op te stellen lijst van de gevaarlijke afvalstoffen zal regelmatig worden geactualiseerd. De Lid-Staten kunnen ook aanvullend hierop bepaalde afvalstoffen opnemen in hun nationale lijsten van gevaarlijke afvalstoffen, mits zij dit melden aan de Commissie van de E.G. Die zal dan nagaan of deze afvalstoffen in de Europese lijst moeten opgenomen worden of niet (procedure van art. 18 van de gewijzigde richtlijn 75/442/EEG).

Het is derhalve nodig een snelle aanpassing van de lijst van gevaarlijke afvalstoffen mogelijk te maken in functie van de actualisering van de Europese lijst van gevaarlijke afvalstoffen. Daarom wordt aan de Vlaamse regering de bevoegdheid toegekend om de lijst van gevaarlijke afvalstoffen op te stellen en dit conform de Europese voorschriften.

§ 3, 2°. Bijzondere afvalstoffen.

Het betreft huishoudelijke, **bedrijfs-**, gevaarlijke of andere afvalstoffen die omwille van hun aard, samenstelling, herkomst of verwerking een afzonderlijke regeling behoeven. Naast, of in afwijking van de algemene regels die gelden voor de algemene categorie waartoe zij behoren, kunnen bijzondere regels nodig zijn die specifiek toegesneden zijn op deze categorieën van afvalstoffen.

De in artikel 3, § 5, vermelde lijst werd overgenomen uit het ontwerp van Afvalstoffendecreet uitgewerkt door de OVAM. Aan deze lijst werden de categorieën b. en c. toege-

voegd aangezien hiervoor reeds bijzondere Europese voorschriften bestaan die hun vertaling moeten vinden in de Vlaamse wetgeving.

a. Afgewerkte olie : terzake moet het bestaande B.Vl.Ex. van 25 juli 1985 aangepast worden aan de Richtlijn 75/439/EEG van de Raad van 16 juni 1975 inzake de verwijdering van afgewerkte olie, Pb.L, 1975, nr. 194, zoals gewijzigd bij Rl. 87/101/EEG, Pb.L, 1987, nr. 42.

b. Gebruikte **PCB's** : terzake moet uitvoering gegeven worden aan Richtlijn 76/403/EEG van de Raad van 6 april 1976 betreffende de verwijdering van polychloorbifenylen en polychloorterfenylen, Pb.L, 1976, nr. 108. Een voorstel tot wijziging van deze richtlijn (COM(88)559def. van 3 november 1988, Pb.C, 1988, nr. 319) is momenteel in behandeling bij de Raad.

c. Afvalstoffen van de titaandioxyde-industrie : terzake moet uitvoering gegeven worden aan Richtlijn 78/167/EEG van de Raad van 20 februari 1978 betreffende afvalstoffen afkomstig van de titaandioxyde-industrie, Pb.L, 1978, nr. 54, gewijzigd bij Rl. 82/833/EEG, Pb.L, 1982, nr. 378 ; Rl. 83/29/EEG, Pb.L, 1983, nr. 32 ; Rl. 89/428/EEG, Pb.L, 1989, nr. 201. Deze laatste richtlijn werd evenwel vernietigd door het Hof van Justitie omdat de Raad de verkeerde (130 S i.p.v. 100 A) verdragsbasis had **genomen**⁽³³⁾. Zij is inmiddels vervangen door een nagenoeg identieke richtlijn“).

d. Dierlijk afval : terzake dient verwezen te worden naar de Richtlijn 90/667/EEG van de Raad van 27 november 1990 tot vaststelling van gezondheidsvoorschriften voor de verwijdering en verwerking van dierlijk afval, voor het in de handel brengen van dierlijk afval en ter voorkoming van de aanwezigheid van ziekteverwekkers in diervoeders van dierlijke oorsprong (vissen daaronder begrepen) en tot wijziging van Richtlijn 90/425/EEG (Pb.L, 1990, nr. 363). Deze richtlijn - die in oorsprong geconcipieerd was als een verordening - bevat gedetailleerde voorschriften voor de opruiming en verwerking van dierlijk afval.

Het Arbitragehof heeft in zijn arrest nr. 1/89 van 31 januari 1989 (B.S., 3 maart 1989) beslist dat het begrip “afvalstoffen” vermeld in artikel 6, § 1, II, 2” van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 de afvalstoffen van plantaardige en dierlijke oorsprong, in beginsel met inbegrip van dierenkrengen, omvat (O.v. 9.B.3.1). “Algemeen beschouwd zijn de dierenkrengen en de slachtafval afvalstoffen waarvan de vernietiging een vorm van verwerking is. Zodoende behoort de reglementering van die vernietiging tot de bevoegdheid van de Gewesten. Er dient nochtans te worden opgemerkt dat wanneer een dier wordt geslacht met het oog op het verhandelen van het vlees, het kring of de karkas van dat dier slechts afval wordt door de beslissing van de veterinaire autoriteit, die eventueel als gevolg van analyses na het slachten wordt genomen en die het kring of de karkas definitief aan haar normale economische bestemming onttrekt” (ov. 9.B.3.3.). “De indeling van dierenkrengen is een verwerking van afvalstoffen, die enkel door het Gewest kan worden geregeld” (ov. 9.B.10.1). Het ophalen, sorteren, vervoeren, behandelen, opslaan, storten, verwerken, hergebruiken en terugwinnen van “destructiemateriaal” (afvalstoffen van dierlijke oorsprong) is een gewestelijke aangelegenheid. (O.v. 9.B.13).

⁽³³⁾ H.v.J., zaak C-300/89, 11 juni 1991, **Amén.**, 1991/4, 214.

⁽³⁴⁾ **Richtlijn** van de Raad tot vaststelling van de procedure voor de harmonisering van de **programma's** tot vermindering en uiteindelijke algehele opheffing van de verontreiniging door afval van de titaandioxyde-industrie (92/112/EEG)

Het merendeel van de in de EEG-Richtlijn geregelde materies behoort tot de bevoegdheid van de **Gewesten**. Het betreft met name de voorschriften inzake de verwerking en de vernietiging van "hoog- en laag-risico-materiaal", de ophaling, het vervoer en de identificatie ervan.

e. Medisch afval : in het Afvalstoffenplan 1991-1995 is voorzien dat een besluit van de Vlaamse regering de verpakking, de ophaling en de vernietiging van ziekenhuisafval zal regelen. Tevens werden reeds de basiselementen van die regeling vermeld (p. 169-170).

Voor alle nauwkeurigheid wordt in dit ontwerp de term "medisch afval" gehanteerd i.p.v. "ziekenhuisafval". Binnen de ziekenhuizen ontstaan immers, naast de afvalstromen die eigen zijn aan de specifieke functie van een ziekenhuis, in casu verzorgingsafval, laboratoriumafval, anatomisch afval, mest en strooisel van proefdieren, enz., ook afvalstromen die omwille van hun herkomst, hun aard en hun samenstelling perfect vergelijkbaar **zijn met** huishoudelijke afvalstoffen, en met sommige bijzondere afvalstoffen, zoals bv. afgewerkte olie, bouw- en sloopafval, enz. Bovendien kan medisch afval ook buiten ziekenhuizen ontstaan, o.m. bij thuisverzorging, polyklinieken, bloedbanken, arts- en tandartsenpraktijken, enz.

f. Bouw- en sloopafval : in het Afvalstoffenplan 1991-1995 is voorzien dat in het kader van een samenwerkingsverband tussen de OVAM, het OCW en het WTCB een programma van onderzoek, ontwikkeling en voorlichting zal uitgevoerd worden betreffende bouw- en sloopafval (p. 171). Dit zou kunnen leiden tot aangepaste regelgeving.

g. Klein gevaarlijk afval van huishoudelijke oorsprong : in het Afvalstoffenplan 1991-1995 is voorzien dat tegen 31 december 1992 overal in Vlaanderen het gevaarlijk afval dat in kleine hoeveelheden ontstaat, selectief ingezameld dient te worden. Een B.Vl.Ex. is nodig om dit te realiseren (p. 133). Deze regeling kwam tot stand bij B.Vl.Ex. van 13 maart 1991⁽³⁵⁾ Overigens dient opgemerkt te worden dat Richtlijn 91/689/EEG betreffende gevaarlijke afvalstoffen niet geldt voor huishoudafval. Voorzien was dat de Raad daarvoor uiterlijk eind 1992 op voorstel van de Commissie specifieke voorschriften zal vaststellen, waarbij rekening wordt gehouden met de bijzondere aard van huishoudafval (art. 1.5). Dit is tot nu toe evenwel nog niet gebeurd.

h. Landbouwafvalstoffen : Deze afvalstoffen werd reeds in het decreet van 2 juli 1981 als een bijzondere categorie van afvalstoffen gecatalogeerd (art. 41 en 42).

i. Mijnbouwafvalstoffen : deze categorie werd reeds voorzien in een voorontwerp van Afvalstoffendecreet opgesteld door de OVAM, dat werd **geïntegreerd** in het voorontwerp van de Commissie-Boeken

j. Zuiveringsslibs : terzake dient uitvoering gegeven te worden aan Richtlijn 86/278/EEG van de Raad van 12 juni 1986 betreffende de bescherming van het milieu, in het bijzonder de bodem, bij het gebruik van zuiveringsslib in de landbouw (Pb.L, 1986, nr. 181). In het Afvalstoffenplan 1991-1995 is terzake van drinkwaterslibs voorzien dat een normering zal worden uitgewerkt, zowel voor wat betreft de steekvastheid van slib, als de oplosbaarheid van anorganische componenten uit dit slib. Voor RWZI-slib wordt een slib-afvoerplan in het vooruitzicht gesteld (p. 167-168).

⁽³⁵⁾ **Besluit van** de Vlaamse Executieve van 13 maart 1991 tot vaststelling van de algemene voorwaarden die gelden voor de verwijdering van gevaarlijke huishoudelijke afvalstoffen, B.S., 14 september 1991.

k. Voertuigwrakken : in het Afvalstoffenplan 1991-1995 wordt een sanerings- en legaliseringsproces van (bestaande) inrichtingen voor het bewaren/bewerken van voertuigwrakken/schroot in het vooruitzicht gesteld (p. 172).

1. Rubberbanden : in het Afvalstoffenplan 1991-1995 wordt melding gemaakt van de oprichting van het Studiesyndicaat Rubber dat beoogt een structureel plan voor te bereiden dat moet borg staan voor een optimale verwijdering van gebruikte voertuigbanden (p. 173).

Overeenkomstig het advies van de MINA-Raad, werd de definitie van “gebruikte PCB’s”, die voorkwam in het oorspronkelijk voorstel van de Commissie-Boeken, uit art. 3, § 4 geschrapt. Deze definitie van “gebruikte **PCB’s**” was immers ontleend aan het nog niet goedgekeurd voorstel voor een Richtlijn van de Raad betreffende de verwijdering van polychloorbifenylen en polychloorterfenylen (COM(88) 559def. - SYN 161) dat door de Commissie op 3 november 1988 bij de Raad is ingediend (Pb.C, 1988, nr. 319). **Wanneer** deze Richtlijn door de Raad aangenomen zal zijn, zal de Vlaamse regering, gebruik makend van de bevoegdheid die haar door het laatste lid van § 4 wordt verleend, de bijzondere afvalstof “gebruikte PCB’s” bij uitvoeringsbesluit kunnen definiëren overeenkomstig de Europese definitie.

Op advies van de Raad van State werd, om wetgevings-technische redenen, ook de definitie van “afgewerkte olie” uit art. 3, § 5, geschrapt.

Het kan in de toekomst nodig blijken voor bepaalde soorten, hier niet vermelde afvalstoffen, bijzondere regels vast te stellen. In het laatste lid van § 5 vindt de Vlaamse regering de daartoe benodigde bevoegdheid.

Artikel 4

In dit artikel wordt aangegeven welke stoffen geen afvalstoffen zijn als bedoeld in dit ontwerp. Het betreft :

1°. gasvormige effluenten die in de atmosfeer worden uitgestoten. Deze uitzondering was reeds voorzien in art. 4, e) van het decreet van 2 juli 1981. De terminologie werd letterlijk overgenomen uit richtlijn 91/156/EEG tot wijziging van Rl. 75/442/EEG (art. 2.1, a). Niettegenstaande het advies van de SERV acht de Vlaamse regering het niet opportuun om van de terminologie van de richtlijn af te wijken ;

2°. dierlijk mest bedoeld in het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen verontreiniging door meststoffen. Het decreet van 2 juli 1981 sloot reeds de “dierlijke faecaliën die in de land-, en tuinbouw worden gebruikt” uit zijn toepassingsgebied (art. 3, h). Ook de richtlijn 91/156/EEG tot wijziging van Rl. 75/442/EEG sluit de “faecaliën en andere natuurlijke en niet gevaarlijke stoffen die in de landbouw worden gebruikt” uit “wanneer zij reeds onder andere voorschriften vallen”. Dit is voor het dierlijk mest het geval sinds de inwerkingtreding van het decreet van 23 januari 1991;

3°. afvalwater, met uitzondering van afvalstoffen in vloeibare toestand. Het decreet van 2 juli 1981 sloot reeds het afvalwater bedoeld in de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren van het toepassingsgebied uit (art. 4, c). De richtlijn 91/156/EEG tot wijziging van Rl. 75/442/EEG bepaalt dat “afvalwater, met uitzondering van afvalstoffen in vloeibare toestand” wordt uitgesloten “wanneer zij reeds onder andere voorschriften vallen”. Dit is thans het geval met het afvalwater bedoeld in de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren.

Op advies van **de** Raad van State werd de vermelding van radio-actieve afvalstoffen in dit artikel geschrapt. Het feit dat deze afvalstoffen' aan de bevoegdheid van de Gewesten ontsnappen, en dus geen afvalstoffen zijn waarop het decreet van toepassing is, vloeit rechtstreeks voort uit art. 6, § 1, II, tweede lid, 2° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, zoals gewijzigd door de bijzondere wet van 16 juli 1993.

De Richtlijn 91/156/EEG voorziet dat "afgedankte explosieven" niet onder de werkingssfeer vallen "wanneer zij reeds onder andere voorschriften vallen" (art. 2, b), v). Daar het K.B. van 23 september 1958 houdende algemeen reglement betreffende het fabriceren, opslaan, onder zich houden, verkopen, vervoeren en gebruiken van springstoffen geen specifieke voorschriften bevat i.v.m. de verwijdering van afgedankte springstoffen, kunnen deze afvalstoffen niet uit het toepassingsgebied van het decreet worden uitgesloten.

Doelbewust werd niet de formule gebruikt "onder de toepassing van dit decreet vallen niet" (art. 4 van het Afvalstoffendecreet van 2 juli 1981) omdat de mogelijkheid voorzien moet worden om op grond van dit ontwerp (art. 13, § 5) sectorale voorwaarden vast te stellen m.b.t. tot bijvoorbeeld emissies voortkomende van verwijderingsinstallaties.

HOOFDSTUK II

Doelstellingen van het afvalstoffenbeleid

Artikel 5

In dit artikel worden de algemene **doelstellingen** van het afvalstoffenbeleid aangegeven, alsmede de daarbij te stellen prioriteiten.

De hoofddoelstelling van het afvalstoffenbeleid is de gezondheid van de mens en het milieu te vrijwaren tegen de schadelijke invloed van afvalstoffen en de verspilling van grondstoffen en energie tegen te gaan.

Wat de beleidsprioriteiten betreft geldt volgende rangorde :

1°. het ontstaan van afvalstoffen zoveel mogelijk voorkomen, de hoeveelheid geproduceerde afvalstoffen zoveel mogelijk beperken, de schadelijkheidsgraad van afvalstoffen zoveel mogelijk reduceren ;

2°. de nuttige toepassing van afvalstoffen zoveel als mogelijk bevorderen ;

3°. het organiseren van de verwijdering van de overige afvalstoffen.

De hoofddoelstelling en de prioriteiten-rangorde is ontleend aan artikel 3 van de richtlijn **91/156/EEG** tot wijziging van Rl. **75/442/EEG**.

Dezelfde rangorde vinden we terug in het Afvalstoffenplan 1991-1995. Als hoofddoelstellingen worden vermeld :

— een vergaand voorkomen en beperken van het ontstaan van afvalstoffen en van emissies naar bodem, water en lucht ;

— een ver doorgevoerde recuperatie van afvalstoffen ;

— een goede infrastructuur voor de verwijdering van niet te vermijden afvalstoffen en reststoffen. Het probleem van de afvalverwijdering wordt beperkt door er naar te streven dat het vrijgekomen afval geen schadelijke gevolgen kan op-

leveren voor toekomstige generaties. De milieubelasting en het volume (zie wet van het behoud van de massa) van de afvalstoffen moeten zo klein mogelijk blijven" (p. 94).

HOOFDSTUK III

Preventie, vermindering, hergebruik en terugwinning van afvalstoffen

In deze titel worden de specifieke maatregelen en initiatieven vermeld die er op gericht zijn uitvoering te geven aan de hoofdprioriteit (preventie, vermindering van hoeveelheid en schadelijkheid van afvalstoffen) en de prioriteit in tweede orde (de nuttige toepassing van afvalstoffen). Er dient evenwel te worden op gewezen dat van de toepassing van andere instrumenten, die niet exclusief op deze prioriteiten zijn gericht, maar bijvoorbeeld op de derde prioriteit (verantwoorde verwijdering), tevens een stimulans kan uitgaan in deze richting. Zo zal een strikte normering van de verwijderingsactiviteiten en de daarop van toepassing zijnde milieuheffingen een kostenverhoging voor de afvalproducenten meebrengen, waardoor zij geneigd zullen zijn om hun afvalstromen te beperken of zo mogelijk te recupereren.

AFDELING 1

A l g e m e e n

Artikel 6

In artikel 6 wordt aan de administratieve overheden van het 'Vlaamse Gewest, de andere besturen die onderworpen zijn aan het bestuurlijk toezicht van het Gewest en de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke instellingen en personen die belast zijn met taken van openbaar nut ter zake van milieu opgedragen om alle passende initiatieven en maatregelen te nemen ter realisatie van de hoofdprioriteit en de prioriteit in tweede orde zoals bepaald in artikel 5. Conform het advies van de Raad van State werd de term "bevoegde overheden" gepreciseerd.

In antwoord op de opmerkingen van de Raad van State wenst de Vlaamse regering te benadrukken dat deze bepaling niet beoogt om haar, buiten de bevoegdheden die haar door andere artikelen van het ontwerp uitdrukkelijk worden toegekend, een specifieke, bijkomende verordenende bevoegdheid toe te kennen in de zin van art. 20 BWHI. Het opzet van deze bepaling is om uitvoering te geven aan art. 3 van Richtlijn 75/442/EEG, zoals gewijzigd door Richtlijn 91/156/EEG, en om aan het integratiebeginsel van art. 130r, § 2, van het EEG-Verdrag concreet, juridisch gestalte te geven door aan alle vermelde besturen, instellingen en personen de algemene decretale verplichting op te leggen om bij de uitoefening van hun diverse, specifieke bevoegdheden rekening te houden met de doelstellingen van het afvalstoffenbeleid en, binnen het bestaande wettelijke en decretale kader dat hun bevoegdheden bepaalt, in de mate van het mogelijke initiatieven en maatregelen te nemen die tot de realisatie van deze doelstellingen kunnen bijdragen.

Evenmin is het de bedoeling om aan de vermelde overheden enige bevoegdheid te geven om milieuhygiënische produktnormen vast te stellen in de zin van art. 6, § 1, II, tweede lid, 1° BWHI. Het feit dat uitsluitend de federale overheid bevoegd is om produktnormen vast te stellen, waaraan producten moeten voldoen wanneer zij op de markt worden gebracht, belet niet dat de gewestelijke instanties, binnen het

kader van hun eigen bevoegdheden, maatregelen nemen om de **ontwikkeling** en het gebruik van milieuvriendelijke produkten te bevorderen, voor zover deze maatregelen geen produktnormen zijn in de zin van de bijzondere wet, Om het opzet van deze bepaling in deze zin te verduidelijken werd in art. 6, 2° “het op de markt brengen van produkten” vervangen door “het gebruik van produkten”.

Om de hoofdprioriteit van het afvalstoffenbeleid te verwezenlijken moet grote nadruk gelegd worden op de ontwikkeling van schone technologieën die een zuinig gebruik maken van de natuurlijke hulpbronnen (1”) en de technische ontwikkeling alsmede het gebruik van produkten die zodanig zijn ontworpen dat fabricage, gebruik en definitieve verwijdering niet of zo weinig mogelijk bijdragen tot de toename van de hoeveelheid en de mate van schadelijkheid van de afvalstoffen en tot het gevaar van verontreiniging (2”).

Wat de prioriteit van tweede orde betreft, ligt de nadruk op de ontwikkeling van adequate technieken voor de definitieve verwijdering van gevaarlijke stoffen uit afvalstoffen die bestemd zijn voor nuttige toepassing (4”) en op de nuttige toepassing van de afvalstoffen door recyclage, hergebruik, terugwinning, of andere handelingen gericht op het verkrijgen van secundaire grondstoffen of het gebruik van afvalstoffen als energiebron (3”).

De bepalingen van het voorgestelde artikel zijn ontleend aan de Richtlijn 91/156/EEG tot wijziging van Richtlijn 75/442/EEG betreffende afvalstoffen (art. 3).

De terminologie werd eveneens aan deze richtlijn ontleend. Opgemerkt moet worden dat in die bepaling de termen recyclage (recycling), hergebruik en terugwinning worden gebruikt zonder dat deze nader worden gedefinieerd. Volgens Van Dale zijn deze termen min of meer als synoniemen te beschouwen. Recycleren is het terugwinnen van waardevolle grondstoffen uit afvalstoffen, afvalwater of afvalgassen ; het weer in de kringloop brengen ; hergebruiken. Hergebruik is het opnieuw gebruiken in ‘t bijzonder in de zin van “recyclage” : het opnieuw in de produktie opnemen van afval of afbraakprodukten. Terugwinning is door een bewerking van een verloren gegane stof of gebruikt materiaal door een bewerking nieuwe grondstof maken, recycleren. Recuperatie wordt door Van Dale gelijkgesteld aan recyclage. Regeneratie heeft een meer specifieke betekenis in de zin van een bewerking of inwerking waardoor iets in zijn oorspronkelijke of een daarmee gelijkwaardige toestand wordt teruggebracht, het weer doen ontstaan of weer bruikbaar maken van een reeds gebruikte stof.

De vermelde initiatieven en maatregelen sluiten nauw aan bij het beleid dat vooropgesteld wordt in het Afvalstoffenplan 1991-1995.

AFDELING 2.

Maatregelen en initiatieven in het kader van het economisch, industrieel en technologisch beleid

Artikel 7

In het Afvalstoffenplan 1991-1995 is beoaald dat het onderzoek en de ontwikkeling aangaande schone technologieën zal gestimuleerd worden zowel met betrekking tot het produktontwerp (duurzame goederen), als met betrekking tot recyclage (p. 123). Ter stimulering van de ontwikkeling en toepassing van schone technologie wordt voor de Vlaamse regio een specifiek impulsprogramma “Preventie door Sti-

mulering Schone Technologie" (PRESTI) gestart. Het wordt in een zo ruim mogelijk kader geplaatst. Het programma wordt mee gedragen door andere instellingen die onderzoek in Vlaanderen stimuleren (IWT en VITO). Het PRESTI-programma zal beheerd worden door de OVAM en heeft trekingsrechten op het MINA-Fonds (p. 124). Ook zullen investeringen in nieuwe technologieën selectief aangemoedigd worden door bijkomende expansiesteun. Naast de integratie van de preventie en de recuperatie-doelstellingen in het technologie- en expansiebeleid is het noodzakelijk dat de overheid participeert in nieuwe risicovolle initiatieven (p. 143). In het plan wordt veel belang gehecht aan de versterking van de recyclagesector, daartoe zal een recyclage- actieprogramma (RAP) worden ontwikkeld.

Het voorgestelde artikel 6, § 1 wil, in de geest van art. 130r, § 2, van het EEG-Verdrag, het beginsel van de integratie van de preventie- en recuperatiedoelstellingen in het technologiebeleid, het economisch en industrieel beleid (economische expansie en industrieel overheidsinitiatief) in het interne, Vlaamse recht omzetten. Ook hier is het niet de bedoeling om aan de Vlaamse regering een specifieke verordenende bevoegdheid toe te kennen, maar wel om haar ertoe aan te zetten de bestaande instrumenten van het technologisch, economisch en industrieel beleid aan te wenden op een manier die bijdraagt tot de realisatie van de doelstellingen van het afvalstoffenbeleid.

Om tegemoet te komen aan de opmerking van de Raad van State worden deze bestaande instrumenten in art. 7, § 1, opgesomd. Het betreft met name :

1°. Het Vlaams Instituut voor de bevordering van het wetenschappelijk-technologische onderzoek in de industrie (IWT), opgericht bij decreet van 23 januari 1991 (B.S., 9 februari 1991) heeft tot doel in het Vlaamse Gewest het industrieel wetenschappelijk-technologisch onderzoek in de industrie en de landbouw te bevorderen en aan te moedigen (art. 3, § 1). Het heeft een wetenschappelijk-technologische opdracht en een dienstverlenende opdracht. De wetenschappelijke-technologische opdracht bestaat uit drie functies : de autonome functie, de adviesfunctie en de uitvoerende functie. In het kader van de autonome functie financiert het door betrokkenen ingediende projecten van industrieel of landbouwkundig basisonderzoek, kent het onderzoeksmandaten toe en financiert het projecten voor onderzoek naar of de ontwikkeling van prototypes, nieuwe produkten of productieprocessen (art. 4). Het IWT verleent advies aan de regering en kan belast worden met het beheer van programma's en projecten (art. 5 en 6). De doelstellingen worden gerealiseerd overeenkomstig de richtlijnen van de Vlaamse regering met betrekking tot de wetenschappelijke en economische programmatie (art. 3, § 3). Het IWT kan een belangrijk instrument zijn terzake van de ontwikkeling van schone technologieën en de ontwikkeling van schone en duurzame produkten. Door de opname van het IWT in artikel 6 rust op de regering en het IWT de verplichting om deze doelstellingen ter harte te nemen.

2°. De Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO), opgericht bij decreet van 23 januari 1991 (B.S., 8 februari 1991) heeft tot doel geïntegreerd technologisch onderzoek te verrichten in drie domeinen, meer bepaald energie, leefmilieu en grondstoffen met inbegrip van nieuwe materialen. Dit onderzoek moet kaderen in het economisch beleid van de Vlaamse regering en in de maatschappelijke aspecten daarvan zoals omgevingsaspecten, gezondheidsaspecten, risicobenadering, veiligheidsaspecten en technologie-beoordeling. Het heeft inzonderheid tot opdracht : 1) het uitvoeren

van onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten die rechtstreeks of onrechtstreeks, geheel of gedeeltelijk verband houden met zowel de technologie en de duurzame ontwikkeling van produkten en processen als met de aanverwante technische, wetenschappelijke en maatschappelijke aspecten ; 2) het structureel uitbouwen van de noodzakelijke ervaring en basiskennis binnen het VITO ; 3) het uitvoeren, op verzoek van de Vlaamse Executieve, van opdrachten overeenkomstig 1) en 2) en van aanverwante beleidsondersteunende onderzoeken en adviezen, het formuleren van technisch-wetenschappelijke adviezen en beleidsaanbevelingen ; 4) het uitvoeren van opdrachten, overeenkomstig 1) en 2) op verzoek van publiekrechtelijke rechtspersonen, van privaatrechtelijke rechtspersonen en van natuurlijke personen ; 5) het beschermen en valoriseren van kennis en onderzoeksresultaten langs de meest géëigende weg (art. 3). De bescherming en valorisatie van kennis en onderzoeksresultaten wordt, in het belang van de economie van het Vlaamse Gewest en in toepassing van de industriële politiek van de Vlaamse regering, prioritair aan de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen toevertrouwd. Het VITO heeft derhalve reeds expliciet een opdracht terzake van de ontwikkeling van schone technologieën en duurzame produkten.

3°. De wetgeving op de economische expansie, die wordt tenuitvoergelegd middels zogenaamde "richtlijnen". Op 26 april 1990 heeft de Vlaamse regering de geldende richtlijn ingrijpend gewijzigd voor de grote ondernemingen. Een grotere selectiviteit in het toekennen van de basissteun stond daarbij voorop. Wat de basissteun betreft, werd het bedrag afgeslankt en gedifferentieerd naargelang de sector (0,3 of 4%) en werd een onderscheid gemaakt tussen vervangings- en uitbreidingsinvesteringen. Het tewerkstellingscriterium werd herzien en, wat van belang is voor de hier besproken materie, een ecologiecriterium werd ingevoerd. Investeringsricht op de vermindering van de milieubelastende effecten van het bedrijf, grondstoffenbesparing, energiebesparing, verhoging van de **duurzaamheid**, de kwaliteit en de veiligheid van de geproduceerde goederen of verhoging van de brandveiligheid en de veiligheid van de arbeidsomstandigheden tijdens het productieproces kunnen op verhoogde steun (15%) rekenen. Dit geldt ook voor de ermee verband houdende studieopdrachten en audits. Investeringsricht die louter gebeuren om aan de wettelijke voorschriften te voldoen komen evenwel niet in aanmerking voor de verhoogde steun. Voor bedrijven die tijdens het productieproces bepaalde gevaarlijke stoffen(%) aanwenden als grondstof, half-fabriekaat, eindprodukt of reststof, kan slechts voorwaardelijke basissteun worden toegekend. Indien genoemde stoffen niet uit het productieproces worden geweerd voor 1 mei 1993 zal geen verdere steun meer worden verleend. Dit voorbeeld toont aan dat de expansiesteun kan worden ingezet in het kader van een afvalpreventie en recuperatiebeleid (schone technologieën, promotie van duurzame en milieuvriendelijker produkten). Ingaand

(36) Het gaat om :

1. Cadmium en cadmiumverbindingen ;
2. Kwik en **kwikverbindingen** ;
3. Cyaniden ;
4. **PCB's** en **PCT's** ;
5. Organische (laag moleculaire) halogeenverbindingen ;
6. Organische fosfor en tinverbindingen ;
7. Kankerverwekkende stoffen (cfr. ARAB 148decies) ;
8. Persistente pesticiden ;
9. Asbest en asbesthoudende stoffen.

op het SERV-advies wordt gewerkt aan de "objectivering van het ecologiecriterium" door het VITO, onder begeleiding van een technische werkgroep. Het ecologiecriterium zal ook periodiek worden geactualiseerd en verfijnd zodat het belang ervan voor de hier geregelde materie nog kan toenemen.

4°. Het MINA-Fonds. Het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur, Gewestdienst met Afzonderlijk Beheer, opgericht bij decreet van 23 januari 1991⁽³⁷⁾ financiert de uitgaven, ongeacht de aard, tot al wat dienen kan met betrekking tot het beleid van het Vlaamse Gewest inzake de preventie, de bescherming, de administratie, het beheer en de sanering van het leefmilieu, met inbegrip van de watervoorziening, het natuurbehoud en de bos- en groenvoorziening, in de ruime zin, in het Vlaamse Gewest (art. 4). In het Afvalstoffenplan 1991-1995 is voorzien dat het programma Preventie door Stimulering Schone Technologie (PRESTI) ter financiële ondersteuning van onderzoek en ontwikkeling van schone technologie zal worden opgericht. Het wordt beheerd door de OVAM en heeft trekkingsrechten op het MINA-Fonds (p. 124).

Bij B.Vl.Ex. van 31 juli 1990 (B.S., 31 augustus 1990) werd reeds het Vlaams Impulsprogramma Milieutechnologie (VLIM) gestart dat haalbaarheidsstudies (tot 100%), onderzoeksprojecten (50 tot 70 %), demonstratieprojecten (max. 50 %) en begeleidende maatschappelijke projecten (tot 100 %) financiert.

5°. De N.V. Vlaamse Milieuholding werd opgericht als gespecialiseerde dochtervennootschap van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen. Bij B.Vl.Ex. van 19 december 1990 werd de vennootschap als zodanig erkend (B.S., 7 maart 1991). Deze vennootschap heeft tot doel te participeren in industriële projecten in de milieusector. Zij kan een belangrijke rol spelen bij het opstarten en verder uitbouwen van preventie- en recuperatieprojecten.

Deze opsomming van mogelijke instrumenten is niet als limitatief op te vatten.

In het voorgestelde artikel 7, § 2 is bepaald dat in het jaarlijkse milieuprogramma, bedoeld in de ontworpen decretale bepalingen betreffende de milieuplanning, die afzonderlijk bij de Vlaamse Raad zullen worden ingediend, een overzicht gegeven wordt van de gedurende het lopende jaar genomen initiatieven en bereikte resultaten, alsmede van het in het komende jaar te nemen initiatieven en te bereiken resultaten. Het is van groot belang dat de inspanningen die geleverd worden in de verschillende domeinen onderling samenhangend zijn. Door in het milieuprogramma een afzonderlijk onderdeel te wijden aan de wijze waarop de bestaande instrumenten bedoeld in artikel 7, § 1 worden ingezet of zullen worden ingezet om de in artikel 6 genoemde initiatieven te nemen, kan een grotere onderlinge afstemming worden bereikt.

⁽³⁷⁾ B.S., 2 februari 1991.

AFDELING 3

Milieubeleidsvereenkomsten en **samenwerkings-** akkoorden

Artikel 8

In artikel 8 wordt voorzien dat het Vlaamse Gewest met het oog op de preventie of de vermindering van de produktie en de schadelijkheid van afvalstoffen, evenals met het oog op het bevorderen van de **terugwinning**, de regeneratie en het hergebruik van afvalstoffen, milieubeleidsvereenkomsten kan afsluiten overeenkomstig het decreet betreffende de milieubeleidsvereenkomsten, waarvan het ontwerp afzonderlijk bij de Vlaamse Raad werd ingediend. Het betreft overeenkomsten tussen het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de regering, en één of meer representatieve organisaties van ondernemingen met rechtspersoonlijkheid, die dwingende rechtsgevolgen meebrengen voor de overheid, de organisaties en de aangesloten ondernemingen en waarvoor de totstandkomingsprocedure voorziet in een inspraak- en consultatiefase.

Conform het advies van de Raad van State, kunnen deze milieubeleidsvereenkomsten uitsluitend betrekking hebben op aangelegenheden waarvoor de Vlaamse Raad krachtens de BWHI bevoegd is.

Om tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Raad van State werden de bepalingen van artikel 8, § 2, van het voorontwerp, die betrekking hadden op samenwerkingsakkoorden, geschrapt. De coördinatie van het beleid met de andere Gewesten en de federale overheid zal dus gebeuren in het kader van de betrokkenheid en het overleg die voorzien zijn in art. 6, § 4, 1° en § 5 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, zoals gewijzigd door de bijzondere wet van 16 juli 1993.

AFDELING 4

Aanvaardingsplicht

Artikel 9

In het Afvalstoffenplan 1991-1995 is voorzien dat voor gevaarlijke afvalstoffen die gerecupereerd kunnen worden tegen 31 december 1991 aan de distributiekanaalen een aanvaardingsplicht zal opgelegd worden. Via de kleinhandel en de groothandel komen deze afvalstoffen dan terug bij de producent die moet instaan voor de recuperatie en de **doelmatige** vernietiging van het residu. De aanvaardingsplicht kan betrekking hebben op afvalstoffen als accu's, batterijen, lampen (onder andere TL), computers, televisietoestellen (beeldbuisen), fotografische produkten, huishoudelijke apparaten, motorolie, oplosmiddelen, fytofarmaceutische produkten, geneesmiddelen. De aanvaardingsplicht en de KGA-inzameling dienen zodanig te worden uitgewerkt dat ze synergetisch werken (p. 135).

In artikel 9 is deze aanvaardingsplicht, wat de basisbeginselen betreft, uitgewerkt. Aan de Vlaamse regering wordt de bevoegdheid gegeven de lijst van afvalstoffen te bepalen waarvoor de aanvaardingsplicht geldt met het oog op hun nuttige toepassing of met het oog op hun doelmatige **verwijdering**.

In § 2 wordt de basisidee verwoord : het principe één voor één. Het oude produkt moet door de eindverkoper aanvaard worden in ruil voor de aanschaf door de consument van een

nieuw, vervangend produkt. In de tweede alinea wordt de mogelijkheid voorzien om af te wijken van deze regel voor bepaalde afvalstoffen. Mocht bv. een aanvaardingsplicht voor vervallen geneesmiddelen worden overwogen, dan kan de regel een voor één redelijkerwijze niet gehanteerd worden.

In § 3 en § 4 wordt het “retoursysteem” verder uitgewerkt wat de groothandelaar en de producent of invoerder betreft. Ook hier wordt het “**één voor één**”-principe geconcretiseerd door de bepaling die de verplichting van de tussenhandelaars, producenten en invoerders beperkt “in verhouding tot de door hen gedane leveringen”. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan het advies van de MINA-Raad en van de werkgeversorganisaties binnen de SERV. Nu zowel de eindverkoper als de groothandelaar gelijkaardige produkten kan betrekken bij verschillende producenten of invoerders, dient de afvalstroom over hen te worden omgeslagen in verhouding tot hun toelevering van produkten. Bovendien wordt, zoals geadviseerd door de SERV, in § 4 de mogelijkheid geboden aan de eindverkopers, tussenhandelaars, producenten en invoerders om onder bepaalde voorwaarden en op hun kosten een beroep te doen op derden (bv. erkende organisaties) voor de nakoming van de aanvaardingsplicht.

In artikel 9 worden slechts de basisbeginselen van de aanvaardingsplicht neergelegd, nadere regels dienen - wellicht telkens in functie van de betrokken afvalstof en de betrokken distributie- en produktiesector - te worden vastgesteld door de Vlaamse regering. Bij het opleggen van een aanvaardingsplicht voor bepaalde afvalstoffen zal de regering omzichtig te werk moeten gaan en terdege rekening houden met de praktische gevolgen en bedrijfseconomische weerslag van deze maatregel voor de eindverkopers, tussenhandelaars, producenten en invoerders en hen een redelijke aanpassingstermijn geven. Ook zal overleg worden gepleegd met de betrokken sectoren, zoals gevraagd door de werkgeversorganisaties. Aangezien het om een vrij nieuwe materie gaat, is het wellicht aangewezen om voorafgaand aan een reglementering, op experimentele wijze te werk te gaan. De milieubeleidsovereenkomsten kunnen deze functie vervullen (§ 5).

Opgemerkt moet worden dat een vergelijkbare verplichting reeds bestaat in de Duitse afvalstoffenwetgeving. Inzake afvalolie is bepaald : “Wer gewerbsmässig **Verbrennungsmotoren-** oder Getriebeöle an Endverbraucher abgibt, ist ab. 1 juli 1987 verpflichtet, auf den von ihm abgegebenen Gebinden, am Ort der Verkaufs oder in sonstiger geeigneter Weise auf die Pflicht zur geordneten Entsorgung gebrauchter **Verbrennungsmotoren-** oder Getriebeöle hinzuweisen sowie am Verkaufsort oder in dessen **Nähe** eine Annahmestelle für solche gebrauchten öle einzurichten oder nachzuweisen. Die Annahmestelle muss gebrauchte **Verbrennungsmotoren-** oder Getriebeöle bis zur Menge der im Einzelfall abgegebenen **Verbrennungsmotoren-** oder Getriebeöle kostenlos annehmen. (...) (§ 5b Abfallgesetz). Een ruimere mogelijkheid gelijkaardige verplichtingen op te leggen vindt de Bondsregering in § 4, Abs. 1, nr. 3 Abfallgesetz : “Die Bundesregierung wird ermächtigt, zur Vermeidung oder Verringerung schädlicher Stoffe in Abfällen oder zu ihrer umweltverträglicher Entsorgung nach Anhörung der beteiligten Kreise durch Rechtsverordnung mit Zustimmung des Bundesrates zu bestimmen, das (...) Vertreiber bestimmter Erzeugnisse verpflichtet sind, diese nur bei Eröffnung einer **Rückgabemöglichkeit** oder Erhebung eines Pfandes in den Verkehr zu bringen (**Rücknahme-** und Pfandpflicht)“. Deze verplichting werd ingevoerd voor drankverpakking. De “Verordnung über die **Rücknahme** und Pfanderhebung von Getränkeverpackungen aus Kunststoffen” (22 december 1988) bepaalt : “(1) Verkäufer, die **Getränke** in Verpackungen aus Kunststoffen an Eind-

verbraucher abgeben, sin verpflichtet, leere Verpackungen aus Kunststoffen von Eindverbraucher zurtickzunehmen, die nach Art, Form und Grosse denen entsprechen,' die sie in Verkehr bringen. (2) **Abfüller** und Vertreiber, die im Geltungsbereich des Abfallgesetzes **Getränke** in Verpackungen aus Kunststoffen an Verkäufer abgeben, sind verpflichtet, die vom Verkäufer zurückgenommenen leeren Verpackungen zurückzunehmen, die nach Art, Form und Grösse denen entsprechen, die sie in Verkehr bringen." (§ 2). Deze verplichting werd uitgebreid tot de transportverpakking en de **verkoopsverpakking**⁽³⁸⁾.

Ook in het Nederlands voorstel van Wet tot uitbreiding en wijziging van de Wet Milieubeheer (**Afvalstoffen**)⁽³⁹⁾ wordt een gelijkaardige regeling voorzien :

"1. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen in het belang van het voorkomen of beperken van het ontstaan van afvalstoffen, regels worden gesteld ten aanzien van het vervaardigen, invoeren, toepassen, voorhanden hebben, aan een ander ter beschikking stellen of in ontvangst nemen van bij die maatregel aangewezen categorieën van stoffen, preparaten of andere produkten, die als afvalstof :

a. niet of zeer moeilijk doelmatig verwijderd kunnen worden ;

b. in mindere mate dan wenselijk zou zijn zich ertoe lenen te worden hergebruikt of voor hergebruik geschikt te worden gemaakt ;

c. de hoeveelheid afval overmatig doen toenemen ;

d. in aanmerkelijke mate als zwerfafval in het milieu plegen terecht te komen.

2. Hiertoe kunnen in ieder geval behoren regels, inhoudende (...) :

e. een verplichting voor degene die zodanige stoffen, preparaten of andere produkten aan een ander ter beschikking stelt, deze, na toepassing, terug te nemen. (...)" (art. 10.2).

AFDELING 5

Aanwending van afvalstoffen als secundaire grondstoffen

Artikel 10

Eén van de prioriteiten van het afvalstoffenbeleid betreft de bevordering van het hergebruik van afvalstoffen, evenals van de **terugwinning** en de regeneratie van afvalstoffen. Afvalstoffen kunnen onder bepaalde voorwaarden op nuttige wijze gebruikt worden ter vervanging van grondstoffen en zodoende bijdragen tot een rationeel gebruik van grondstoffen en energie. Deze nuttige toepassing kan diverse vormen aannemen : rechtstreekse aanwending van afvalstoffen van een bepaald bedrijf door een andere bedrijf in haar productieproces, aanwending van afvalstoffen buiten het kader van

⁽³⁸⁾ **FEDERAL MINISTER FOR THE ENVIRONMENT, NATURE CONSERVATION AND REACTOR SAFETY, Draft proposal** . Code for the Prevention of Packaging Waste, 6.11.1990.

⁽³⁹⁾ **TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL**, 1991-1992, STUK 21.246, nr. 8.

vergunningsplichtige inrichtingen, regeneratie en terugwinning van afvalstoffen om vervolgens de teruggewonnen of de geregenereerde stoffen op nuttige wijze te gebruiken, hetzij in het kader van een vergunningsplichtige inrichting, hetzij anderszins.

Daarbij moet rekening gehouden worden met het bepaalde in artikel 4 van de richtlijn 75/442/EEG, zoals gewijzigd door richtlijn 91/156/EEG van 18 maart 1991. Luidens dit artikel moeten de Lid-Staten de nodige maatregelen treffen om ervoor te zorgen dat niet alleen de verwijdering, maar ook de nuttige toepassing van afvalstoffen plaatsvindt zonder gevaar voor de gezondheid van de mens en zonder dat **procédés** of methoden worden aangewend die nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Volgens art. 10 van deze richtlijn moet in principe iedere inrichting of onderneming die afvalstoffen nuttig toepast een vergunning hebben. Art. 11 bepaalt dat vrijstellingen van deze vergunningsplicht enkel mogen worden verleend indien “de bevoegde instanties algemene voorschriften per type activiteit hebben, uitgevaardigd waarin soort en hoeveelheid afvalstoffen zijn vastgesteld en is aangegeven onder welke voorwaarden de activiteit kan worden vrijgesteld van een vergunning.”

Het is in deze context dat het ontwerp het begrip “secundaire grondstoffen” invoert en de juridische draagwijdte ervan bepaalt. Dit begrip komt weliswaar voor in voormelde richtlijn 91/156/EEG, meer bepaald in artikel 3, onder b), i), maar wordt er niet gedefinieerd.

In het Nederlands Wetsvoorstel Afvalstoffen is bepaald :

“Bij algemene maatregelen van bestuur kan worden bepaald dat niet van het zich ontdoen van afvalstoffen sprake is, indien bij of krachtens die maatregel aangewezen stoffen, preparaten of andere produkten :

a. door de houder rechtstreeks worden afgegeven aan een persoon die deze stoffen, preparaten of andere produkten geheel toepast op een bij of krachtens die maatregel aangegeven wijze ;

b. voldoen aan bij of krachtens die maatregelen te stellen eisen” (art. 1.1.11)⁽⁴⁰⁾.

In de toelichting wordt vermeld : “Er zijn gevallen waarin vooraf kan worden bepaald dat er juist geen sprake is van een afvalstof. Hierop ziet het tiende lid. De in onderdeel a bedoelde situatie kan zich voordoen wanneer de producent of degene die namens hem houder is, de stoffen rechtstreeks afgeeft aan een ander die deze stoffen geheel zal gebruiken als grondstof. Te denken valt hierbij bij voorbeeld aan het afgeven van slakken afkomstig van hoogovens aan een cementfabriek ten behoeve van de produktie van cement, het afgeven van vliegas voor de produktie van kalkzandsteen en het afgeven van bepaalde vloeibare materialen ten behoeve van de zuivering van afvalwater. In de algemene maatregelen van bestuur zullen de condities nader kunnen worden omschreven. Van onderdeel a kan ook gebruik gemaakt worden ten behoeve van het aanwijzen van recuperatiestoffen als niet-afvalstoffen. Onderdeel b kan worden toegepast indien een afvalstof bij voorbeeld een zodanige bewerking heeft ondergaan dat ze milieuhygiënisch gezien geen gevaar meer hoeft op te leveren (...)”⁽⁴¹⁾.

“TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL, 1991-1992, stuk 21.244, nr. 8,3.

(“TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL, 1988-1989, stuk 21.246, nr. 3,103.

Een gelijkaardige benadering ligt dus voor met de uitdrukkelijke opname in dit **ontwerp** van het begrip “**secundaire grondstoffen**” en de daaraan gegeven definitie. Hoger vermeldde we reeds dat volgens sommige rechtsleer en **recht**spraak onder het decreet van 2 juli 1981 bepaalde bijstromen van het ene bedrijf die door een ander bedrijf in het productieproces worden aangewend binnen de grenzen van de exploitatievergunning en zonder dat deze bijstromen daarvoor **een** bijzondere behandeling behoeften te ondergaan, niet aangezien werden als afvalstoffen en derhalve niet onder het decreet vielen. Hetzelfde werd voorgehouden met betrekking tot bijstromen die een andere wettelijk toegelaten nuttige bestemming kregen (vb. zuiveringsslib als bodemverbeteraar indien het slib aan de eisen van de wetgeving terzake voldeed).

Bedoeling van de voorgestelde regeling is dit thans uitdrukkelijk in het decreet te voorzien en tevens het juridisch kader te scheppen om dergelijke vormen van nuttig gebruik van stoffen (die voor de producent of houder afvalstoffen zijn) te bevorderen, als dat vanuit milieuhygiënisch standpunt verantwoord is.

Allerlei stoffen (die voor de producent of houder afvalstoffen zijn) kunnen hetzij rechtstreeks, hetzij na recuperatie, recyclage of regeneratie een nuttige en milieuverantwoorde bestemming krijgen. Daarbij moet bedacht worden dat bepaalde toepassingen vanuit milieuhygiënisch standpunt verantwoord zijn, terwijl andere dit niet zijn. Zo zal inert, niet-verontreinigd bouw- en sloopafval kunnen aangewend worden bij funderingswerken, terwijl dit niet het geval is voor uitloogbaar en verontreinigd afval. Aan de Vlaamse regering wordt daarom de bevoegdheid gegeven een lijst op te stellen van de afvalstoffen die op wettige wijze als secundaire grondstoffen mogen worden gebruikt en de voorwaarden inzake samenstelling en toepassing te bepalen waaraan deze afvalstoffen moeten voldoen om als secundaire grondstof te kunnen worden beschouwd. In de door de Vlaamse regering bepaalde gevallen worden de voor deze toepassingen aangewende afvalstoffen secundaire grondstoffen en is het verantwoord ze aan het afvalstoffenregime te onttrekken.

Een volledige onttrekking lijkt evenwel slechts aangewezen wanneer deze stoffen effectief in het bezit zijn van een gebruiker die beschikt over de nodige vergunningen en/of voldoet aan de door de Vlaamse regering bepaalde voorwaarden. Voor de producent blijven deze stoffen afvalstoffen; zij verliezen dit karakter maar op het ogenblik dat zij effectief afgeleverd worden voor de toegelaten toepassingen. Het is niet omdat een afvalstof zou kunnen aangewend worden als secundaire grondstof dat de controle mag verslappen; dit is maar het geval wanneer zij effectief voor die toepassingen aangewend wordt. Zo kan het verantwoord zijn om bijvoorbeeld vlieg-as te verwerken in bepaalde bouwmaterialen, en is het verantwoord om het afvalstoffenregime te doen ophouden op het ogenblik dat de vlieg-as wordt afgeleverd bij het bedrijf dat de vlieg-as aanwendt bij de productie van bouwmaterialen. De vlieg-asvoorraad die zich bij de producent bevindt en die vele malen de behoefte van de bouwmaterialenproductie kan overschrijden, dient echter verder beschouwd te worden als afvalstof.

De Vlaamse regering acht het niet verantwoord om in te gaan op het advies van de werkgeversorganisaties binnen de SERV om de secundaire grondstoffen te onttrekken aan het afvalstoffenregime van zodra zij bij de producent worden afgevoerd. Er bestaat op dat ogenblik immers geen voldoende waarborg dat zij effectief bestemd zijn voor een wettige toepassing als secundaire grondstoffen. De Vlaamse regering is

het met de MINA-Raad en de werknemersorganisaties binnen de SERV eens dat alle afvalstromen, ongeacht hun eventuele nabestemming als secundaire grondstof, aan het stelsel van melding en registratie onderworpen moeten blijven zelfs nadat zij de vergunde inrichting van de producent verlaten. De controle tijdens het transport blijft essentieel om misbruiken zoveel mogelijk te voorkomen. Daarom houdt het afvalstoffenregime pas op wanneer de secundaire grondstoffen worden afgeleverd bij een afnemer die ze effectief op wettige wijze zal aanwenden.

In art. 10, § 1, van het ontwerp wordt het begrip "secundaire grondstoffen" gedefinieerd. Het betreft de afvalstoffen die voorkomen op een door de Vlaamse regering vast te stellen lijst en voldoen aan de door de regering bepaalde voorwaarden om als secundaire grondstoffen te mogen worden aangewend. De stoffen, andere dan afvalstoffen (d.w.z. grondstoffen, produkten etc.), die door hergebruik of terugwinning uit afvalstoffen worden gewonnen, zijn geen afvalstoffen overeenkomstig de definitie in art. 2, 1°, en vallen dus ab initio buiten het afvalstoffenregime.

In § 1 wordt verder aan de Vlaamse regering de bevoegdheid verleend om de voorwaarden te bepalen waaronder onbewerkte afvalstoffen op nuttige wijze kunnen worden aangewend en dit om te verzekeren dat aan deze toepassingen geen nadelige gevolgen voor mens of milieu verbonden zijn, zoals voorgeschreven door art. 4 van richtlijn 75/442/EEG, gewijzigd door richtlijn 91/156/EEG. Verder wordt gepreciseerd dat deze voorwaarden betrekking kunnen hebben op de samenstelling van deze stoffen (vb. maximale concentratiewaarden) en de manier waarop zij nuttige toepassing kunnen vinden. Zo kan een toepassing waardoor rechtstreeks contact met het omringende milieu mogelijk is voor bepaalde stoffen niet toelaatbaar zijn, terwijl diezelfde stoffen wel op milieuhygiënisch verantwoorde wijze verwerkt kunnen worden (in bepaalde bouwmaterialen bijvoorbeeld) zonder gevaar op te leveren. De voorwaarden waarvan sprake in art. 10, § 1, van dit ontwerp zijn dus de "algemene voorschriften" bedoeld in art. 11, § 1, van Richtlijn 75/442/EEG.

In het Afvalstoffenplan 1991-1995 is voorzien dat normen zullen uitgewerkt worden voor het gebruik van afvalstoffen in allerlei nuttige toepassingen in of op de bodem, als ophogings- of bouw materiaal. Deze normen moeten bescherming bieden aan het ganse leefmilieu, aan plant, mens, dier en ecosystemen. Deze normen zullen, waar mogelijk, gebaseerd zijn op ecotoxicologische gegevens. Beneden bepaalde ondergrenzen is een verspreid gebruik toegelaten, boven bepaalde concentraties van gevaarlijke stoffen is de toepassing in of op de bodem niet meer toegelaten (p. 146). De controle op de nuttige toepassing van industriële restprodukten in of op de bodem zal administratief opgevolgd worden door een gebruikscertificaat. Dit is een conformiteitsattest dat aan de gebruiker van het produkt waarborgt dat het voldoet aan de voorschriften en aan de producent van de reststof de nodige rechtszekerheid geeft (p. 147).

Vandaar dat de mogelijkheid tot het invoeren van een gebruikscertificaat wordt voorzien, overigens niet alleen wat de bodemgerichte toepassingen betreft. Het bestaande attest voor de verbranding van afvalolie kan reeds beschouwd worden als een voorafspiegeling van dergelijk conformiteitsattest. Ook het in de richtlijn 86/278/EEG voorziene attest van slibanalyse (art. 6, b) kan als zodanig worden aanzien. Als de regering dergelijk attest invoert voor bepaalde stoffen en toepassingen zullen tevens de voorwaarden moeten bepaald worden waaronder deze kunnen afgeleverd worden (b.v. inzake monsternamen en analyse van de parameters).

In § 2 wordt bepaald dat secundaire grondstoffen niet meer beschouwd worden als afvalstoffen, vanaf het ogenblik dat zij afgeleverd worden bij een gebruiker die beschikt over de nodige vergunningen of voldoet aan de andere voorwaarden om ze te gebruiken. Er weze nogmaals onderstreept dat enkel die afvalstoffen die effectief afgeleverd worden bij een wettige gebruiker het karakter van afvalstof verliezen en met de afvalstoffen die weliswaar als secundaire grondstoffen zouden kunnen worden nuttig toegepast, doch niet effectief op die wijze worden aangewend. De overgang van afvalstof naar secundaire grondstof vindt dan ook slechts plaats op het ogenblik dat de stof effectief wordt afgeleverd bij een gebruiker die voldoet aan alle door of krachtens het decreet bepaalde voorwaarden.

Dat houdt dan ook in dat de producent van deze stof moet voldoen aan de jaarlijkse meldingsplicht, de stof op het bedrijf moet opslaan en beheren overeenkomstig de terzake voor de afvalstoffen geldende regels, maar dat anderzijds het andere bedrijf, dat de stof effectief aanwendt, geen verwerker is van afval, maar een gebruiker van secundaire grondstoffen.

HOOFDSTUK IV

Beheer en verwijdering van afvalstoffen

AFDELING 1

Algemene bepalingen

In deze afdeling worden de bepalingen gegroepeerd die van toepassing zijn op het beheer en de verwijdering van de onderscheiden **categorieën** van afvalstoffen.

Artikel 11

Artikel 11 omvat twee verbodsbepalingen :

- het is verboden afvalstoffen achter te laten ;
- het is verboden afvalstoffen te verwijderen in strijd met de voorschriften van dit decreet of met de uitvoeringsbesluiten ervan.

Artikel 4, tweede lid van de richtlijn 75/442/EEG, zoals gewijzigd door richtlijn 91/156/EEG, bepaalt dat de Lid-Staten de nodige maatregelen moeten nemen om het onbeheerd achterlaten en het ongecontroleerd lozen of verwijderen van afvalstoffen te verbieden. Artikel 11 beoogt dit te verwezenlijken door het onbeheerd achterlaten, evenals het verwijderen van afvalstoffen in strijd met de voorschriften van het Afvalstoffendecreet of de uitvoeringsbesluiten ervan te verbieden. Gelijkaardige verbodsbepalingen waren reeds opgenomen in artikel 2 van de wet van 22 juli 1974 op de giftige afval en artikel 5 en 6 van het decreet van 2 juli 1981.

Afvalstoffen uit het buitenland.

Opgemerkt zij dat in het ontwerp geen bepalingen werden opgenomen die vergelijkbaar zijn met het huidige artikel 6bis van het decreet van 2 juli 1981, dat bepaalt dat het verboden is afvalstoffen afkomstig van buiten het Belgisch grondgebied te storten, tenzij de Vlaamse regering onder de door haar te bepalen voorwaarden afwijkingen toestaat met eerbiediging van het Afvalstoffenplan. De invoer van afvalstoffen is immers geregeld door de Verordening (EEG) Nr. 259/93 van de Raad van 1 februari 1993 betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen zowel binnen als naar en uit

de Gemeenschap. Artikel 4, § 3, van deze Verordening bepaalt nauwkeurig de omstandigheden waarin de bevoegde overheden van de Lid-Staten bezwaar kunnen maken tegen de invoer van afvalstoffen bestemd voor verwijdering en biedt een voldoende juridische basis om de import van afvalstoffen bestemd voor storten in het Vlaamse Gewest tegen te gaan.

Ingevolge de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale Staatsstructuur, zal het Vlaamse Gewest op 7 mei 1994 bevoegd worden voor de in- en uitvoer van afvalstoffen en zal het de rechten kunnen uitoefenen die de Verordening aan de bevoegde overheden van de Lid-Staten toekent. Op dezelfde datum wordt de Verordening van kracht en zal het Vlaamse Gewest aldus de nodige controle bekomen op de overbrenging van afvalstoffen vanuit andere Lid-Staten zonder dat daarvoor bijzondere internrechtelijke bepalingen behoeven te worden getroffen. Een verordening is immers rechtstreeks van toepassing. Het enige wat nog moet gebeuren is het aanwijzen van een bevoegde autoriteit en het uitvaardigen van een aantal aanvullende decretale en reglementaire bepalingen om de Verordening volledig te kunnen toepassen. In artikel 38, 14°, van dit ontwerp wordt de OVAM als bevoegde overheid voor het Vlaamse Gewest aangewezen, terwijl in hoofdstuk V de nodige aanvullende bepalingen zijn opgenomen.

Artikel 12

Artikel 12 is geïnspireerd op artikel 4 van de richtlijn 75/442/EEG, zoals gewijzigd door richtlijn 91/156/EEG, op artikel 10 van het decreet van 2 juli 1981 en op artikel 10.1 a) van het Nederlands Wetsvoorstel Afvalstoffen. Artikel 4 van voormelde 'richtlijn bepaalt : "De Lid-Staten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat de nuttige toepassing of de verwijdering van de afvalstoffen plaatsvindt zonder gevaar, voor de gezondheid van de mens en zonder dat procédés of methoden worden aangewend die nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben en met name

- zonder risico voor water, lucht, bodem, fauna en flora ;
- zonder geluid- of stankhinder te veroorzaken ;
- zonder schade te berokkenen aan natuur- en landschapsschoon."

Artikel 10 van het oorspronkelijke decreet van 2 juli 1981 bepaalde reeds dat het verwijderen van afvalstoffen zo ingericht moet worden dat hergebruik, terugwinning en recyclage van de afvalstoffen bevorderd worden, zonder gevaar op te leveren voor de gezondheid van de mens of voor het milieu,

Het bepaalde in § 2 werd geïnspireerd door artikel 5, lid 3 van de richtlijn gevaarlijke afvalstoffen (91/689/EEG) dat luidt : "Als gevaarlijke afvalstoffen worden getransporteerd, moeten zij vergezeld gaan van een identificatieformulier waarop de in bijlage 1, deel A bij Richtlijn 84/631/EEG van de Raad van 6 december 1984 betreffende toezicht en controle in de Gemeenschap op de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 86/379/EEG, opgenomen gegevens vermeld staan". Daar een identificatieformulier een nuttig controle-instrument kan zijn voor alle afvalstoffen, wordt de Vlaamse regering gemachtigd om een dergelijk formulier op te leggen voor het vervoer van afvalstoffen, ook indien zij niet vallen binnen het toepassingsgebied van Richtlijn 91/689/EEG. Geen enkele bepaling van de toepasselijke richtlijnen belet dit.

Artikel 13

In § 1 wordt het verwijderen van afvalstoffen (het storten, verbranden, fysica-chemisch behandelen met het oog op storting..., zie art. 2, 7° en de toelichting daarbij) gedefinieerd als een vergunningsplichtige handeling als bedoeld in het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning. De term “handeling” wordt hier gehanteerd in plaats van de term “inrichting”, zoals in het huidige art. 25 van het afvalstoffendecreet, omdat elke vorm van verwijdering van afvalstoffen principieel vergunningsplichtig is. De term “inrichting” zoals gedefinieerd in art. 2 van het milieuvergunningsdecreet omvat trouwens ook “handelingen”.

Wat betreft de vergunningsplicht voor de verwijdering van afval, ongeacht of deze verwijdering bij de producent dan wel bij een derde plaatsvindt, wordt in feite de situatie behouden zoals deze reeds bestond onder het decreet van 2 juli 1981 (art. 25 e.v.) en de wet op het giftige afval (art 3 e.v. van het K.B. van 9 februari 1976). Om te voldoen aan de bepalingen van artikel 9, lid 1 van de richtlijn 75/442/EEG, zoals gewijzigd door richtlijn 91/156/EEG, worden hier de onderwerpen vermeld die, naast wat bepaald is in het Milieuvergunningsdecreet zelf en in VLAREM 1, in dergelijke vergunning aan bod moeten komen.

In § 2 wordt het beroepsmatig inzamelen of ophalen van afvalstoffen, huishoudelijke afvalstoffen uitgezonderd, evenals het beroepsmatig treffen van regelingen ten behoeve van anderen voor de verwijdering of nuttige toepassing van afvalstoffen, aan een erkenning onderworpen. Er dient nog te worden op gewezen dat in § 2 enkel de tussenhandelaars en makelaars worden geïdентificeerd en niet de transporteurs die in opdracht en voor rekening van hetzij de producent, hetzij de afvalverwerker, hetzij de tussenhandelaars of makelaars, afvalstoffen vervoeren van producent naar verwerker. Aan deze vervoerders wordt in § 3 een loutere registratieplicht opgelegd, voor zover zij niet erkend zijn als ophaler, handelaar of makelaar krachtens § 2.

Het verwerven van giftige afval, met het oog op de vernietiging, neutralisering of wegwerking in een erkend centrum of met het oog op de uitvoer was reeds vergunningsplichtig ingevolge artikel 11 van het K.B. van 9 februari 1976 (art. 11-14). Ook voor het ophalen van afvalolie is een erkenning vereist (art. 4, B.Vl.Ex. van 25 juli 1985). In de richtlijn 75/442/EEG, zoals gewijzigd door Rl. 91/156/EEG is bepaald dat inrichtingen of ondernemingen die beroepsmatig afvalstoffen inzamelen of vervoeren of die ten behoeve van anderen regelingen treffen voor de verwijdering of nuttige toepassing van afvalstoffen (handelaars of makelaars) zich dienen te laten registreren bij de bevoegde instantie, indien zij niet aan een vergunning zijn onderworpen, (art. 12).

Met het oog op de uitvoering van deze bepaling werd door het programmadecreet van 18 december 1992 een artikel 25bis ingevoegd in het Afvalstoffendecreet waardoor de **erkenningplicht** voor ophalers van afvalstoffen wordt veralgemeend en een registratieplicht wordt ingevoerd voor de vervoerders van afvalstoffen. De bepalingen van §§ 2 en 3 hebben dezelfde strekking. De erkenning voorzien in § 2 en de registratie voorzien in § 3 zijn te beschouwen als twee vormen van “het **zich** laten registreren bij de bevoegde instantie” in de zin van artikel 12 van Richtlijn 91/156/BEG. De Vlaamse regering heeft geoordeeld dat de vergunningsprocedure van het milieuvergunningsdecreet niet het meest aangewezen instrument is om voorwaarden op te leggen aan en controle uit te oefenen op de activiteiten bedoeld in

§§ 2 en 3. De erkenning en registratie zijn opgevat als kortere en snellere procedures.

In § 5 is voorzien dat de Vlaamse regering sectorale voorwaarden ten aanzien van verwijderingsinrichtingen (§ 1) als ten aanzien van de tussenhandel (§ 2) en de vervoerders (§ 3). De mogelijkheid tot het uitvaardigen van sectorale voorwaarden voor verwijderings-inrichtingen bestaat reeds op grond van art. 20 van het Milieuvergunningsdecreet. In het verleden werden ook op grond van het Afvalstoffendecreet reeds sectorale voorwaarden (in de desbetreffende besluiten aangeduid als "algemene" voorwaarden) vastgesteld voor onder meer stortplaatsen (klasse 1, klasse 2, klasse 3, verkleind huishoudelijk afval), composteringsinstallaties, verkleiningsinstallaties, verbrandingsinstallaties (B.Vl.Ex. van 21 april 1982), het opslaan, zuiveren, regenereren en verwerken van afvalolie (B.Vl.Ex. van 30 juli 1985).

De bevoegdheid voorzien in § 5 zal het ook mogelijk maken de Europese richtlijnen inzake normen voor afvalverwijderings-installaties uit te voeren. Op dit ogenblik werden reeds Europese normen vastgesteld voor verbrandingsinstallaties voor stedelijk afval (Rl. 89/369/EEG en 89/429/EEG) en voor de verbranding van afvalolie (Rl. 75/439/EEG, zoals gewijzigd bij Rl. 87/101/EEG). Andere zijn in voorbereiding (verbrandingsinstallaties voor industrieel afval, stortplaatsen(@)).

In § 6 is voorzien dat inrichtingen die afvalstoffen nuttig toepassen vergunnings- of meldingsplichtig zijn overeenkomstig de bepalingen van het Milieuvergunningsdecreet. Onder deze inrichtingen kunnen twee soorten worden onderscheiden : enerzijds de inrichtingen die zich uitsluitend toeleggen op het nuttig toepassen van afvalstoffen (vb. regeneratie van oplosmiddelen), anderzijds de ondernemingen die afvalstoffen nuttig toepassen in het kader van hun normale productieproces (vb. de aanwending van schroot naast primaire grondstoffen voor de productie van metalen) of deze activiteit als nevenactiviteit ontplooiën. Om die redenen lijkt het niet aangewezen deze inrichtingen onder te brengen in één klasse van vergunningsplichtige activiteiten, maar veeleer de normale indelingscriteria te laten spelen. De indeling over klasse 1 of klasse II gebeurt dan aan de hand van de belangrijkheid van de impact op het milieu.

Het is evenmin ondenkbaar dat meldingsplichtige inrichtingen afvalstoffen op nuttige wijze toepassen. Dit zijn **inrichtingen** die een beperkte milieuhinder veroorzaken en waarvoor de regering integrale voorwaarden heeft opgesteld die beogen alle door die inrichtingen veroorzaakte vormen van hinder voor de mens of voor het leefmilieu te voorkomen of te beperken. Artikel 11 van de richtlijn 75/442/EEG, zoals gewijzigd door richtlijn 91/156/EEG, laat toe dat de Lid-Staten inrichtingen of ondernemingen die afvalstoffen nuttig toepassen vrijstellen van vergunning op voorwaarde dat a) de bevoegde instanties algemene voorschriften per type activiteit hebben uitgevaardigd waarin soort en hoeveelheid afvalstoffen zijn vastgesteld en is aangegeven onder welke voorwaarden de activiteit kan worden vrijgesteld van vergunning en b) indien de soorten of de hoeveelheden afvalstoffen van dien aard zijn dat aan de voorwaarden van artikel 4 wordt

⁽⁴²⁾ **Voorstel** voor een richtlijn van de Raad betreffende het storten van afvalstoffen, COM (91) 102def. -SYN 335 (Door de Commissie ingediend op 23 april 1991), Pb. C, 1991, nr. 190.

voldaan. Artikel 11; lid 2 bepaalt dat deze imichtingen of ondernemingen zich bij de bevoegde instanties moeten laten registreren. Door de uitvaardiging van integrale voorwaarden zal in beginsel voldaan zijn aan de eisen die de richtlijn stelt voor de vrijstelling van vergunning.

In § 7 wordt aan de verwijderingsinrichtingen (§ 1), de tussenpersonen (§ 2), de vervoerders (§ 3) en de inrichtingen die afvalstoffen nuttig toepassen (§ 6) de verplichting opgelegd om een afvalstoffenregister bij te houden. Deze verplichting is voorzien in artikel 14, lid 1 van de richtlijn **75/442/EEG**, zoals gewijzigd door Bl. 91/156/EEG. Een gelijkaardige verplichting wordt opgelegd aan producenten van bedrijfsafvalstoffen in artikel 16. De regering kan bij uitvoeringsbesluit het melden van bepaalde gegevens uit dit register aan OVAM verplicht stellen. Aan de hand van deze gegevens, die complementair zullen zijn aan de meldingsgegevens van de producenten, zal het voor OVAM mogelijk zijn een volledig beeld te krijgen van de afvalstromen.

AFDELING 2

Huishoudelijke afvalstoffen

Artikel 14

In § 1 is bepaald dat - overeenkomstig de bestaande situatie - de gemeenten instaan voor de regelmatige inzameling van het huishoudelijk afval. Zij kunnen dit in eigen beheer of in intercommunaal verband doen. Wellicht is het zo dat een regelmatige huis-aan-huis ophaling niet steeds in alle gevallen haalbaar is voor het ganse grondgebied van de gemeente, meer bepaald in die gevallen waar men geconfronteerd wordt met erg verspreide bewoning, in dat geval dient een alternatief voorzien te worden, met name de brengmethode. Dit wordt tot uitdrukking gebracht door de woorden "dan wel op andere wijze worden ingezameld". Elke bewoner van de gemeente moet immers zijn afval op een daartoe geschikte plaats kunnen inleveren. Het is de taak van de gemeente om daar voor te zorgen.

In § 2 is voorzien dat - overeenkomstig de bestaande situatie - de ophaling en inzameling van huishoudelijke afvalstoffen bij gemeentelijk reglement wordt geregeld. Uit de hiërarchie van de normen volgt dat daarbij de andere bepalingen van het decreet, zowel als andere wettelijke bepalingen en de voorschriften van het milieubeleidsplan of de sectorale afvalstoffenplannen moeten in acht genomen worden. Dit reglement is, bij gebreke aan een specifieke vorm van administratief toezicht, onderworpen aan het algemeen administratief toezicht zoals voorzien in de Nieuwe Gemeentewet (schorsing- en vernietigingstoezicht). Er is geen reden om terzake af te wijken van het gemeen recht. Wel wordt voorzien dat de Vlaamse regering terzake van het gemeentelijk reglement nadere regels kan vaststellen bijvoorbeeld in de vorm van een modeheglement.

In § 3 worden met het oog op codificatie van alle relevante bepalingen inzake huishoudelijk afval in eenzelfde decreet, worden in deze paragraaf de bepalingen opgenomen welke thans vervat zijn in het K.B. van 31 december 1960 houdende bijzondere beschikkingen inzake het afhalen van de vuilnis. De mogelijkheid om de personen en het materieel op te eisen die nodig zijn voor de ophaling van huishoudelijk afval is essentieel om de doelstellingen van het gewestelijk afvalstoffenbeleid inzake bescherming van het leefmilieu en de volksgezondheid te kunnen bereiken. Daarom is de Vlaamse regering van mening dat voldaan is aan de toepassingsvoor-

waarden van art. 10 BWHI en dat de decreetgever bevoegd is om een bijzondere regeling inzake opeising in het kader van het afvalstoffendecreet vast te stellen. Overigens wijkt de voorgestelde regeling inhoudelijk niet af van de regeling van het voormelde K.B. van 31 december 1960.

Artikel 15

In het Afvalstoffenplan 1991-1995 is voorzien dat alle gemeenten uiterlijk tegen 31 december 1995 moeten voorzien in een selectieve inzameling, bij voorkeur huis-aan-huis-ophaling, van het huishoudelijk afval. Wat het niet-KGA betreft is er keuze mogelijk tussen volgende varianten : a) aparte ophaling van het GFT (groente-, fruit- en tuinafval) met het oog op compostering ; b) aparte ophaling van de droge materialen (glas, papier en karton, metalen en kunststoffen) met het oog op recyclage ; c) beiden tegelijkertijd. Zij moeten uiterlijk op 31 december 1992 hun keuze maken. Complementair daaraan moeten alle inwoners van het Vlaamse Gewest tegen 31 december 1992 terecht kunnen bij een containerpark. Deze initiatieven worden gecoördineerd binnen de bestaande of te voorziene samenwerkingsgebieden. Deze initiatieven zullen via beheersovereenkomsten tussen de OVAM en de gemeenten financieel ondersteund worden. Het totale bedrag van deze steun is minstens gelijk aan de door de gemeenten betaalde milieuheffingen. Tevens is bepaald dat het klein gevaarlijk afval tegen 31 december 1992 overal in Vlaanderen selectief ingezameld moet worden (breng- of haalsysteem) (p. 130-142)⁽⁴³⁾.

In § 1 vindt de Vlaamse regering de bevoegdheid om de vereiste uitvoeringsbesluiten te treffen om de selectieve ophaling of inzameling van bepaalde huishoudelijke afvalstoffen en hun nuttige toepassing of verwijdering te regelen. Om dit beleid gestalte te geven zal het nodig zijn de gemeenten te verplichten om de selectief opgehaalde afvalstoffen op een welbepaalde manier te verwerken (verwijdering of nuttige toepassing).

In § 2 wordt de Vlaamse regering gemachtigd om algemene regels uit te vaardigen m.b.t. de wijze waarop de huishoudelijke afvalstoffen door de gemeenten moeten worden verwijderd of nuttig toegepast. De Vlaamse regering heeft immers, volgens art. 5, § 1 van Richtlijn 75/442/EEG, zoals gewijzigd door Richtlijn 91/156/EEG, de verplichting om “de nodige maatregelen [te nemen] om een geïntegreerd en toereikend net van verwijderingsinstallaties op te zetten”. Tegenover de ophalingsplicht van de gemeenten staat dus de verantwoordelijkheid van de gewestelijke overheid om, in het kader van de planning van het afvalstoffenbeleid, erover te waken dat in het Vlaamse Gewest voldoende regionaal verspreide, vergunde verwerkingsinstallaties beschikbaar zijn. Wanneer de gemeenten en intercommunales op dit vlak in gebreke blijven, zal de Vlaamse regering desnoods zelf rechtstreeks moeten ingrijpen, zoals voorzien in § 5.

In § 3 en § 4 wordt overeenkomstig het Afvalstoffenplan 1991-1995 voorzien in beheersovereenkomsten tussen OVAM en de gemeenten of intercommunales en in de mogelijkheid voor de Vlaamse regering om financiële steun te verlenen voor selectieve inzameling en ophaling, volgens de

⁽⁴³⁾ Zie ook B.VI.Ex. van 13 maart 1991 tot vaststelling van de algemene voorwaarden die gelden voor de verwijdering van gevaarlijke huishoudelijke afvalstoffen, B.S., 14 september 1991.

voorwaarden die zij bepaalt. **Op** het advies van de Raad van State om het recht van de gemeenten of intercommunales op financiële steun rechtstreeks in het decreet zelf te **vestigen**, meende de Vlaamse regering niet te kunnen ingaan, daar zij zich niet voor onbepaalde tijd **wil engageren** tot het verlenen van dergelijke steun. Daarom werd § 4 als een facultatieve bepaling geredigeerd. Het is echter niet de bedoeling van de Vlaamse regering om terug te komen op de in het kader van het Afvalstoffenplan 1991-1995 reeds toegezegde steun. Wel moet het na afloop van dit plan mogelijk zijn om de opportuniteit en modaliteiten van de financiële tussenkomst van het MINA-Fonds te re-evalueren.

In § 5 wordt aan de Vlaamse regering de bevoegdheid verleend om in de plaats te treden van de gemeentelijke overheden wanneer deze nalaten om hun verplichtingen inzake op-haling en verwijdering en/of nuttige toepassing van huishoudelijke afvalstoffen na te komen. De Vlaamse regering zal dan in naam en voor rekening van de betrokken gemeente zelf alle maatregelen kunnen nemen die noodzakelijk zijn om bedoelde verplichtingen na te komen. De kosten van deze maatregelen zullen door het Gewest op de gemeente worden verhaald. Deze bepaling is **geïnspireerd** door een gelijkaardige bepaling in de stedenbouwwet. Art. 24 van de wet van 29 **maart** 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en de stedenbouw bepaalt dat indien een gemeente of vereniging van gemeenten nalaat om haar verplichtingen inzake het opmaken van algemene of bijzondere plannen van aanleg na te komen, de Koning (lees : de Vlaamse regering) “voor de aanneming van die plannen in de plaats van de gemeente of de vereniging van gemeenten [kan] treden.”

Het spreekt vanzelf dat de Vlaamse regering slechts in uitzonderlijke omstandigheden van de verregaande bevoegdheid die haar in § 5 wordt verleend gebruik zal maken. Toch acht zij het noodzakelijk om over een dergelijke “stok achter de deur” te beschikken om te kunnen voorkomen dat de uitvoering van haar beleidsplannen wordt gedwarsboemd door gemeentelijke overheden die, bv. onder druk van het “not in my backyard”-syndroom, weigeren om hun politieke verantwoordelijkheid op te nemen en hierdoor het algemeen belang in het gedrang brengen.

AFDELING 3

Bedrijfsafvalstoffen

Artikel 16

In § 1 wordt het houden van een afvalstoffenregister verplicht gesteld voor producenten van bedrijfsafvalstoffen. § 2 heeft betrekking op de jaarlijkse meldingsplicht. De nadere regels worden vastgesteld door de regering (§ 3). Aan de regering wordt ook de bevoegdheid gegeven om bepaalde categorieën van producenten van bedrijfsafvalstoffen van deze verplichtingen te ontslaan, rekening houdend met de geringe hoeveelheden of de geringe schadelijkheidsgraad van de door hen voortgebrachte afvalstoffen. In dergelijke gevallen zal het opleggen van een meldingsplicht immers geen relevante informatie opleveren voor de planning van het afvalstoffenbeleid, of zal de waarde van de ingezamelde informatie niet opwegen tegen de administratieve last die wordt opgelegd aan de producenten.

De Raad van State adviseert om in artikel 16 van dit ontwerp dezelfde terminologie te hanteren als in artikel 14, lid 1 van de richtlijn 75/442/EEG, zoals gewijzigd door RL 91/156/EEG. Dit artikel bepaalt dat inrichtingen of ondeme-

mingen die afvalstoffen verwijderen of nuttig toepassen een register bijhouden waarin "hoeveelheid, aard, oorsprong, en waar van toepassing, bestemming, frequentie van de inzameling, wijze van vervoer en wijze van behandeling van de afvalstoffen" zijn vermeld en dat zij deze gegevens op verzoek aan de bevoegde instanties verstrekken. De Lid-Staten mogen ook van de producenten verlangen dat zij de bepalingen van dit artikel naleven (art. 14, lid 2). Daar de ontworpen bepalingen van art. 16 geen verplichte omzetting zijn van art. 14, lid 1 van de richtlijn, maar een vrijwillige toepassing van art. 14, lid 2, is er geen verplichting om in art. 16, § 1, van dit ontwerp identiek dezelfde bewoordingen te gebruiken als in art. 13, § 7, van dit ontwerp en art. 14, lid 1 van de richtlijn. Daar niet alle categorieën van gegevens vermeld in deze laatste bepalingen relevant zijn in hoofde van de producent, heeft de Vlaamse regering in art. 16 geen volledig gelijklopende bewoordingen gehanteerd.

Artikel 17

Met het oog op de nuttige toepassing of de doelmatige verwijdering dient gestreefd te worden naar een gescheiden opvang en inzameling. Het gescheiden opvangen en evalueren zal zowel de externe verwijdering ervan als het vinden van mogelijkheden om het ontstaan van afvalstoffen te vermijden of de hoeveelheid ervan te verminderen, vergemakkelijken. Het gezamenlijk opvangen van afvalstoffen met ongekende samenstelling zal meestal leiden tot ernstige problemen bij het zoeken naar een legale en toelaatbare verwijderingswijze.

De Vlaamse regering kan terzake nadere regels vaststellen.

Artikel 18

Dit artikel is **geïnspireerd** op het oorspronkelijke artikel 30 van het decreet van 2 juli 1981 dat bepaalt : "de **ondernemingen** door wier werkzaamheden industriële afvalstoffen ontstaan, moeten deze op hun kosten verwijderen". Gelet op de prioriteit die gegeven wordt aan de nuttige toepassing van afvalstoffen, werd dit in het artikel ingebouwd. Met deze bepaling wordt tevens tegemoetgekomen aan het bepaalde in artikel 15 van de richtlijn 75/442/EEG, zoals gewijzigd door richtlijn **91/156/EEG** :

"Overeenkomstig het beginsel "de vervuiler betaalt" komen de kosten van de verwijdering van afvalstoffen voor rekening van :

- de houder die afvalstoffen afgeeft aan een ophaler of onderneming als bedoeld in artikel 9, en/of
- de voorgaande houder of de producent van het produkt dat tot het ontstaan van de afvalstoffen heeft geleid".

Artikel 19

Dit artikel bepaalt de verschillende wijzen waarop een onderneming zich van zijn afvalstoffen mag ontdoen.

1". Zij kunnen binnen het bedrijf zelf nuttig worden toegepast of verwijderd in overeenstemming met de milieuvergunning als het vergunningsplichtige inrichtingen betreft - of in overeenstemming met de integrale voorwaarden, wanneer het om meldingsplichtige inrichtingen gaat,

2". Zij kunnen de afvalstoffen afgeven aan een vergunninghouder voor het verwijderen van afvalstoffen (art. 13, § 1) of aan een vergund tussenpersoon (art. 13, § 2), hetzij aan een

vergunde of gemelde inrichting voor het nuttig toepassen van afvalstoffen (art. 13, § 6).

3°. Zij kunnen toegepast worden als secundaire grondstof overeenkomstig de voorschriften van artikel 10.

4°. Zij kunnen afgegeven worden aan een in een ander Gewest of land gevestigde persoon die overeenkomstig de aldaar geldende wetgeving :

a. hetzij de afvalstoffen mag verwijderen, tenzij er een geschikte verwijderingsinrichting is die duidelijker dichterbij is gelegen,

b. hetzij deze afvalstoffen nuttig mag toepassen.

Artikel 4, § 3 van de Verordening (EEG) Nr. 259/93 van de Raad van 1 februari 1993 betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Gemeenschap bepaalt dat de bevoegde autoriteit van de plaats van verzending bezwaar kan maken tegen de overbrenging, onder meer ten einde het beginsel van zelfverzorging toe te passen (bv. indien er een goedgekeurd centrum bestaat dat merkelijk dichterbij gelegen is dan het door de kermisgever gekozen centrum en dat geschikte technieken gebruikt om een hoog niveau van bescherming van het milieu en de menselijke gezondheid te waarborgen). Dit bezwaar kan niet gemaakt worden als de overbrenging voorgenomen wordt met het oog op nuttige toepassing.

Artikel 20

In dit artikel is de zogenaamde “afgifte-regeling” geregeld die reeds voorzien was in de oorspronkelijke artikelen 7, § 2, 33 en 34, § 1 van het decreet van 2 juli 1981. Deze bepalingen werden uitgevoerd door een B.Vl.Ex. van 21 april 1982 inzake nadere regeling omtrent de melding en de afgifte van afvalstoffen (hoofdstuk III). Deze *regeling* trad evenwel nooit in werking aangezien het typeformulier nooit werd vastgesteld door de Gemeenschapsminister. De procedure bleek immers op overmatig complexe wijze te zijn uitgewerkt. De hier voorgestelde regeling werd dan ook sober gehouden zoals ook vooropgesteld in het Afvalstoffenplan 1991-1995.

De afgifte-regeling geldt enkel voor de afgifte van bedrijfsafvalstoffen aan een vergunde verwerker of tussenpersoon in het Vlaamse Gewest. Voor secundaire grondstoffen geldt de regeling uitgewerkt op grond van artikel 10. Voor uitvoer buiten het Gewest zal de Europese verordening en de intergewestelijke regeling bedoeld in art. 8, § 2, 2°, van toepassing zijn. Een eigen Vlaamse regeling is derhalve enkel nodig voor het geval bedoeld in artikel 19, 2°. Bij het opstellen van het model-formulier zou een Vlaamse variant van het Europese document kunnen gecreëerd worden.

AFDELING 4

Gevaarlijke afvalstoffen

Deze afdeling moet toelaten gepaste uitvoering te geven aan de EEG-richtlijn betreffende gevaarlijke afvalstoffen (Richtlijn 91/689/EEG van de Raad van 12 december 1991, Pb.L. 1991, nr. 377). Een aantal bepalingen van de richtlijn werden evenwel niet in deze afdeling ondergebracht, maar elders. Het betreft meer bepaald :

— artikel 1, lid 4 dat de definitie van gevaarlijke afvalstoffen bevat (zie artikel 3, § 3, 1° van dit ontwerp) ;

— artikel 4, betreffende de afvalboekhouding en de meldingsplicht (zie artikel 13, § 7 en 16 van dit ontwerp) ;

— artikel 6, betreffende planning (zie het ontwerp van decreet betreffende milieuplanning en hoofdstuk VI van dit ontwerp) ;

— artikel 7, betreffende veiligheidsmaatregelen (zie hoofdstuk VII van dit ontwerp)

— artikel 8, betreffende het verslag over de toepassing van de richtlijn (zie artikel 38, 12° van dit ontwerp) ;

— artikel 8, lid 3 betreffende het verstrekken van gegevens over verwijderingsinrichtingen (zie artikel 38, 13° van dit ontwerp).

Artikel 21

Artikel 1, lid 2 van de Richtlijn 91/689/EEG luidt : “onverminderd deze richtlijn, is richtlijn 75/442/EEG van toepassing op gevaarlijke afvalstoffen”. Niettemin kan vastgesteld worden dat in de richtlijn enkele van de richtlijn 75/442/EEG afwijkende regelingen zijn opgenomen. Zo bepaalt artikel 3, lid 1 dat de ontheffing voor bedrijven die hun afvalstoffen in eigen beheer verwijderen (artikel 11, lid 1, sub a) van Rl. 75/442/EEG) niet van toepassing is op onder deze richtlijn vallende gevaarlijke afvalstoffen. Vandaar dat bepaald is dat afdeling 1 (dat de algemene bepalingen omvat die gelden voor het beheer en het verwijderen van afvalstoffen) en afdeling 3 (betreffende de bedrijfsafvalstoffen) van dit hoofdstuk van toepassing zijn op gevaarlijke afvalstoffen, tenzij daarvan uitdrukkelijk wordt afgeweken in deze afdeling.

Er wordt niet verwezen naar afdeling 2 van dit hoofdstuk (betreffende de huishoudelijke afvalstoffen), nu luidens artikel 1, lid 5 van de richtlijn gevaarlijke afvalstoffen de bepalingen ervan niet gelden voor huishoudelijk afval. Wel is voorzien dat de Raad uiterlijk einde 1992 op voorstel van de Commissie specifieke voorschriften zal vaststellen, waarbij rekening wordt gehouden met de bijzondere aard van huishoudelijk afval. Dit is tot nu toe niet gebeurd. Uit artikel 3, § 5, g), van dit ontwerp volgt dat het klein gevaarlijk afval van huishoudelijke oorsprong beschouwd wordt als een bijzondere afvalstof en derhalve onder afdeling 6 van hoofdstuk IV valt.

Artikel 22

§ 1 bepaalt dat gevaarlijke afvalstoffen die worden gestort, moeten worden geregistreerd en geïdentificeerd volgens nadere regels vast te stellen door de Vlaamse regering. Deze eis is neergelegd in artikel 2, lid 1 van de richtlijn gevaarlijke afvalstoffen.

In § 2 worden de bepalingen omgezet van art. 5, lid 1 en 3, van voormelde richtlijn.

§ 3 bepaalt dat de inrichtingen en ondernemingen bedoeld in artikel 13, § 1 (inrichtingen voor het verwijderen van afvalstoffen), § 2 (tussenhandelaars) en § 6 (inrichtingen waar afvalstoffen nuttig worden toegepast) de verschillende categorieën van gevaarlijke afvalstoffen van elkaar moeten gescheiden houden en dat zij de gevaarlijke afvalstoffen gescheiden moeten houden van de niet-gevaarlijke afvalstoffen. Deze eis is neergelegd in artikel 2, lid 2 van de richtlijn gevaarlijke afvalstoffen.

§ 4 bepaalt dat in afwijking van § 2 in de vergunning bedoeld in artikel 13, § 1 (inrichtingen voor het verwijderen van

afvalstoffen), § 2 (tussenhandelaars) en § 6 (inrichtingen voor het nuttig toepassen van afvalstoffen) toegelaten kan worden dat gevaarlijke afvalstoffen gemengd worden met andere gevaarlijke afvalstoffen of met andere afvalstoffen, stoffen of materialen, indien dit vereist is om de veiligheid bij de verwijdering of de nuttige toepassing te verbeteren en voor zover daarmee geen afbreuk wordt gedaan aan het bepaalde in artikel 12. Deze mogelijkheid is voorzien in artikel 2, lid 3 van de richtlijn gevaarlijke afvalstoffen.

§ 5 bepaalt dat wanneer de gevaarlijke afvalstoffen reeds met andere afvalstoffen of materialen zijn vermengd, een scheidingsbehandeling moet plaatsvinden wanneer zoiets technisch en economisch haalbaar is. Artikel 2, lid 4 van de richtlijn gevaarlijke afvalstoffen bepaalt immers : “Ingeval de afvalstoffen reeds met andere afvalstoffen, stoffen of materialen zijn vermengd, moet een scheidingsbehandeling plaatsvinden indien zulks technisch en economisch haalbaar is, en in voorkomend geval om aan het bepaalde in artikel 4 van Richtlijn 75/442/EEG te voldoen.” Een afwijking is voorzien in het geval bedoeld in § 3.

Artikel 23

Artikel 13, § 6 bepaalt dat afvalstoffen nuttig toegepast kunnen worden, zowel in vergtmningsplichtige inrichtingen (van eerste of tweede klasse), als in meldingsplichtige inrichtingen (inrichtingen van derde klasse). Artikel 3, lid 2,3 en 4 van de richtlijn gevaarlijke afvalstoffen bepalen :

“2. Overeenkomstig artikel 11, lid 1, onder b) van Richtlijn 75/442/EEG kan een Lid-Staat bedrijven of ondernemingen die onder deze richtlijn vallende afvalstoffen nuttig toepassen, van het bepaalde in artikel 10 van Richtlijn 75/442/EEG vrijstellen indien :

— de Lid-Staat algemene voorschriften voor elke soort en hoeveelheid afvalstoffen uitvaardigt en specifieke voorwaarden (grenswaarden voor het gehalte aan gevaarlijke stoffen in het afval, emissiegrenswaarden, type activiteit) en andere voorschriften vaststelt die nodig zijn om de verschillende vormen van nuttige toepassing uit te voeren ;en

— de soorten of de hoeveelheden afvalstoffen en de methoden van nuttige toepassing van dien aard zijn dat aan de voorwaarden van artikel 4 van Richtlijn 75/442/EEG wordt voldaan.

3. De in lid 2 bedoelde bedrijven of ondernemingen worden bij de bevoegde autoriteiten geregistreerd.

4. Indien een Lid-Staat van plan is gebruik te maken van het bepaalde in lid 2, worden de in dat lid bedoelde voorschriften tot uiterlijk drie maanden voordat zij van kracht worden, aan de Commissie toegezonden. De Commissie raadpleegt vervolgens de Lid-Statens. In het licht van deze raadplegingen stelt de Commissie voor dat de voorschriften uiteindelijk volgens de procedure van artikel 18 van Richtlijn 75/442/EEG worden goedgekeurd”.

Hoewel de richtlijn in de mogelijkheid voorziet dat, als aan de strikte voorwaarden is voldaan en de procedure is gevolgd, het nuttig gebruik van gevaarlijke afvalstoffen kan worden toegestaan in registratieplichtige inrichtingen, zijn de eisen dermate strikt en de procedure dermate omslachtig dat voorgesteld wordt om van deze mogelijkheid af te zien. Het nuttig toepassen van gevaarlijke afvalstoffen wordt derhalve beperkt tot vergunde inrichtingen. Deze bepaling doet evenwel geen afbreuk aan de regeling inzake de secundaire

grondstoffen (art. 10), aangezien dit niet aanzien wordt als een verwijdering of nuttige toepassing van afvalstoffen.

AFDELING 5

Dierlijk afval

Conform het advies van de Raad van State werd in het ontwerp een nieuwe afdeling 5 ingevoegd, waarin de art. 46bis tot en met 46octies van het huidige afvalstoffendecreet, zoals gewijzigd door het decreet van 25 juni 1992 houdende diverse bepalingen tot begeleiding van de begroting 1992, ongewijzigd werden overgenomen als art. 24 tot 30. Deze bepalingen zijn inmiddels uitgevoerd door het besluit van de Vlaamse regering van 23 juni 1993 betreffende de ophaling en de verwerking van dierlijk afval.

Voor de inhoudelijke toelichting bij de art. 24 tot 30 van dit ontwerp verwijst de Vlaamse regering naar de memorie van toelichting bij de art. 28 tot 34 van het ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen tot begeleiding van de begroting 1992 (Vlaamse Raad, B.Z. 1992, stuk 186 - nr. 1, pp. 10-14).

AFDELING 6

Bijzondere afvalstoffen

Artikel 31

Deze afdeling heeft betrekking op de bijzondere afvalstoffen bedoeld in artikel 3, § 5. Het betreft huishoudelijke, bedrijfs-, gevaarlijke of andere afvalstoffen die omwille van hun aard, samenstelling, herkomst of verwijdering een bijzondere regeling behoeven.

§ 1 belast de Vlaamse regering met het opstellen van deze bijzondere regels. Deze regels hebben betrekking op het beheer van deze afvalstoffen, zoals gedefinieerd in art. 2, 5°, en zijn bedoeld ter aanvulling van de regels aan die gelden voor de algemene categorie van afvalstoffen waartoe de bijzondere afvalstoffen behoren.

Op die manier wordt de verordenende bevoegdheid van de Vlaamse regering, rekening houdend met de opmerkingen van de Raad van State, nauwkeuriger omschreven dan in het voorontwerp. Bovendien wordt ook de mogelijkheid om af te wijken van de algemene regels beperkt t.o.v. het voorontwerp. Er kan alleen worden afgeweken van de bepalingen van art. 13, indien dit vereist is voor het doelmatig beheer van deze afvalstoffen en indien voldaan is aan de voorwaarden vermeld in het laatste lid van art. 31, § 2, voorwaarden die ontleend zijn aan art. 4 van Richtlijn 75/442/EEG, zoals gewijzigd door Richtlijn 91/156/EEG.

HOOFDSTUK V

Invoer en uitvoer van afvalstoffen

Uit het nieuwe art. 6, § 1, II van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, zoals gewijzigd door art. 2, § 1 van de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale Staatsstructuur, vloeit voort dat de Gewesten op 7 mei 1994, datum van inwerkingtreding van Verordening (EEG) nr. 259/93, bevoegd worden voor het ganse afvalstoffenbeleid, met inbegrip van de invoer en de uitvoer van afvalstoffen, maar met uitzondering van de doorvoer van afvalstoffen,

waarvoor de federale overheid bevoegd blijft. Deze uitzondering is verantwoord door het feit dat in art. 36 van de voormelde Verordening is bepaald dat de Lid-Staten voor het toezicht op de doorvoer van afvalstoffen één enkele bevoegde overheid dienen aan te wijzen.

De invoer, uitvoer en doorvoer van afvalstoffen is thans op federaal niveau geregeld in de wet van 9 juli 1984 en haar uitvoeringsbesluit van 2 juni 1987. Deze bestaande federale reglementering is tot stand gekomen met het oog op de uitvoering van Richtlijn 84/631/EEG, die met ingang van 7 mei 1994 opgeheven en vervangen wordt door Verordening (EEG) nr. 259/53. Een aanpassing van de bestaande reglementering is dus niet alleen noodzakelijk wegens de nieuwe interne bevoegdheidsverdeling, maar ook wegens de ingrijpende wijziging van de Europese wetgeving.

Krachtens art. 189 van het EEG-Verdrag zijn verordeningen, in tegenstelling tot richtlijnen, rechtstreeks toepasselijk in elke Lid-Staat. De Verordening nr. 259/93 moet dus niet in het interne recht worden "omgezet". Wel zijn een aantal bepalingen van deze verordening zo geformuleerd **dat ze niet** rechtstreeks kunnen worden toegepast, maar dienen te worden aangevuld door complementaire bepalingen van intern recht. Daarom worden in dit ontwerp van decreet een aantal machtigingsbepalingen opgenomen die het mogelijk zullen maken om de nodige complementaire reglementering bij besluit van de Vlaamse regering uit te vaardigen. Deze machtigingsbepalingen komen in de plaats van de wet van 9 juli 1984, die, voor zover zij betrekking heeft op invoer en uitvoer van afvalstoffen, met ingang van 7 mei 1994 voor het Vlaamse Gewest zal worden opgeheven.

Artikel 32

De algemene machtigingsbepaling in § 1 is letterlijk overgenomen uit art. 5 van de wet van 9 juli 1984, behalve wat betreft de doorvoer, waarvoor het Vlaamse Gewest niet bevoegd is. Art. 4 van deze wet wordt niet overgenomen, daar de specifieke bevoegdheid om de invoer en uitvoer aan een aangifte te onderwerpen vervat is in de algemene bevoegdheid om invoer en uitvoer te reglementeren. Bij het uitoefenen van de haar door § 1 verleende bevoegdheid zal de Vlaamse regering uiteraard rekening moeten houden met de vigerende bepalingen van Europees en internationaal recht die op de invoer en uitvoer van afvalstoffen van toepassing zijn.

In § 2 wordt aan de Vlaamse regering de bevoegdheid gegeven om alle maatregelen te nemen m.b.t. de invoer en uitvoer van afvalstoffen die nodig zijn voor de uitvoering van de EEG-Verordening en het Verdrag van Basel. Een dergelijke bevoegdheid voor de uitvoering van internationale verplichtingen was reeds aan de Koning toegekend in art. 7 van de wet van 9 juli 1984. In de voorgestelde tekst van § 2 wordt aan de Vlaamse regering echter niet de bevoegdheid verleend om decretale bepalingen op te heffen of te wijzigen.

Artikel 33

Deze verbodsbepaling maakt het mogelijk de overtredingen van de EEG-Verordening of van de bepalingen van intern recht die de Verordening aanvullen te sanctioneren. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan art. 26, § 5, van de Verordening, dat de Lidstaten verplicht om "passende wettelijke maatregelen [te treffen] om sluikhandel te verbieden en te straffen." Het begrip "sluikhandel" wordt in art. 26, § 1,

van de Verordening gedefinieerd. De voorgestelde verbodsbepaling heeft echter niet uitsluitend betrekking op sluikhandel ; zij verbiedt ook andere handelingen die in strijd zijn met de bepalingen van de Verordening of van de bepalingen van intern recht die krachtens art. 32 zijn vastgesteld.

HOOFDSTUK VI

Sectorale uitvoeringsplannen

Artikel 34

In het Afvalstoffenplan 1991-1995 is voorzien dat de planning op drie niveaus zal gebeuren : 1) strategisch vijfjarenplan, 2) realisatieprogramma, 3) actieplannen of uitvoeringsplannen (p. 179).

De twee eerste planniveaus zullen worden geïntegreerd in de algemene bepalingen betreffende de milieuplanning, die in de vorm van een afzonderlijk ontwerp van decreet bij de Vlaamse Raad zullen worden ingediend. Deze nieuwe bepalingen voeren een algemeen milieubeleidsplan en jaarlijkse milieuprogramma's in, die ook bepalingen i.v.m. het afvalstoffenbeleid zullen bevatten en vanaf de volgende planperiode het afvalstoffenplan zoals we het nu kennen zullen vervangen. Specifiek voor het afvalstoffenbeleid zijn de "actieplannen of uitvoeringsplannen". Zij worden in dit hoofdstuk behandeld.

Deze plannen beogen de uitvoering van het Afvalstoffenplan 1991-1995 en, vanaf zijn totstandkoming, de uitvoering van het gewestelijk milieubeleidsplan. In de ontworpen bepalingen betreffende milieuplanning is immers voorzien dat vanaf 1997 de rol van het huidige Afvalstoffenplan wordt overgenomen door het milieubeleidsplan.

Overeenkomstig het bepaalde in het Afvalstoffenplan 1991-1995 wordt de OVAM belast met ontwerpen van deze plannen (§ 1).

In § 2 wordt de inhoud van de sectorale uitvoeringsplannen aangegeven. De omschrijving ervan werd ontleend aan het Afvalstoffenplan 1991-1995 (p. 179).

Artikel 35

In dit artikel wordt de procedure van totstandkoming van de sectorale uitvoeringsplannen geregeld, alsmede de juridische draagwijdte daarvan.

In § 1 wordt, naar analogie met de milieubeleidsplannen, het principe van de "open planning" gehuldigd. Dit houdt in dat de OVAM reeds bij het uitwerken van de ontwerpen van sectorale uitvoeringsplannen de betrokken overheidsorganen, instellingen en private organisaties bij de ontwikkeling van de plannen moet betrekken. Welke deze zijn is uiteraard afhankelijk van het ontwerp van het sectoraal uitvoeringsplan. Gaat het bijvoorbeeld om baggerspecie, dan zal uiteraard het Departement Leefmilieu en Infrastructuur nauw bij de planning moeten betrokken worden ; gaat het om een slib-afvoerplan dat zullen de V.M.M. en de N.V. Aquafin bij de opmaak moeten betrokken worden ; gaat het om ziekenhuisafval dan zal deze sector van de partij moeten zijn.

In §§ 2-4 wordt bepaald dat de inspraakprocedure die door de Interuniversitaire Commissie tot Herziening van het Milieurecht wordt voorgesteld voor het bepalen van algemene, sectorale en integrale milieuvorwaarden en milieukwaliteitsnormen, ook van toepassing is op de ontwerpen van sectorale

uitvoeringsplannen. Dit houdt in dat de ontwerpen worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad en dat binnen een vervalttermijn van twee maanden iedereen bezwaren of opmerkingen schriftelijk ter kennis kan brengen van de OVAM. Tegelijkertijd wordt het advies gevraagd van de MINA-Raad en de SERV. Bij het vaststellen van het definitief sectoraal uitvoeringsplan houdt de regering rekening met de verstrekte adviezen en met de ingediende bezwaren en opmerkingen. Wanneer de regering het door de MINA-Raad of de SERV uitgebrachte advies niet volgt voor wat betreft het geheel of een onderdeel van het ontwerp, dan verantwoordt zij dit in een verslag gevoegd bij de bekendmaking.

§ 5 bepaalt dat de uitvoeringsplannen bij uittreksel worden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad. Zij liggen ter inzage bij de OVAM, de provincies en de gemeenten.

§ 6 betreft de juridische draagwijdte en de geldigheidsstermijn van de sectorale uitvoeringsplannen. Voorgesteld wordt daaraan dezelfde juridische draagwijdte te geven als aan het ontworpen gewestelijk milieubeleidsplan. Dit houdt in dat enkel de overheid er door gebonden is. Het plan is in beginsel verbindend, behoudens in de gevallen uitdrukkelijk aangegeven in het plan. Van de verbindende bepalingen kan afgeweken worden wanneer daartoe gewichtige redenen zijn en mits behoorlijke motivering. Van de indicatieve bepalingen kan worden afgeweken als daartoe redenen zijn. Wat de geldigheidsduur betreft wordt voorzien dat deze termijn wordt aangegeven in het uitvoeringsplan. Mocht deze termijn langer zijn dan deze van het milieubeleidsplan, dan dienen tegenstrijdigheden met een nieuw milieubeleidsplan te worden voorkomen. Vandaar dat voorzien is dat de bepalingen van de sectorale uitvoeringsplannen die strijdig zijn met een nieuw gewestelijk milieubeleidsplan hun geldigheid verliezen.

HOOFDSTUK VII

Veiligheidsmaatregelen

Artikel 36

Dit artikel komt in de plaats van de bestaande bepalingen van het Afvalstoffendecreet i.v.m. de “ambtshalve verwijdering” van afvalstoffen. Deze bepalingen verlenen aan de OVAM de bevoegdheid om ambtshalve de afvalstoffen van een onderneming te verwijderen die na ingebrekestelling na laat om zelf deze afvalstoffen overeenkomstig de voorschriften van het decreet te verwijderen. Art. 21, § 2, c) van het decreet bepaalt dat de ambtshalve verwijdering door OVAM gebeurt op kosten van de in gebreke blijvende onderneming.

De Interuniversitaire Commissie tot Herziening van het Milieurecht heeft een voorstel van algemene bepalingen met betrekking tot de veiligheidsmaatregelen uitgewerkt, dat in de plaats zou komen van de verschillende bestaande regelingen in sectoriële milieuwetten en -decreten. In afwachting van de totstandkoming van een dergelijke algemene regeling, blijft het noodzakelijk om in het Afvalstoffendecreet een mogelijkheid te voorzien voor OVAM om ambtshalve afvalstoffen te verwijderen die worden achtergelaten of op een onwettige manier verwijderd en die een risico vormen van hinder of schade voor de mens of het leefmilieu. Zoals voorzien in het voorstel van algemene bepalingen van de Commissie-**Bocken**, wordt bepaald dat de overtreder zo mogelijk vooraf dient te worden gehoord en dat de met redenen omklede veiligheidsmaatregel hem in ieder geval ter kennis zal worden gebracht.

De problematiek van de aansprakelijkheid voor de kosten van de ambtshalve verwijdering, die op zeer summiere wijze geregeld is in de bestaande decretale bepalingen, wordt in het ontworpen artikel 36 niet geregeld, omdat het de bedoeling is deze kwestie te regelen d.m.v. algemene bepalingen m.b.t. aansprakelijkheid voor milieuschade, zoals voorgesteld door de Commissie-Boeken. Inmiddels blijft uiteraard het gemeenschappelijk aansprakelijkheidsrecht van toepassing, wat in casu geen bijzondere moeilijkheden zou moeten opleveren vermits het achterlaten of verwijderen van afvalstoffen in strijd met het decreet een fout uitmaakt.

De problematiek van de "ambtshalve sanering" van verontreinigde bodems en industriële installaties, die thans ook in art. 21, § 2, c) van het Afvalstoffendecreet is geregeld, wordt in het ontworpen artikel 36 buiten beschouwing gelaten, vermits deze problematiek het voorwerp zal uitmaken van een afzonderlijk ontwerp van decreet betreffende de bodemsanering.

HOOFDSTUK VIII

De Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest

Artikel 37

Dit artikel bevestigt het bestaan van de met toepassing van het oorspronkelijk decreet van 2 juli 1981 opgerichte Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest als instelling van openbaar nut van type A.

Ingevolge het advies van de Raad van State werd dit artikel aangevuld met bepalingen betreffende het statuut (§2) en de leidende ambtenaren (§ 3) van de OVAM.

Artikel 38

In dit artikel wordt een opsomming gegeven van de taken die de **OVAM** dient te verrichten.

1°. In dit punt wordt duidelijk gemaakt dat de OVAM voor het aspect afvalstoffen dient betrokken te worden en haar medewerking dient te verlenen aan het opstellen van het gewestelijk milieubeleidsplan en het gewestelijk milieuprogramma.

2°. In dit punt wordt in herinnering gebracht dat de OVAM belast is met het ontwerpen van de sectorale uitvoeringsplannen bedoeld in hoofdstuk VI van dit ontwerp.

Bij voorgaande punten dient in herinnering te worden gebracht dat luidens de richtlijn **75/442/EEG**, zoals gewijzigd door richtlijn 91/156/EEG, door de bevoegde instanties een of meer plannen voor het beheer van afvalstoffen moeten worden opgesteld. Deze plannen betreffen luidens de richtlijn met name :

- soort, hoeveelheid en oorsprong van nuttig toe te passen of te verwijderen afvalstoffen ;
- algemene technische voorschriften ;
- alle speciale bepalingen voor bijzondere afvalstoffen ;
- de locaties of installaties die geschikt zijn voor de verwijdering.

Nog steeds volgens de richtlijn kunnen deze plannen bijvoorbeeld behelzen :

- de namen van de natuurlijke of rechtspersonen die gemachtigd zijn afvalstoffen te beheren ;
- de raming van de kosten van de handelingen gericht op nuttige toepassing of verwijdering ;
- maatregelen waarmee de rationalisatie van inzameling, sortering en behandeling van de afvalstoffen kan worden gestimuleerd (art. 7).

Artikel 6, lid 1, van de richtlijn 91/689/EEG bepaalt : “zoals in artikel 7 van Richtlijn 75/442/EEG is bepaald, stellen de bevoegde instanties in het kader van hun algemene planning voor het beheer van afvalstoffen of los daarvan, plannen op voor het beheer van gevaarlijke afvalstoffen en maken zij die plannen openbaar.”

De OVAM dient er over te waken dat deze punten aan bod komen, hetzij in het gewestelijk milieubeleidsplan, hetzij in de sectorale uitvoeringsplannen.

3°. In dit punt wordt de bestaande praktijk bevestigd die erin bestaat dat de OVAM belast is met de voorbereiding van de uitvoeringsbesluiten terzake van het afvalstoffenbeleid.

4°. In dit punt wordt de OVAM belast met de ambtelijke voorbereiding van de onderhandelingen betreffende de milieubeleidsvereenkomsten voorzien in dit ontwerp.

5°. Dit punt belast de OVAM met het onderbouwen en het uitwerken van het voorkomings- en recyclagebeleid, met inbegrip van de sensibilisering en de informatieverstrekking.

6°. Dit punt belast de OVAM met de inning en de invordering van de milieuheffing op het verwijderen van afvalstoffen. De thans geldende bepalingen van het afvalstoffendecreet m.b.t. de heffing (art. 47 t.e.m. 47undecies) worden voorlopig ongewijzigd gelaten. Indien alle bepalingen i.v.m. milieuheffingen later in een afzonderlijke titel van het kaderdecreet milieuhygiëne worden gegroepeerd, zullen de overblijvende bepalingen van het afvalstoffendecreet worden opgeheven en zal hier volstaan worden met een verwijzing.

7°. Dit punt belast de OVAM met de identificatie, de inventarisatie en het onderzoek van verontreinigde bodems en buiten gebruik gestelde industriële installaties, die een risico inhouden voor het leefmilieu of de volksgezondheid en de ambtshalve sanering ervan. De terzake geldende regels maken het voorwerp uit van een ontwerp van decreet betreffende de bodemsanering dat afzonderlijk bij de Vlaamse Raad zal worden ingediend.

8°. Dit punt laat de OVAM toe onderzoek te laten verrichten dat vereist is voor de uitvoering van de haar toevertrouwde taken.

9°. Dit punt verleent de OVAM de bevoegdheid om advies uit te brengen - wat het aspect van de afvalstoffen betreft - over vergunningsaanvragen voor hinderlijke inrichtingen en bepaalt dat de OVAM deel uitmaakt van de milieuvergunningscommissies. Een efficiënt afvalstoffenbeleid veronderstelt immers dat preventief en aan de bron kan ingegrepen worden. Een geschikt moment daartoe is het ogenblik waarop de overheid uitspraak moet doen over vergunningsaanvragen voor nieuwe inrichtingen of over hermachtingsaanvragen.

10°. Dit punt herneemt het bepaalde in artikel 15, § 3.

11°. Dit punt, dat de bestaande toestand bevestigt, is het logisch gevolg van het bepaalde in artikel 16, § 2. De meldingsplicht is de basis van ieder afvalstoffenbeleid.

12". Dit punt komt tegemoet aan het bepaalde in de onderscheiden Europese richtlijn terzake van afval. Het merendeel van deze richtlijnen voorziet dat de Lid-Staten periodieke verslagen aan de Commissie moet bezorgen betreffende de toepassing ervan. Dat is met name het geval met de richtlijn 75/442/EEG, zoals gewijzigd door richtlijn 91/156/EEG en 91/689/EEG (art. 16 - driejaarlijks, voordien : artikel 12 - idem), de richtlijn 75/439/EEG (art. 17 - driejaarlijks), de richtlijn 76/403/EEG (art. 10 - driejaarlijks), de richtlijn 78/167/EEG (art. 14 - driejaarlijks), de richtlijn 78/319/EEG (art. 16.1 - driejaarlijks), de richtlijn 85/339/EEG (art. 6 en bijlage II - vierjaarlijks) en de richtlijn 86/278/EEG (art. 17 - vijfjaarlijks). De richtlijn 91/692/EEG⁽⁴⁾ voert eenzelfde periodiciteit in voor alle afvalstoffenrichtlijnen (art. 5 en bijlage 4), met name om de drie jaar vanaf 1 september 1998. De verslaggeving zal gebeuren op grond van een vragenlijst die zal opgemaakt worden door de Commissie van de E.G. De uitdrukkelijke toewijzing van deze taak aan de OVAM moet voorkomen dat het Vlaamse Gewest nogmaals door het Hof van Justitie zou veroordeeld worden omwille van het feit dat geen verslagen werden ingediend.

13". Diverse EEG-Richtlijnen verplichten de Lid-Staten aan de Commissie, naast de verslagen over de toepassing van de richtlijnen, andere concrete inlichtingen te verschaffen. Dat is onder meer het geval met Rl. 75/439/EEG (art. 17 - technische kennis en ervaring opgedaan met de richtlijn), Rl. 78/167/EEG (art. 13 - verleende vergunningen/resultaten van controles, minder schadelijke procédés) en Rl. 91/689/EEG (art.8, lid 3 - inlichtingen over verwijderingsinrichtingen).

14". Deze verordening verplicht de Lid-Staten er toe voor de toepassing van de verordening één of meer bevoegde autoriteiten aan te wijzen (art. 36). Voor doorvoer kan er evenwel slechts een per land zijn (idem). Daarom blijft het toezicht op de doorvoer van afvalstoffen volgens de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale Staatsstructuur een federale bevoegdheid.

15". De OVAM wordt belast met het behandelen van de aanvragen en het adviseren van de Minister m.b.t. de erkenning voor ophalers en tussenhandelaars van afvalstoffen die wordt ingevoerd door art. 13, § 2. De erkenningsprocedure zal bij uitvoeringsbesluit worden bepaald.

16". De OVAM treedt tenslotte op als toezichthoudende overheid voor de aangelegenheden geregeld in dit decreet, met uitzondering van de vergunningsplichtige inrichtingen en handelingen waarvoor het toezicht geregeld is in het kader van het decreet op de milieuvergunning. In het kader van de algemene bepalingen inzake toezicht, die in een afzonderlijk ontwerp van decreet betreffende de handhaving aan de Vlaamse Raad zullen worden voorgelegd, zal de precieze taakverdeling tussen OVAM en de andere toezichthoudende overheden worden geregeld.

⁽⁴⁾ Richtlijn 91/692/EEG van de Raad van 23 december 1991 tot standaardisering en rationalisering van de verslagen over de toepassing van bepaalde richtlijnen op milieugebied, Pb.L., 1991, nr. 377.

Artikel 39 tot 44

Deze artikels werken het bepaalde in artikel 38 nader uit, leggen nadere modaliteiten vast of staan de regering toe bijkomende opdrachten te verstrekken.

Artikel 39, § 1, 4° staat de OVAM toe om op te treden als exploitant van stortplaatsen, verbrandingsovens, fysico-chemische eenheden, eenheden voor recyclage, regeneratie etc. Deze bevoegdheidstoewijzing moet ook toelaten het gepaste gevolg te geven aan artikel 5, lid 1 van de richtlijn 75/442/EEG, zoals deze werd gewijzigd door richtlijn 91/156/EEG. Daarin is bepaald : “De Lid-Staten nemen, wanneer dat noodzakelijk op dienstig blijkt te zijn in samenwerking met andere lid-Staten, de nodige maatregelen om een **geïntegreerd** en toereikend net van verwijderingsinstallaties op te zetten, waarbij rekening wordt gehouden met de beste beschikbare technologieën die geen overmatige hoge kosten veroorzaken. Met dit net moet de Gemeenschap als geheel zelfverzorgend op het gebied van afvalverwijdering kunnen worden en moeten de Lid-Staten afzonderlijk naar dit doel kunnen streven, waarbij rekening wordt gehouden met geografische omstandigheden of met de behoefte aan speciale installaties voor bepaalde soorten afval”. Wanneer blijkt dat de gemeenten (wat de huishoudelijke afvalstoffen betreft) en de industrie, al dan niet in samenwerking met de N.V. Milieuholding (wat de bedrijfs- en gevaarlijke afvalstoffen betreft) er niet in slagen om voldoende verwijderingsinstallaties als bedoeld in artikel 5, lid 1 van RI. 75/442/EEG op te bouwen, dient de OVAM. daarin te voorzien.

In het Afvalstoffenplan 1991-1995 is voorzien dat de overheid zal participeren in de diverse klassen van stortplaatsen (p. 157). Verder is bepaald dat de taakgroep “Realisatie” van OVAM belast is met de studie en de uitvoering van structuren en de bouw van installaties voor terminale verwijdering, met name voor huishoudelijke afvalstoffen. Daarbij kan ook sprake zijn van een (tijdelijke) deelname in de exploitatie, voor zover overheidsdeelname wel gewenst, maar niet realiseerbaar is. vanuit andere (overheids)instanties (p. 181).

Art. 41 heeft betrekking op de afvalstoffendatabank, die reeds door OVAM werd opgericht op grond van art. 52 van het bestaande decreet. Om tegemoet te komen aan de opmerking van de Raad van State, werd aan dit artikel een zinsnede toegevoegd die duidelijk maakt dat de Vlaamse regering, bij het vaststellen van de regels m.b.t. de inrichting, werking en toegankelijkheid van deze databank, rekening zal dienen te houden met de federale wetgeving inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, en met name met de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Art. 42 bepaalt dat de OVAM onder bepaalde voorwaarden inrichtingen voor de verwijdering of nuttige toepassing van afvalstoffen kan oprichten, overnemen en exploiteren, en in ondernemingen die op dit gebied activiteiten ontplooiën kan participeren. Deze bevoegdheid was reeds opgenomen in art. 13, § 1, 9, en art. 21, § 1, van het decreet van 2 juli 1981:

Rekening houdend met het advies van de werkgevers- en werknemers-organisaties binnen de SERV werd de bevoegdheid van OVAM om zich op de markt van de afvalverwijdering en nuttige toepassing te begeven en in privaatrechtelijke vennootschappen te participeren, beperkt tot welbepaalde gevallen, bij ontstentenis van voldoende privé-initiatief **of** een initiatief langs de Vlaamse Milieuholding (VMH).

De participatiemogelijkheid van OVAM wordt door de Vlaamse regering van strategische waarde geacht voor het afvalstoffenbeleid, vooral naar preventie en recyclage toe. Het is niet de bedoeling dat de OVAM zich stelselmatig in de plaats zou stellen van het privé-initiatief of van de VMH, maar wel dat OVAM de mogelijkheid zou hebben om selectief deel te nemen aan welbepaalde risicovolle industriële en commerciële initiatieven die, zonder financieel engagement van OVAM, door de privé-sector of via de VMH niet zouden worden genomen. Daarom wordt aan OVAM de bevoegdheid verleend om participaties te nemen wanneer dit nodig is voor de verwezenlijking van de geldende beleidsplannen en er geen toereikend initiatief is vanuit de privé-sector of de VMH.

Overeenkomstig het advies van de Raad van State werd § 2 van art. 42 gewijzigd in die zin dat de OVAM slechts mits uitdrukkelijke machtiging door de Vlaamse regering tot onteigening kan overgaan.

Artikel 44 heeft betrekking op de financiering van de OVAM.

Artikel 4

De artikelen 45 en 46 van het oorspronkelijke Afvalstoffendecreet worden opgeheven, daar deze bepalingen aangelegenheden betreffen die in de nieuwe artikelen 2 tot en met 44 geregeld worden, of in uitvoeringsbesluiten van deze nieuwe artikelen zullen worden geregeld.

De artikelen 47 tot en met 47undecies van het Afvalstoffendecreet, die betrekking hebben op de milieuheffingen blijven van kracht, tot zij kunnen worden vervangen door een nieuwe, algemene regeling inzake de milieuheffingen. Op dat ogenblik zullen deze bepalingen worden opgeheven.

Artikel 5

Deze bepaling heft de artikelen 48 tot en met 53 van het oorspronkelijke Afvalstoffendecreet op.

In het bestaande artikel 48 werd aan de Vlaamse regering een zeer ruime bevoegdheid gegeven om maatregelen te nemen ter uitvoering van internationale en Europese verplichtingen. Zij kon zich hierbij zelfs in de plaats stellen van de decreetgever. De bevoegdheid om de nodige maatregelen te nemen voor de uitvoering van de EEG-Verordening inzake grensoverschrijdende overbrenging van afvalstoffen en van het Verdrag van Bazel is nu voorzien in het ontworpen nieuwe art. 32. De verregaande bevoegdheid om decretale bepalingen op te heffen of te wijzigen is echter niet meer voorzien, daar deze bevoegdheidsdelegatie van de wetgeverende naar de uitvoerende macht vanuit democratisch oogpunt moeilijk te verantwoorden is.

Het bestaande artikel 50 van het Afvalstoffendecreet **regelt** de koppeling van de bouwvergunning aan de afvalstoffenvergunning. Vermits de afvalstoffenvergunning is opgegaan in de milieuvergunning, en de koppeling van de bouwvergunning aan de milieuvergunning geregeld is door art. 5 van het Milieuvergunningsdecreet, is deze bepaling overbodig geworden.

Artikel 51 heeft betrekking op de afvalstoffen die bestemd zijn om in zee te worden gestort. Vermits het storten van afvalstoffen in zee thans verboden is, is deze bepaling zonder voorwerp geworden.

Artikel 52 wordt opgeheven omdat het beheer van de databank geregeld wordt in het nieuwe artikel 41 van dit ontwerp.

Artikel 53 wordt opgeheven omdat het toekennen aan de Vlaamse regering van een algemene afwijkmogelijkheid in individuele gevallen niet langer opportuun wordt geacht. Beperkte afwijkingen van de milieuvoorwaarden voor vergunningsplichtige afvalverwijderingsinstallaties zijn nog steeds mogelijk op grond van de artikelen 3 tot en met 5 van **VLAREM II**.

Artikel 6

Door dit artikel wordt de nummering van het hoofdstuk “Toezicht” aangepast aan de nieuwe indeling van het decreet.

Artikel 7

De bevoegdheid van de Vlaamse regering om de toezichthoudende ambtenaren aan te wijzen wordt uitgebreid om ook het toezicht op de naleving van de rechtstreeks toepasselijke bepalingen van de EEG-Verordening te kunnen regelen.

Artikel 8

Door dit artikel wordt de nummering van het hoofdstuk “Strafbepalingen” aangepast aan de nieuwe indeling van het decreet.

Artikel 9

De strafbaarstelling van het oorspronkelijke artikel 56 wordt uitgebreid om ook de overtredingen op de EEG-Verordening te kunnen sanctioneren. Om tegemoet te komen aan het advies van de Raad van State werden de specifieke gebods- en verbodsbepalingen van deze verordening, waarvan de overtreding strafbaar wordt gesteld, in de ontworpen wijzigingsbepaling nauwkeurig omschreven.

Artikel 10

Door dit artikel wordt de nummering van het hoofdstuk “Overgangs- en opheffingsbepalingen” aangepast aan de nieuwe indeling van het decreet.

Artikel 11

De artikelen **64**, **66** en 67 van het oorspronkelijke decreet worden opgeheven omdat ze zonder voorwerp geworden zijn.

Artikel 12

De wet van 9 juli 1984 wordt opgeheven voor het Vlaamse Gewest, voor zover zij betrekking heeft op de invoer en uitvoer van afvalstoffen, die met ingang van 7 mei 1994 geregeld zullen zijn door de voorgestelde artikelen 32 en 33 en door de Verordening (EEG) nr. 259/93. Deze wet blijft echter onverminderd van kracht voor zover zij betrekking heeft op de

doorvoer van afvalstoffen, een aangelegenheid waarvoor de federale overheid bevoegd blijft.

De wet van 22 juli 1974 op de giftige afval wordt voor het Vlaamse Gewest opgeheven, daar de problematiek van de gevaarlijke afvalstoffen, in de zin van Richtlijn 91/689/EEG, geregeld wordt door de voorgestelde nieuwe artikelen 21 tot 23.

In afwachting van een algemene regeling van de aansprakelijkheid voor milieuschade, zoals voorgesteld door de Interuniversitaire Commissie voor de Herziening van het Milieurecht, blijven artikel 7 van deze wet, dat de objectieve aansprakelijkheid van de producent van giftig afval bepaalt, en artikel 1, dat het begrip giftig afval definieert, onverminderd van kracht, zoals geadviseerd door de MINA-Raad.

Artikel 13

Om juridische leemten te voorkomen werd deze overgangsbepaling in het ontwerp opgenomen. Zij heeft betrekking op de uitvoeringsbesluiten die voor de datum van inwerkingtreding van dit wijzigingsdecreet werden genomen, op basis van bepalingen die expliciet of impliciet worden opgeheven.

Artikel 14

De datum van inwerkingtreding van het decreet wordt vastgesteld op 7 mei 1994, datum van inwerkingtreding van de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest voor invoer en uitvoer van afvalstoffen, zoals bepaald door art. 128 van de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale Staatsstructuur. Op die manier kunnen alle nieuwe decretale bepalingen gelijktijdig in werking treden en beschikt de Vlaamse regering over de nodige tijd om de nodige uitvoeringsbesluiten te nemen.

Brussel, 26 januari 1994.

De minister-president van de Vlaamse regering,

L. VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting,

N. DE BATSELIER

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

tot wijziging van het decreet van 2 juli 1981
betreffende het beheer van afvalstoffen

DE VLAAMSE REGERING

Op voorstel van de **Vlaamse** minister van Leefmilieu en Huisvesting,
Na beraadslaging,

BESLUIT

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij de Vlaamse Raad het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

Artikel 2

In het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen wordt het opschrift van hoofdstuk 1 als volgt gewijzigd :

„HOOFDSTUK 1

Inleidende bepalingen”.

Artikel 3

De artikelen 2 tot en met 37 van hetzelfde decreet worden vervangen door de volgende bepalingen :

„Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

1° afvalstof : elke stof of elk voorwerp waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen ;

2° afvalstoffencatalogus : niet limitatieve lijst waarin, overeenkomstig de geldende Europese voorschriften, wordt opgesomd welke afvalstoffen er zijn en welke analysemethoden eventueel van toepassing zijn **om uit** te maken of een stof voldoet aan de omschrijving die is gegeven aan een in de lijst opgenomen afvalstof ;

3° producent : elke persoon wiens activiteit afvalstoffen heeft voortgebracht en/of elke persoon die voorbehandelingen, vermengingen of andere bewerkingen heeft verricht die leiden tot wijziging in de aard of de samenstelling van die afvalstoffen ;

4° houder : de producent van de afvalstoffen of de natuurlijke persoon of rechtspersoon die de afvalstoffen in zijn bezit heeft ;

5° beheer : de inzameling, het vervoer, de nuttige toepassing en verwijdering van afvalstoffen, met inbegrip van het toezicht op die handelingen en de nazorg voor de stortplaatsen na sluiting ;

6° verwijdering : de vernietiging en definitieve opslag op of in de bodem en de hierop gerichte handelingen, evenals de handelingen die als dusdanig worden bepaald door de Vlaamse regering overeenkomstig de geldende Europese voorschriften ;

7° nuttige toepassing : het winnen van grondstoffen, produkten of energie uit afval, het rechtstreekse en wettige gebruik van afval, evenals de handelingen die als dusdanig worden bepaald door de Vlaamse regering overeenkomstig de geldende Europese voorschriften ;

8° verwerken : het verwijderen of nuttig toepassen ;

9° inzameling : het ophalen, sorteren en/of samenvoegen van afvalstoffen om deze te vervoeren.

Artikel 3

§ 1. De Vlaamse regering stelt een afvalstoffencatalogus op.

§ 2. Alle afvalstoffen worden volgens hun herkomst of aard in ~~één~~ van de volgende hoofdcategorieën ingedeeld :

1° huishoudelijke afvalstoffen : afvalstoffen die ontstaan door de normale werking van een particuliere huishouding en afvalstoffen die daarmee gelijkgesteld worden bij besluit van de Vlaamse regering.

2° bedrijfsafvalstoffen : afvalstoffen die ontstaan ten gevolge van een industriële, ambachtelijke of wetenschappelijke activiteit, en de afvalstoffen die daarmee gelijkgesteld worden bij besluit van de Vlaamse regering.

§ 3. Afvalstoffen kunnen bovendien in één of meer van de volgende bijkomende categorieën worden ingedeeld :

1° gevaarlijke afvalstoffen : afvalstoffen die een bijzonder gevaar voor de gezondheid van de mens of voor het milieu opleveren of kunnen opleveren of die in speciale inrichtingen verwerkt moeten worden. De Vlaamse regering bepaalt welke afvalstoffen als gevaarlijke afvalstoffen worden beschouwd overeenkomstig de geldende Europese voorschriften.

2° bijzondere afvalstoffen : huishoudelijke, gevaarlijke, bedrijfsafvalstoffen of andere afvalstoffen die wegens hun aard, samenstelling, herkomst of verwijdering een bijzondere regeling behoeven.

§ 4. De voorschriften die gelden voor de hoofdcategorie en de bijkomende categorie(ën) waarin een afvalstof is ingedeeld, zijn cumulatief van toepassing in de mate zoals aangegeven in artikel 21 en/of 24, § 2.

§ 5. De volgende afvalstoffen zijn bijzondere afvalstoffen :

- a. afgewerkte olie ;
- b. gebruikte **PCB's** ;
- c. afvalstoffen van de titaandioxyde-industrie ;
- d. **dierlijk** afval ;
- e. afvalstoffen afkomstig van ziekenhuizen ;
- f. bouw- en sloopafval ;
- g. klein gevaarlijk afval van huishoudelijke oorsprong ;
- h. landbouwafvalstoffen ;
- i. mijnbouwafvalstoffen ;
- j. slib afkomstig van de drinkwaterproductie, de reiniging van riolen, septische putten en vetvangers en van rioolwaterzuiveringsinstallaties ;
- k. voertuigwrakken ;
1. rubberbanden.

Onder afgewerkte olie wordt verstaan : alle soorten smeer- of industriële olie, op minerale basis, die ongeschikt zijn geworden voor het gebruik waarvoor zij oorspronkelijk waren bestemd, in het bijzonder afgewerkte olie van verbrandingsmotoren en transmissiesystemen, alsmede minerale olie voor machines, turbines en hydraulische systemen, evenals de stoffen die daarmee gelijkgesteld worden bij besluit van de Vlaamse regering.

De Vlaamse regering kan de bovenvermelde bijzondere afvalstoffen nader omschrijven en andere afvalstoffen als bijzondere afvalstoffen aanwijzen.

Artikel 4

Geen afvalstoffen als bedoeld in dit decreet zijn :

- 1° gasvormige effluënten die in de atmosfeer worden uitgestoten ;
- 2° radioactieve afvalstoffen, bedoeld in artikel 33 van het koninklijk besluit van 28 februari 1963 houdende algemeen reglement op de bescherming van de bevolking en de werknemers tegen het gevaar van ioniserende stralingen ;
- 3° dierlijk mest, bedoeld in het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen verontreiniging door meststoffen ;
- 4° afvalwater, met uitzondering van afvalstoffen in vloeibare toestand.

HOOFDSTUK II

Doelstellingen van het afvalstoffenbeleid

Artikel 5

Het afvalstoffenbeleid heeft- tot doel de gezondheid van de mens en het milieu te vrijwaren tegen de schadelijke invloed van afvalstoffen en de verspilling van grondstoffen en energie tegen te gaan door :

- 1° in de eerste plaats de produktie van afvalstoffen te voorkomen of te verminderen, en de schadelijkheid van afvalstoffen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken ;
- 2° in de tweede plaats de nuttige toepassing van afvalstoffen te bevorderen ;
- 3° ten slotte de verwijdering te organiseren van die afvalstoffen die niet kunnen worden voorkomen of nuttig kunnen worden toegepast.

HOOFDSTUK III

Preventie, vermindering, hergebruik en terugwinning van afvalstoffen

AFDELING 1

Algemeen

Artikel 6

Om de in artikel 5, 1° en 2° bedoelde doelstellingen te realiseren nemen de bevoegde overheden van het Vlaamse Gewest, elk in het kader van haar bevoegdheid, alle passende maatregelen of initiatieven ter bevordering van :

- 1° de ontwikkeling van schone technologieën die een zuiniger gebruik maken van de natuurlijke hulpbronnen ;
- 2° de ontwikkeling en het op de markt brengen van produkten die dusdanig zijn ontworpen dat de fabricage, het gebruik en de verwijdering ervan bijdragen tot een vermindering van de hoeveelheid afvalstoffen en de schadelijkheid ervan en van het gevaar voor verontreiniging ;
- 3° de nuttige toepassing van de afvalstoffen door recyclage, hergebruik, terugwinning of andere handelingen gericht op het verkrijgen van secundaire grondstoffen of het gebruik van afvalstoffen als energiebron ;
- 4° de ontwikkeling van adequate technieken voor de definitieve verwijdering van gevaarlijke stoffen uit afvalstoffen die bestemd zijn voor nuttige toepassing.

AFDELING 2

Maatregelen en initiatieven in het kader van
het economisch, industrieel en technologisch beleid

Artikel 7

§ 1. De Vlaamse regering neemt in het kader van het economisch, het industrieel, het technologisch en het milieubeleid initiatieven en maatregelen als bedoeld in artikel 6.

§ 2. In het milieujaarprogramma bedoeld in het decreet van . . . houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid wordt jaarlijks een overzicht gegeven van welke initiatieven er in het lopende jaar ter uitvoering van § 1 genomen werden, wat de resultaten daarvan zijn. en welke initiatieven in het komende jaar moeten worden genomen en welke resultaten daardoor moeten worden bereikt.

AFDELING 3

Milieubeleidsvereenkomsten en samenwerkingsakkoorden

Artikel 8

§ 1. De Vlaamse regering kan om de in artikel 5, 1°, 2° en 3° bedoelde doelstellingen te realiseren milieubeleidsvereenkomsten sluiten als bedoeld in het decreet van . . . betreffende de milieubeleidsvereenkomsten.

§ 2. De Vlaamse regering sluit met de Staat en/of met het Waalse en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest samenwerkingsakkoorden als bedoeld in artikel 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 op de hervorming der instellingen met het oog op

1° het coördineren van het gewestelijk afvalstoffenbeleid met het federaal beleid inzake het vaststellen van produktvormen, zoals bedoeld in artikel 6, § 1, II, tweede lid, 1° van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd door de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale Staatsstructuur, en inzake de milieutaksen, zoals bedoeld in artikel 3, eerste lid, 8° van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten, gewijzigd door de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale Staatsstructuur ;

2° het invoeren van een gemeenschappelijk stelsel van toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen van het ene naar het andere Gewest.

AFDELING 4

Aanvaardingsplicht

Artikel 9

§ 1. De Vlaamse regering wijst de afvalstoffen, inclusief de verpakkingen, aan waarvoor, met het oog op hun nuttige toepassing of met het oog op hun doelmatige verwijdering, een aanvaardingsplicht geldt voor de eindverkoper, de tussenhandelaar en de producent of invoerder.

§ 2. De aanvaardingsplicht voor de eindverkoper houdt in dat hij, wanneer een consument een produkt aanschaft, verplicht is het overeenstemmende produkt dat door de consument wordt afgedrukt in ontvangst te nemen.

De Vlaamse regering wijst de afvalstoffen, inclusief verpakkingen, aan die de eindverkoper van de consumenten in ontvangst moet nemen, zelfs wanneer deze consumenten geen vervangende produkten aanschaffen.

§ 3. De tussenhandelaars zijn verplicht de met toepassing van § 2, eerste lid door de eindverkopers in ontvangst genomen afvalstoffen te aanvaarden, en dit in verhouding tot de door hen aan de eindverkopers gedane leveringen van produkten. De tussenhandelaars zijn verplicht de met toepassing van § 2, tweede lid door de eindverkopers in ontvangst genomen afvalstoffen te aanvaarden.

§ 4. De producenten of invoerders zijn verplicht de met toepassing van § 2, eerste lid door de eindverkopers of met toepassing van § 3, eerste lid door de tussenhandelaars in ontvangst genomen afvalstoffen te aanvaarden en in te staan voor de nuttige toepas-

sing of de verwijdering ervan, en dit in verhouding tot de door hen aan de eindverkopers of tussenhandelaars gedane leveringen van produkten. De producenten of invoerders zijn verplicht de met toepassing van § 2, tweede lid door de eindverkopers of met toepassing van § 3, tweede lid door de tussenhandelaars in ontvangst genomen afvalstoffen te aanvaarden en in te staan voor de nuttige toepassing of de verwijdering ervan.

§ 5. De eindverkopers, tussenhandelaars, producenten en invoerders kunnen voor de nakoming van de verplichtingen die hen door of krachtens dit artikel worden opgelegd op hun kosten een beroep doen op derden, onder de voorwaarden bepaald door de Vlaamse regering.

§ 6. De Vlaamse regering stelt de nadere regels vast. Zij kan terzake ook milieubeleidsovereenkomsten sluiten overeenkomstig het decreet van ... betreffende de milieubeleidsovereenkomsten.

AFDELING 5

Aanwending van afvalstoffen als secundaire grondstoffen

Artikel 10

§ 1. De Vlaamse regering stelt een lijst op van afvalstoffen die op wettige wijze mogen worden gebruikt als secundaire grondstoffen indien zij voldoen aan de voorwaarden inzake samenstelling en/of gebruik, vastgesteld door de Vlaamse regering. Deze voorwaarden waarborgen dat het gebruik van deze afvalstoffen als secundaire grondstoffen gebeurt zonder gevaar voor de gezondheid van de mens en zonder nadelige gevolgen voor het milieu en met name

- zonder risico's voor water, lucht, bodem, fauna en flora ;
- zonder geluids- of stankhinder te veroorzaken
- zonder schade te berokkenen aan natuur- en landschapsschoon.

De Vlaamse regering kan voor deze stoffen een gebruikscertificaat invoeren dat hun conformiteit met de gestelde voorwaarden attesteert.

§ 2. Secundaire grondstoffen worden voor de toepassing van dit decreet niet als afvalstoffen beschouwd van zodra zij worden afgeleverd bij een gebruiker die beschikt over de nodige vergunningen en/of voldoet aan de krachtens § 1 vastgestelde voorwaarden om deze secundaire grondstoffen aan te wenden.

HOOFDSTUK IV

Beheer en verwijdering van afvalstoffen

AFDELING 1

Algemene bepalingen

Artikel 11

Het is verboden afvalstoffen achter te laten of te verwijderen in strijd met de voorschriften van dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan.

Artikel 12

§ 1. Onverminderd de toepassing van andere bepalingen van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten is de persoon die afvalstoffen beheert of verwijdert verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om gevaar voor de gezondheid van de mens of voor het leefmilieu, meer bepaald risico voor water, lucht, bodem, fauna en flora, geluids- of stankhinder, schade aan natuur- en landschapsschoon te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. De Vlaamse regering kan deze maatregelen nader omschrijven.

§ 2. De Vlaamse regering kan bepalen dat afvalstoffen bij hun vervoer vergezeld moeten gaan van een identificatieformulier.

Artikel 13

§ 1. Het verwijderen van afvalstoffen is een vergunningsplichtige handeling als bedoeld in het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning. De milieuvergunning die krachtens de bepalingen van het voormeld decreet wordt verleend aan ondernemingen of personen die afvalstoffen verwijderen heeft met name betrekking op :

- de soort en hoeveelheid van de afvalstoffen ;
- de technische eisen ;
- de te nemen voorzorgsmaatregelen inzake veiligheid ;
- de plaats waar de afvalstoffen worden verwijderd ;
- de behandelingsmethode ;
- de maatregelen van controle en bewaking.

§ 2. Ondernemingen of personen die afvalstoffen inzamelen of ophalen, huishoudelijke afvalstoffen die door de gemeente huis aan huis worden opgehaald uitgezonderd, en handelaars of makelaars die ten behoeve van anderen regelingen treffen voor de verwijdering of nuttige toepassing van die afvalstoffen zijn onderworpen aan een erkenning. De erkenning heeft onder meer betrekking op de **solvabiliteit** van de onderneming of de persoon en op de deskundigheid en moraliteit van de verantwoordelijke personen.

§ 3. Ondernemingen of personen die in **opdracht** van derden afvalstoffen vervoeren zijn onderworpen aan registratie, voor zover ze zelf niet erkend zijn overeenkomstig § 2.

§ 4. De Vlaamse regering stelt de nadere regels vast met betrekking **tot** de erkenning en de registratie, bedoeld in § 2 en § 3.

§ 5. De Vlaamse regering kan **sectorale** voorwaarden uitvaardigen voor de in §§ 1, 2 en 3 bedoelde activiteiten.

§ 6. Inrichtingen die afvalstoffen nuttig toepassen zijn vergunnings- of meldingsplichtig overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning.

§ 7. Ondernemingen en personen als bedoeld in § 1, § 2, § 3 en § 6 houden een afvalstoffenregister bij waarin onder meer de hoeveelheid, aard, oorsprong en – indien van toepassing – bestemming, frequentie van de inzameling, wijze van vervoer en wijze van behandeling van de afvalstoffen zijn vermeld. De ondernemingen en personen, bedoeld in § 1, § 2, en § 6, zijn verplicht aan de **OVAM** jaarlijks melding te doen van de door de Vlaamse regering bepaalde gegevens uit hun afvalstoffenregister. De Vlaamse regering stelt nadere regels vast.

AFDELING 2

Huishoudelijke afvalstoffen

Artikel 14

I 1. Elke gemeente draagt er, al dan niet in samenwerking met andere gemeenten, zorg voor, dat de huishoudelijke afvalstoffen op regelmatige tijdstippen worden opgehaald of op andere wijze worden ingezameld.

§ 2. Onverminderd de bepalingen van dit decreet worden de ophaling en inzameling van huishoudelijke afvalstoffen bij gemeentelijk reglement geregeld. De Vlaamse regering kan nadere regels vaststellen.

§ 3. Het ophalen of inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen moet door de gemeenten verzekerd worden. De prestaties van elke persoon die nodig zijn voor de normale werking van de diensten die met het ophalen van de huishoudelijke afvalstoffen zijn belast, evenals het nodige materieel hiervoor, mogen door de burgemeester, de arrondissementscommissaris en de gouverneur worden opgeëist.

Artikel 15

§ 1. De Vlaamse regering bepaalt welke afvalstoffen afzonderlijk moeten worden opgehaald of op andere wijze moeten worden ingezameld met het oog op hun nuttige toepassing of verwijdering.

§ 2. De Vlaamse regering kan algemene regels vaststellen met betrekking tot de wijze waarop de door de gemeenten opgehaalde of ingezamelde afvalstoffen nuttig moeten worden toegepast of verwijderd.

§ 3. De gemeenten en verenigingen van gemeenten kunnen met de OVAM overeenkomsten sluiten om de organisatie van de selectieve ophaling of inzameling van huishoudelijke afvalstoffen te bevorderen of te begeleiden.

§ 4. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden waaronder de in § 3 bedoelde gemeenten en verenigingen van gemeenten recht hebben op een financiële tussenkomst ten laste van het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuurbehoud.

§ 5. Wanneer een gemeente de haar door of krachtens deze afdeling of door de plannen bedoeld in artikel 27 opgelegde verplichtingen niet nakomt binnen de door de Vlaamse regering bepaalde termijn en hierdoor het algemeen belang schaadt, kan de Vlaamse regering, na ingebrekestelling bij een met redenen omkleed besluit, in de plaats treden van de gemeente in kwestie voor de uitvoering van alle maatregelen die nodig zijn om de voormelde verplichtingen na te komen. Het Vlaamse Gewest kan de kosten van de bedoelde maatregelen verhalen op de gemeente.

AFDELING 3

Bedrijfsafvalstoffen

Artikel 16

§ 1. De producenten van bedrijfsafvalstoffen houden een afvalstoffenregister waarin onder meer de aard, herkomst, samenstelling, hoeveelheid en nuttige toepassings- of verwijderingswijze van de afvalstoffen worden vermeld.

§ 2. De producenten van bedrijfsafvalstoffen hebben een jaarlijkse meldingsplicht ten aanzien van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij. De melding heeft onder meer betrekking op de aard, herkomst, samenstelling, hoeveelheid en nuttige toepassings- of verwijderingswijze van de afvalstoffen.

§ 3. De Vlaamse regering stelt nadere regels vast met betrekking tot het afvalstoffenregister en de meldingsplicht. Zij kan bepaalde categorieën van producenten van deze verplichtingen ontslaan wegens de geringe hoeveelheden of de geringe schadelijkheidsgraad van de door hen voortgebrachte afvalstoffen.

Artikel 17

Indien dit vereist is voor hun nuttige toepassing of voor hun doelmatige verwijdering worden de verschillende afvalstromen gescheiden opgevangen en opgeslagen en op passende wijze geïdentificeerd.

De Vlaamse regering kan nadere regels vaststellen.

Artikel 18

Ondernemingen die bedrijfsafvalstoffen voortbrengen, moeten op hun kosten deze afvalstoffen een nuttige toepassing geven of verwijderen.

Artikel 19

Bedrijfsafvalstoffen mogen enkel worden verwijderd of nuttig toegepast :

1° binnen de onderneming waarin de afvalstoffen zijn ontstaan, en dit in overeenstemming met de milieuvergunning bedoeld in artikel 13 of met de andere toepasselijke wettelijke, decretale of reglementaire voorschriften ;

2° door afgifte aan een vergunninghouder als bedoeld in artikel 13, § 1, aan een onderneming of persoon als bedoeld in artikel 13, § 2 of een inrichting als bedoeld in artikel 13, § 6.

3° als secundaire grondstoffen, overeenkomstig artikel 10 ;

4° door afgifte aan een in een ander Gewest of land gevestigde persoon die overeenkomstig de daar geldende wetgeving de afvalstoffen :

a. mag verwijderen voor zover er geen merkelijk dichterbij gelegen, vergunde verwijderingsinrichting is die deze afvalstoffen op een verantwoorde wijze kan verwijderen onder vergelijkbare voorwaarden, of

b. nuttig mag toepassen.

Artikel 20

§ 1. Iedere afgifte van bedrijfsafvalstoffen als bedoeld in artikel 19,20 gebeurt tegen ontvangstbewijs.

§ 2. Het ontvangstbewijs vermeldt :

1° datum van afgifte ;

2° naam en woonplaats van de producent of de inrichting waarvan de afvalstoffen in ontvangst worden genomen ;

3° naam en woonplaats van de in artikel 13, § 1, § 2 of § 6 bedoelde inrichting, onderneming of persoon aan wie de afvalstoffen worden afgegeven ;

4° aard, herkomst, samenstelling en hoeveelheid van de afgegeven afvalstoffen.

§ 3. De Vlaamse regering stelt de nadere regels vast.

AFDELING 4

Gevaarlijke afvalstoffen

Artikel 21 .

.De bepalingen van de afdelingen 1 en 3 van dit hoofdstuk zijn van toepassing op de gevaarlijke afvalstoffen, tenzij in de mate waarin de in deze afdeling vastgestelde bepalingen er uitdrukkelijk van afwijken.

Artikel 22

§ 1. Gevaarlijke afvalstoffen die worden verwijderd moeten worden geregistreerd en geïdentificeerd. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels.

§ 2. Gevaarlijke afvalstoffen moeten bij de inzameling, het vervoer en de tijdelijke opslag deugdelijk zijn verpakt en/of opgeslagen en overeenkomstig de geldende internationale en Europese voorschriften zijn gekenmerkt. Tijdens het vervoer moeten zij bovendien vergezeld gaan van een identificatieformulier. De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels.

§ 3. De in artikel 13, § 1, § 2 of § 6 bedoelde inrichtingen, personen en ondernemingen moeten de verschillende soorten gevaarlijke afvalstoffen van elkaar gescheiden houden en moeten de gevaarlijke afvalstoffen gescheiden houden van de niet-gevaarlijke afvalstoffen.

§ 4. In afwijking van § 3 kan in de vergunning bedoeld in artikel 13, § 1 of § 6 toegelaten worden dat gevaarlijke afvalstoffen gemengd worden met andere gevaarlijke afvalstoffen of met andere afvalstoffen, stoffen of materialen, indien dit vereist is om de veiligheid bij de verwijdering of de nuttige toepassing te verbeteren en voor zover daarmee geen afbreuk wordt gedaan aan de bepalingen van artikel 12.

§ 5. Zijn de gevaarlijke afvalstoffen al met andere afvalstoffen, stoffen of materialen vermengd, dan moet, uitgezonderd in het geval bedoeld in § 4, een scheidingsbehandeling plaatsvinden wanneer dit technisch en economisch haalbaar is.

Artikel 23

In afwijking van artikel 13, § 6, maar onverminderd artikel 10, mogen gevaarlijke afvalstoffen enkel nuttig toegepast worden in inrichtingen die over een milieuvergunning beschikken als bedoeld in het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning.

AFDELING 5

Bijzondere afvalstoffen

Artikel 24

§ 1. De Vlaamse regering stelt de nadere regels vast voor de verwijdering of de nuttige toepassing van de in artikel 3, § 3, 2° bedoelde bijzondere afvalstoffen.

§ 2. Deze regels vullen de door krachtens afdeling 1 en, in voorkomend geval, de door of krachtens de afdelingen 2, 3 en 4 van dit hoofdstuk vastgestelde regels aan. Ze kunnen er ook van afwijken indien dit vereist is voor de verwijdering of de nuttige toepassing van deze afvalstoffen.

HOOFDSTUK V

Invoer en uitvoer van afvalstoffen

Artikel 25

§ 1. De Vlaamse regering kan de invoer en de uitvoer van afvalstoffen verbieden of reglementeren.

§ 2. Zij kan alle maatregelen nemen met betrekking tot de invoer en de uitvoer van afvalstoffen die nodig zijn voor de uitvoering van de Verordening (EEG) nr. 259/93 van de Raad van 1 februari 1993 betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Europese Gemeenschap en van het Verdrag inzake de beheersing van de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering ervan, gesloten te Bazel op 22 maart 1989 en goedgekeurd bij de wet van . . .

Zij kan onder meer elke invoer of uitvoer van afvalstoffen binnen de werkingssfeer van voormelde Verordening (EEG) n. 259/93 onderwerpen aan de betaling van een borgsom of het stellen van een gelijkwaardige financiële zekerheid ter dekking van de kosten van het vervoer en van de verwijdering of nuttige toepassing.

Artikel 26

Het is verboden afvalstoffen in of uit te voeren in strijd met de bepalingen van voormelde Verordening (EEG) nr. 259/93 of met de bepalingen vastgesteld krachtens artikel 25.

HOOFDSTUK VI

Sectorale uitvoeringsplannen

Artikel 27

§ 1. Ter uitvoering van het Afvalstoffenplan 1991-1995 of ter uitvoering van het milieubeleidsplan, bedoeld in het decreet van . . . houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, ontwerpt de OVAM sectorale uitvoeringsplannen.

§ 2. Deze sectorale uitvoeringsplannen kunnen betrekking hebben op concrete projecten, op acties in verband met preventie, recuperatie en verwijdering van afvalstoffen of op specifieke categorieën van afvalstoffen.

Artikel 28

§ 1. De OVAM betreft de meest belanghebbende overheidsorganen, instellingen en privaatrechtelijke organisaties bij het ontwerpen van de sectorale uitvoeringsplannen.

§ 2. De ontwerpen van sectorale uitvoeringsplannen worden bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en voor een termijn van twee maanden ter inzage gelegd bij de gemeenten en bij de OVAM. Gedurende deze termijn kan iedereen bezwaren of opmerkingen schriftelijk ter kennis brengen van de OVAM.

§ 3. Tegelijkertijd **met** hun bekendmaking worden de ontwerpen van sectorale uitvoeringsplannen bezorgd aan de MINA-Raad en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, die een met redenen omkleed advies uitbrengen binnen een vervalttermijn van twee maanden na ontvangst van het ontwerp. Deze adviezen zijn niet bindend.

§ 4. De sectorale uitvoeringsplannen worden vastgesteld door de Vlaamse **regering**, rekening houdend met de gegeven adviezen en met de ingediende bezwaren of opmerkingen. Wanneer de regering het door de MINA-Raad of SERV uitgebrachte advies niet volgt, hetzij geheel of gedeeltelijk, dan verantwoordt ze dit in een verslag, gevoegd bij de in § 5 bedoelde bekendmaking.

§ 5. De sectorale uitvoeringsplannen worden bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad. Ze liggen ter inzage bij de OVAM, de provincies en de gemeenten.

§ 6. De sectorale uitvoeringsplannen gelden, in de mate zoals hierna aangegeven, voor de administratieve overheden van het Vlaamse Gewest, de provincies, de gemeenten en de privaatrechtelijke instellingen die belast zijn met taken van openbaar nut inzake milieubeleid. De geldigheidsduur van de sectorale uitvoeringsplannen wordt in ieder plan afzonderlijk bepaald.

§ 7. Bepalingen van sectorale uitvoeringsplannen zijn bindend, uitgezonderd waar dit uitdrukkelijk aangegeven is in deze plannen. In die gevallen zijn ze indicatief. Van de bindende bepalingen kan slechts worden afgeweken wanneer daarvoor gewichtige redenen zijn en mits behoorlijke motivering. Van de indicatieve bepalingen kan worden afgeweken als daarvoor redenen zijn. Bepalingen van sectorale uitvoeringsplannen die strijdig zijn met een gewestelijk plan met verordenende kracht van latere datum verliezen hun geldigheid.

HOOFDSTUK VII

Veiligheidsmaatregelen

Artikel 29

Wanneer afvalstoffen worden achtergelaten of verwijderd in overtreding van artikel 10 van dit decreet, en er hierdoor risico bestaat van hinder of schade voor de mens of het leefmilieu, kan de **OVAM** deze afvalstoffen ambtshalve verwijderen. De **OVAM** kan hiertoe de bijstand vorderen van de rijkswacht, de politie, de brandweer, de civiele bescherming en andere besturen.

Zo mogelijk wordt de overtreder vooraf gehoord. In ieder geval worden de maatregel en de motieven ervan ter kennis gebracht van de overtreder bij aangetekend schrijven.

HOOFDSTUK VIII

De Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest

Artikel 30

Er is voor het Vlaamse Gewest, onder de benaming Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest, afgekort OVAM, een instelling met rechtspersoonlijkheid, die is opgenomen in artikel 1, littera A, van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

Artikel 31

De OVAM heeft tot taak :

1° haar medewerking te verlenen aan het opstellen van het milieubeleidsplan en het milieujaarprogramma, bedoeld in het decreet van ...houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid ;

2° het ontwerpen van sectorale uitvoeringsplannen als bedoeld in hoofdstuk VI van dit decreet alsook het organiseren van het toezicht op de uitvoering van voormelde sectorale uitvoeringsplannen en het voorbereiden en uitwerken van programma's overeenkomstig de geldende internationale en Europese voorschriften, waarvan de uitvoering binnen het toepassingsgebied van dit decreet valt ;

3° het voorbereiden van de besluiten van de Vlaamse regering die vereist zijn voor de toepassing van dit decreet ;

4° het voorbereiden van de onderhandelingen met het oog op het sluiten van de milieubeleidsvereenkomsten en de samenwerkingsakkoorden bedoeld in dit decreet ;

5° het onderbouwen en uitwerken van het preventie- en recyclagebeleid, met inbegrip van de sensibilisering en de informatieverstrekking ;

6° het innen en invorderen van de milieuheffing op de verwijdering van afvalstoffen, bedoeld in artikel 47 en volgende van dit decreet ;

7° het identificeren, inventariseren en onderzoeken van verontreinigde bodems, die een risico inhouden voor het leefmilieu of, de volksgezondheid, en de sanering ervan overeenkomstig de bepalingen van het decreet van . . . betreffende de bodemsanering ;

8° het uitvoeren of laten uitvoeren van alle onderzoeken die nodig zijn voor de uitvoering van haar taken ; de **Vlaamse** regering kan hieromtrent nadere regels vaststellen ;

9° het verlenen van advies zoals bedoeld in artikel 12 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en het deelnemen aan de provinciale en gewestelijke milieuvergunningscommissies ;

10° het sluiten van overeenkomsten met de gemeenten of verenigingen van gemeenten, bedoeld in artikel 15, § 3 ;

11° het beheren van de meldingsplicht, bedoeld in artikel 16, 0 1 ;

12° het opstellen van de periodieke verslagen betreffende de toepassing van de Europese richtlijnen met betrekking tot de aangelegenheden geregeld in dit decreet ;

13° het verstrekken van andere inlichtingen aan de Europese Commissie met betrekking tot de aangelegenheden, geregeld in dit decreet ;

14° het optreden als bevoegde autoriteit voor het **Vlaamse** Gewest in het kader van de Verordening (EEG) nr. 259/93 van de Raad van 1 februari 1993 betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Gemeenschap, wat de in- en uitvoer betreft ;

15° het behandelen van de aanvragen en het adviseren van de bevoegde minister met betrekking tot de erkenning bedoeld in artikel 13, § 2 ;

16° het optreden als toezichthoudende overheid voor wat de aangelegenheden betreft, geregeld in dit decreet, met uitzondering van de vergunningsplichtige handelingen bedoeld in artikel 13, § 1.

Artikel 32

§ 1. De OVAM is bevoegd haar medewerking te verlenen aan :

1° het onderzoek naar technologieën, werkwijzen en leefwijzen ter voorkoming van het ontstaan van afvalstoffen ;

2° het onderzoek en de ontwikkeling inzake ecologisch en sociaal-economisch verantwoorde verwijdering van afvalstoffen, hierin begrepen het gebruik ervan als energiedrager, als grondstof of als erts ;

3° de oprichting van een afvalstoffenbeurs ;

4° het verwijderen of nuttig toepassen van afvalstoffen.

§ 2. Op voorstel van de OVAM bepaalt de Vlaamse regering de opdrachten, de middelen en de voorwaarden voor de onderzoeks-, en ontwikkelingsprojecten in de in § 1 bedoelde materie.

§ 3. De OVAM kan laboratoria oprichten voor het verrichten van analyses op afvalstoffen. Ze kan deze ook laten verrichten in de door de Vlaamse regering daartoe erkende laboratoria. De Vlaamse regering wijst het referentielaboratorium aan en bepaalt de voorwaarden waaraan het referentielaboratorium moet voldoen.

§ 4. De OVAM kan onder voorbehoud van intellectuele eigendomsrechten de kennis opgedaan bij de uitoefening van de taken, haar opgelegd door dit decreet, ten gelde maken in binnen- en buitenland. De Vlaamse regering stelt nadere regels vast met betrekking tot de voorwaarden waaronder en de vergoedingen waartegen dit gebeurt.

Artikel 33

De OVAM kan de produkten, die door **terugwinning** en regeneratie verkregen zijn, en de afvalstoffen die voor hergebruik geschikt zijn, op de markt brengen en verkopen. De Vlaamse regering stelt nadere regels vast.

Artikel 34

De OVAM bouwt een databank voor afvalstoffen uit. De Vlaamse regering stelt nadere regels vast voor de inrichting, de werking en de toegankelijkheid van deze databank.

De Vlaamse regering regelt het beheer en de toegang tot de verschillende gegevens van de databank op een dusdanige wijze dat de OVAM en het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap elk voor zich de hun toegewezen opdrachten optimaal kunnen uitvoeren.

Artikel 35

§ 1. De OVAM kan voor de uitvoering van haar taken inrichtingen oprichten, overnemen en exploiteren.

§ 2. De OVAM kan de onroerende goederen verwerven die ze voor de uitvoering van haar taak nodig heeft, zo nodig door onteigening ten algemene nutte.

Artikel 36

De Vlaamse regering kan aan de OVAM andere taken opdragen binnen het kader van dit decreet.

Artikel 37

De OVAM verkrijgt haar middelen uit :

- 1° het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuurbehoud ;
- 2° de begroting van het Vlaamse Gewest ;
- 3° de inkomsten uit de activiteiten, bedoeld in de artikelen 32, 8 4 en 33 ;
- 4° de inkomsten uit de exploitaties, bedoeld in artikel 35, § 1 ;
- 5° leningen door haar aangegaan of uitgeschreven met goedkeuring van de Vlaamse regering, die hieraan de gewestwaarborg kan verlenen ;
- 6° vergoedingen en inkomsten uit activa.”

Artikel 4

De artikelen 38 tot en met 46 van hetzelfde decreet worden opgeheven.

Artikel 5

Hoofdstuk X van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 6

In hetzelfde decreet wordt het opschrift „Hoofdstuk XI. Toezicht” vervangen door „Hoofdstuk X. Toezicht”.

Artikel 7

Het eerste lid van artikel 54 van hetzelfde decreet wordt aangevuld met de zinsnede „en van de Verordening (EEG) n. 259/93 van de Raad van de Europese Gemeenschap-

pen betreffende toezicht en controle op de overbrenging van **afvalstoffen binnen**, naar en uit de Europese Gemeenschap”.

Artikel 8

In hetzelfde decreet wordt het opschrift „Hoofdstuk XII. Strafbepalingen” vervangen door „Hoofdstuk XI. Strafbepalingen”.

Artikel 9

Artikel 56 van hetzelfde decreet wordt aangevuld met een punt 3 dat luidt als volgt :

„3. hij die de voorschriften van de Verordening (EEG) nr. 259/93 van de Raad van de Europese Gemeenschappen betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Europese Gemeenschap overtreedt of zich schuldig maakt aan sluikhandel als bedoeld in artikel 26 van deze Verordening.”

Artikel 10

In hetzelfde decreet wordt het opschrift „Hoofdstuk XIII. Overgangs- en opheffingsbepalingen” vervangen door „Hoofdstuk XII. Overgangs- en **opheffingsbepalingen**”.

Artikel 11

Artikel 64 van hetzelfde decreet wordt vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 64

De wet van 9 juli 1984 betreffende de invoer, de uitvoer en de doorvoer van afvalstoffen wordt opgeheven voor het Vlaamse Gewest, wat de invoer en de uitvoer van afvalstoffen betreft.”

Artikel 12

Artikel 66 van hetzelfde decreet wordt vervangen door de volgende bepaling :

„Artikel 66.

De wet van 22 juli 1974 op de giftige afval wordt opgeheven voor het Vlaamse Gewest, met uitzondering van artikel 7.”

Artikel 13

Artikel 67 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 14

Dit decreet treedt in werking op 7 mei 1994.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

L. VAN DEN-BRANDE

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting,

N. DE BATSELIER

**ADVIES VAN DE MILIEU- EN NATUURRAAD
VAN VLAANDEREN**

Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen

Advies nr. 1

De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen heeft op 10 maart 1993 een advies uitgebracht over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen.

De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen heeft op 10 maart 1993 een advies uitgebracht over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen.

De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen heeft op 10 maart 1993 een advies uitgebracht over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen.

Advies over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen

definitieve versie

De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen heeft op 10 maart 1993 een advies uitgebracht over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen.

De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen heeft op 10 maart 1993 een advies uitgebracht over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen.

De Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen heeft op 10 maart 1993 een advies uitgebracht over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen.

Brussel, 22 april 1993

A. SAMENVATTING

1. De Raad protesteert tegen het feit dat hij slechts een kleine maand tijd krijgt om een advies uit te brengen over een dergelijk belangrijk onderwerp terwijl de minister reeds een jaar over de voorstellen van de Commissie Bocken beschikte en de Raad de minister reeds vroeger verzocht om de tekst van het voorontwerp van decreet te mogen ontvangen.

Vanwege het tijdgebrek blijft het advies van de Raad beperkt tot de hoofdlijnen van het voorontwerp van decreet. De Raad behoudt zich het recht voor om later aanvullend advies te geven m.b.t. een aantal concrete punten.

2. De Raad kan zich aansluiten bij de beslissing van de Executieve om snel een nieuw afvalstoffendecreet in te voeren en niet te wachten tot de volledige voorstellen van de Commissie Bocken kunnen worden omgezet in een kaderdecreet. Gezien deze keuze is het evident dat de voor de sector afval bestaande bepalingen inzake heffingen, toezicht en materieel strafrecht gehandhaafd blijven. Wel is het van groot belang dat de intentie om op termijn een algemene regeling in te voeren en de bedoelde sectorale bepalingen af te schaffen daadwerkelijk wordt verwezenlijkt.

3. Het is klaarblijkelijk de bedoeling van de Executieve om een aantal luiken van de voorstellen van de Commissie Bocken in te voeren als afzonderlijke decreten. Als alle verschillende stukken van kracht zijn of worden, dient een globale coördinatie ervan te gebeuren tot één kaderdecreet.

4. Globaal genomen vindt de Raad de voorliggende tekst een goed ontwerp. Er worden een aantal bruikbare concepten in geïntroduceerd en de tekst heeft een logische, toegankelijke structuur.

5. De Raad ondersteunt de keuze om de wetgeving op de giftige afval en het decreet betreffende het beheer van afvalstoffen te integreren. Deze keuze betekent een belangrijke vereenvoudiging. M.b.t. de wijze waarop deze integratie geschiedt, dienen echter enkele verbeteringen te worden aangebracht. Ook dient de integratie te worden vervolledigd door tegenhangers voor een aantal relevante bepalingen van de wet op de giftige afval te introduceren in andere luiken van het kaderdecreet.

6. Positief is ook dat in het voorontwerp wordt geanticipeerd op het feit dat door het St. Michielsakkoord de bevoegdheid over de in- en uitvoer van afvalstoffen wordt overgedragen aan de Gewesten. Ook hier dienen echter een aantal technische correcties te worden aangebracht.

7. De indeling in vier categorieën van afvalstoffen (huishoudelijke, bedrijfs-, gevaarlijke en bijzondere afvalstoffen) met daaraan gekoppeld specifieke voorschriften inzake behandelingswijze per categorie wordt door de Raad als een verbetering beschouwd t.o.v. het oude decreet. M.b.t. het globale concept van de wijze van indeling en de juridische gevolgen daarvan kunnen echter een aantal verduidelijkingen worden aangebracht

8. Belangrijk is dat duidelijk wordt gesteld dat het voorkomen van de produktie van afvalstoffen en het beperken van de schadelijkheid ervan de hoogste prioriteit geniet. Nuttige toepassing komt slechts op de tweede plaats en verwijdering op de derde.

9. Het concept "nuttige toepassing" is goed, hoewel binnen dit concept verdere prioriteiten voor het overheidsbeleid moeten worden aangeduid. Hergebruik dient in principe prioriteit te genieten boven recyclage dat op zijn beurt voorrang moet hebben op de terugwinning van energie. Deze prioriteiten kunnen worden herzien op basis van een milieubalans.

10. De aanvaardingsplicht wordt door de Raad gezien als een nuttig instrument om voor bepaalde produkten de gescheiden inzameling van afvalstoffen te organiseren. De juridische formulering dient echter in zekere mate te worden versoepeld. De Raad wijst tevens op het belang van een goede operationalisering van het begrip. Overleg met alle betrokkenen is hiervoor een belangrijke voorwaarde.

II. Hergebruik en recyclage van afvalstoffen moeten zoveel mogelijk worden aangemoedigd. Het concept van de "secundaire grondstoffen" kan daarbij een nuttige rol spelen. Dit concept houdt in dat afvalstoffen op een bepaald moment in de produktie- en verwerkingsketen ontsnappen aan de verplichtingen van het afvalstoffenregime. Ze blijven wel onderworpen aan de regimes die ook gelden voor de verwerking van gewone grondstoffen, zoals b.v. de milieuvergunning. Het stelsel van de secundaire grondstoffen kan nog worden versoepeld t.o.v. de regeling in het voorontwerp. Belangrijke voorwaarde is wel dat de stroom van afvalstoffen die men als secundaire grondstoffen wil aanwenden moet kunnen worden gevolgd van bij de producent (melding van de produktie van afvalstoffen met bestemming secundaire grondstoffen) over het transport (melding en registratie van transport en overdracht van afvalstoffen met bestemming secundaire grondstoffen + voorleggen van een overeenkomst met de vergunde verwerker naar waar de afvalstoffen worden gevoerd) tot bij een vergunde verwerker. Het is nodig dat de stoffen die men als secundaire grondstof wil bestemmen onder het regime van de afvalstoffen blijven vallen tot bij hun verwerking omdat afvaltransporteurs en afvalmakelaars traditioneel de zwakke schakel vormen in de afvalketen.

Minderheidsstandpunt van VEV en NCMV

De basis van deze bepaling is dat secundaire grondstoffen geen afvalstoffen *zijn* en dus niet onder het afvalstoffenregime vallen. Produkten die ontstaan ten *gevolge* van een bepaalde bedrijvigheid en waaraan een nuttige toepassing kan worden gegeven, worden secundaire grondstoffen van zodra er een contractuele verbintenis bestaat met een exploitant die vergund is om dergelijke produkten te gebruiken in zijn productieproces. Het vervoer van secundaire grondstoffen gebeurt volgens de nationale en internationale transportreglementering.

12. Het "nabijheidsbeginsel" m.b.t. de verwijdering van bedrijfsafvalstoffen (dat een uitzondering vormt op het beginsel van de eigen verantwoordelijkheid van een land inzake afvalverwijdering) houdt in dat afvalstoffen enkel in een ander gewest of een ander land kunnen worden verwijderd als er geen merkelijk dichterbij gelegen verwijderingsinrichting is die op een wettelijke, verantwoorde wijze de stoffen kan verwijderen.

13. Ook het principe van het zoveel mogelijk gescheiden houden van verschillende soorten afvalstoffen is een bruikbaar concept dat wellicht nog verder kan worden doorgetrokken dan is gebeurd in het kaderdecreet

14. De rol van OVAM dient kritisch te worden bekeken in verhouding tot de rol die kan worden gespeeld door andere overheidsinstellingen en door privé-bedrijven.

B. ALGEMENE OPMERKINGEN

1. De Interuniversitaire Commissie tot Heriïening van het Milieurecht in het Vlaamse Gewest (ook de Commissie Bocken genoemd) maakte haar voorstellen voor een nieuw afvalstoffendecreet over aan de minister op 27 maart 1992.¹ Het secretariaat van de Raad ontving het voorontwerp van decreet van de minister op 1 april 1993. De Raad dient advies uit te brengen vóór 1 mei 1993, anders houdt de minister zich het recht voor toepassing te maken van het tweede lid van artikel 4, § 3 van het oprichtingsdecreet van de MINA-Raad dat bepaalt dat de betrokken aangelegenheid verder kan worden behandeld als het advies niet is uitgebracht binnen de termijn die is vermeld, in de adviesvraag. De Raad protesteert tegen het feit dat hij slechts een kleine maand tijd krijgt om een advies uit te brengen over een dergelijk belangrijk onderwerp en dit terwijl de minister reeds een jaar over de voorstellen van de Commissie Bocken beschikte en de Raad de minister reeds vroeger verzocht om de tekst van het voorontwerp van decreet te mogen ontvangen. Vanwege het tijdgebrek blijft het advies van de Raad beperkt tot de hoofdlijnen van het voorontwerp van decreet. De Raad behoudt zich het recht voor om later aanvullend advies te geven m.b.t. een aantal concrete punten.

2. Daar waar het luik afvalstoffen in de voorstellen van de Commissie Bocken deel uitmaakte van een globaal kaderdecreet milieuhygiëne, opteert de Vlaamse Executieve ervoor om in een eerste fase een afzonderlijk decreet op het beheer van afvalstoffen te laten bestaan. Luidens de memorie van toelichting gebeurt dit omdat de inwerkingtreding van een grondig vernieuwd afvalstoffendecreet dringend noodzakelijk is.² Om deze snelle inwerkingtreding van het voorontwerp mogelijk te maken, werden de voorstellen van de commissie op enkele punten aangepast. Zo laat het voorontwerp, -de bepalingen van het afvalstoffendecreet van 2 juli 1981 inzake milieuheffingen, toezicht en strafbepalingen ongewijzigd. In de memorie van toelichting wordt aangegeven dat het de bedoeling is om deze bestaande bepalingen af te schaffen als voor de bedoelde aangelegenheden algemene bepalingen worden uitgevaardigd op basis van de voorstellen van de Commissie Bocken. De Vlaamse Executieve onderschrijft immers het uitgangspunt van de commissie dat thema's die niet specifiek zijn voor een bepaalde milieusector op een uniforme wijze dienen te worden geregeld.

De Raad kan zich aansluiten bij de beslissing van de Executieve om snel een nieuw afvalstoffendecreet in te voeren en niet te wachten tot de volledige voorstellen van de Commissie Bocken kunnen worden omgezet in een kaderdecreet. Zoals in de memorie van toelichting (p. 1-8) wordt geschetst, is een nieuw afvalstoffendecreet nodig om het afvalstoffenplan 1991-1995 te kunnen uitvoeren. Er dient een juridische basis te worden gecreëerd voor een geïntegreerd voorkomings- en recuperatiebeleid. Daarnaast dient ook rekening te worden gehouden met een aantal afgeronde of aan de gang zijnde ontwikkelingen in het Europees recht m.b.t. afvalstoffen.

⁽¹⁾ Memorie van toelichting p. 6-8.

Gezien deze noodzaak tot snelle invoering van een nieuw decreet, is het evident dat de voor de sector afval bestaande bepalingen inzake heffingen, toezicht en materieel strafrecht gehandhaafd blijven. Wel is het van groot belang dat de intentie om op termijn een algemene regeling in te voeren en de bedoelde sectorale bepalingen af te schaffen daadwerkelijk wordt verwezenlijkt. Zoniet zou van de door de Commissie Bocken voorgestelde integratie en vereenvoudiging weinig of niets in huis komen.

3. Uit de voorliggende tekst blijkt verder dat het de bedoeling is om afzonderlijke decreten op de milieuplanning en de milieubeleidsovereenkomsten in te voeren, op basis van de desbetreffende voorstellen van de Commissie Bocken.⁽²⁾⁽³⁾ Deze decreten zullen de noodzakelijke juridische basis bevatten om in het voorliggende voorontwerp naar voor geschoven instrumenten (milieubeleidsovereenkomsten in artikel 3/nieuw artikel 8, sectorale uitvoeringsplannen in artikel 3/nieuw hoofdstuk V) te kunnen gebruiken. Sommige bepalingen van deze goed te keuren decreten kunnen bepalingen van het voorliggende voorontwerp overbodig maken. Wanneer ze door de Vlaamse Raad zijn aangenomen, zou het volstaan om in de voorliggende tekst naar de bedoelde bepalingen te verwijzen.

In artikel 3/nieuw artikel 13, § 1 van de voorliggende tekst wordt het verwijderen van afvalstoffen aangeduid als een vergunningsplichtige handeling overeenkomstig het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning. In de paragrafen 2 en 3 van dit artikel worden ingevoerd: 1) een systeem van erkenning voor ondernemingen of personen die afvalstoffen inzamelen of ophalen en voor handelaars of makelaars die ten behoeve van anderen regelingen treffen voor de verwijdering of nuttige toepassing van die afvalstoffen; en 2) een systeem van registratie voor ondernemingen of personen die in opdracht van erkende ondernemingen of personen afvalstoffen vervoeren. De Commissie Bocken werkt aan een luik over vergunningen en meldingen waarin deze problematiek eveneens aan bod komt.

Ook op andere punten bestaan verbanden met door de Commissie Bocken uitgeschreven voorstellen. Zo lopen de procedure voor het vaststellen van sectorale uitvoeringsplannen en de door de Commissie voorgestelde procedure voor het vaststellen van algemene en sectorale voorwaarden sterk gelijk. Ook kan b.v. worden onderzocht in welke mate het deel openbaarheid van milieu-informatie voorziet in de openbaarheid van gegevens die worden ingezameld via het door de bedrijven bij te houden afvalstoffenregister en de melding die wordt verricht aan OVAM m.b.t. gegevens uit dit register.

Het uitgangspunt om thema's die niet specifiek zijn voor een bepaalde milieusector op een uniforme wijze te regelen, impliceert volgens de Raad niet enkel dat bepalingen uit het nieuwe afvalstoffendecreet moeten worden geschrapt naarmate algemene regelingen inzake heffingen, toezicht, materieel strafrecht, enz. worden ingevoerd. De voor-

⁽²⁾ Zie o.a. artikel 7, § 2, artikel 8, § 1 en de memorie van toelichting p. 54 e.v.

⁽³⁾ De Raad bracht reeds eerder advies uit over deze twee onderwerpen. Op 2 juli 1992 werd een advies gestemd inzake de opportuniteit van milieuconvenanten. Het advies over milieuplanning werd goedgekeurd op de zitting van 7 januari 1993.

gaande voorbeelden illustreren dat op een bepaald moment een coördinatie moet gebeuren van alle onderdelen van het kaderdecreet milieuhygiëne die al dan niet als afzonderlijk decreet werden goedgekeurd. In de memorie van toelichting wordt m.b.t. dit punt door de Vlaamse Executieve geen informatie gegeven. De Raad verzoekt de Executieve dan ook om duidelijkheid te scheppen en aan te geven welke werkwijze zij'terzake wil volgen.⁽⁴⁾

4. Globaal genomen vindt de Raad de voorliggende tekst een goed ontwerp. Er worden een aantal bruikbare concepten in geïntroduceerd en de tekst heeft een logische; toegankelijke structuur.

5. De Raad ondersteunt de keuze om de wetgeving op de giftige afval en het decreet betreffende het beheer van afvalstoffen te integreren. Deze keuze betekent een belangrijke vereenvoudiging.

De Raad is het echter niet eens met het voorstel om de objectieve aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt door giftige afval af te schaffen voor de toekomst. Luidens het voorliggende voorontwerp zou artikel 7 van de wet op de giftige afval (dat voorziet in deze aansprakelijkheid) immers slechts van toepassing blijven voor alle schade, veroorzaakt door giftige afval die werd voortgebracht voor de datum van inwerkingtreding van het nieuwe afvalstoffendecreet. De Raad stelt voor om artikel 12 van het voorliggende voorontwerp dat artikel 67 van het oude afvalstoffendecreet vervangt, te herschrijven als volgt:

"Artikel 72. Artikel 67 van hetzelfde decreet wordt vervangen door volgende bepaling:

Art. 67. De wet van 22 juli 1974 op de giftige afval wordt opgeheven voor het Vlaamse Gewest, met uitzondering van artikel 7."

Op deze manier blijft de objectieve aansprakelijkheid voor de producent van giftige afval behouden.

Wanneer op basis van de voorstellen van de Commissie Bocken een algemene regeling inzake milieu-aansprakelijkheid zou worden ingevoerd, dient te worden bekeken of deze bepaling kan worden geschrapt.

De afschaffing van de wet op de giftige afval brengt nog andere coördinatieproblemen mee die het gevolg zijn van het feit dat de werkzaamheden van de Commissie Bocken nog niet afgerond zijn en niet alle door haar voorgestelde teksten in behandeling kunnen worden genomen. Een voorbeeld hiervan is dat in de wet van 22 juli 1974 de verplichting wordt opgelegd om een verantwoordelijke persoon aan te duiden binnen het bedrijf. Ten gevolge van de integratie van de wet in het voorontwerp valt deze specifieke verplichting weg. Mogelijk zal ze, op een meer algemene wijze door de Commissie terug worden voorgesteld in haar voorstellen betreffende "bedrijfsinterne milieuzorg". De

⁽⁴⁾ De Raad, ging; reeds eerder in op deze problematiek in zijn advies van 7 januari, 1993 m.b.t. enkele algemene aspecten van het ontwerp van kaderdecreet milieuhygiëne en m.b.t. de wijze waarop het tot stand komt.

Raad zal, later ten gronde advies uitbrengen over het concept van de milieuverantwoordelijke binnen een bedrijf.

6. Het St. Michielsakkoord wijst de bevoegdheid over de in- en uitvoer van afvalstoffen toe aan de Gewesten (doorvoer blijft nationaal). Het voorontwerp voorziet reeds in de mogelijkheid om deze materie te laten beheren door OVAM. Artikel 3/nieuw artikel 29, 14" bepaalt immers dat OVAM tot taak heeft:

"14. °. het optreden als bevoegde autoriteit voor het Vlaamse Gewest in het kader van de Verordening (EEG) nr. 259/93 van de Raad van 1 februari 1993 betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de gemeenschap "

Deze verordening is rechtstreeks werkend en bevat een volledig uitgewerkt systeem terzake van vervoer van afvalstoffen. Zij voorziet ook in een afstemming van de regeling op het vervoer van afvalstoffen met de gewone transportreglementering.⁽⁵⁾ Voor Vlaanderen diende enkel nog een "bevoegde autoriteit" te worden aangeduid om de verordening volledig te kunnen toepassen. Om in overeenstemming te zijn met de Belgische bevoegdheidsverdeling, moet worden vermeld dat deze bevoegdheid die wordt gegeven aan een instelling van het Vlaams Gewest alleen de in- en uitvoer betreft en niet de doorvoer. Artikel 3/nieuw artikel 29, 14" dient daarom te worden gewijzigd als volgt:

" 14. °. het optreden als bevoegde autoriteit voor het Vlaamse Gewest in het kader van de Verordening (EEG) nr. 259/93 van de Raad van 1 februari 1993 betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de gemeenschap, wat de in- en uitvoer betreft".

In de EEG-verordening wordt niet voorzien in sancties voor het geval de bepalingen van de verordening worden overtreden.. Het wordt aan de lidstaten van de gemeenschap overgelaten om dergelijke sancties te bepalen. Het voorliggende voorontwerp van decreet biedt echter geen oplossing voor deze lacune. Daarom dient in artikel 9 (dat de strafbepalingen van het oude afvalstoffendecreet volledig overneemt) te worden bepaald dat de strafbepalingen van het oude afvalstoffendecreet ook van toepassing zijn op de niet-naleving van de EEG-verordening.

7. De indeling in vier categorieën van afvalstoffen (artikel 3/nieuw artikel 3) met daaraan gekoppeld specifieke voorschriften inzake behandelingswijze per categorie (artikel 3/nieuwe artikels 14 t.e.m. 24) wordt door de Raad als 'een verduidelijking beschouwd t.o.v. het oude decreet. Het betreft de categorieën huishoudelijke, bedrijfs-, gevaarlijke en bijzondere afvalstoffen.

Nochtans maakt de tekst niet geheel duidelijk dat afvalstoffen kunnen behoren tot één of meer van de bedoelde categorieën.

⁽⁵⁾ Artikel 32 van verordening (EEG) nr. 259/93 van de Raad van 1 februari 1993 betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Europese Gemeenschap, Pb. L, nr. 30 van 6 februari 1993, p. 1-28.

volgens de Raad dienen alle afvalstoffen volgens hun herkomst te worden ingedeeld in huishoudelijke (of daarmee gelijkgestelde) afvalstoffen enerzijds of bedrijfs- (of daarmee gelijkgestelde) afvalstoffen anderzijds. Een afvalstof kan nooit terzelfder tijd een huishoudelijke en een bedrijfsafvalstof zijn.

Bijkomend kunnen sommige afvalstoffen op grond van het decreet (de bijzondere afvalstoffen opgesomd in artikel 3/nieuw artikel 3, tweede lid) of door aanwijzing door de Vlaamse Executieve worden ingedeeld als gevaarlijke en/of bijzondere afvalstoffen. Een goed voorbeeld hiervan is klein gevaarlijk afval (KGA) dat op grond van zijn herkomst dient te worden beschouwd als huishoudelijk afval, door het decreet (artikel 3/nieuw artikel 3, tweede lid, h.) wordt aangewezen als een bijzondere afvalstof en op grond van zijn bijzonder gevaar voor de mens of voor het milieu bovendien door de Vlaamse Executieve zou moeten worden aangewezen als gevaarlijk afval.

Om deze bedoeling duidelijk te maken dient artikel 3/nieuw artikel 3 te worden herschreven als volgt:

“Art. 3, § 1. Alle afvalstoffen worden volgens hun herkomst of aard in één van de volgende hoofdcategorieën ingedeeld:

1°. huishoudelijke afvalstoffen:

2°. bedrijfsafvalstoffen: . . .

Afvalstoffen kunnen bovendien in één of meer van de volgende bijkomende categorieën worden ingedeeld:

1°. gevaarlijke afvalstoffen:

2°. bijzondere afvalstoffen:...

§ 2. De voorschriften die gelden voor de hoofdcategorie en de bijkomende categorie(ën) waarin een afvalstof is ingedeeld, zijn cumulatief van toepassing in de mate zoals aangegeven in artikel 2 1 en/of artikel 24, § 2.

§ 3. Volgende afvalstoffen zijn bijzondere afvalstoffen”

De Raad meent dat de definities van “afgewerkte olie” en “gebruikte PCB's” wetgevingstechnisch gezien niet thuishoren in een kaderdecreet. Zij kunnen eventueel verhuizen naar de toelichting.

M.b.t. de lijst van bijzondere afvalstoffen die in het voorontwerp van decreet is opgenomen kan dezelfde juridisch-technische opmerking worden gemaakt. De Raad erkent evenwel dat de aanwezigheid van de lijst in de decretale tekst een belangrijke politieke signaalfunctie heeft. Het geeft aan dat werk moet worden gemaakt van het opstellen van een bijzondere regeling voor alle afvalstoffen die voorkomen op de lijst.

8. De doelstellingen van het afvalstoffenbeleid worden ruimer omschreven dan vroeger (artikel 3/nieuw artikel 5). Het hoofddoel is niet enkel de milieuhygiëne (het vrijwaren van het milieu en de gezondheid van de mens tegen schadelijke invloeden), maar ook een beter beheer van het milieu (het tegengaan van verspilling van grondstoffen en energie). De Raad ondersteunt de keuze om d.m.v. het afvalstoffendecreet ook milieu-beheersdoelstellingen na te streven.

Belangrijk is verder dat voor het eerst een duidelijke hiërarchie wordt aangebracht in de subdoelstellingen (in de memorie van toelichting beleidsprioriteiten genoemd). In eerste instantie moet de produktie van afvalstoffen worden voorkomen en de schadelijkheid ervan worden beperkt. In tweede orde moet naar een nuttige toepassing voor de afvalstoffen worden gezocht. Als geen van beide voorgaande subdoelstellingen kan worden verwezenlijkt, dienen afvalstoffen te worden' verwijderd.

De Raad vindt het ook positief dat de algemene beleidsprioriteiten in de tekst concreet worden gehanteerd. Zo wordt veel aandacht besteed aan preventie, vermindering, hergebruik en terugwinning van afvalstoffen. Daarnaast wordt met de systematische introductie van het concept "nuttige toepassing" als te prefereren alternatief voor verwijdering een stap gezet in de richting van het sluiten van stofkringlopen:

Wel dringt de Raad erop aan dat binnen het concept nuttige toepassing verdere prioriteiten voor het overheidsbeleid zouden' worden aangeduid. Hergebruik dient in principe prioriteit te genieten boven recyclage dat op zijn beurt voorrang moet hebben op de terugwinning van energie. Deze prioriteiten kunnen worden herzien op basis van een milieubalans.

9. Het algemene artikel 3/nieuw artikel 6 is interessant omdat het concreet een aantal beleidsterreinen aanwijst (vnl. wetenschapsbeleid, economie en energie) waarin milieudoelstellingen, meer bepaald doelstellingen van het afvalstoffenbeleid, moeten worden geïntegreerd.

10. De aanvaardingsplicht wordt door de Raad gezien als een nuttig instrument om voor bepaalde produkten de gescheiden inzameling van afvalstoffen te organiseren, de kans op een nuttige toepassing te verhogen en de producent aan te zetten om bij het ontwerpen en fabriceren van zijn produkten rekening te houden met het streven naar het voorkomen van afval.

De Raad geeft nochtans de voorkeur aan de formulering van de aanvaardingsplicht voor tussenhandelaars, producenten of invoerders zoals die werd voorgesteld door de Commissie Bocken (de zogenaamde "één voor één"-regeling) boven de formulering in het voorontwerp van decreet. In het voorontwerp is de aanvaardingsplicht onvoorwaardelijk. Het oorspronkelijke voorstel luidde als volgt:

"§ 3. De tussenhandelaars zijn gehouden de met toepassing van § 2 door de eindverkopers in ontvangst genomen afvalstoffen te aanvaarden en dit in verhouding tot de door hen aan de eindverkopers gedane leveringen van produkten.

§ 4. De producenten of invoerders zijn gehouden de met toepassing van § 2 door de eindverkopers of met toepassing van § 3 door de tussenhandelaars in ontvangst genomen afvalstoffen te aanvaarden en dit in verhouding tot de door hen aan de eindverkopers gedane leveringen van produkten.

... "

Het in ontvangst nemen "in verhouding tot de gedane leveringen" houdt volgens de Raad in dat wanneer de eindverkoper een groter aantal teruggenomen afvalstoffen aanbiedt aan de tussenhandelaar, producent of invoerder dan het aantal produkten dat door de eindverkoper werd afgenomen, de tussenhandelaar, producent of invoerder slechts verplicht is dit grotere aantal te aanvaarden zolang een redelijke marge niet wordt overschreden.

Wanneer overeenkomstig artikel 3/nieuw artikel 9, § 2, tweede lid de eindverkoper verplicht is om afvalstoffen in ontvangst te nemen van een consument die geen vervangende produkten aanschaffen, kan de "één voor één"-regel volgens de Raad ook niet meer gelden verderop de keten. Zoniet kan de eindverkoper de door hem teruggenomen afvalstoffen niet kwijt geraken en zal het met de aanvaardingsplicht nagestreefde systeem niet werken. Een bepaling terzake dient te worden opgenomen in het decreet.

De Raad meent verder dat aan het artikel moet worden toegevoegd dat de inontvangstname in principe kosteloos moet geschieden, tenzij wanneer gebruik wordt gemaakt van een statiegeldsysteem. Dit laatste systeem zal in vele gevallen efficiënter zijn dan een loutere aanvaardingsplicht.

Minderheidsstandpunt NCMV

Het is voorbarig thans principieel te stellen dat de inontvangstname kosteloos moet gebeuren.

De aanvaardingsplicht belet volgens de Raad niet dat de afvalstoffen die onder deze plicht vallen kunnen worden afgegeven aan ophalers die voldoen aan alle wettelijke verplichtingen.

Een belangrijk punt voor de toepassing van de aanvaardingsplicht is dat vooraf voldoende overleg wordt gepleegd met alle betrokkenen, met het oog op de oplossing van praktische problemen zoals merkgebondenheid, produkten van firma's die niet meer bestaan, enz.

11. Hergebruik en recyclage van afvalstoffen moeten zoveel mogelijk worden aangemoedigd. Het concept van de "secundaire grondstoffen" kan daarbij een nuttige rol spelen. Dit concept houdt in dat afvalstoffen op een bepaald moment in de productie- en verwerkingsketen ontsnappen aan de verplichtingen van het afvalstoffenregime. Ze blijven onderworpen aan de regimes die ook gelden voor de verwerking van gewone grondstoffen, zoals b.v. het stelsel van de milieuvergunningen.

Artikel 10 is in dit opzicht te restrictief geformuleerd. Er worden hierin drie voorwaarden gesteld opdat afvalstoffen onder het regime van de secundaire grondstoffen zouden kunnen vallen:

- het moet gaan om stoffen die zonder enige voorbewerking opnieuw kunnen worden gebruikt;
- zij worden slechts als secundaire grondstoffen beschouwd van zodra zij effectief in gebruik genomen zijn;

ze dienen voor te komen op een lijst waarin per stof wordt aangegeven wat de samenstelling moet zijn en/of op welke manieren ze kan worden gebruikt.

Het stelsel kan worden uitgebreid, mits aan een aantal voorwaarden inzake controle voldaan is. Ten eerste dient het stelsel niet te worden beperkt tot afvalstoffen die geen verbewerking behoeven, maar kan het worden uitgebreid tot afvalstoffen die in aanmerking komen voor recyclage of terugwinning. Deze mogelijkheid was trouwens voorzien in het oorspronkelijke voorstel van de commissie Bocken. Ten tweede kan naast het systeem van de lijst met rechtstreeks werkende voorwaarden inzake samenstelling en/of gebruik ook een ander systeem worden ingevoerd waarin afvalstoffen als secundaire grondstoffen worden verwerkt in gewone vergunde inrichtingen tot nieuwe grondstoffen of produkten. Belangrijke voorwaarde is wel dat de stroom van de afvalstoffen die men als secundaire grondstoffen wil aanwenden, moet kunnen worden gevolgd van bij de producent (melding aan OVAM van de produktie van afvalstoffen met bestemming secundaire grondstoffen) over het transport (melding en registratie bij OVAM van transport en overdracht van afvalstoffen met bestemming secundaire grondstoffen + voorleggen van een overeenkomst met de vergunde verwerker naar waar de afvalstoffen worden gevoerd) tot bij een vergunde verwerker. Het volstaat dat het stadium van de verwerking wordt gedekt door een milieuvergunning die het gebruik van secundaire grondstoffen in het produktieproces regelt.

Verdere verplichtingen lijken overbodig. De hierboven beschreven vorm van controle op de stofstromen is echter cruciaal. In het verleden is immers al te vaak gebleken dat verplichtingen werden omzeild en afvalstoffen op een illegale manier werden achtergelaten of verwijderd.

Afvaltransporteurs en afvalmakelaars vormen traditioneel de zwakke schakel in de afvalstroom. Daarom moeten alle afvalstromen, ongeacht hun eventuele nabestemming als secundaire grondstof, aan het systeem van melding en registratie onderworpen worden van zodra ze de vergunde terreinen van de producent verlaten. De opportuniteit van de toepassing van dit systeem moet afgewogen worden op basis van de ecotoxicologische kenmerken van de betrokken afvalstoffen. De eventuele "economische waarde" is irrelevant en te vaag als parameter. Ook afvalstoffen die nuttig kunnen gebruikt worden en daardoor een zekere economische waarde krijgen, kunnen grote ecologische risico's inhouden indien ze niet op de juiste plaats (vergunde verwerker) terechtkomen. Overeenkomsten bieden geen voldoende garantie.

Minderheidsstandpunt van VEV en NCMV

Artikel 10 van het voorontwerp afvalstoffendecreet dient te worden geformuleerd op de volgende wijze:

"§ 1. Secundaire grondstoffen worden voor de toepassing van dit decreet niet als afvalsstoffen beschouwd.

§ 2. De Vlaamse Executieve stelt criteria op voor afvalstoffen bestemd voor nuttige toepassing die op wettige wijze mogen worden gebruikt en die als

secundaire grondstof worden beschouwd indien -er een contractuele verbintenis bestaat met de exploitant van een hiervoor vergunde inrichting.

§ 3. Voor de in § 2 bepaalde afvalstoffen waaraan nuttige toepassing kan worden gegeven, stelt de Vlaamse Executieve criteria vast ter bescherming van de mens en het milieu inzake samenstelling of fysica-chemische eigenschappen waaraan deze afvalstoffen moeten voldoen om als secundaire grondstof te worden beschouwd.

De Vlaamse Executieve kan voor deze stoffen een gebruikscertificaat invoeren dat hun conformiteit met de gestelde criteria attesteert.

De basis van deze bepaling is dat secundaire grondstoffen geen afvalstoffen zijn en dus niet onder het afvalstoffenregime vallen. Dit moet dan ook vooraan worden opgenomen.

Produkten die ontstaan ten gevolge van een bepaalde bedrijvigheid en waaraan een nuttige toepassing kan worden gegeven (m.a.w. welke een economische waarde bezitten) worden secundaire grondstoffen van zodra er een contractuele verbintenis bestaat met een exploitant die vergund is om dergelijke produkten te gebruiken in zijn productieproces. Het zou onzinnig zijn indien hier fictieve contracten zouden worden afgesloten, daar de gebruiker tenslotte betaalt voor deze secundaire grondstoffen en hij er zijn economische activiteit van heeft gemaakt om deze te gebruiken. indien hij dit niet zou doen, wordt er duidelijk verlies geleden door deze gebruiker.

De controle op de secundaire grondstoffen in dit stadium kan gebeuren door een nuttige toepassingsregister, naar analogie met artikel 103, 2 ° van Vlarem II.

Het vervoer van secundaire grondstoffen gebeurt volgens de nationale en internationale transportreglementering. Het afvalstoffenregime is hierop niet van toepassing.

Eenmaal de secundaire grondstoffen aankomen bij de exploitant, die een vergunning heeft om de secundaire grondstoffen te gebruiken in zijn productieproces, blijven ze vanzelfsprekend onder dit regime, en dient het criterium van "effectief in gebruik" bijgevolg volledig weggelaten te worden. Eventueel kunnen bijkomende formaliteiten in de milieuvergunning voorzien worden.

12. Het Europese "nabijheidsbeginsel" m.b.t. de verwijdering van bedrijfsafvalstoffen (dat een uitzondering vormt op het beginsel van de eigen verantwoordelijkheid van een land inzake afvalverwijdering) bepaalt dat de bedoelde afvalstoffen enkel in een ander gewest of een ander land kunnen worden verwijderd als er geen merkelijk dichterbij gelegen verwijderingsinrichting is die op een wettelijke, verantwoorde wijze de stoffen kan verwijderen. Het risico op illegale afvalverwijdering wordt hierdoor verkleind omdat de stoffen enkel mogen worden vervoerd naar het buitenland wanneer dit zinvol is.

Wel is de Raad van mening dat de overheid ten behoeve van de afvalproducenten een lijst zou kunnen opstellen van alle bestaande verwerkingsinstallaties en hun verwerkingsmogelijkheden. Dit zou de toepassing van deze bepaling vergemakkelijken.

13. Voor de gevaarlijke afvalstoffen geldt de verplichting om ze gescheiden te houden van elkaar en van andere afvalstoffen (tenzij mengen om veiligheidsredenen nuttig is). De Raad staat achter dit principe en stelt voor om het in de mate van het mogelijke te formuleren als een algemeen beginsel. Het is in beperkte vorm reeds terug te vinden in artikel 3/nieuw artikel 15, § 3 voor de huishoudelijke afvalstoffen en in artikel 3/nieuw artikel 17 voor de bedrijfsafvalstoffen. Het principe kan ruimer worden geformuleerd voor de bedrijfsafvalstoffen, voor zover het geen ernstige problemen oplevert bij de verwijdering of de nuttige toepassing.

Verder kan de verplichting worden opgelegd om met huishoudelijk afval gelijkgesteld afval dat afkomstig is van bedrijven (b.v. afval van kantoomateriaal) gescheiden te houden van de eigenlijke bedrijfsafvalstoffen.

14. De afdeling over de bijzondere afvalstoffen in het voorontwerp is veel beknopter dan het huidige decreet. Ook de memorie van toelichting geeft geen verdere informatie. De Raad neemt aan dat het nieuwe decreet niet van kracht zal worden zonder dat de nodige uitvoeringsbesluiten worden getroffen (die op dit punt de inhoud van het huidige decreet overnemen of verbeteren).

15. De bepaling inzake de veiligheidsmaatregelen zal later moeten worden gecoördineerd met de voorstellen van de Commissie Bocken.

16. M.b.t. de rol van OVAM kunnen enkele vragen worden gesteld:

- in welke mate is het opportuun om OVAM de mogelijkheid te geven om kapitaalvennootschappen op te richten (artikel 3/nieuw artikel 33)?
- is bij de toewijzing van bepaalde taken aan OVAM geen belangenvermenging mogelijk?
- dienen bij de bepalingen die sommige uitvoerende taken opdragen aan OVAM geen randvoorwaarden te worden opgelegd?
- Wat is de relatie tussen OVAM en VLAR? Zou het niet nuttig zijn dat tussen beide instellingen een protocol wordt afgesloten waarin een taakverdeling wordt afgesproken?

De taken die door OVAM worden opgenomen, dienen steeds te worden afgewogen aan haar openbare nutsdoelstelling. Wanneer OVAM activiteiten van commerciële aard uitvoert, dient het optreden van de overheidsinstelling zich vnl. te beperken tot die activiteiten die niet of te weinig door privé-bedrijven worden uitgevoerd omdat zij een hoog commercieel risico inhouden, kleinschalig zijn of zich nog in een experimentele fase bevinden waarbij rigoureus toegezien wordt op de toepassing van het principe "de vervuiler betaalt". In dit geval dient ook de normale economische regelgeving te worden nageleefd.

C. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 3/nieuw artikel 2.

1". De definitie van afvalstof kan voor de duidelijkheid beter worden herschreven als volgt:

1 °. afvalstof: elke stof of elk voorwerp waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen.

1 "bis. afvalstoffencatalogus: niet-uitputtende lijst waarin overeenkomstig de geldende Europese voorschriften wordt opgesomd welke afvalstoffen er zijn en welke analysemodaliteiten van toepassing zijn om uit te maken of een stof voldoet aan de omschrijving die is gegeven aan een in de lijst opgenomen afvalstof.

Deze formulering brengt o.a. beter tot uiting dat een afvalstof als dusdanig kan worden geïdentificeerd op basis van de definitie en op basis van een lijst.

Terzelfder tijd kan een artikel 2bis worden opgenomen dat bepaalt:

Art. 2bis. De Vlaamse Executieve stelt een, afvalstoffencatalogus op.

De Raad geeft de voorkeur aan de term "catalogus" boven de term "register" (zie ook de terminologiekeuze onder artikel 3/nieuw artikel 13, § 7).

2°. Om verwarring te vermijden stelt de Raad voor om het begrip "eerste producent" uit de definitie van "producent" te schrappen. Aan het begrip zijn immers geen juridische consequenties verbonden.

Artikel 3/nieuw artikel 3.

2°. Graag zag de Raad in de memorie toegelicht wat precies wordt bedoeld met de in de definitie van bedrijfsafvalstoffen opgenomen term "ambachten".

4°. Aan de definitie van bijzondere afvalstoffen dient te worden toegevoegd dat in deze categorie ook afvalstoffen kunnen worden opgenomen vanwege de hoeveelheid waarin zij worden voortgebracht.

Tweede lid. Ook asbest dient aan de lijst van bijzondere afvalstoffen te worden toegevoegd.

I.p.v. de term "afgewerkte olie" kan de term "olieachtige afval" worden gebruikt. Deze laatste term dekt beter de lading, vermits o.a. ook verontreinigde (niet afgewerkte) olie afval is.

Artikel 3/nieuw artikel 4.

In de aanhef wordt de zinsnede "de doelstellingen van dit boek" gebruikt. Het betreft hier een term die verwijst naar de doelstelling van de Commissie Bocken om de bepalingen inzake afvalstoffen op te nemen als onderdeel van het kaderdecreet milieuhygiëne. Gezien de intentie van de Executieve om de voorliggende tekst aan de Vlaamse Raad voor te leggen als een afzonderlijk decreet, kan beter worden gesproken over "de doelstellingen van dit decreet".

1 °. In zoverre "andere dan gasvormige effluenten" binnen het toepassingsgebied vallen van de wet van 28 december 1964 kunnen zijn ook buiten het toepassingsgebied van het afvalstoffendecreet blijven.

Artikel 3/nieuw artikel 7

§ 1 van dit artikel is wat overbodig geworden. In het oorspronkelijke voorstel van de Commissie Bocken werden in de bepaling een aantal wettelijke en decretale instrumenten opgesomd waarvan gebruik kon worden gemaakt om de in artikel 3/nieuw artikel 6 bedoelde integratie van het beleid inzake afvalstoffen in andere beleidsdomeinen waar te maken. Deze opsomming werd uit het voorontwerp van decreet weggelaten en is nu enkel nog terug te vinden in de memorie van toelichting (p. 33 e.v.).

Mits een herformulering van artikel 3/nieuw artikel 6 en artikel 3/nieuw artikel 7, § 2 kan de paragraaf volledig worden weggelaten. De uiteenzetting in de memorie van toelichting is nuttig en dient in elk geval te worden behouden.

art. 7, § 2. Volgens deze paragraaf dient in het jaarlijkse milieuprogramma een overzicht te worden gegeven van de maatregelen en initiatieven die door de Vlaamse Executieve krachtens artikel 3/nieuw artikel 6 werden genomen in het kader van het economisch, industrieel en technologisch beleid en de daarmee bereikte resultaten. Ditzelfde geldt voor de in het komende jaar te nemen initiatieven en te bereiken resultaten. De voornemens van de Executieve zouden in grote lijnen ook opgenomen kunnen worden in het vijfjaarlijkse milieubeleidsplan.

De Raad pleit ervoor dat ook informatie m.b.t. de in artikel 3/nieuw artikel 8 bedoelde milieubeleidsovereenkomsten en samenwerkingsakkoorden in de mate van het mogelijke (b.v. als de Vlaamse Executieve terzake zelf een initiatief wenst te nemen) zou worden opgenomen in het milieubeleidsplan en het milieuprogramma.

De Raad wijst erop dat de in de milieuplanning vermelde voornemens in dit geval nooit verbindende kracht kunnen hebben en enkel indicatief kunnen zijn. Of een milieubeleids-overeenkomst of een samenwerkingsakkoord al dan niet wordt gesloten, hangt immers niet alleen af van de Vlaamse Executieve, maar ook van de mede-ondertekenaars van deze documenten (bedrijfsfederaties, de nationale overheid, de andere gewesten...).

O.a. voor wat betreft zijn standpunt over de bindende kracht van de planning verwijst de Raad naar zijn advies van 7 januari 1993 over de milieuplanning.

Artikel 3/nieuw artikel 8

§ 1. Het verwijderen van afvalstoffen is een vergunningsplichtige handeling (artikel 3/nieuw artikel 13, § 1). Deze materie moet in hoofdzaak worden geregeld door eenzijdige regelgeving. Convenanten kunnen hier hoogstens de regelgeving aanvullen. De Raad verwijst terzake naar zijn advies van 2 juli 1992 inzake de opportuniteit van milieuconvenanten.

Juridisch-technisch gezien is de mogelijkheid om milieubeleidsovereenkomsten te sluiten die tot doel hebben om de verwijdering van afvalstoffen te organiseren (de doelstelling vermeld in art. 5, 3°) niet op zijn plaats in het hoofdstuk “preventie...” maar zou een bepaling die deze mogelijkheid biedt moeten worden opgenomen in het hoofdstuk “beheer en verwijdering”.

Artikel 3/nieuw artikel 10

§ 3. In deze paragraaf staat dat de Executieve de voorwaarden inzake samenstelling van afvalstoffen met nabestemming als secundaire grondstof bepaalt. De vraag kan worden gesteld of deze regel al dan niet de grondwettelijke bevoegdheidsverdeling respecteert.

Artikel 3/nieuw artikel 12

Vanuit legistiek oogpunt kunnen van § 1 en § 2 best twee afzonderlijke artikels worden gemaakt. De bepalingen houden immers geen verband met elkaar. § 2 kan verder correcter worden geformuleerd als volgt:

Art. 12bis, § 1. Afvalstoffen moeten bij' inzameling, vervoer en tijdelijke opslag deugdelijk zijn verpakt en/of opgeslagen en overeenkomstig de geldende internationale en Europese voorschriften zijn gekenmerkt.

§ 2. Bij hun vervoer moeten zij vergezeld gaan van een identificatie formulier. De Vlaamse Executieve stelt nadere regels vast.

De raad maakt voorbehoud voor wat betreft de opportuniteit van § 2. Deze bepaling houdt sterk verband met de vervoersreglementering en de reglementering op de gevaarlijke stoffen. Het tijdgebrek laat de Raad niet toe om op deze verbanden in te gaan.

Artikel 3/nieuw artikel 13

In dit artikel worden bepaalde inrichtingen en activiteiten aangeduid als vergunnings- of meldingsplichtig. Daarnaast worden ook een systeem van erkenning en een systeem van registratie uitgewerkt. Deze bepaling zal eventueel moeten worden herbekeken als op basis van de voorstellen van de Commissie Bocken een nieuwe tekst wordt uitge-

werkt inzake "verduunningen en meldingen". Volgens de huidige voorstellen van de Commissie wordt het systeem van erkenningen immers ingewerkt in het meldingen- en vergunningenstelsel.

§ 7. Om elke verwarring te vermijden met de gewone bedrijfsboekhouding kan de term "afvalstoffenboekhouding" worden vervangen door de ook door de Commissie Boeken voorgestelde term "afvalstoffenregister" (zie ook de terminologiekeuze onder artikel 3/nieuw artikel 2).

Artikel 3/nieuw artikel 15

M.b.t. de toepassing van § 3 en § 4 waarschuwt de Raad tegen het verder gebruik van milieubeleidsvereenkomsten tussen de gemeenten en OVAM als instrument om een subsidieregeling in te voeren. De moeilijkheden rond het gemeentelijke milieuconvenant en de juridisch betwistbare pogingen om deze aan te passen via een omzendbrief bewijzen dat dit geen goede instrumentenkeuze is. In dit verband verwijst de Raad naar zijn advies van 1 oktober 1992 over het gemeentelijke milieuconvenant en zijn aanbeveling van 7 januari 1993 over de omzendbrief d.d. 1 september 1992 aangaande het gemeentelijke milieuconvenant.

Artikel 3/nieuw artikel 20

In de voorstellen van de Commissie Bocken was opgenomen dat het ontvangstbewijs in drie exemplaren moest worden opgemaakt en werd de bestemming van deze exemplaren aangeduid. Vermoedelijk werden deze bepalingen weggelaten vanuit de optiek om geen details op te nemen in het kaderdecreet. Het lijkt de Raad aangewezen om dit voorstel ter informatie in de toelichting op te nemen.

Artikel 3/nieuw artikel 25 en Artikel 3/nieuw artikel 26

De regeling inzake sectorale uitvoeringsplannen loopt grotendeels parallel met voorstellen van de Commissie Bocken inzake de procedure voor het opstellen van algemene en sectorale voorwaarden⁽⁶⁾ en met de bepalingen inzake de bindende kracht van de milieuplanning.⁽⁷⁾

De geldigheidsduur van het sectoraal uitvoeringsplan dient volgens artikel 3/nieuw artikel 26, § 6 in het plan zelf te worden bepaald. Daaraan kan volgens de Raad in

⁽⁶⁾ Artikel 5 van de titel algemene, sectorale en integrale voorwaarden in BOCKEN, H. en VERBEEK, P. (ed.), Voorontwerp van kaderdecreet milieuhygiëne - volume 1, Gent, Seminarie voor milieurecht van de Universiteit Gent, 199 1, p. 107.

⁽⁷⁾ Artikel 12 van de titel milieuplanning. Zie in dit verband ook het advies van de Raad van 7 januari 1993 betreffende de milieuplanning.

overeenstemming met het deel milieuplanning worden toegevoegd dat het plan blijft gelden tot het door een ander wordt vervangen.

Belangrijk is dat het sectorale plan ondergeschikt wordt gemaakt aan het milieubeleidsplan. De vraag kan worden gesteld waarom het ook niet ondergeschikt zou worden gemaakt aan het jaarlijkse milieuprogramma.

Uiteraard moet bij het opstellen en uitvoeren van een nieuw milieubeleidsplan dat op sommige punten strijdig is met het sectorale afvalstoffenplan de nodige tijd worden voorzien voor de rechtsonderhorigen om zich aan de nieuwe beleidslijnen aan te passen.

Artikel 3/nieuw artikel 29

De „Raad stelt vast dat in punt 16” wordt afgestapt van de taakverdeling inzake toezicht die recentelijk door het decreet bestuurlijk beleid werd ingevoerd.

M.b.t. de formulering van dit punt geldt overigens een gelijkaardige opmerking als onder artikel 3/nieuw artikel 4. Het betreft hier een oude formulering van de Commissie Bocken die moet worden aangepast.

Artikel 3/nieuw artikel 30

§ 1, 3°. Graag zag de Raad in de toelichting meer informatie opgenomen m.b.t. de ideeën die bestaan over de werking van de afvalstoffenbeurs.

Artikel 3/nieuw artikel 33

§ 1. Zelfde tekstopmerking als onder artikel 3/nieuw artikel 4.

**ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD
VAN VLAANDEREN**

Brussel, 25 mei 1993.

Aan de Heer N. DE BATSELIER
Minister Vice-President van de
Vlaamse Regering, Vlaams Minister
van Leefmilieu en Huisvesting

Mijnheer de Minister Vice-President,
Mijnheer de Minister,

Op 1 april 1993 heeft U de Raad om advies gevraagd over het voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen.

De Raad heeft in zijn bijeenkomst van 19 mei 1993 geen consensus kunnen bereiken over het voorontwerp van decreet. Derhalve kan geen advies geformuleerd worden. Hierna worden de standpunten van de samenstellende organisaties weergegeven.

1. De Belgische Boerenbond, het NCMV en het VEV, hierna aangeduid als de werkgeversorganisaties, hebben hierna vermelde standpunten ingenomen :

Luidens de Memorie van Toelichting bij voorliggend voorontwerp-decreet is het de bedoeling om de voorgestelde bepalingen aan de Vlaamse Raad voor te leggen onder de vorm van een ontwerp van decreet tot wijziging van het afvalstoffendecreet. Blijkbaar zal niet worden gewacht op de voltooiing van het gehele voorontwerp van kaderdecreet Milieuhygiëne.

In reeds uitgebrachte adviezen over bepaalde titels van het Kaderdecreet "Milieuhygiëne"(*) heeft de SERV erop gewezen dat het niet wenselijk is dit kaderdecreet op partiële wijze in te voeren, met uitzondering van deze titels die een onafhankelijk geheel vormen en geen interferenties (definities, terminologie, gemeenschappelijke bepalingen,...) hebben met andere titels.

(*) Advies inzake het voorontwerp Kaderdecreet Milieuhygiëne

TITEL Milieuplanning. Milieukwaliteitsnormen (30 september 1992)

TITEL Bodemsanering (18 november 1992)

TITEL Aansprakelijkheid en Financiële Zekerheden (21 oktober 1992)

TITEL Vergoeding van Schade door het Vlaams Gewest lastens het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur. (21 oktober 1992)

De werkgeversorganisaties waarderen de doelstelling van het voorontwerp-decreet, met name de regeling van de totale afvalproblematiek in een enkel decreet. Het ontwerp bewerkstelligt de integratie en codificatie van o.m. afvalrichtlijnen en -verordeningen van de Europese Gemeenschap, nationale en regionale regelgeving evenals de beleidsopties van het afvalstoffenplan. Bovendien voert het ontwerp in vergelijking met de bestaande wetgeving een aantal belangrijke nieuwe elementen in zoals de aanvaardingsplicht en het begrip secundaire grondstoffen. Deze elementen worden door de werkgeversorganisaties als globaal positief beoordeeld.

Het ontwerp moet worden beschouwd als een belangrijke stap voorwaarts in een gecoördineerde afvalstoffenwetgeving. Het kan de juridische basis creëren voor een geïntegreerd voorkomings- en recuperatiebeleid.

De hierna geformuleerde bemerkingen bij het voorontwerp-decreet beogen de doeltreffendheid van de voorgestelde regeling te verhogen.

1. ALGEMENE BEMERKINGEN

Met het oog op de toegankelijkheid van de regelgeving is de invoering van een afvalstoffendecreet dat het vorige integraal vervangt te verkiezen boven een wijziging van het bestaande decreet.

7.1. Secundaire grondstoffen

Met het voorontwerp van decreet krijgt het begrip “secundaire grondstof” in het kader van de afvalstoffenwetgeving een juridische draagwijdte. Deze komt erop neer dat afvalstoffen die worden ingezet als grondstof of hulpstof in een productieproces bij een derde of een andere wettelijk toegelaten nuttige aanwending kennen, zonder dat zij daarvoor een bijzondere behandeling behoeven te ondergaan, onder gegeven voorwaarden niet worden beschouwd als afvalstoffen. Daarmee wordt erkend dat niet zozeer de oorsprong van een stof bepalend is om deze te beschouwen als een secundaire grondstof of een afvalstof, maar wel haar intrinsieke eigenschappen in functie van de concrete aanwending. Het is niet omdat een stof slechts een nevenresultaat is van een productieproces, dat deze stof steeds als een afvalstof moet worden beschouwd.

De toevoeging van de Belgische Boerenbond in dit verband wordt onder II. verwoord (cf. infra)

Voor de werkgeversorganisaties is het gehanteerde uitgangspunt, m.n. dat secundaire grondstoffen geen afvalstoffen zijn, fundamenteel. Het uitdrukkelijk onderscheiden van afvalstoffen en secundaire grondstoffen zal de rechtszekerheid ten goede komen en een stimulans betekenen voor hergebruik en nuttige toepassing van afvalstoffen.

Wel is een juiste definiëring nodig van wat onder “voorbewerking” moet worden begrepen. Een te enge interpretatie zou immers de betekenis van het begrip “secundaire grondstof” schaden.

Het moet duidelijk zijn dat de voorbereiding zoals hier bedoeld specifiek gericht moet zijn op de nuttige toepassing van afvalstoffen. Het verpakken, sorteren en scheiden van afvalstoffen of de handelingen gericht op volumereductie bijvoorbeeld mogen niet onder voorbereiding ressorteren.

De werkgeversorganisaties bevestigen dat de gehanteerde voorwaarde om een afvalstof te kunnen beschouwen als secundaire grondstof dubbel moet zijn:

- enerzijds moeten de afvalstoffen voldoen aan criteria inzake samenstelling, eigenschappen en gebruik. Deze criteria, gericht op een milieuhygiënisch verantwoorde toepassing van secundaire grondstoffen, zijn fundamenteel omdat secundaire grondstoffen ook aangewend kunnen worden buiten het kader van een milieuvergunningsplichtige activiteit (bv. wegeaanleg);
- anderzijds moeten de afvalstoffen effectief worden gebruikt. Het *kunnen* aanwenden van een stof of materiaal als secundaire grondstof is immers geen voldoende criterium om deze te onttrekken aan het afvalstoffenregime.

Bij de concrete vertaling van deze voorwaarden in het voorontwerp kunnen evenwel belangrijke verbeteringen worden aangebracht.

- De in het voorontwerp van decreet voorziene lijst van afvalstoffen met de daaraan verbonden voorwaarden inzake samenstelling en/of gebruik moet volgens de werkgeversorganisaties vervangen worden door een lijst van algemene voorwaarden en specifieke criteria die betrekking hebben op de samenstelling en fysica-chemische eigenschappen van de afvalstof en in functie van hun gebruik. Per aanwendingsmogelijkheid dienen criteria vastgesteld te worden waaraan een afvalstof moet voldoen om te worden beschouwd als secundaire grondstof voor een specifieke toepassing. Ook het gebruikscertificaat dient mede betrekking te hebben op de conformiteit met de voorwaarden voor een bepaalde toepassing.

Als zodanig kan het algemeen uitgangspunt worden gerealiseerd, met name dat de intrinsieke eigenschappen van een stof in functie van de concrete aanwending - en niet haar oorsprong - bepalend zijn om een stof al dan niet onder het afvalstoffenregime te brengen.

- In het voorontwerp van decreet is het moment dat een afvalstof effectief in gebruik wordt genomen, bepalend voor het ogenblik waarop een afvalstof overgaat naar een secundaire grondstof. De memorie van toelichting is echter niet eenduidig over wat met "effectief in gebruik" wordt bedoeld.

Volgens de werkgeversorganisaties moet dit worden begrepen als het ogenblik dat de afvalstof bij de producent wordt afgevoerd. Daarenboven dient volgens de werkgeversorganisaties het feit dat een afvalstof effectief voor nuttige toepassing wordt aangewend te blijken uit een schriftelijke contractuele verbintenis van de producent met een gebruiker. De gebruiker moet over de nodige vergunningen beschikken en/of aan de geldende voorschriften voldoen voor de aanwending van de secundaire grondstof.

De werkgeversorganisaties onderstrepen de noodzaak van een adequate controle op het regime van de afvalstoffen die zonder voorbewerking worden ingezet als grondstof of hulpstof in een produktieproces bij een derde of een andere wettelijk toegelaten nuttige aanwending kennen. Voor het gebruik, de opslag en het vervoer van deze secundaire grondstoffen gelden dezelfde regelen als voor andere stoffen en materialen (bv. Vlarex : opslag, gebruik; vervoer : ADR, CMR).

Er moet echter voorkomen worden dat elke vorm van toezicht op deze stromen van deze secundaire grondstoffen tussen ondernemingen zou verdwijnen. Deze stromen van secundaire grondstoffen moeten gevolgd kunnen worden.

In dit licht stellen de werkgeversorganisaties de invoering voor van een "register secundaire grondstoffen" waarin hoeveelheid, aard, gebruik, bestemming, afnemer/contractant en vervoerder van de voortgebrachte secundaire grondstoffen worden ingeschreven. Dit register moet ter inzage worden gehouden van de ambtenaren van het bestuur Milieu-inspectie van AMINAL en jaarlijks moet een afschrift ervan aan OVAM worden overgemaakt. Tot slot wijzen de werkgeversorganisaties op de noodzaak van een operationele samenwerking tussen de toezichthoudende overheden (zowel tussen de niveaus als binnen de diverse niveaus).

Voor de werkgeversorganisaties is het van cruciaal belang dat deze stoffen tijdens het transport en bij aflevering bij de gebruiker eenduidig onder het regime van de secundaire grondstoffen vallen. Indien dit niet het geval zou zijn, dan zal de impact van art. 10 van het ontwerp-decreet zeer gering blijven, gezien o.a. de emotionele reacties die het begrip afvalstoffen nog steeds oproept.

1.2. **De aanvaardingsplicht**

Het ontwerp-decreet voert een belangrijk nieuw instrument voor het afvalstoffenbeleid in, nl. een aanvaardingsplicht. Dit instrument heeft tot doel de verwijderingskosten te internaliseren bij de producenten of invoerders zodat zij gestimuleerd worden om deze kosten in hun prijzen te verrekenen, hun produkten te hergebruiken of te recyclen, en nieuwe milieuvriendelijke produkten op de markt te brengen.

Voor de werkgeversorganisaties mogen afvalstoffen slechts aangewezen worden voor een aanvaardingsplicht, als daardoor een duidelijk ecologische meerwaarde bereikt wordt. De doelstellingen zoals vermeld in art. 9 §1, met name een nuttigere toepassing of een meer doelmatige verwijdering in vergelijking met de gangbare praktijk, zijn dan ook essentiële toetsstenen.

De werkgeversorganisaties wijzen op de belangrijke gevolgen en de ernstige impact die de aanvaardingsplicht kan hebben voor verschillende sectoren, zowel op sociaal-economisch als op organisatorisch vlak. Met het oog op een rationele toepassing en een vlotte invoering en werking van de aanvaardingsplicht zijn de volgende voorwaarden essentieel:

- Voorafgaandelijk aan de invoering van een aanvaardingsplicht voor bepaalde afvalstoffen moet een grondig overleg plaatsvinden met alle betrokken sectoren. Dit overleg, gericht op het verhogen van de beleidsefficiëntie, moet binnen gestelde tijdslimieten worden afgerond.

Het overleg moet afspraken rond een mogelijke overgangsregeling bevatten en kan betrekking hebben op specifieke problemen zoals merkgebondenheid, logistiek, opslag, arbeidsomstandigheden, hygiëne, enz.

- De werkgeversorganisaties onderschrijven het principe “één voor één” als algemene regel. Niettemin moet een systeem waarbij derden worden ingeschakeld steeds en op alle niveaus mogelijk zijn (cf. Duitse Duales systeem).

Dit houdt in dat de invoerders en producenten, tussenhandelaars en/of eindverkopers hun verplichtingen kunnen overdragen aan een derde en dat de consument rechtstreeks bij deze derde moet terecht kunnen.

De regeling moet evenwaardig zijn aan het “één voor één systeem”, zowel op het vlak van de milieuhygiëne als op het vlak van de gebruiksvriendelijkheid voor de consument en de andere betrokken partijen.

Het “retoursysteem” moet ook op het niveau van de tussenhandelaars en producenten of invoerders worden uitgewerkt. De eindverkopers en de tussenhandelaars kunnen immers gelijkaardige produkten bekomen bij verschillende handelaars en producenten of invoerders (cf. artikelsgewijze opmerking bij art. 3/nieuw art. 9).

- Er moet een grondige coördinatie tot stand komen tussen de verschillende initiatieven op de diverse niveaus (gemeenten, gewesten, federale overheid, EG) die gericht zijn op de vermindering en verwijdering van huishoudelijke afvalstoffen.

Tot slot wensen de werkgeversorganisaties te wijzen op de problematiek van produkten die internationaal verhandeld worden. Producenten waarvan de produkten rechtstreeks in het buitenland worden aangeschaft of buitenlandse eindverkopers die zonder lokale tussenhandelaar werken, vallen immers buiten de regeling van de aanvaardingsplicht.

1.3. OVAM

Ter verwezenlijking van de doelstellingen van het voorontwerp-decreet en ter uitvoering van de taken van de OVAM, wordt in het voorontwerp voorgesteld OVAM de bevoegdheid te geven om kapitaalvennootschappen te stichten en/of te participeren in deze vennootschappen, respectievelijk om inrichtingen op te richten en te exploiteren, alsook om in dergelijke inrichtingen te participeren of ze over te nemen. De OVAM kan daarenboven de kennis opgedaan bij de uitoefening van haar taken valoriseren in binnen- en buitenland.

De werkgeversorganisaties wensen te onderstrepen dat zowel de overheid als de private sector een rol moeten spelen op de afvalstoffenmarkt. De overheid moet sturend optreden ten aanzien van de productie, verwerking en verwijdering van afvalstoffen, bijvoorbeeld via normering of economische instrumenten. In de mate dat initiatieven vanuit de privé-sector ontoereikend zijn, kan de overheid initiatieven ontplooien op de afvalstoffenmarkt. Hiertoe dienen de geëigende kanalen te worden gebruikt. De GIMV, de Vlaamse Milieuholding en de VLAR staan hierbij centraal. Het is niet wenselijk dat de OVAM als instelling van openbaar nut (parastatale A) zich op deze markt zou begeven.

Tevens worden hierdoor rechter en partij-situaties vermeden (vb. de advisering door OVAM in het kader van het decreet betreffende de milieuvergunning en haar uitvoeringsbesluiten).

1.4. Giftige afval

Zoals hoger reeds gesteld waarden de werkgeversorganisaties de integratie van de wetgeving op de giftige afval en deze betreffende de niet-giftige afval in het voorontwerp.

Dit belet niet dat de giftige afval een specifieke categorie blijft, zij het binnen de categorie gevaarlijk afval. De integratie mag geenszins een versoepeling van de huidige reglementering inhouden, wat betekent dat de objectieve aansprakelijkheid van de producent van giftig afval behouden blijft voor giftig afval geproduceerd vóór de datum van inwerkingtreding van dit decreet.

De titel "aansprakelijkheid" van het Kaderdecreet Milieuhygiëne regelt de objectieve aansprakelijkheid voor schade of milieuverstoring. Met het oog op de integratie van de wetgeving op de giftige afval in het voorontwerp en het voorkomen van een rechtvacuüm is het aangewezen dat het boek "afvalstoffen" en de titel "aansprakelijkheid" gelijktijdig worden ingevoerd. Het bovenstaande **bevestigt** dat het niet wenselijk is dit kaderdecreet op partiële wijze in te voeren.

2. ARTIKELSGEWIJZE BEMERKINGEN

Art. 3/nieuw art. 2

Dit artikel bevat de definities. De werkgeversorganisaties merken op dat in het ontwerp een reeks van begrippen wordt gehanteerd waarvoor geen definiëring is opgenomen, zoals bv. afvalstoffenboekhouding, afvalstoffenbeurs, registratie, erkenning, bewerking, . . .

De werkgeversorganisaties stellen voor de definitie van afvalstof vast te leggen als "elke stof of elk voorwerp waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen." Deze definitie sluit aan bij de definitie uit de EG-richtlijn EG/91/156. De definitie van de EG-richtlijn verwijst wel naar een lijst van categorieën van afvalstoffen, doch door de opname van een categorie Q16 (bevat alle stoffen, materialen of producten die niet in een andere categorie vallen) voegt deze lijst niets toe aan de definitie. Een lijst van afvalstoffen is geen essentieel onderdeel van de definitie van afvalstof.

In het ontwerp wordt de lijst van de EG-richtlijn niet overgenomen, maar is sprake van een afvalstoffenregister die door de Vlaamse Executieve wordt vastgesteld in overeenstemming met de geldende Europese voorschriften. Ook dit register is dus niet essentieel voor de definiëring van afvalstof. Bovendien bestaat het gevaar dat alles wat in het register wordt ingeschreven zou worden beschouwd als een afvalstof.

Het afvalstoffenregister en de functie ervan moeten dan in een afzonderlijk punt worden gedefinieerd. De werkgeversorganisaties geven de voorkeur aan de term "afvalstoffenkataloog" in plaats van "afvalstoffenregister". Dit sluit beter aan bij de terminologie van de EG-richtlijn.

Met het oog op de uniformiteit en rechtszekerheid van de afvalstoffenwetgeving dienen ook de analysemodaliteiten door de Vlaamse Executieve geregeld te worden in overeenstemming met de EG-voorschriften.

Art. 3/nieuw art. 3

De werkgeversorganisaties wijzen erop dat een afvalstof in meer dan één categorie kan voorkomen. Meer bepaald kan een huishoudelijke afvalstof of een industriële afvalstof tevens een gevaarlijke **en/of een bijzondere afvalstof zijn**. Deze **mogelijkheid blijkt niet duidelijk uit de redactie van artikel 3**.

Wanneer een afvalstof in meer dan één categorie wordt ingedeeld zoals hiervoor aangegeven, betekent dit dat de bepalingen die gelden voor elk van deze categorieën cumulatief van toepassing zijn. Dit houdt het gevaar in van bepalingen die elkaar overlappen en die onderling tegenstrijdig zijn. Het ontwerp moet dan ook overeenkomstig deze bemerkingen worden aangepast. De formulering van art. 21 kan hierbij het uitgangspunt vormen.

De werkgeversorganisaties stellen voor de bepaling van afvalstoffen welke als bijzondere afvalstoffen worden beschouwd te regelen bij Besluit van de Vlaamse Executieve zoals dat trouwens ook voor de andere categorieën van afvalstoffen het geval is. De opsomming van bijzondere afvalstoffen in art. 3, 4° dient te worden geschrapt.

Art. 3/nieuw art. 4, 1°

Om te vermijden dat alle andere dan gasvormige effluënten die in de atmosfeer worden uitgestoten (bv. aerosolen, stof) zouden worden beschouwd als afvalstoffen, dient de omschrijving "Gasvormige effluënten die in de atmosfeer worden uitgestoten" te worden vervangen door "effluënten die in de atmosfeer worden uitgestoten".

Dit is in overeenstemming met de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging waarin onder luchtverontreiniging wordt verstaan "het in de lucht lozen, ongeacht de oorsprong, van gassen, vloeistoffen of vaste stoffen, die de gezondheid van de mens kunnen aantasten, nadelig kunnen zijn voor dieren en planten of schade kunnen toebrengen aan goederen en aan stads- en natuurschoon".

Art. 3/nieuw art. 5

Dit artikel formuleert de doelstellingen van het afvalstoffenbeleid. De ruime definiëring van de doelstellingen worden door de werkgeversorganisaties als positief beoordeeld.

Met betrekking tot het organiseren van de verwijdering van die afvalstoffen die niet kunnen worden voorkomen of nuttig toegepast moet aandacht worden besteed aan het creëren van een maatschappelijk draagvlak voor de noodzakelijke realisaties in dit verband.

Art. 3/nieuw art. 6

De werkgeversorganisaties missen bij de opsomming van art. 6 de stimulering van milieuzorgsystemen op bedrijfsniveau. Er dient een punt te worden toegevoegd, nl.: de ontwikkeling van milieuzorgsystemen op bedrijfsniveau, overeenkomstig de titel "bedrijfsinterne milieuzorg".

De werkgeversorganisaties stellen voor de tekst in 3" volgend op "de nuttige toepassing van afvalstoffen" te schrappen. Nuttige toepassing werd in art. 2 gedefinieerd zodat deze bijzin enkel verwarring creëert. Bovendien wordt het begrip "secundaire grondstoffen" slechts verder ingevuld (art. 10).

Art. 3/nieuw art. 7

Dit artikel geeft een aanzet tot een milieubeleid dat ook meer in andere beleidsdomeinen wordt geïntegreerd. De werkgeversorganisaties onderstrepen het belang van deze integratie en wenst te, benadrukken dat bij de uitvoering van art. 7 alle leden van de Vlaamse Executieve hun verantwoordelijkheid moeten opnemen. Delegatie aan een Minister is in deze context niet aangewezen.

Art. 3/nieuw art. 9

Dit artikel regelt de aanvaardingsplicht. Hier kan verwezen worden naar de algemene bemerkingen onder 1.2.

In § 1 moet "afvalstoffen, met inbegrip van verpakkingen" vervangen worden door "afvalstoffen, desgevallend met inbegrip van hun verpakkingen", zoniet kan verwarring ontstaan. Verpakkingen zijn immers niet altijd afval (bv. retourverpakkingen).

De tekst van § 3 moet worden aangevuld met "en dit in verhouding tot de door hen aan de eindverkopers gedane leveringen van produkten". De tekst van § 4 moet worden aangevuld met "en dit in verhouding tot de door hen aan de eindverkopers of tussenhandelaars gedane leveringen van produkten". Zoals gesteld in de algemene opmerking 1.2 moet het retoursysteem immers ook op het niveau van de tussenhandelaars en producenten of invoerders uitgewerkt worden. De eindverkopers en de tussenhandelaars kunnen nl. gelijkaardige produkten bekomen bij verschillende handelaars en producenten of invoerders. Ook de uitzondering van § 2, tweede lid moet doorgetrokken worden op het niveau van de tussenhandelaars en producenten of invoerders.

In dit artikel moet ook de mogelijkheid voorzien worden om op alle niveaus van eindverkopers tot producenten en/of invoerders een beroep te kunnen doen op derden.

Art. 3/nieuw art. 10

Het art. 10 dat betrekking heeft op secundaire grondstoffen moet worden herschreven overeenkomstig de gemaakte algemene bemerkingen onder 1.1:

art. 10. -

- § 1. Secundaire grondstoffen worden voor de toepassing van dit decreet niet als afvalstoffen beschouwd.
- § 2. Ter bescherming van de gezondheid van de mens en teneinde nadelige gevolgen voor het milieu te voorkomen, bepaalt de Vlaamse Executieve de algemene voorwaarden en specifieke criteria inzake samenstelling en fysica-chemische eigenschappen in functie van het gebruik waaraan de afvalstoffen moeten voldoen om zonder voorbereiding op wettige wijze te mogen worden gebruikt als secundaire grondstof. De Vlaamse Executieve kan voor deze stoffen een gebruikscertificaat invoeren dat hun conformiteit met de gestelde algemene voorwaarden en specifieke criteria attesteert.
- § 3. De afvalstoffen ~~bedoeld~~ in § 2 worden beschouwd als secundaire grondstoffen van zodra zij bij de producent worden afgevoerd om nuttig te worden toegepast en er een schriftelijke contractuele verbintenis bestaat met een afnemer/gebruiker die beschikt over de nodige vergunningen en/of voldoet aan de geldende voorschriften om de secundaire grondstof aan te wenden.
- § 4. Inrichtingen die secundaire grondstoffen zoals bedoeld in § 2 en 3 voortbrengen houden een register van secundaire grondstoffen bij waarin hoeveelheid, aard, gebruik, bestemming, ~~afnemer/contractant~~, en vervoerder van de voortgebrachte secundaire grondstoffen worden ingeschreven. Zij houden dit register ter inzake van de ambtenaren van de bestuur Milieu-Inspectie van de Administratie voor Milieu, Natuur en Landinrichting. Ze zijn verplicht jaarlijks aan de OVAM melding te doen van de door de Vlaamse Executieve bepaalde gegevens uit het register.

Art. 3/nieuw art. 12

De verplichting een deugdelijke verpakking, een kenmerk en een identificatieformulier te voorzien bij inzameling, vervoer en tijdelijke opslag mag niet doorgetrokken worden naar alle categorieën van afvalstoffen. Deze bepalingen zijn overgenomen uit de Richtlijn EG/91/689 en gelden enkel voor gevaarlijke afvalstoffen.

Bovendien kan § 1 reeds een voldoende waarborg vormen voor de verwijdering of het beheer van afvalstoffen op een verantwoorde manier.

Art. 3/nieuw art. 13

De werkgeversorganisaties stellen voor de term "afvalstoffenboekhouding" te vervangen door "afvalstoffenregister". Deze terminologie sluit nauwer aan bij de aard van gegevens die erin moeten opgenomen worden,

Art. 3/nieuw art. 19

In 4° komt het grensoverschrijdend transport van afvalstoffen aan bod. Het vormt de vertaling van het nabijheidsprincipe en het principe van de zelfverzorging. De werkgeversorganisaties wijzen erop dat het criterium van vergelijkbare voorwaarden, ook economische, essentieel is.

De tekst van het ontwerp is op dit punt te verkiezen boven deze van de memorie van toelichting, waarin enkel van "geschikte verwijderingsinrichtingen" wordt gesproken. Afvalstoffen worden immers niet steeds aanvaard in alle verwijderingsinrichtingen, niettegenstaande ze voldoen aan alle wettelijke voorschriften terzake.

De regeling inzake het grensoverschrijdend afval moet worden afgestemd op de overeenkomstige Europese wetgeving.

Art. 3/nieuw art. 20

De werkgeversorganisaties pleiten voor een werkzame regeling inzake het ontvangstbewijs voor de afgifte van bedrijfsafvalstoffen. De opgave van de aard, herkomst, samenstelling en hoeveelheid van de afgegeven afvalstoffen is voor bepaalde bedrijfsafvalstoffen (bv. KGA) niet echt zinvol.

Art. 3/nieuw art. 26

Dit artikel regelt de sectorale uitvoeringsplannen.

In § 7 wordt de verhouding tussen de sectorale uitvoeringsplannen en het gewestelijk milieubeleidsplan geregeld. Sectorale uitvoeringsplannen kunnen hun geldigheid verliezen door nieuwe milieu beleidsplannen. De werkgeversorganisaties pleiten ervoor waarborgen in te bouwen voor de voorspelbaarheid en de rechtszekerheid door middel van overgangstermijnen.

Art. 3/nieuw 27

De verwijzing naar artikel 10 moet vervangen worden door verwijzing naar artikel II.

Art. 3/nieuw w 28-35

De werkgeversorganisaties verwijzen naar hun algemene bemerking onder 1.3. in verband met de rol van de OVAM.

In overeenstemming met het decreet bestuurlijk beleid kan het toezicht door de OVAM (art. 29 16°) enkel betrekking hebben op de melding, afgifte, aangifte en heffingen.

Het is niet duidelijk wat onder een afvalstoffenbeurs (art. 30 § 1. 3°) moet worden begrepen (zie opmerking bij art. 3/nieuw art. 2).

Bij art. 31 moet worden opgemerkt dat de OVAM enkel deze produkten op de markt kan brengen en verkopen waarvan zij eigenaar is.

Art. 12

Overeenkomstig de onder 1.5 geformuleerde algemene opmerking, waaruit de wenselijkheid blijkt dat de titel "aansprakelijkheid" en het boek "afvalstoffen" van het Kaderdecreet Milieuhygiëne gelijktijdig worden ingevoerd, kan de wet van 22 juli 1974 op de giftige afval vanaf dat moment in zijn totaliteit worden opgeheven voor het Vlaamse Gewest.

- II. In toevoeging bij de standpunten van de werkgeversorganisaties zoals hiervoor uiteengezet stelt de **Belgische Boerenbond** dat m.b.t. secundaire grondstoffen het decreet betreffende het beheer van afvalstoffen expliciet dient te vermelden dat slib en produktstromen die afkomstig zijn van de bijzondere behandeling van slib niet als secundaire grondstoffen kunnen beschouwd worden.

In **concreto** komt dit neer op volgende toevoeging aan art. 10 § 1 :

Consequent aan het advies van de SERV i.v.m. het ontwerp VLAREM II (11 december 1991) m.b.t. slibverwerking waarin de SERV : *"het slibdecreet waarin- de slibproblematiek in zijn juridische en milieuhygiënische samenhang wordt beschouwd noodzakelijk acht"* stelt de Belgische Boerenbond dat in het raam van het ontwerp-decreet betreffende het beheer van afvalstoffen expliciet dient vermeld dat slib niet via de notie secundaire grondstof kan worden behandeld. Ten opzichte van de situatie op 11 december 1991 is immers geen element aanwezig dat een gewijzigde houding t.o.v. de noodzaak om slib bij een slibdecreet (en niet bij een decreet inzake het beheer van afvalstoffen) te regelen verrechtvaardigt. De Belgische Boerenbond verzoekt dan ook om in het kader van de Herziening van het Milieurecht de uitwerking van een slibdecreet aan te vatten.

Hiervoor reikt de Boerenbond volgende argumenten aan :

- De slibproblematiek in Vlaanderen is belangrijk en zal in omvang nog toenemen. De slibproblematiek is niet enkel kwantitatief belangrijk, maar mag ook kwalitatief niet onderschat worden. De beperkingen die kwalitatief aan het gebruik van slib worden opgelegd in de vigerende wetgeving beperkten zich tot zware metalen.
- Dit is duidelijke onvoldoende gezien de potentialiteit van andere contaminanten (o.a. koolwaterstoffen). Een te lakse wetgeving naar de toelaatbaarheid van slib op landbouwgronden kan de kwaliteit van deze gronden op irreversibele wijze aantasten, zowel wat betreft de zware metalen als de andere contaminanten. Hierbij mag niet uit het oog worden verloren dat polluenten hierdoor een diffuse verspreiding zouden kennen. Landbouw is de belangrijkste leverancier van water en belangrijkste drager van natuur, daardoor kan ook op indirecte wijze de kwaliteit van het water en de natuur bedreigd worden.
- De slibstromen naar de verschillende afzetkanalen moeten afdoend opgevolgd kunnen worden.

- De evolutie van de mestdruk, het afkalven van het landbouwareaal, de beperkingen in de gebruiksmogelijkheid van de bodem in functie van natuur en waterwinning en het gebrek aan oplossingen die ecologisch en economisch verantwoord zijn, zal de overheid waarschijnlijk verplichten tot het nemen van volumemaatregelen (volumebeperkingen). In die omstandigheden is een grotere gebruiksvrijheid (in normen, gebruiksmodaliteiten en heffingen) voor slib dan voor mest voor de veehouder onbillijk en voor de landbouw onaanvaardbaar.
- De notie secundaire grondstoffen in de zin zoals vanuit de werkgevers wordt gesteld komt niet tegemoet aan de hierboven gestelde problemen en is niet conform met de eisen die in het mestdecreet (transportdocumenten, melding vooraf, basisheffing controlerende administratie, gebruikersmodaliteiten) voor de niet gecontamineerde grondstof mest, worden gesteld.

III. Het ABVV, het ACV en de ACLVB, hierna aangeduid als de vakbonden waarderen de doelstelling van het voorontwerp-decreet, met name de regeling van de totale afvalproblematiek in één enkel decreet. Het ontwerp bewerkstelligt de integratie en codificatie van ondermeer afvalrichtlijnen en -verordeningen van de EG, nationale en regionale regelgeving evenals de beleidsopties van het afvalstoffenplan.

Bovendien voert het ontwerp een aantal belangrijke nieuwe begrippen in.

Meer bepaald de aanvaardingsplicht en de invoering van het begrip secundaire grondstoffen worden door de vakbonden als zeer positief beoordeeld.

De opmerkingen van de vakbonden hebben betrekking op vijf algemene punten:

- het systeem van de 'secundaire grondstoffen';
- de aanvaardingsplicht;
- de rol die OVAM toebedeeld krijgt;
- de definitie van 'nuttige toepassing';
- giftige afval.

1. SECUNDAIRE GRONDSTOFFEN.

Het begrip 'secundaire grondstof' krijgt in het kader van de afvalstoffenwetgeving een juridische draagwijdte.

Afvalstoffen die worden ingezet als hulpstof of grondstof in een productieproces bij een derde of een andere wettelijk toegelaten nuttige aanwending kennen, zonder dat ze een bijzondere behandeling (voorbewerking) hebben behoeven te ondergaan, worden onder gegeven voorwaarden niet beschouwd als afvalstoffen.

De introductie in de wetgeving van het nieuwe begrip 'secundaire grondstof' is positief: het onderscheid tussen afvalstoffen en deze secundaire grondstoffen kan een stimulans betekenen voor hergebruik en nuttige toepassing van afvalstoffen.

Wel is een juiste definiëring nodig van wat onder voorbereiding moet worden begrepen. Het verpakken, sorteren en scheiden van afvalstoffen of bijvoorbeeld de handelingen gericht op volumereductie mogen niet onder voorbereiding ressorteren.

De gehanteerde voorwaarden om een afvalstof te beschouwen als secundaire grondstof zijn dubbel :

- de afvalstof moet voldoen aan criteria inzake samenstelling, eigenschappen en gebruik. Deze criteria zijn gericht op een milieuhygiënisch verantwoorde toepassing van de secundaire grondstoffen. Het gebruikscertificaat dient betrekking te hebben op de gestelde algemene criteria en op de voorwaarden voor een bepaalde toepassing.
- bovendien moet de afvalstof effectief worden **gebruikt** als secundaire grondstof. Het kunnen aanwenden is geen voldoende criterium om een stof te onttrekken aan het afvalstoffenregime.

Van groot belang voor de vakbonden is het ogenblik wanneer een stof het regime van afvalstoffen verlaat en secundaire grondstof wordt. Hierdoor wordt ondermeer bepaald of er een sluitend toezicht op de stofstromen mogelijk wordt.

In het voorontwerp van decreet is het moment dat een afvalstof **effectief in gebruik genomen wordt** bepalend voor het ogenblik waarop een afvalstof overgaat naar een secundaire grondstof. De memorie van toelichting is hier echter niet eenduidig over wat met 'effectief in gebruik' wordt bedoeld.

Volgens de vakbonden moet dit worden begrepen als het ogenblik waarop de afvalstof **bij de afnemer** wordt afgeleverd. Dit betekent dat het transport van deze stoffen onder de afvalstoffenreglementering valt (toezicht door de milieu-inspectie is mogelijk) en dat tevens een (jaarlijkse) melding aan OVAM noodzakelijk wordt. Dit betekent dat zowel producent als afnemer een register 'secundaire grondstoffen' zullen dienen in te voeren en melding van de noodzakelijke gegevens aan OVAM zullen moeten doorvoeren zodat afdoende controle mogelijk blijft. De producent zal dus in zijn afvalstoffenregister een onderscheid dienen te maken tussen afvalstoffen die verwijderd zullen worden en afvalstoffen die bij een afnemer als secundaire grondstof in gebruik zullen worden genomen. De uit te werken ophaalreglementering kan derhalve ook van toepassing zijn op deze secundaire grondstoffen.

De opslag van deze stoffen op het terrein van de afnemer valt onder de voorwaarden van de gewone (milieu)vergunning en derhalve **niet** onder de afvalstoffenreglementering.

Het dient bovendien ook duidelijk te zijn dat hier geen sprake is van definitieve verwijdering van afvalstoffen en er derhalve geen heffing dient betaald te worden.

indien blijkt dat bepaalde bedrijven kunnen aantonen dat het gebruik van deze secundaire grondstoffen op een milieukundig verantwoorde wijze verloopt, dan kan de Vlaamse Executieve afwijkingen op deze regeling toestaan.

In artikel 10 van het voorontwerp dient de paragraaf 3 derhalve als volgt aangepast :
par. 3 : 'De afvalstoffen bedoeld in par. 2 worden beschouwd als secundaire grondstoffen van zodra zij effectief worden aangewend. De Vlaamse Executieve stelt nadere regels vast.'

2. DE AANVAARDINGSPLICHT

Het ontwerp-decreet voert een belangrijk nieuw instrument voor het afvalstoffenbeleid in. Dit instrument heeft tot doel de verwijderingskosten te internaliseren bij de producenten of invoerders, zodat zij gestimuleerd worden om hun produkten te hergebruiken of recyclen, en nieuwe milieuvriendelijke produkten op de markt te brengen. De vakbonden beoordelen de aanvaardingsplicht dan ook positief.

Ze wijzen nochtans op de impact die de aanvaardingsplicht kan hebben voor verschillende sectoren, zowel op sociaal-ekonomisch. als op organisatorisch vlak. Voorafgaandelijk aan de invoering van een aanvaardingsplicht voor bepaalde afvalstoffen moet een grondig overleg plaatsvinden met alle sociale gesprekspartners in de betrokken sectoren. Dit overleg moet binnen gestelde tijdslimieten afgerond worden.

Het uitwerken van een overgangsregeling is een mogelijk onderwerp voor dit overleg. In elk geval moet het overleg ook betrekking hebben op de impact op arbeidsorganisatie, arbeidsveiligheid, hygiëne en dergelijke meer.

3. OVAM

In het voorontwerp wordt voorgesteld OVAM de bevoegdheid te geven om kapitaalsvennootschappen te stichten en/of te participeren in deze vennootschappen, respectievelijk om inrichtingen op te richten en te exploiteren, alsook om in dergelijke inrichtingen te participeren of ze over te nemen.

De vakbonden benadrukken dat zowel de overheid als de privésector een rol moeten spelen op de afvalstoffenmarkt.

De overheid moet sturend optreden ten aanzien van de produktie, verwerking en verwijdering van afvalstoffen, ondermeer via normering en economische instrumenten. Wanneer de overheid, vanuit haar beleidsdoelstellingen, meent een impuls te moeten geven, kan zij ook initiatieven ontplooien op de afvalstoffenmarkt. Hiertoe dienen de geëigende kanalen te worden gebruikt. De GIMV, en meer bepaald de Vlaamse Milieuholding en VLAR staan hierbij centraal. Het is niet wenselijk dat OVAM zich op deze markt zou begeven.

4. NUTTIGE TOEPASSING

De vakbonden stellen vast dat binnen de definitie van nuttige toepassing geen hiërarchie of prioriteit aangegeven wordt tussen de verschillende vormen van nuttige toepassing. Zij vinden het aangewezen dat de overheid een principiële hiërarchie blijft aanhouden in haar beleidskeuzen. Hergebruik, de terugwinning of recuperatie van afvalstoffen krijgen de voorkeur

Zij vinden het aangewezen dat de overheid een principiële hiërarchie blijft aanhouden & haar beleidskeuzen. Hergebruik, de terugwinning of recuperatie van afvalstoffen krijgen de voorkeur boven de recycling. Recycling is op zijn beurt te verkiezen boven het winnen van energie uit afval.

Verbranden van afvalstoffen is trouwens steeds een **afvalverwerkingsoperatie**. Eventuele recuperatie van energie als secundaire doelstelling verandert daar niets aan.

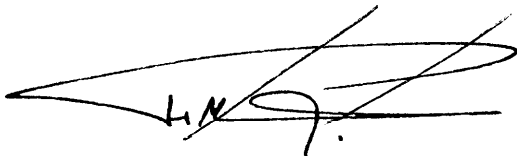
5. GIFTIGE AFVAL

De vakbonden waarderen de integratie van de wetgeving op de giftige afval en deze betreffende de niet-giftige afval in het voorontwerp.

Zij zijn nochtans van mening dat het bestaande principe van objectieve aansprakelijkheid van de producenten van giftig afval moet behouden blijven tot het van kracht worden van de titel 'aansprakelijkheid van het Kaderdcreet Milieuhygiëne.

Wij hopen, Mijnheer de Minister Vice-President, Mijnheer de Minister, U hiermee van dienst te zijn geweest.

Met bijzondere hoogachting,

Philippe MUYTERS,
Secretaris-Generaal.

Luc CORTEBEECK,
Voorzitter.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 22 september 1993 door de minister vice-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Leefmilieu en Huisvesting verzocht hem van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "tot wijziging van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen", heeft -op 26 oktober 1993 het volgend advies gegeven :

ALGEMENE OPMERKINGEN.

1. **Het** voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt ertoe de bepalingen van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen grotendeels te vervangen door een nieuwe regeling.

Zoals in de memorie van toelichting wordt gesteld laat het ontwerp in dat decreet van 2 juli 1981 alleen de bepalingen betreffende de milieuheffingen (artikelen 47 tot 47undecies) en het toezicht (artikelen 54 en 55) evenals de strafbepalingen (artikelen 56 tot 61) onverlet.

Bovendien is het volgens de memorie van toelichting "de bedoeling om (ook) deze bepalingen later, bij de inwerkingtreding van algemene bepalingen in het kaderdecreet milieuhygiëne, op te heffen?

Met de ontworpen regeling wordt inzonderheid de implementatie beoogd van de richtlijn 91/156/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 18 maart 1991 tot wijziging van richtlijn 75/442/EEG betreffende afvalstoffen, eensdeels, en van de richtlijn 91/689/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 12 december 1991 betreffende gevaarlijke afvalstoffen, anderdeels.

Tevens strekt het ontwerp ertoe in het interne recht van het Vlaamse Gewest de bepalingen op te nemen die nodig zijn voor de tenuitvoerlegging van de verordening (EEG) nr. 259/93 van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 1 februari 1993 betreffende toezicht en

controle op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Europese Gemeenschap.

2. In verscheidene bepalingen van het ontwerp wordt verwezen naar decretale regelingen die zich kennelijk nog in het stadium van voorbereiding bevinden.

Zo is bijvoorbeeld in de ontworpen artikelen 7 en 27 van het decreet van 2 juli 1981 (artikel 3 van het Ontwerp) sprake van een "decreet van . . . houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid? In de ontworpen artikelen 8 en 9, § 6, wordt verwezen naar een "decreet van ... betreffende de **milieubeleidsovereenkomsten**" (1). Het ontworpen artikel 31, 7°, ten slotte verwijst naar een "decreet van ... betreffende de bodemsanering" (2).

De Raad van State kan zich uiteraard niet uitspreken over de bepalingen van het ontwerp waarin wordt verwezen naar die nog niet bestaande regelingen.

De Vlaamse Regering zal er overigens zorg moeten voor dragen dat de inwerkingtreding van de thans voorgelegde ontworpen regeling en die van de regelingen waarnaar wordt verwezen op elkaar worden afgestemd.

(1) De Raad van State heeft op 1 juni 1993 het advies L. 22.285/8 gegeven over een voorontwerp van decreet "betreffende de milieubeleidsovereenkomsten".

(2) Een voorontwerp van decreet "betreffende de bodemsanering" werd onlangs aan de afdeling wetgeving voorgelegd (zaak L. 22.823/8).

3. In talrijke bepalingen van het ontwerp worden aan de Vlaamse Regering ruime opdrachten van verordenende bevoegdheid gegeven met betrekking tot als essentieel aan te merken onderdelen van de ontworpen regeling. Dat is inzonderheid het geval met de ontworpen artikelen 6, 9, § 6, 13, § 7, 14, § 2, 15, § 4, 17, tweede lid, 20, § 3, en 24 (artikel 3 van het ontwerp).

Om verenigbaar te zijn met de beginselen inzake de bevoegdheidsverdeling tussen de decreetgever en de Gewestregering (zie de artikelen 19 en 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen), behoren de essentiële elementen van de ontworpen regeling zoveel mogelijk in het decreet te worden opgenomen. De grenzen van een bevoegdheidsopdracht aan de Regering dienen zo duidelijk mogelijk in het decreet te worden aangegeven, bij voorkeur door concreet aan te geven in welke omstandigheden van de opgedragen bevoegdheid gebruik mag worden gemaakt en door - op zijn minst in grote lijnen - te bepalen waaruit de te nemen maatregelen kunnen bestaan en welke de doeleinden zijn waartoe de bevoegdheid mag worden gebruikt.

Het merendeel van de hiervoren vermelde bepalingen van het ontwerp, die er zich toe beperken aan de Gewestregering op te dragen "de nadere regels" vast te stellen - zonder enige precisering of concretisering -, voldoen helemaal niet aan de hiervoren vermelde vereisten.

Die opmerking geldt a fortiorivoor de bepaling van artikel 24, § 2, luidens welke de nadere regels die de Vlaamse Regering kan vaststellen met betrekking tot de bijzondere afvalstoffen "kunnen ... afwijken" van de bepalingen van het ontworpen decreet.

De bedoelde bepalingen van het ontwerp behoren derhalve te worden aangevuld rekening houdend met de vorenstaande opmerking.

4. Het ontworpen decreet vervangt de artikelen 2 tot 37 die worden ingedeeld in de hoofdstukken 1 tot VIII van het decreet van 2 juli 1981 (artikel 3 van het ontwerp), het heft de artikelen 38 tot 46 van dat decreet op (artikel 4 van het ontwerp) en het behoudt, zoals eerder vermeld, hoofdstuk IX - Milieuheffingen van dat decreet dat de artikelen 47 tot 47undecies omvat.

De stellers van het ontwerp hebben blijkbaar uit het oog verloren dat in het decreet van 2 juli 1981 ook nog de artikelen 46bis tot 46octies waren opgenomen, namelijk in "afdeling 6 - Dierlijk afval" van hoofdstuk VIII, en dat die bepalingen - die niet worden opgeheven of vervangen door de ontworpen regeling - niet passen in de nieuwe indeling van het decreet van 2 juli 1981.

Er kan worden overwogen die bepalingen te integreren in het ontworpen hoofdstuk IV, hetzij in afdeling 5 van dat hoofdstuk, hetzij in een nieuwe afdeling 6.

BIJZONDERE OPMERKINGEN.

Artikel 2.

Men redigere de inleidende zin van dit artikel als volgt :

"Het opschrift van hoofdstuk 1 van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen wordt vervangen door het volgende opschrift :".

Artikel 3.

Ontworpen artikel 2.

In de definitie van "afvalstoffencatalogus", die in 2" van het ontworpen artikel 2 van het decreet van 2 juli 1981 wordt opgenomen, schrappe men de woorden "niet limitatieve?"

Volgens de memorie van toelichting bij deze bepaling wordt het vaststellen en aanpassen van de afvalstoffencatalogus aan de Vlaamse Regering opgedragen (zie het ontworpen artikel 3, § 1), eensdeels, omdat de lijst van de afvalstoffen die tot de categorieën van bijlage 1 bij de richtlijn 91/156/EEG behoren nog niet is goedgekeurd en, anderdeels, omdat de voornoemde richtlijn zelf voorziet in een periodieke "updating" van de Europese lijst, wat zou betekenen dat, bij ontstentenis van delegatie aan de Vlaamse Regering, elke wijziging van de afvalstoffencatalogus

aanleiding zou moeten geven tot een optreden van de decreetgever zelf.

Gelet op die toelichting, verdient het aanbeveling de woorden "overeenkomstig de geldende Europese voorschriften" op te nemen in het ontworpen **artikel 3, § 1**, van het **decreet** van 2 juli 1981, welke bepaling immers de bedoelde machtiging aan de Gewestregering bevat, eerder dan in de hier besproken definitie.

Ontworpen artikel 3.

In paragraaf 5, eerste lid, van het ontworpen artikel 3 worden onder de litterae a) tot 1) de bijzondere afvalstoffen opgesomd bedoeld in paragraaf 3, 2°, van hetzelfde artikel.

In het derde lid van die paragraaf 5 wordt aan de Vlaamse Regering onder meer de bevoegdheid opgedragen om die bijzondere afvalstoffen nader te omschrijven.

Ondanks die bevoegdheidsopdracht wordt evenwel in het tweede lid van paragraaf 5 (in het ontworpen decreet zelf) de definitie gegeven van één van de twaalf vermelde bijzondere afvalstoffen, met name van de sub a) vermelde "afgewerkte olie".

Mede gelet op de passus van de memorie van toelichting luidens welke, wat de afgewerkte olie betreft, het bestaande besluit van de Vlaamse Executieve van 25 juli

1985 moet worden aangepast aan de richtlijn 75/439/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 16 juni 1975 inzake de verwijdering van afgewerkte olie, zoals gewijzigd bij de richtlijn 87/101/EEG, verdient het de voorkeur het tweede lid van paragraaf 5 te schrappen. Niet alleen is het opnemen van die ene definitie in het decreet zelf weinig consistent met de algemene bevoegdheidsopdracht die in het derde lid van paragraaf 5 aan de Vlaamse Regering wordt gegeven, maar bovendien dient het vanuit wetgevingstechnisch standpunt te worden afgeraden met een hogere norm (het decreet) een wijziging aan te brengen in een lagere norm (het voornoemde besluit van de Vlaamse Executieve), ook al gaat het in casu om een impliciete wijziging.

Ontworpen artikel 4.

1. Men redigere de inleidende zin van dit artikel als volgt :

"zijn geen afvalstoffen als bedoeld in dit decreet ;

2. De bepaling sub 2" van dit artikel, luidens welke radioactieve afvalstoffen geen afvalstoffen zijn als bedoeld in het ontworpen decreet, dient te worden geschrapt. Luidens artikel 6, § 1, 11, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, zoals vervangen door de bijzondere wet van 16 juli 1993, is immers de federale overheid bevoegd voor onder meer "de bescherming tegen ioniserende stralingen, met inbegrip van het radioactief afval? Het

komt derhalve het Vlaamse Gewest niet toe regelingen vast te stellen in verband met radioactieve afvalstoffen, zelfs niet om te bepalen dat die afvalstoffen er geen zijn als bedoeld in het ontworpen decreet (1). Dit geldt in casu des te meer, daar uit de memorie van toelichting bij het ontworpen artikel 4 blijkt dat de stellers van het ontwerp in de mogelijkheid hebben willen voorzien om "sectorale voorwaarden vast te stellen" die een weerslag kunnen hebben op de in dit artikel vermelde afvalstoffen.

Ontworpen artikel 6.

1. Luidens de inleidende zin van dit artikel "nemen de bevoegde overheden van het Vlaamse Gewest, elk in het kader van haar bevoegdheid, alle passende maatregelen of initiatieven ter bevordering van" de doelstellingen opgesomd in 1° tot 4° van het ontworpen artikel.

De aangehaalde regeling is dermate vaag en onbepaald, zowel wat haar subject (de bevoegde overheden van het Vlaamse Gewest) als haar object (alle passende maatregelen of initiatieven) betreft, dat ze niet als een echte - juridisch zinvolle - rechtsregel kan worden aangemerkt en, meer bepaald, niet bruikbaar is als toetssteen van de wettigheid van maatregelen die op grond ervan zouden worden genomen.

(1) Op grond van een a contrario redenering zou men uit een dergelijke bepaling immers kunnen afleiden dat de decreetgever zich impliciet het recht toeëigent om te beslissen dat radioactief afval wel behoort tot de in het ontworpen decreet bedoelde afvalstoffen.

De ontworpen bepaling dient derwijze te worden omgewerkt dat duidelijk tot uiting komt welke "overheden van het Vlaamse Gewest" worden bedoeld en welke de "maatregelen en initiatieven" zijn die deze overheden kunnen nemen.

Voor zover met de uitdrukking "alle passende maatregelen" ook "verordeningen" zouden bedoeld zijn, kan overigens worden verwezen naar de algemene opmerking 3. Bovendien moet de aandacht erop worden gevestigd dat inzonderheid de bepaling van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 eraan in de weg staat dat verordenende bevoegdheid zou worden toegekend aan andere "overheden" dan de Gewestregering.

2. Wat inzonderheid de in 2° van het ontworpen artikel 6 vermelde doelstelling betreft (de ontwikkeling en het op de markt brengen van produkten die dusdanig zijn ontworpen dat de fabricage, het gebruik en de verwijdering ervan bijdragen tot een vermindering van de hoeveelheid afvalstoffen en de schadelijkheid ervan en van het gevaar voor verontreiniging), moet erop worden gewezen dat artikel 6, § 1, II, tweede lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, zoals vervangen door de bijzondere wet van 16 juli 1993, het vaststellen van inzonderheid milieuhygiënische produktnormen aan de bevoegdheid van de Gewesten heeft onttrokken.

Als produktnormen in de zin van die bijzondere wetsbepaling moeten worden aangemerkt "normen die bepalen welk niveau van verontreiniging of hinder niet mag worden overschreden in de samenstelling of bij de emissie van een produkt, of die specificaties bevatten over de eigenschappen, de wijze van gebruik, de beproevingsnormen, het verpakken, het merken (en) het etiketteren van produkten" (**Parl. St., Senaat, 558-1 (1992-1993), p. 17**).

In de mate dat de bepalingen van het ontworpen artikel 6, 2°, verband houden met de aldus gedefinieerde milieuhygiënische produktnormen, gaan die bepalingen derhalve de bevoegdheid van het Gewest te buiten.

Ontworpen artikel 7.

Wat betreft de verwijzing, in paragraaf 1 van dit artikel, naar "initiatieven en maatregelen als bedoeld in artikel 6", kan worden verwezen naar de opmerking 1. bij het ontworpen artikel 6.

Ontworpen artikel 8.

1. Luidens paragraaf 1 van dit artikel kan de Vlaamse Regering . . . milieubeleidsovereenkomsten sluitenalsbedoeld

in het decreet van ... betreffende de milieubeleidsovereenkomsten (1).

Met betrekking tot die bepaling verwijst de Raad van State naar het advies L. 22.285/8 **dat hij** op 1 juni 1993 heeft gegeven over een voorontwerp van decreet "betreffende de milieubeleidsovereenkomsten~, in welk advies, met verwijzing naar het voorstel dat de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur is geworden, voorbehoud werd gemaakt onder meer omtrent de bevoegdheid van het Gewest om milieubeleidsovereenkomsten te sluiten die betrekking zouden hebben op produktnormen.

2. Luidens paragraaf 2 van het ontworpen artikel 8

"(sluit) de Vlaamse Regering ... met de Staat en/of met het Waalse en het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest samenwerkingsakkoorden als bedoeld in artikel 92bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 op de (lees : tot) hervorming der instellingen met het oog op

- 1° het coördineren van het gewestelijk afvalstoffenbeleid met het federaal beleid inzake het vaststellen van produktnormen . . . en inzake de milieutaksen
- 2" het invoeren van een gemeenschappelijk stelsel van toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen van het ene naar het andere Gewest?

(1) Zie, wat de verwijzing betreft naar een decretale regeling die nog niet bestaat, de algemene opmerking 2.

Er dient met betrekking tot die regeling vooreerst te worden opgeworpen dat artikel 6, § 4, 1°, en § 5, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, zoals gewijzigd door de bijzondere wet van 16 juli 1993, voorschrijft, eensdeels, dat de Gewestregeringen "worden betrokken" bij het ontwerpen van federale regelingen inzake produktnormen en, anderdeels, **dat** de federale overheid en de betrokken Gewestregeringen "in overleg" de wijze bepalen waarop het beleid inzake in-, uit- en doorvoer van afvalstoffen kan worden gecoördineerd.

In de mate dat met paragraaf 2 van het ontworpen artikel 8 zou worden beoogd de betrokkenheid en het overleg waarvan sprake is in die bijzondere wetsbepalingen, te vervangen door samenwerkingsakkoorden welke de Vlaamse Regering verplicht wordt te sluiten met de federale overheid en de andere Gewesten - en in de memorie van toelichting kan voor die interpretatie steun worden gevonden (1) -, moet worden opgemerkt dat het de decreetgever niet toekomt een eigen regeling op basis van samenwerkingsakkoorden te substitueren aan de door de bijzondere wet van 8 augustus 1980 opgelegde regelingen inzake betrokkenheid en overleg. Overigens is het, gelet op de onderlinge autonomie van de Staat en van de Gewesten, evident dat de Vlaamse gewestwetgever de Staat en de andere Gewesten niet kan verplichten samenwerkingsakkoorden te sluiten.

(1) In de toelichting bij artikel 8, § 2, 1°, wordt in verband met het voorschrift van artikel 6, § 4, 1°, van de bijzondere wet, dat de betrokkenheid van de Gewestregeringen bij het ontwerpen van de produktnormen oplegt, gesteld dat "de (bedoelde) samenwerkingsakkoorden ... een aangewezen instrument (zijn) om de noodzakelijke coördinatie tot stand te brengen?"

Vervolgens moet erop worden gewezen dat de ontworpen regeling, in zoverre ze de Vlaamse Regering verplicht (of bij voorbaat machtigt) om samenwerkingsakkoorden te sluiten, niet bestaanbaar is met de bepalingen van artikel 92bis, § 1, tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 luidens welke de samenwerkingsakkoorden worden gesloten door de bevoegde overheid (lees : het uitvoerend orgaan van de betrokken overheden) (1) en de akkoorden die betrekking hebben op de aangelegenheden die bij decreet worden geregeld of die de Gemeenschap of het Gewest zouden kunnen bezwaren of Belgen persoonlijk zouden kunnen binden, de "instemming" bij decreet behoeven, welke instemming per definitie betrekking heeft op de concrete inhoud van een gesloten akkoord.

Uit het vorenstaande volgt dat paragraaf 2 van het ontworpen artikel 8 uit het ontwerp moet worden weggelaten.

Ontworpen artikel 9.

1. Men vervange in het eerste lid van paragraaf 2 van dit artikel de woorden "dat door de consument wordt afgedankt" door "waarvan de consument zich ontdoet?"

(1) Parl. St., Kamer, 516/1 - 1988, p. 30; Parl. St., Senaat, 405-2 (B.Z. 1988), p. 47; en A. Alen en P. Peeters, België op zoek naar een coöperatief federaal staatsmodel, in T.B.P., 1989, Speciaal nummer, p. 132.

2. Wat paragraaf 6 van dit artikel betreft, kan worden verwezen naar de algemene opmerkingen 2 en 3.

Ontworpen artikel 10.

Paragraaf 1 van dit artikel draagt aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid op om "voorwaarden inzake samenstelling en/of gebruik" vast te stellen waaraan afvalstoffen moeten voldoen om als secundaire grondstoffen te mogen worden gebruikt (eerste lid) en om voor deze stoffen "een gebruikscertificaat in (te) voeren dat hun conformiteit met de gestelde (milieuhygiënische) voorwaarden attesteert" (derde lid).

Met betrekking tot die bepalingen kan het volstaan te verwijzen naar de passus uit het verslag van de bevoegde Kamercommissie over het ontwerp dat de bijzondere wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur is geworden (Parl. St., Kamer, 1063/7 - 92/93, p. 36), luidens welke onder meer "het vaststellen van normen waaraan afvalstoffen moeten voldoen om als secundaire grondstoffen te kunnen worden aangewend in productieprocessen of bij andere nuttige toepassingen, ... tot de exclusieve bevoegdheid van de Gewesten inzake afvalstoffenbeleid behoort, en geen produktnormen zijn in de zin van de bijzondere wet" (1).

(1) Die interpretatie van de rapporteur van de bevoegde Kamercommissie werd uitdrukkelijk bevestigd door de Eerste Minister (Parl. St., Kamer, 1063/7 - 92-93, p. 44).

Ontworpen artikel 13.

Uit het ontworpen artikel 31, 15°, kan worden afgeleid dat de erkenning waarvan sprake is in paragraaf 2 van het onderhavige artikel zal worden verleend "**door de bevoegde Minister**" (lees : door de Vlaamse Regering).

Duidelijkheidshalve schrijve men in fine- van de eerste volzin van paragraaf 2 dan ook : "zijn onderworpen aan een door de Vlaamse Regering te verlenen erkenning?

Ontworpen artikel 14.

1. De eerste volzin van paragraaf 3 van dit artikel, welke een herhaling is van het bepaalde in paragraaf 1, dient te worden weggelaten.

2. De resterende bepaling van paragraaf 3 **strekt ertoe** de burgemeester, de arrondissementscommissaris en de gouverneur te machtigen om "prestaties ... die nodig zijn voor de normale werking van de diensten die met het ophalen van de huishoudelijke afvalstoffen zijn belast, evenals het nodige materieel hiervoor" op te eisen.

In een advies L. 15.650/9 van 14 mei 1984 met betrekking tot een analoge bepaling in een ontwerp van afvalstoffendecreet van het Waalse Gewest, heeft de Raad van State geoordeeld dat de Gewesten niet bevoegd kunnen worden

geacht om de opeising te regelen (1). In dat advies werd er onder meer op gewezen dat de opeising een maatregel is die slechts in uitzonderlijke omstandigheden kan worden genomen en **dat de** bestaanbaarheid ervan met inzonderheid artikel 11 van de Grondwet, dat het recht op eigendom waarborgt, betwistbaar is. Uit de omstandigheid dat de bijzondere wetgever van 8 augustus 1980 het noodzakelijk heeft **geacht de bepaling van** artikel 79, § 1, in verband met **de onteigningsbevoegdheid** van de Gemeenschappen en de Gewesten in de bij **zondere** wet op te nemen (en hij dus heeft geoordeeld dat een beroep op artikel 10 van de bijzondere **wet ter** zake niet kon **volstaan**) en uit het ontbreken van een analoge bepaling inzake de opeising, moet volgens dat advies worden afgeleid **dat** het de decreetgever niet toekomt opeisingen mogelijk te maken.

Gelet op de wijziging welke de meervernoemde bijzondere wet van 16 juli 1993 heeft aangebracht in artikel 19, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, komt die problematiek evenwel in een ander licht te staan. Die wijziging komt er immers op neer dat het verbod voor de Gemeenschappen en de Gewesten om de door de Grondwet aan de federale wetgever voorbehouden bevoegdheden te betreden wordt afgezwakt, in die zin dat het niet geldt in de mate dat de Gemeenschappen of de Gewesten zich kunnen beroepen op de toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet. Dat betekent dus dat het decreet een door de Grondwet aan de federale wetgever voorbehouden aangelegenheid kan regelen indien zulks "noodzakelijk" is voor de uitoefening van de

(1) Doc. C.R.W. 113 (1983-1984), nr. 1, pp. 54-55.

bevoegdheden van de Gemeenschap of het Gewest, eensdeels, en indien voldaan is aan de door de rechtspraak van het Arbitragehof gestelde dubbele voorwaarde dat de tot de gereserveerde bevoegdheid van de federale wetgever behorende aangelegenheid zich **tot** een gedifferentieerde regeling leent en dat de weerslag op de betrokken aangelegenheid slechts marginaal is, anderdeels.

Voor zover voldaan is aan detoepassingsvoorwaarden van artikel 10 van de bijzondere wet, lijkt derhalve te moeten worden aangenomen dat de decreetgever voortaan ook regelingen inzake de opeising zal kunnen vaststellen.

Ontworpen artikel 15.

1. Menvervange in paragraaf 1 duidelijkheidshalve het woord "afvalstoffen" door "huishoudelijke afvalstoffen".

2. Wat het bepaalde in paragraaf 4 betreft, luidens hetwelk de Vlaamse Regering de voorwaarden vaststelt waaronder de gemeenten en verenigingen van gemeenten bedoeld in paragraaf 3 recht hebben op een financiële tussenkomst ten laste van het Fonds voor de Preventie en de Sanering inzake Leefmilieu en Natuurbehoud, wordt verwezen naar de algemene opmerking 3.

Overigens moet die bepaling derwijze worden geformuleerd dat in het decreet zelf rechtstreeks het recht op financiële tussenkomst wordt gevestigd, en niet onrecht-

streeks via een opdracht aan de Vlaamse Regering om ter zake de toekenningsvoorwaarden vast te stellen.

Ontworpen artikel 16.

Ter wille van de overeenstemming met de terminologie gehanteerd in artikel 14 van de richtlijn 75/442/EEG betreffende afvalstoffen, zoals gewijzigd door de richtlijn 91/156/EEG vervange men in de paragrafen 1 en 2 van dit artikel telkens de woorden "~~onder~~ meer de aard, herkomst, samenstelling, hoeveelheid en nuttige toepassings- of verwijderingswijze van de afvalstoffen" door "hoeveelheid, aard, oorsprong en waar van toepassing bestemming, frequentie van de inzameling, wijze van vervoer en wijze van behandeling van de afvalstoffen".

Ontworpen artikel 21.

Men redigere dit artikel als volgt :

"Art. 21. De bepalingen van de afdelingen 1 en 3 van dit hoofdstuk zijn van toepassing op de gevaarlijke afvalstoffen voor zover er in deze afdeling niet uitdrukkelijk wordt van afgeweken".

Ontworpen artikel 25.

Dit artikel draagt aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid op om de invoer en de uitvoer van afvalstoffen te verbieden of te reglementeren en ter zake alle vereiste maatregelen te nemen om te voldoen aan internationaalrechtelijke verplichtingen. Met betrekking tot die bepaling dient de aandacht erop te worden gevestigd dat artikel 6, § 5, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, zoals vervangen door de bijzondere wet van 16 juli 1993, voorschrijft dat de federale overheid en de betrokken Gewestregeringen in overleg de wijze moeten bepalen waarop het beleid inzake in-, uit- en doorvoer van afvalstoffen kan worden gecoördineerd.

De maatregelen welke de Vlaamse Regering op grond van het ontworpen artikel 25 - met ingang van 7 mei 1994 (1) - zal treffen, zullen derhalve moeten passen in dat in overleg vastgesteld gecoördineerd beleid.

(1) Luidens artikel 128, eerste lid, van de bijzondere wet van 16 juli 1993 treden de bepalingen van de bijzondere wet waarbij aan de Gewesten de bevoegdheid wordt toegewezen om regelingen vast te stellen inzake de in- en uitvoer van afvalstoffen pas op die datum in werking.

Ontworpen artikel 28.

1. Luidens paragraaf 2 van dit artikel worden de ontwerpen van sectorale uitvoeringsplannen voor een termijn van twee maanden ter inzage gelegd bij de gemeenten en bij de OVAM en kan iedereen zijn bezwaren of opmerkingen schriftelijk ter kennis brengen van de OVAM.

Paragraaf 4 bepaalt weliswaar dat de Vlaamse Regering de bedoelde uitvoeringsplannen vaststelt "rekening houdend met ... de ingediende bezwaren of opmerkingen", doch houdt verder geen regeling in met betrekking tot de wijze waarop de eventueel ingediende bezwaren en opmerkingen worden onderzocht en beantwoord. Alleen wanneer de uitvoeringsplannen de adviezen van de MINA-raad of van de SERV niet "volgen", moet daaromtrent in een "verslag" verantwoording worden verstrekt.

De ontworpen regeling behoort op dat puntte worden aangevuld.

2. Luidens paragraaf 7 zijn de bepalingen van de sectorale uitvoeringsplannen "bindend", behoudens uitdrukkelijk andersluidende bepaling, in welk geval de plannen "indicatief" zijn.

Uit het voorschrift luidens hetwelk van de indicatieve bepalingen slechts kan worden afgeweken indien daarvoor "redenen (voorhanden) zijn", lijkt te moeten worden

afgeleid dat ook die zogenaamde "indicatieve" bepalingen een zekere bindende waarde hebben. Het ontwerp is op dat punt aan verduidelijking toe.

Wat de bepaling betreft luidens welke van de bindende bepalingen (door de Vlaamse Regering ?) afwijkingen kunnen worden toegestaan "wanneer daarvoor gewichtige redenen zijn en mits behoorlijke motivering", moet **vooreerst** worden opgemerkt dat in het ontworpen decreet nauwkeuriger moet worden aangegeven in welke omstandigheden en onder welke voorwaarden de bedoelde afwijkingen kunnen worden toegestaan. Vervolgens moet erop worden gewezen dat, in de hypothese dat de bedoelde beslissingen tot afwijking individuele beslissingen zijn in de zin van artikel 1 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, er voor de decreetgever slechts grond is om ter zake van de motivering van die beslissingen regelend op te treden als bedoeld wordt een verderreikende motiveringsverplichting op te leggen dan die welke volgt uit de voornoemde wet. Ook op dat punt dient de ontworpen regeling te worden verduidelijkt.

Ontworpen artikel 29.

Men vervange in het eerste lid van dit artikel de verwijzing naar "artikel 10 van dit decreet" door een verwijzing naar "artikel **11**".

Ontworpen artikel 30

Dit artikel beperkt zich ertoe het bestaan van de OVAM te bevestigen en te bepalen dat het gaat om een instelling als bedoeld in categorie A van artikel 1 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, met andere woorden een gepersonaliseerd bestuur dat onderworpen is aan het hiërarchisch gezag van de Vlaamse Regering.

Volledigheidshalve zou het ontworpen artikel moeten worden aangevuld met de bepalingen in verband met het statuut van de instelling, de benoeming van de leidende ambtenaren en de vaststelling van hun administratief en geldelijk statuut, welke thans zijn opgenomen in artikel 12, §§ 3 en 4, van het decreet van 2 juli 1981.

Ontworpen artikel 31.

1. In 11° van dit artikel dient te worden verwezen naar "artikel 16, § 2" in plaats van naar "artikel 16, § 1".
2. In 15° vervange men de woorden "bevoegde minister" door "Vlaamse Regering".

Ontworpen artikel 34.

Wat de in dit artikel bedoelde "databank voor afvalstoffen" betreft, wordt, meer bepaald in verband met de bevoegdheid van het Gewest om ter zake van de verwerking van persoonsgegevens regelend op te treden, verwezen naar het advies dat de Raad van State op 28 november 1990 heeft gegeven over een voorontwerp van wet dat de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens is geworden (Parl. St., Kamer, 1610/1 - 90/91, p. 51).

In dat advies wordt meer bepaald gesteld wat volgt :

"Het is ... de taak van de nationale wetgever om in alle aangelegenheden, ook die welke tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen en de Gewesten behoren, alle maatregelen te nemen die hij noodzakelijk of gewoon nuttig acht voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer tegen de inbreuken die erop zouden worden gemaakt door de verwerking van persoonsgegevens.

Een decreet of een ordonnantie kan weliswaar voorschrijven dat bepaalde gegevens die verband houden met de uitoefening van de Gemeenschaps- of de Gewestbevoegdheden in manuele bestanden worden geregistreerd of automatisch worden verwerkt. Bij een decreet of een ordonnantie kan, zoals het ontworpen artikel 16, § 3, 1°, bepaalt, "de geautomatiseerde verwerking worden ingesteld? In dat geval kan de Gemeenschap of het Gewest houder zijn van een bestand voor eigen behoeften; ze kunnen ook aan anderen - natuurlijke personen of rechtspersonen - voorschrijven die bestanden samen te stellen.

Een decreet of een ordonnantie kan echter niet voorschrijven dat bepaalde delicate gegevens waarvan de verwerking in principe verboden is, toch automatisch

kunnen worden verwerkt of in een manueel bestand kunnen worden geregistreerd voor doeleinden waarvoor alleen het decreet of de ordonnantie een machtiging zou kunnen verlenen.

Het komt weliswaar aan de Gemeenschap of het Gewest toe om zo'n geautomatiseerde verwerking te organiseren op het gebied van hun bevoegdheden, maar het is niet hun taak om controle uit te oefenen over de "**persoonsgegevens** met betrekking tot het ras, de etnische afstamming, het sexueel gedrag of de overtuiging of activiteit op politiek, levensbeschouwelijk of godsdienstig gebied, het lidmaatschap van een vakbond of **ziekenfonds**" van de burgers, ofwel door het gebruik ervan toe te staan, ofwel door de door de wet vastgestelde verbodsbepalingen te' behouden. De nationale wetgever kan in elk geval met een gewone wet geen delegatie verlenen aan de Gemeenschaps- of de Gewestwetgever om de verbodsbepalingen op te heffen die hij oplegt met de bedoeling de persoonlijke levenssfeer te beschermen?

Ontworpen artikel 35.

Luidens paragraaf 2 van dit artikel kan de OVAM de onroerende goederen verwerven die ze voor de uitvoering van haar taak nodig heeft, "zo nodig door onteigening ten algemenen nutte".

In verband met die bepaling dient te worden verwezen naar het arrest nr. 3/89 van 2 februari 1989 van het Arbitragehof waarin het Hof overwoog :

"(dat) hoewel artikel 79, § 1, van de bijzondere wet enkel de door de Executieven benaarstigde onteigeningen ten algemenen nutte voorziet, . . . uit de economie van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 en uit de algemene opzet van de staatshervorming (volgt) dat die bepaling zo moet worden begrepen dat de Executieven

tevens gerechtigd zijn - en de decreetgever dus ook gerechtigd is de Executieven daartoe te machtigen - andere rechtspersonen tot onteigening inzake gewest- of gemeenschapsaangelegenheden te machtigen:

(doch dat) in elke hypothese . . . het verlenen van de machtiging afhankelijk (wordt) gesteld van het vermogen van de Executieve om, geval per geval, de noodzakelijkheid te beoordelen van de verkrijging door de ondergeschikte besturen van de onroerende goederen waarvan de onteigening wordt beoogd" (considerans 2.B.5.).

Overeenkomstig die rechtspraak behoort de aangehaalde bepaling van paragraaf 2 te worden vervangen door een bepaling die aan de Vlaamse Regering de bevoegdheid verleent om de OVAM te machtigen tot onteigening in de gevallen waarin zij oordeelt dat het verkrijgen van de betrokken goederen noodzakelijk is in het algemeen belang.

Artikel 9.

Dit artikel strekt ertoe het niet-naleven van de verplichtingen opgelegd door de verordening (EEG) nr. 259/93 van de Raad van de Europese Gemeenschappen te beteugelen met de strafrechtelijke sancties bepaald in artikel 56 van het decreet van 2 juli 1981.

Er dient in dat verband te worden opgemerkt dat het een fundamenteel rechtsbeginsel van het strafrecht is dat de misdrijven duidelijk omschreven moeten zijn : er mag in hoofde van de rechtsonderhorige geen twijfel bestaan over de bedoeling van de bevoegde wetgever om bepaalde gedragingen als misdrijf te kwalificeren en als zodanig strafbaar te stellen. Het systeem waarbij een EG-instelling verbods- en

gebodsbepalingen rechtstreeks van toepassing maakt in de nationale rechtsorden terwijl de nationale overheden de naleving van die bepalingen beogen te verzekeren door strafrechtelijke sancties, brengt moeilijkheden mee wat betreft de ondubbelzinnige kwalificatie van bepaalde gedragingen als strafbare misdrijven.

Opdat de ontworpen bepaling derhalve in overeenstemming zou zijn met artikel 9 van de Grondwet en met artikel 7 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, moet de decreetgever met grote nauwkeurigheid de gebods- en verbodsbepalingen van de verordening (EEG) nr. 259/93 aanwijzen waarvan de overtreding als misdrijf strafbaar zal zijn.

Dit dient bij voorkeur in het decreet zelf te gebeuren, doch kan desnoods aan het executief orgaan worden opgedragen op voorwaarde dat dit orgaan nauwkeurig de bedoelde gebods- en verbodsbepalingen aanwijst.

Rekening houdend met het vorenstaande, kan worden voorgesteld artikel 9 als volgt te redigeren :

"Art. 9. Artikel 56 van hetzelfde decreet wordt aangevuld als volgt :

"3° hij die zich schuldig maakt aan sluikhandel als bedoeld in artikel 26, lid 1, van de verordening (EEG) nr. 259/93 van de Raad van de Europese Gemeenschappen betreffende toezicht en controle op de overbrenging van

afvalstoffen binnen, naar en uit de Europese Gemeenschap:

- 4" hij die de overige, door de Vlaamse Regering aangewezen verplichtingen overtreedt die ter zake van de in- en uitvoer zijn voorgeschreven door de voormelde verordening?

Artikelen 11 en 12.

Deze artikelen, die de gedeeltelijke opheffing beogen van de wetten van 9 juli 1984 en 22 juli 1974, dienen niette worden geformuleerd als bepalingen tot wijziging van het decreet van 2 juli 1981, maar behoren als autonome bepalingen in het onderhavige ontwerp te worden opgenomen.

Voorgesteld wordt de opheffing van de artikelen'64 en 66 van het decreet van 2 juli 1981 welke thans impliciet volgt uit de artikelen 11 en 12 van het ontwerp, samen met de uitdrukkelijke opheffing van artikel 67 van het decreet welke het voorwerp is van artikel 13, te regelen in artikel 11 van het ontwerp en de gedeeltelijke opheffing van de wetten van 22 juli 1974 en 9 juli 1984 te regelen in artikel 12.

Die artikelen kunnen als volgt worden geredigeerd :

"Art. 11. De artikelen 64, 66 en 67 van hetzelfde decreet worden opgeheven?

"Art. 12. Opgeheven worden, wat het Vlaamse Gewest betreft :

- 1" de wet van 22 juli 1974 op de giftige afval, met uitzondering evenwel van artikel 7;
- 2" de wet van 9 juli 1984 betreffende de invoer, de uitvoer en de doorvoer van afvalstoffen, wat de bepalingen betreffende de invoer en de uitvoer betreft?

Artikel 14 van het ontwerp dient dan te worden vernummerd tot artikel 13.

De kamer was samengesteld uit

de Heer	: W. DEROOVER,	kamervoorzitter,
Mevrouw	: S. VANDERHAEGEN,	staatsraden,
de Heer	: M. VAN DAMME,	
de Heren	: J. GIJSSELS,	assessoren van de
	A. ALEN,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	: F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. D. ALBRECHT, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. G. DEBERSAQUES, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS.

W. DEROOVER.

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING

Op voorstel van de Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting,

Na beraadslaging,

BESLUIT

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij de Vlaamse Raad het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

Artikel 2

Het opschrift van hoofdstuk 1 van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen wordt vervangen door het volgende opschrift :

„HOOFDSTUK 1

Inleidende bepalingen”

Artikel 3

De artikelen 2 tot en met 44 van hetzelfde decreet worden vervangen door de volgende bepalingen :

„Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

1° afvalstof : elke stof of elk voorwerp waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen ;

2° afvalstoffencatalogus : niet limitatieve lijst waarin wordt opgesomd welke afvalstoffen er zijn en welke analysemethoden eventueel van toepassing zijn om uit te maken of een stof voldoet aan de omschrijving die is gegeven aan een in de lijst opgenomen afvalstof ;

3° producent : elke persoon wiens activiteit afvalstoffen heeft voortgebracht en/of elke persoon die voorbehandelingen, vermengingen of andere bewerkingen heeft verricht die leiden tot wijziging in de aard of de samenstelling van die afvalstoffen ;

4° houder : de producent van de afvalstoffen of de natuurlijke persoon of rechtspersoon die de afvalstoffen in zijn bezit heeft ;

5° beheer : de inzameling, het vervoer, de nuttige toepassing en verwijdering van afvalstoffen, met inbegrip van het toezicht op die handelingen en de nazorg voor de stortplaatsen na sluiting ;

6° verwijdering : de vernietiging en definitieve opslag op of in de bodem en de hierop gerichte handelingen, evenals de handelingen die als dusdanig worden bepaald door de Vlaamse regering overeenkomstig de geldende Europese voorschriften ;

7° nuttige toepassing : het winnen van grondstoffen, producten of energie uit afval, het rechtstreekse en wettige gebruik van afval, evenals de handelingen die als dusdanig worden bepaald door de Vlaamse regering overeenkomstig de geldende Europese voorschriften ;

8° verwerken : het verwijderen of nuttig toepassen ;

9° inzameling : het ophalen, sorteren en/of samenvoegen van afvalstoffen om deze te vervoeren.

Artikel 3

§ 1. De Vlaamse regering stelt een afvalstoffencatalogus op, overeenkomstig de geldende Europese voorschriften.

§ 2. Alle afvalstoffen worden volgens hun herkomst of aard in één van de volgende hoofdcategorieën ingedeeld :

1° huishoudelijke afvalstoffen : afvalstoffen die ontstaan door de normale werking van een particuliere huishouding en afvalstoffen die daarmee gelijkgesteld worden bij besluit van de Vlaamse regering ;

2° bedrijfsafvalstoffen : afvalstoffen die ontstaan ten gevolge van een industriële, ambachtelijke of wetenschappelijke activiteit, en de afvalstoffen die daarmee gelijkgesteld worden bij besluit van de Vlaamse regering.

§ 3. Afvalstoffen kunnen bovendien in één of meer van de volgende bijkomende categorieën worden ingedeeld

1° gevaarlijke afvalstoffen : afvalstoffen die een bijzonder gevaar voor de gezondheid van de mens of voor het milieu opleveren of kunnen opleveren of die in speciale inrichtingen verwerkt moeten worden. De Vlaamse regering bepaalt welke afvalstoffen als gevaarlijke afvalstoffen worden beschouwd overeenkomstig de geldende Europese voorschriften.

2° bijzondere afvalstoffen : huishoudelijke, gevaarlijke, bedrijfsafvalstoffen of andere afvalstoffen die wegens hun aard, samenstelling, herkomst of verwijdering een bijzondere regeling behoeven.

§ 4. De voorschriften die gelden voor de hoofdcategorie en de bijkomende categorie(ën) waarin een afvalstof is ingedeeld, zijn cumulatief van toepassing in de mate zoals aangegeven in artikel 21 en/of artikel 31.

§ 5. De volgende afvalstoffen zijn bijzondere afvalstoffen :

- a. afgewerkte olie ;
- b. gebruikte PCB's ;
- c. afvalstoffen van de titaandioxyde-industrie ;
- d. dierlijk afval ;
- e. medisch afval ;

- f. bouw- en sloopafval ;
- g. klein gevaarlijk afval van huishoudelijke oorsprong ;
- h. landbouwafvalstoffen ;
- i. mijnbouwafvalstoffen ;
- j. slib afkomstig van de drinkwaterproduktie, de reiniging van riolen, septische putten en vetvangers en van rioolwaterzuiveringsinstallaties ;
- k. voertuigwrakken ;
- 1. rubberbanden.

De Vlaamse regering kan de bovenvermelde bijzondere afvalstoffen nader omschrijven en andere afvalstoffen als bijzondere afvalstoffen aanwijzen.

Artikel 4

Zijn geen afvalstoffen als bedoeld in dit decreet :

1° gasvormige effluenten die in de atmosfeer worden uitgestoten ;

2° dierlijk mest, bedoeld in het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen verontreiniging door meststoffen ;

3° afvalwater, met uitzondering van afvalstoffen in vloeibare toestand.

HOOFDSTUK 11

Doelstellingen van het afvalstoffenbeleid

Artikel 5

Het afvalstoffenbeleid heeft tot doel de gezondheid van de mens en het milieu te vrijwaren tegen de schadelijke invloed van afvalstoffen en de verspilling van grondstoffen en energie tegen te gaan door :

1° in de eerste plaats de produktie van afvalstoffen te voorkomen of te verminderen, en de schadelijkheid van afvalstoffen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken ;

2° in de tweede plaats de nuttige toepassing van afvalstoffen te bevorderen

3° ten slotte de verwijdering te organiseren van die afvalstoffen die niet kunnen worden voorkomen of nuttig kunnen worden toegepast.

HOOFDSTUK 111

Preventie, vermindering, hergebruik en terugwinning van afvalstoffen

AFDELING 1

Algemeen

Artikel 6

Om de in artikel 5, 1° en 2° bedoelde doelstellingen te realiseren nemen de administratieve overheden van het

Vlaamse Gewest, de andere besturen die onderworpen zijn aan het bestuurlijk toezicht van het Vlaamse Gewest, en de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke instellingen en personen die belast zijn met taken van openbaar nut ter zake van milieu, elk in het kader van zijn of haar bevoegdheid, alle passende maatregelen of initiatieven ter bevordering van :

1° de ontwikkeling van schone technologieën die een zuiniger gebruik maken van de natuurlijke hulpbronnen ;

2° de ontwikkeling en het gebruik van producten die dusdanig zijn ontworpen dat de fabricage, het gebruik en de verwijdering ervan bijdragen tot een vermindering van de hoeveelheid afvalstoffen en de schadelijkheid ervan en van het gevaar voor verontreiniging ;

3° de nuttige toepassing van de afvalstoffen door recyclage, hergebruik, terugwinning of andere handelingen gericht op het verkrijgen van secundaire grondstoffen of het gebruik van afvalstoffen als energiebron ;

4° de ontwikkeling van adequate technieken voor de definitieve verwijdering van gevaarlijke stoffen uit afvalstoffen die bestemd zijn voor nuttige toepassing.

AFDELING 2

Maatregelen en initiatieven in het kader van
het economisch, industrieel en technologisch beleid

Artikel 7

§ 1. De Vlaamse regering neemt in het kader van het economisch, het industrieel, het technologisch en het milieu-beleid initiatieven en maatregelen als bedoeld in artikel 6. Daartoe worden onder meer volgende instrumenten aangewend :

1° het Vlaams Instituut voor de Bevordering van het Wetenschappelijk-Technologisch Onderzoek in de Industrie, opgericht bij decreet van 23 januari 1993 ;

2° de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek, opgericht bij decreet van 23 januari 1991 ;

3° de wetgeving tot bevordering van de economische expansie ;

4° het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur, opgericht bij decreet van 23 januari 1991 ;

5° de N.V. Vlaamse Milieuholding, gespecialiseerde dochtervennootschap van de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen.

§ 2. In het milieujaarprogramma bedoeld in het decreet van ... houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid wordt jaarlijks een overzicht gegeven van welke initiatieven er in het lopende jaar ter uitvoering van § 1 genomen werden, wat de resultaten daarvan zijn en welke initiatieven in het komende jaar moeten worden genomen en welke resultaten daardoor moeten worden bereikt.

AFDELING 3

Milieubeleidsovereenkomsten

Artikel 8

De Vlaamse regering kan om de in artikel 5, 1°, 2° en 3°

bedoelde doelstellingen te realiseren milieubeleidsovereenkomsten sluiten als bedoeld in het decreet van ... betreffende de milieubeleidsovereenkomsten.

AFDELING 4

Aanvaardingsplicht

Artikel 9

§ 1. De Vlaamse regering wijst de afvalstoffen, inclusief verpakkingen, aan waarvoor, met het oog op hun nuttige toepassing of met het oog op hun doelmatige verwijdering, een aanvaardingsplicht geldt voor de eindverkoper, de tussenhandelaar en de producent of invoerder.

§ 2. De aanvaardingsplicht voor de eindverkoper houdt in dat hij, wanneer een consument een produkt aanschaft, verplicht is het overeenstemmende produkt waarvan de consument zich ontdoet in ontvangst te nemen.

De Vlaamse regering wijst de afvalstoffen, inclusief verpakkingen, aan die de eindverkoper van de consumenten in ontvangst moet nemen, zelfs wanneer deze consumenten geen vervangende produkten aanschaffen.

§ 3. De tussenhandelaars zijn verplicht de met toepassing van § 2, eerste lid door de eindverkopers in ontvangst genomen afvalstoffen te aanvaarden, en dit in verhouding tot de door hen aan de eindverkopers gedane leveringen van produkten. De tussenhandelaars zijn verplicht de met toepassing van § 2, tweede lid door de eindverkopers in ontvangst genomen afvalstoffen te aanvaarden.

§ 4. De producenten of invoerders zijn verplicht de met toepassing van § 2, eerste lid door de eindverkopers of met toepassing van § 3, eerste lid door de tussenhandelaars in ontvangst genomen afvalstoffen te aanvaarden en in te staan voor de nuttige toepassing of de verwijdering ervan, en dit in verhouding tot de door hen aan de eindverkopers of tussenhandelaars gedane leveringen van produkten. De producenten of invoerders zijn verplicht de met toepassing van § 2, tweede lid door de eindverkopers of met toepassing van § 3, tweede lid door de tussenhandelaars in ontvangst genomen afvalstoffen te aanvaarden en in te staan voor de nuttige toepassing of de verwijdering ervan.

§ 5. De eindverkopers, tussenhandelaars, producenten en invoerders kunnen voor de nakoming van de verplichtingen die hen door of krachtens dit artikel worden opgelegd op hun kosten een beroep doen op derden, onder de voorwaarden bepaald door de Vlaamse regering.

§ 6. De Vlaamse regering kan aanvullende regels vaststellen betreffende de wijze waarop de in § 1 bedoelde personen aan de aanvaardingsplicht moeten voldoen en de krachtens § 2, 3 of 4 in ontvangst genomen afvalstoffen moeten worden verwerkt. Zij kan terzake ook milieubeleidsovereenkomsten sluiten overeenkomstig het decreet van ... betreffende de milieubeleidsovereenkomsten.

AFDELING 5

Aanwending van afvalstoffen als secundaire grondstoffen

Artikel 10

§ 1. De Vlaamse regering stelt een lijst op van afvalstoffen die op wettige wijze mogen worden gebruikt als secundaire

grondstoffen indien zij voldoen aan de voorwaarden inzake samenstelling en/of gebruik, vastgesteld door de Vlaamse regering. Deze voorwaarden waarborgen dat het gebruik van deze afvalstoffen als secundaire grondstoffen gebeurt zonder gevaar voor de gezondheid van de mens en zonder nadelige gevolgen voor het milieu en met name

- zonder risico's voor water, lucht, bodem, fauna en flora ;
- zonder geluids- of stankhinder te veroorzaken
- zonder schade te berokkenen aan natuur- en landschapsschoon.

De Vlaamse regering kan voor deze stoffen een gebruikscertificaat invoeren dat hun conformiteit met de gestelde voorwaarden attesteert.

§ 2. Secundaire grondstoffen worden voor de toepassing van dit decreet niet als afvalstoffen beschouwd van zodra zij worden afgeleverd bij een gebruiker die beschikt over de nodige vergunningen en/of voldoet aan de krachtens § 1 vastgestelde voorwaarden om deze secundaire grondstoffen te gebruiken.

HOOFDSTUK IV

Beheer en verwijdering van afvalstoffen

AFDELING 1

Algemene bepalingen

Artikel 11

Het is verboden afvalstoffen achter te laten of te verwijderen in strijd met de voorschriften van dit decreet of de uitvoeringsbesluiten ervan.

Artikel 12

§ 1. Onverminderd de toepassing van andere bepalingen van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten is de persoon die afvalstoffen beheert of verwijdt verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om gevaar voor de gezondheid van de mens of voor het leefmilieu, meer bepaald risico voor water, lucht, bodem, fauna en flora, geluids- of stankhinder, schade aan natuur- en landschapsschoon te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. De Vlaamse regering kan deze maatregelen nader omschrijven.

§ 2. De Vlaamse regering kan bepalen dat afvalstoffen bij hun vervoer vergezeld moeten gaan van een identificatieformulier.

Artikel 13

§ 1. Het verwijderen van afvalstoffen is een vergunningsplichtige handeling als bedoeld in het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning. De milieuvergunning die krachtens de bepalingen van het voormeld decreet wordt verleend aan ondernemingen of personen die afvalstoffen verwijderen heeft met name betrekking op :

- de soort en hoeveelheid van de afvalstoffen ;
- de technische eisen ;

- de te nemen voorzorgsmaatregelen inzake veiligheid ;
- de plaats waar de afvalstoffen worden verwijderd ;
- de behandelingsmethode ;
- de maatregelen van controle en bewaking.

§ 2. Ondernemingen of personen die afvalstoffen inzamelen of ophalen, huishoudelijke afvalstoffen die door de gemeente huis aan huis worden opgehaald uitgezonderd, en handelaars of makelaars die ten behoeve van anderen regelingen treffen voor de verwijdering of nuttige toepassing van afvalstoffen zijn onderworpen aan een door de Vlaamse regering te verlenen erkenning. De erkenning heeft onder meer betrekking op de solvabiliteit van de onderneming of de persoon en op de deskundigheid en moraliteit van de verantwoordelijke personen.

§ 3. Ondernemingen of personen die in opdracht van derden afvalstoffen vervoeren zijn onderworpen aan registratie, voor zover ze zelf niet erkend zijn overeenkomstig § 2.

§ 4. De Vlaamse regering stelt de nadere regels vast met betrekking tot de erkenning en de registratie, bedoeld in § 2 en § 3.

§ 5. De Vlaamse regering kan sectorale voorwaarden uitvaardigen voor de in §§ 1, 2 en 3 bedoelde activiteiten.

§ 6. Inrichtingen die afvalstoffen nuttig toepassen zijn vergunnings- of meldingsplichtig overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning.

§ 7. Ondernemingen en personen als bedoeld in § 1, § 2, § 3 en § 6 houden een afvalstoffenregister bij waarin onder meer de hoeveelheid, aard, oorsprong en, indien van toepassing, bestemming, frequentie van de inzameling, wijze van vervoer en van behandeling van de ingezamelde, opgehaalde, vervoerde, verwijderde of nuttig toegepaste afvalstoffen zijn vermeld. De Vlaamse regering bepaalt de vorm van het register en de gegevens die erin moeten worden opgenomen. De ondernemingen en personen, bedoeld in § 1, § 2, en § 6, zijn verplicht aan de OVAM jaarlijks melding te doen van de door de Vlaamse regering bepaalde gegevens uit hun afvalstoffenregister.

AFDELING 2

Huishoudelijke afvalstoffen

Artikel 14

§ 1. Elke gemeente draagt er, al dan niet in samenwerking met andere gemeenten, zorg voor, dat de huishoudelijke afvalstoffen op regelmatige tijdstippen worden opgehaald of op andere wijze worden ingezameld.

§ 2. Onverminderd de bepalingen van dit decreet worden de ophaling en inzameling van huishoudelijke afvalstoffen bij gemeentelijk reglement geregeld.

§ 3. De prestaties van elke persoon die nodig zijn voor de normale werking van de diensten die met het ophalen van de huishoudelijke afvalstoffen zijn belast, evenals het nodige materieel hiervoor, mogen door de burgemeester, de arrondissementscommissaris en de gouverneur worden opgeëist.

Artikel 15

§ 1. De Vlaamse regering bepaalt welke afvalstoffen afzonderlijk moeten worden opgehaald of op andere wijze moeten worden ingezameld met het oog op hun nuttige toepassing of verwijdering.

§ 2. De Vlaamse regering kan algemene regels vaststellen met betrekking tot de wijze waarop de door de gemeenten opgehaalde of ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen nuttig moeten worden toegepast of verwijderd.

§ 3. De gemeenten en verenigingen van gemeenten kunnen met de OVAM overeenkomsten sluiten om de organisatie van de selectieve ophaling of inzameling van huishoudelijke afvalstoffen te bevorderen of te begeleiden.

§ 4. Binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten, kan de Vlaamse regering aan de in § 3 bedoelde gemeenten en verenigingen van gemeenten een financiële tussenkomst in de kosten van de selectieve ophaling of inzameling toekennen, ten laste van het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden voor de toekenning van deze financiële tussenkomst.

§ 5. Wanneer een gemeente de haar door of krachtens deze afdeling of door de plannen bedoeld in artikel 34 opgelegde verplichtingen niet nakomt binnen de door de Vlaamse regering bepaalde termijn en hierdoor het algemeen belang schaadt, kan de Vlaamse regering, na ingebrekestelling bij een met redenen omkleed besluit, in de plaats treden van de gemeente in kwestie voor de uitvoering van alle maatregelen die nodig zijn om de voormelde verplichtingen na te komen. Het Vlaamse Gewest kan de kosten van de bedoelde maatregelen verhalen op de gemeente.

AFDELING 3

Bedrijfsafvalstoffen

Artikel 16

§ 1. De producenten van bedrijfsafvalstoffen houden een afvalstoffenregister waarin onder meer de aard, oorsprong, samenstelling, hoeveelheid, bestemming en wijze van nuttige toepassing of verwijdering van de afvalstoffen worden vermeld.

§ 2. De producenten van bedrijfsafvalstoffen hebben een jaarlijkse meldingsplicht ten aanzien van de OVAM. De Vlaamse regering bepaalt de gegevens uit het afvalstoffenregister die aan de OVAM moeten worden gemeld.

§ 3. De Vlaamse regering stelt nadere regels vast met betrekking tot de vorm en de modaliteiten van het afvalstoffenregister en de meldingsplicht. Zij kan bepaalde categorieën van producenten van deze verplichtingen ontslaan wegens de geringe hoeveelheden of de geringe schadelijkheidsgraad van de door hen voortgebrachte afvalstoffen.

Artikel 17

Indien dit vereist is voor hun nuttige toepassing of voor hun doelmatige verwijdering worden de verschillende afvalstromen gescheiden opgevangen en opgeslagen en op passende wijze geïdentificeerd.

Artikel 18

Ondernemingen die bedrijfsafvalstoffen voortbrengen, moeten op hun kosten deze afvalstoffen een nuttige toepassing geven of verwijderen.

Artikel 19

Bedrijfsafvalstoffen mogen enkel worden verwijderd of nuttig toegepast :

1° binnen de onderneming waarin de afvalstoffen zijn ontstaan, en dit in overeenstemming met de milieuvergunning bedoeld in artikel 13 of met de andere toepasselijke wettelijke, decretale of reglementaire voorschriften ;

2° door afgifte aan een vergunninghouder als bedoeld in artikel 13, § 1, aan een onderneming of persoon als bedoeld in artikel 13, § 2 of een inrichting als bedoeld in artikel 13, § 6.

3° als secundaire grondstoffen, overeenkomstig artikel 10 ;

4° door afgifte aan een in een ander Gewest of land gevestigde persoon die overeenkomstig de daar geldende wetgeving de afvalstoffen :

a. mag verwijderen voor zover er geen merkelijk dichtbij gelegen, vergunde verwijderingsinrichting is die deze afvalstoffen op een verantwoorde wijze kan verwijderen onder vergelijkbare voorwaarden, of

b. nuttig mag toepassen.

Artikel 20

§ 1. Iedere afgifte van bedrijfsafvalstoffen als bedoeld in artikel 19, 2° gebeurt tegen ontvangstbewijs.

§ 2. Het ontvangstbewijs vermeldt :

1° datum van afgifte ;

2° naam en woonplaats van de producent of de inrichting waarvan de afvalstoffen in ontvangst worden genomen ;

3° naam en woonplaats van de in artikel 13, § 1, § 2 of § 6 bedoelde inrichting, onderneming of persoon aan wie de afvalstoffen worden afgegeven ;

4° aard, herkomst, samenstelling en hoeveelheid van de afgegeven afvalstoffen

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt de vorm van het ontvangstbewijs.

AFDELING 4

Gevaarlijke afvalstoffen

Artikel 21

De bepalingen van de afdelingen 1 en 3 van dit hoofdstuk zijn van toepassing op de gevaarlijke afvalstoffen voor zover er in deze afdeling niet uitdrukkelijk wordt van afgeweken.

Artikel 22

§ 1. Gevaarlijke afvalstoffen die worden verwijderd moeten worden geregistreerd en geïdentificeerd.

§ 2. Gevaarlijke afvalstoffen moeten bij de inzameling, het vervoer en de tijdelijke opslag deugdelijk zijn verpakt en/of opgeslagen en overeenkomstig de geldende internationale en Europese voorschriften zijn gekenmerkt. Tijdens het vervoer moeten zij bovendien vergezeld gaan van een identificatieformulier. De Vlaamse regering kan nadere regels vaststellen betreffende de verpakking, opslag en identificatie van gevaarlijke afvalstoffen.

§ 3. De in artikel 13, § 1, § 2 of § 6 bedoelde inrichtingen, personen en ondernemingen moeten de verschillende soorten gevaarlijke afvalstoffen van elkaar gescheiden houden en moeten de gevaarlijke afvalstoffen gescheiden houden van de niet-gevaarlijke afvalstoffen.

§ 4. In afwijking van § 3 kan in de vergunning bedoeld in artikel 13, § 1 of § 6 toegelaten worden dat gevaarlijke afvalstoffen gemengd worden met andere gevaarlijke afvalstoffen of met andere afvalstoffen, stoffen of materialen, indien dit vereist is om de veiligheid bij de verwijdering of de nuttige toepassing te verbeteren en voor zover daarmee geen afbreuk wordt gedaan aan de bepalingen van artikel 12.

§ 5. Zijn de gevaarlijke afvalstoffen al met andere afvalstoffen, stoffen of materialen vermengd, dan moet, uitgezonderd in het geval bedoeld in § 4, een scheidingsbehandeling plaatsvinden wanneer dit technisch en economisch haalbaar is.

Artikel 23

In afwijking van artikel 13, § 6, maar onverminderd artikel 10, mogen gevaarlijke afvalstoffen enkel nuttig toegepast worden in inrichtingen die over een milieuvergunning beschikken als bedoeld in het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning.

AFDELING 5

Dierlijk afval

Artikel 24

Het is verboden zich van dierlijk afval te ontdoen anders dan overeenkomstig de regels vastgesteld door de Vlaamse regering ter uitvoering van de desbetreffende bepalingen van Europees recht.

Artikel 25

§ 1. In afwijking van het bepaalde in artikel 16, § 2, zijn de voortbrengers van dierlijk afval ertoe gehouden om het door de Vlaamse regering als hoog-risicomateriaal aangewezen dierlijk afval alleen te melden aan een voor de ophaling hiervan erkende inrichting.

§ 2. Behoudens in de gevallen uitdrukkelijk door de Vlaamse regering uitgezonderd, is alleen de verwijdering van het in § 1 bedoelde dierlijk afval door afgifte aan een erkende inrichting toegestaan.

Artikel 26

§ 1. Het door de Vlaamse regering als hoog-risicomateriaal aangewezen dierlijk afval wordt opgehaald en verwerkt door de door de Vlaamse regering hiertoe erkende inrichtingen.

§ 2. In de door de Vlaamse regering bepaalde gevallen kunnen de toezichthoudende ambtenaren zo nodig besluiten dat dit afval moet worden verwijderd door verbranding of begraving.

§ 3. De erkende inrichtingen melden jaarlijks de ophalingen die zij ter uitvoering van deze bepaling hebben verricht aan de OVAM.

Artikel 27

§ 1. De Vlaamse regering wijst de categorieën van voortbrengers van dierlijk afval als bedoeld in artikel 25 aan, die gehouden zijn met een in artikel 26, § 1, bedoelde erkende inrichting een overeenkomst te sluiten voor de ophaling van dit afval.

§ 2. Wanneer niet voldaan is aan het bepaalde in § 1 wordt dit afval door de erkende inrichting opgehaald tegen vergoeding per prestatie. In de erkenning bepaalt de bevoegde overheid de maximum tarieven die in zodanig geval mogen worden toegepast.

§ 3. De ophaling van dierlijk afval als bedoeld in artikel 25 bij andere personen dan bedoeld in § 1 geschiedt kosteloos. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden waaronder de erkende inrichtingen voor deze prestaties worden vergoed lastens het Vlaamse Gewest.

Artikel 28

In het Vlaamse Gewest worden de in artikel 42, § 3, van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren, bedoelde dieren, afgehaald door een erkende inrichting als bedoeld in artikel 26, § 1.

Artikel 29

In het Vlaamse Gewest zijn op het vlees dat voor consumptie door de mens ongeschikt werd bevonden of verklaard overeenkomstig de wet van 1952 betreffende de vleeskeuring en de vleeshandel, de voorschriften van toepassing vastgesteld in uitvoering van deze afdeling.

Artikel 30

In het Vlaamse Gewest zijn op de dieren en gedeelten van dieren, die bij de keuring voor consumptie door de mens ongeschikt worden bevonden of verklaard overeenkomstig de wet van 15 april 1965 betreffende de keuring van en de handel in vis, gevogelte, konijnen en wild, de voorschriften van toepassing vastgesteld in uitvoering van deze afdeling, voor zover het afvalstoffen betreft, als bedoeld in artikel 2, 1°, van dit decreet.

AFDELING 6

Bijzondere afvalstoffen

Artikel 31

§ 1. De Vlaamse regering stelt nadere regels vast voor het beheer van de in artikel 3, § 3, 2° bedoelde bijzondere afvalstoffen.

§ 2. Deze regels vullen de door of krachtens afdeling 1 en, in voorkomend geval, de door of krachtens de afdelingen 2, 3, 4 of 5 van dit hoofdstuk vastgestelde regels aan. Ze kunnen echter ook voor welbepaalde bijzondere afvalstoffen en activiteiten gericht op het beheer van deze afvalstoffen voorschriften omvatten die afwijken van de bepalingen van artikel 13 van dit decreet, indien dit vereist is voor de doelmatige verwijdering of de nuttige toepassing van deze afvalstoffen. Deze voorschriften waarborgen dat deze verwijdering of nuttige toepassing gebeurt zonder gevaar voor de gezondheid van de mens en zonder nadelige gevolgen voor het milieu en met name

- zonder risico's voor water, lucht, bodem, fauna en flora ;
- zonder geluids- of stankhinder te veroorzaken
- zonder schade te berokkenen aan natuur en landschapsschoon.

HOOFDSTUK V

Invoer en uitvoer van afvalstoffen

Artikel 32

§ 1. De Vlaamse regering kan de invoer en de uitvoer van afvalstoffen verbieden of reglementeren.

§ 2. Zij kan alle maatregelen nemen met betrekking tot de invoer en de uitvoer van afvalstoffen die nodig zijn voor de uitvoering van de Verordening (EEG) nr. 259/93 van de Raad van 1 februari 1993 betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Europese Gemeenschap en van het Verdrag inzake de beheersing van de grensoverschrijdende overbrenging van gevaarlijke afvalstoffen en de verwijdering ervan, gesloten te Bazel op 22 maart 1989 en goedgekeurd bij de wet van 6 augustus 1993. Zij kan onder meer elke invoer of uitvoer van afvalstoffen binnen de werkingssfeer van voormelde Verordening (EEG) nr. 259/93 onderwerpen aan de betaling van een borgsom of het stellen van een gelijkwaardige financiële zekerheid ter dekking van de kosten van het vervoer en van de verwijdering of nuttige toepassing.

Artikel 33

Het is verboden afvalstoffen in of uit te voeren in strijd met de bepalingen van voormelde Verordening (EEG) nr. 259/93 of met de bepalingen vastgesteld krachtens artikel 32.

HOOFDSTUK VI

Sectorale uitvoeringsplannen

Artikel 34

§ 1. Ter uitvoering van het geldende afvalstoffenplan of milieubeleidsplan ontwerpt de OVAM sectorale uitvoeringsplannen.

§ 2. Deze sectorale uitvoeringsplannen kunnen betrekking hebben op concrete projecten, op acties in verband met preventie, recuperatie en verwijdering van afvalstoffen of op specifieke categorieën van afvalstoffen.

Artikel 35

§ 1. De OVAM betreft de meest belanghebbende overheidsorganen, instellingen en privaatrechtelijke organisaties bij het ontwerpen van de sectorale uitvoeringsplannen.

§ 2. De ontwerpen van sectorale uitvoeringsplannen worden bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en voor een termijn van twee maanden ter inzage gelegd bij de gemeenten en bij de OVAM. Gedurende deze termijn kan iedereen bezwaren of opmerkingen schriftelijk ter kennis brengen van de OVAM.

§ 3. Tegelijkertijd met hun bekendmaking worden de ontwerpen van sectorale uitvoeringsplannen bezorgd aan de MINA-Raad en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, die een met redenen omkleed advies uitbrengen binnen een vervalttermijn van twee maanden na ontvangst van het ontwerp. Deze adviezen zijn niet bindend.

§ 4. De sectorale uitvoeringsplannen worden vastgesteld door de Vlaamse regering, rekening houdend met de gegeven adviezen en met de ingediende bezwaren of opmerkingen. Wanneer de regering het door de MINA-Raad of SERV uitgebrachte advies niet volgt, hetzij geheel of gedeeltelijk, dan verantwoordt ze dit in een verslag, gevoegd bij de in § 5 bedoelde bekendmaking.

§ 5. De sectorale uitvoeringsplannen worden bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad. Ze liggen ter inzage bij de OVAM, de provincies en de gemeenten.

§ 6. De sectorale uitvoeringsplannen gelden, in de mate zoals hierna aangegeven, voor de administratieve overheden van het Vlaamse Gewest, de provincies, de gemeenten en de privaatrechtelijke instellingen die belast zijn met taken van openbaar nut inzake milieubeleid. De geldigheidsduur van de sectorale uitvoeringsplannen wordt in ieder plan afzonderlijk bepaald.

§ 7. Bepalingen van sectorale uitvoeringsplannen zijn bindend, uitgezonderd waar dit uitdrukkelijk aangegeven is in deze plannen. In die gevallen zijn ze indicatief. Van de bindende bepalingen kan slechts worden afgeweken wanneer daarvoor gewichtige redenen zijn en mits behoorlijke motivering. Bepalingen van sectorale uitvoeringsplannen die strijdig zijn met een gewestelijk plan van latere datum met verordende of verbindende kracht verliezen hun geldigheid.

HOOFDSTUK VII

Veiligheidsmaatregelen

Artikel 36

Wanneer afvalstoffen worden achtergelaten of verwijderd in overtreding van artikel 10 van dit decreet, en er hierdoor risico bestaat van hinder of schade voor de mens of het leefmilieu, kan de OVAM deze afvalstoffen ambtshalve verwijderen. De OVAM kan hiertoe de bijstand vorderen van de rijkswacht, de politie, de brandweer, de civiele bescherming en andere besturen.

Zo mogelijk wordt de overtreder vooraf gehoord. In ieder geval worden de maatregel en de motieven ervan ter kennis gebracht van de overtreder bij aangetekend schrijven.

HOOFDSTUK VIII

De Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest

Artikel 37

§ 1. Er is voor het Vlaamse Gewest, onder de benaming Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaamse Gewest, afgekort OVAM, een instelling met rechtspersoonlijkheid, die is opgenomen in artikel 1, littera A, van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut.

§ 2. De Vlaamse regering stelt het statuut van de OVAM vast en bepaalt haar vestigingsplaats.

§ 3. Er is bij de OVAM een leidend ambtenaar en een adjunct-leidend ambtenaar. De Vlaamse regering benoemt hen en bepaalt hun administratief en geldelijk statuut.

Artikel 38

De OVAM heeft tot taak :

1° haar medewerking te verlenen aan het opstellen van het milieubeleidsplan en het milieujaarprogramma, overeenkomstig de terzake geldende decretale bepalingen ;

2° het ontwerpen van sectorale uitvoeringsplannen als bedoeld in hoofdstuk VI van dit decreet alsook het organiseren van het toezicht op de uitvoering van voormelde sectorale uitvoeringsplannen en het voorbereiden en uitwerken van programma's overeenkomstig de geldende internationale en Europese voorschriften, waarvan de uitvoering binnen het toepassingsgebied van dit decreet valt ;

3° het voorbereiden van de besluiten van de Vlaamse regering die vereist zijn voor de toepassing van dit decreet ;

4° het voorbereiden van de onderhandelingen met het oog op het sluiten van de milieubeleidsovereenkomsten bedoeld in dit decreet ;

5° het onderbouwen en uitwerken van het preventie- en recyclagebeleid, met inbegrip van de sensibilisering en de informatieverstrekking

7° het identificeren, inventariseren en onderzoeken van verontreinigde bodems, die een risico inhouden voor het leefmilieu of de volksgezondheid, en de sanering ervan overeenkomstig de terzake geldende decretale bepalingen ;

8° het uitvoeren of laten uitvoeren van alle onderzoeken die nodig zijn voor de uitvoering van haar taken ; de Vlaamse regering kan hieromtrent nadere regels vaststellen ;

9° het verlenen van advies zoals bedoeld in artikel 12 van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning en het deelnemen aan de provinciale en gewestelijke milieuvergunningscommissies ;

10° het sluiten van overeenkomsten met de gemeenten of verenigingen van gemeenten, bedoeld in artikel 15, § 3 ;

11° het beheren van de meldingsplicht, bedoeld in artikel 16, 8 2 ;

12° het opstellen van de periodieke verslagen betreffende de toepassing van de Europese richtlijnen met betrekking tot de aangelegenheden geregeld in dit decreet ;

13° het verstrekken van andere inlichtingen aan de Europese Commissie met betrekking tot de aangelegenheden, geregeld in dit decreet ;

14° het optreden als bevoegde autoriteit voor het Vlaamse Gewest in het kader van de Verordening (EEG) nr. 259/93 van de Raad van 1 februari 1993 betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Gemeenschap, wat de in- en uitvoer betreft ;

15° het behandelen van de aanvragen en het adviseren van de Vlaamse regering met betrekking tot de erkenning bedoeld in artikel 13, § 2 ;

16° het optreden als toezichthoudende overheid voor wat de aangelegenheden betreft, geregeld in dit decreet, met uitzondering van de vergunningsplichtige handelingen bedoeld in artikel 13, § 1.

Artikel 39

§ 1. De OVAM is bevoegd haar medewerking te verlenen aan :

1° het onderzoek naar technologieën, werkwijzen en leefwijzen ter voorkoming van het ontstaan van afvalstoffen ;

2° het onderzoek en de ontwikkeling inzake ecologisch en sociaal-economisch verantwoorde verwijdering van afvalstoffen, hierin begrepen het gebruik ervan als energiedrager, als grondstof of als erts ;

3° de oprichting van een afvalstoffenbeurs ;

4° het verwijderen of nuttig toepassen van afvalstoffen.

§ 2. Op voorstel van de OVAM bepaalt de Vlaamse regering de opdrachten, de middelen en de voorwaarden voor de onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten in de in § 1 bedoelde materie.

§ 3. De OVAM kan laboratoria oprichten voor het verrichten van analyses op afvalstoffen. Ze kan deze ook laten verrichten in de door de Vlaamse regering daartoe erkende laboratoria. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden en procedure voor de erkenning van deze laboratoria. De Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek wordt aangewezen als referentielaboratorium.

§ 4. De OVAM kan onder voorbehoud van intellectuele eigendomsrechten de kennis opgedaan bij de uitoefening van de taken, haar opgelegd door dit decreet, ten gelde maken in binnen- en buitenland. De Vlaamse regering stelt nadere regels vast met betrekking tot de voorwaarden waaronder en de vergoedingen waartegen dit gebeurt.

Artikel 40

De OVAM kan de produkten, die door terugwinning en regeneratie verkregen zijn, en de afvalstoffen die voor hergebruik geschikt zijn, op de markt brengen en verkopen.

Artikel 41

De OVAM bouwt een databank voor afvalstoffen uit. De Vlaamse regering stelt nadere regels vast voor de inrichting, de werking en de toegankelijkheid van deze databank, onverminderd de toepassing van de federale wetgeving inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De Vlaamse regering regelt het beheer en de toegang tot de verschillende gegevens van de databank op een dusdanige wijze dat de OVAM en het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap elk voor zich de hun toegewezen opdrachten optimaal kunnen uitvoeren.

Artikel 42

§ 1. Wanneer dit nodig is voor de uitvoering van het geldende afvalstoffenplan, milieubeleidsplan of sectoraal uitvoeringsplan en het privé-initiatief ontoereikend is om de doelstellingen van het afvalstoffenbeleid, zoals bepaald in artikel 5 van dit decreet, te verwezenlijken, en bij ontstentenis van een initiatief langs de Vlaamse Milieuholding, kan de OVAM inrichtingen voor de verwijdering of nuttige toepassing van afvalstoffen oprichten, overnemen en exploiteren, alsook participeren in ondernemingen waarvan de activiteiten bijdragen tot de verwezenlijking van voormelde doelstellingen.

§ 2. De OVAM kan de onroerende goederen verwerven die ze voor de uitvoering van haar taak nodig heeft. De Vlaamse regering kan de OVAM machtigen tot onteigening in de gevallen waarin zij oordeelt dat het verkrijgen van de betrokken goederen noodzakelijk is in het algemeen belang.

Artikel 43

De Vlaamse regering kan aan de OVAM andere taken opdragen binnen het kader van dit decreet.

Artikel 44

De OVAM verkrijgt haar middelen uit :

1° het Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur ;

2° de begroting van het Vlaamse Gewest ;

3° de inkomsten uit activiteiten, bedoeld in de artikelen 39, § 4 en 40 ;

4° de inkomsten uit de exploitaties en participaties, bedoeld in artikel 42 ;

5° leningen door haar aangegaan of uitgeschreven met goedkeuring van de Vlaamse regering, die hieraan de gewest-waarborg kan verlenen ;

6° vergoedingen en inkomsten uit activa.”

Artikel 4

De artikelen 45 en 46 van hetzelfde decreet worden OPGE-heven

Artikel 5

Hoofdstuk X van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 6

In hetzelfde decreet wordt het opschrift „Hoofdstuk **XI**. Toezicht” vervangen door „Hoofdstuk X. Toezicht”.

Artikel 7

Het eerste lid van artikel 54 van hetzelfde decreet wordt aangevuld met de zinsnede „en van de Verordening (EEG) nr. 259/93 van de Raad van de Europese Gemeenschappen betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Europese Gemeenschap”.

Artikel 8

In hetzelfde decreet wordt het opschrift „Hoofdstuk **XII**. Strafbepalingen” vervangen door „Hoofdstuk **XI**. Strafbepalingen”.

Artikel 9

Artikel 56 van hetzelfde decreet wordt aangevuld als volgt :

„3. hij die zich schuldig maakt aan sluikhandel als bedoeld in artikel 26 van de Verordening (EEG) nr. 259/93 van de Raad van de Europese Gemeenschappen betreffende toezicht en controle op de overbrenging van afvalstoffen binnen, naar en uit de Europese Gemeenschap ;

4. hij die afvalstoffen als bedoeld in artikel 11, lid 1, van voormelde verordening vervoert of overbrengt zonder dat ze vergezeld gaan van de informatie bedoeld in dezelfde bepaling ;

5. hij die afvalstoffen uitvoert naar een ACS-Staat in strijd met artikel 18 van voormelde verordening ;

6. hij die afvalstoffen overbrengt zonder te hebben voldaan aan de verplichting om een borgsom of gelijkwaardige financiële zekerheid te stellen wanneer dit vereist is door de krachtens artikel 32, § 2, van dit decreet ter uitvoering van artikel 27, lid 1, van voormelde verordening uitgevaardigde bepalingen ;

7. hij die tijdens de overbrenging, in strijd met artikel 29 van voormelde verordening, afvalstoffen mengt waarop verschillende kennisgevingen betrekking hebben. ”

Artikel 10

In hetzelfde decreet wordt het opschrift „Hoofdstuk X111. Overgangs- en opheffingsbepalingen” vervangen door „Hoofdstuk **XII**. Overgangs- en opheffingsbepalingen”.

Artikel 11

De artikelen 64, 66 en 67 van hetzelfde decreet worden opgeheven.

Artikel 12

Opgeheven worden, wat het Vlaamse Gewest betreft :

1° de wet van 22 juli 1974 op de giftige afval, met uitzondering evenwel van de artikelen 1 en 7 ;

2° de wet van 9 juli 1984 betreffende de invoer, de uitvoer en de doorvoer van afvalstoffen, wat de bepalingen betreffende de invoer en de uitvoer betreft.

Artikel 13

De besluiten die genomen werden ter uitvoering van bepalingen van het decreet van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen die door dit decreet worden opgeheven, blijven van kracht totdat zij uitdrukkelijk worden opgeheven of totdat hun geldigheidsduur verstrijkt.

Artikel 14

Dit decreet treedt in werking op 7 mei 1994.

Brussel, 26 januari 1994.

De minister-president van de Vlaamse regering,

L. VAN DEN BRANDE

De Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting,

N. DE BATSELIER
